

Program Transformasi Kerajaan

Pelan Hala Tuju

JABATAN PERDANA MENTERI

Diterbitkan pada 28 Januari 2010

©Hak cipta Unit Pengurusan Prestasi dan Pelaksanaan (PEMANDU),
Jabatan Perdana Menteri

Hak cipta terpelihara, tiada mana-mana bahagian daripada buku ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukar kepada apa-apa bentuk dengan sebarang cara sekalipun tanpa izin daripada penerbit.

Diterbit oleh:

Unit Pengurusan Prestasi Dan Pelaksanaan (PEMANDU)

Jabatan Perdana Menteri

Aras 3, Blok Barat,

Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan

62502 Putrajaya

Tel: 03-8881 0128 Fax: 03-8881 0118

Email: ideas@transformation.gov.my

Laman Web: www.transformation.gov.my

Dicetak oleh:

Percetakan Nasional Malaysia Berhad (PNMB)

Jalan Chan Sow Lin

50554 Kuala Lumpur

Tel: 03-9236 6895 Fax: 03-9222 4773

Email: cservice@printnasional.com.my

Laman Web: www.printnasional.com.my

Program Transformasi Kerajaan

Pelan Hala Tuju

Kata-kata Aluan

Kita dapat melihat bahawa sebagai sebuah negara yang muda, Malaysia telah banyak mengecapi kejayaan. Kita telah mengambil langkah penting dalam membasmi kemiskinan tegar secara berterusan dan telah membangunkan kepelbagaian asas ekonomi, mempertingkatkan kualiti kehidupan rakyat jelata, dan mewujudkan sektor perkhidmatan awam yang progresif. Pada masa yang sama, kita juga berdepan dengan banyak cabaran yang nyata dalam mencapai matlamat Wawasan 2020.

Saya yakin bahawa Pelan Hala Tuju Program Transformasi Kerajaan (GTP) adalah apa yang diperlukan untuk memacu kita ke arah mencapai Wawasan 2020. Ia menerangkan secara terperinci sebuah program yang berani dan di luar jangkaan untuk mengubah kerajaan dan memperbaharui fokus mengenai penyampaian perkhidmatan kepada rakyat Malaysia.

Skop GTP adalah meluas dan akan merangkumi setiap Kementerian dalam Kerajaan. Intipatinya dan yang paling penting, ia akan memberi tumpuan ke atas perkara-perkara utama yang amat penting bagi rakyat (sejajar dengan konsep *Rakyat Didahulukan*). Kerajaan akan membuat perubahan-perubahan penting demi mendatangkan hasil yang besar dan cepat (selaras dengan konsep *Pencapaian Diutamakan*) dan memastikan setiap warga Malaysia sama ada kaya dan miskin, di bandar dan di kampung, berpelajaran dan kurang berpelajaran, berkuasa dan kurang berkuasa akan menikmati hasil pembangunan negara dan tinggal dalam masyarakat yang pelbagai dan bersatu, di mana mereka akan menganggap diri mereka, pertamanya dan secara pentingnya seorang warga Malaysia (sejajar dengan konsep *1Malaysia*).

Saya cukup sedar bahawa mengubah kerajaan bukan suatu perkara mudah. Program transformasi ini akan didekati dengan cara baru yang radikal, sementara belajar dari apa yang berlaku pada masa yang lalu. Dalam melaksanakan usaha-usaha ini, pasti akan terdapat halangan dan kekangan, termasuk sasaran yang tidak dicapai, inisiatif-inisiatif yang mungkin tidak mendatangkan hasil, penolakan (dari segolongan masyarakat) terhadap perubahan dan cabaran-cabaran baru yang tidak dapat dijangkakan. Dalam transformasi yang sedemikian, adalah juga merupakan perkara biasa bagi mengalami keadaan yang lebih merosot – ataupun berasa seolah-olah keadaan semakin merosot - sebelum berubah menjadi lebih baik. Meski pun adanya cabaran-cabaran yang tidak dapat dielakkan, kerajaan akan bertahan dan berusaha mencapai matlamatnya. Ini akan dilakukan dengan

berganding bahu bersama rakyat, sektor awam, sektor sosial dan semua segmen masyarakat.

Akhirnya, ingin saya menyatakan bahawa kerjasama para penjawat di dalam perkhidmatan awam adalah satu pra-syarat bagi mencapai kejayaan program ini. Tiada apa pun akan berjaya dalam kerajaan tanpa sokongan dari perkhidmatan awam. Saya ingin berterima kasih pada semua pekerja sektor awam atas perkhidmatan mereka yang dedikasi dan usaha-usaha yang berterusan untuk mempertingkatkan perkhidmatan sehingga ke hari ini, dan saya memohon sokongan penuh mereka dalam Program Transformasi Kerajaan ini dan dalam gagasan *1Malaysia, Rakyat Diutamakan, Pencapaian Didahulukan*.

Di sepanjang tahun yang seterusnya, kami akan memaklumkan kepada anda mengenai perjalanan program transformasi ini. Saya telah menubuhkan Unit Pengurusan Prestasi dan Pelaksanaan atau PEMANDU (Performance Management and Delivery Unit) di bawah Jabatan Perdana Menteri yang akan menyokong program transformasi ini. Dalam Laporan Tahunan pertama yang akan diterbitkan pada suku pertama tahun 2011, saya akan berkongsi maklumat mengenai kemajuan yang dibuat atas pelaksanaan, meraikan kejayaan-kejayaan, telus mengenai sasaran yang tidak tercapai dan memaklumkan pelan tindakan kami untuk meningkatkan prestasi di mana perlu.

Perjalanan tersebut pastinya panjang dan memenatkan, tetapi hasilnya sangat menggembirakan kerana kita bersama-sama menjayakan negara kita yang tercinta. Insya-Allah, kita akan berjaya.

Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Haji Abdul Razak
Perdana Menteri
Malaysia

28 Januari 2010

Kandungan

Kata-kata Aluan	4
Kandungan	7
Ringkasan Eksekutif	8
Bab 1: Memperkenalkan transformasi	37
Bab 2: Cabaran Merealisasi Wawasan 2020	47
Bab 3: Memangkin Wawasan 2020 melalui <i>1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan</i>	59
Bab 4: Membina <i>1Malaysia</i>	69
Bab 5: <i>Rakyat Didahulukan</i>	99
Bab 6: Mengurangkan jenayah	115
Bab 7: Membanteras rasuah	141
Bab 8: Mempertingkatkan pencapaian pelajar	165
Bab 9: Mempertingkatkan taraf kehidupan isirumah berpendapatan rendah	187
Bab 10: Mempertingkatkan infrastruktur asas luar bandar	203
Bab 11: Mempertingkatkan pengangkutan awam di bandar	219
Bab 12: Mempertingkat kebertanggungjawaban melalui KPI Menteri	239
Bab 13: Memastikan <i>Pencapaian Diutamakan</i>	249
Bab 14: Mentransformasikan Malaysia	271
Lampiran A: Akronim dan singkatan	274
Lampiran B: Peserta Makmal	279

Ringkasan Eksekutif

Memperkenalkan transformasi

Malaysia kini berada di persimpangan. Pada tahun 1991, kita melahirkan azam untuk mencapai Wawasan 2020, untuk menjadi sebuah negara maju pada tahun 2020. Walaupun kita berjaya mencapai kemajuan, pada kadar pertumbuhan waktu ini, negara kita berada dalam bahaya mengalami kehilangan daya saing dan kekurangan dalam mencapai cita-cita kita dalam bidang ekonomi dan sosial. Perubahan asas perlu dilakukan dalam pelbagai aspek, bukan sahaja dalam prestasi ekonomi dan sosial, tetapi juga dalam memenuhi janji dan penyampaian perkhidmatan awam yang memperkuat keupayaan kita bagi membangunkan negara.

Bagi menghadapi segala cabaran yang menghalang kita daripada mencapai Wawasan 2020, kami memberikan sepenuh komitmen kepada Program Transformasi Kerajaan (GTP) selaras dengan prinsip *1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan*. Pelan hala tuju ini memperincikan objektif, keberhasilan dan set tindakan permulaan – dalam bidang yang dikenal pasti sebagai Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA) dan Bidang Keberhasilan Utama Kementerian (MKRA) – dengan fokus yang khusus pada tahun 2010. Seiringan dengan GTP, Majlis Penasihat Ekonomi Negara (MPEN) sedang membentuk Model Ekonomi Baru, dan Unit Perancang Ekonomi (EPU) sedang membangunkan Rancangan Malaysia ke-10 (RMK-10). Untuk mendapatkan gambaran menyeluruh strategi Kerajaan, pelan hala tuju ini seharusnya dibaca bersama Model Ekonomi Baru dan RMK-10 yang akan dibentangkan pada tahun ini.

Kami sedar bahawa rakyat sudah tidak sabar untuk melihat keberhasilan, bahawa sumber yang ada adalah terhad dan pelbagai idea baru adalah diperlukan – dan kerajaan tidak mempunyai semua jawapannya. Oleh kerana itu, suatu kaedah – atau enjin transformasi – yang kami akan gunakan sekarang, bermula dengan proses pencarian idea terbaik, dan kemudiannya melangkah dengan pantas ke arah pelaksanaan. Kami yakin dan berdasarkan kepada pengalaman yang ada bahawa kami dapat belajar dengan lebih baik apabila kami ‘melakukan’ tugas itu, bukan sekadar ‘merancang’. Menerusi perlakuan tugas ini, kami boleh menilai kesan tindakan awal, dan melaksanakan sebarang penambahbaikan dengan pantas.

GTP seperti yang diuraikan dalam pelan hala tuju ini tidak komprehensif, muktamad mahupun bersifat statik. Walaupun sasaran pelan hala tuju ini tidak akan berubah, namun inisiatif-inisiatif yang mewakili set tindakan permulaan untuk membantu kami mencapai sasaran. Inisiatif-inisiatif ini akan diperhalus berdasarkan pencapaian pelaksanaan di peringkat akar umbi. Kami akan menilai secara berkala dan mengumumkan laporan kemajuan berbanding sasaran semasa dalam suku tahun pertama pada setiap tahun. Kami akan menyatakan sebarang tindakan baru yang kami akan ambil demi untuk mempertingkatkan prestasi.

Daripada menetapkan sasaran yang kami dapat capai dengan mudah, kami lebih rela meletakkan sasaran yang tinggi sebagai satu cara bagi meningkatkan aspirasi kami. Ini bermakna berkemungkinan kami tidak akan mencapai semua sasaran. Seandainya kami ‘berjaya’ mencapai semua sasaran, maka ia bermakna kami telah tidak meletakkan sasaran pada tahap yang cukup tinggi. Oleh kerana itu, kami akan memberi sokongan kepada menteri dan pegawai perkhidmatan awam secara individu mengikut tahap pencapaian mereka berbanding sasaran, misalnya, tahap pencapaian 60% berbanding tahap sasaran 70%, 80% dan 90-100% (atau lebih).

GTP diketuai oleh Perdana Menteri dan barisan Kabinet, didukung oleh Ketua Setiausaha Negara dan pegawai perkhidmatan awam yang lain. Pelan hala tuju ini dirancang oleh Menteri Perpaduan dan Pengurusan Prestasi serta Ketua Pegawai Eksekutif, Unit Pengurusan Prestasi dan Pelaksanaan (PEMANDU). Bagi membentuk dan memperincikan sasaran, garis masa dan inisiatif, kami menubuhkan lapan pasukan yang berdedikasi di kalangan agensi (terdiri dari 250 pegawai perkhidmatan awam), digelar Makmal – satu bagi setiap enam NKRA, satu bagi *1Malaysia* dan satu lagi ditubuhkan bagi meneliti pengurusan data bagi segala usaha ini. Perdana Menteri, Menteri Kabinet dan pemimpin tertinggi perkhidmatan awam meluangkan banyak masa dengan setiap Makmal, bagi memantau kemajuan dan mencabar para peserta untuk meninggikan sasaran dan mempercepatkan masa pelaksanaan. Makmal juga telah mendapatkan input daripada pakar dan pekerja mahir dalam bidang masing-masing, dan daripada rakyat melalui beberapa kaji selidik, kumpulan fokus dan temuduga, berjuta-juta SMS, laman web GTP dan Hari Terbuka di Kuala Lumpur, Kuching dan Kota Kinabalu. Di Hari Terbuka di Kuala Lumpur sahaja, lebih 5,000 orang telah datang berkunjung dan 1,000 maklum balas diterima.

Cabaran merealisasi Wawasan 2020

Sejajar dengan Wawasan 2020, kita komited mencapai sembilan matlamat, yang merangkumi ekonomi, politik, sosial, kerohanian, psikologikal dan kebudayaan. Secara kolektif, ia adalah set sasaran mencabar bagi Malaysia. Di bawah kepimpinan mantan para pemimpin dahulu dan kini, dan melalui kerja keras rakyat, kita berjaya mara ke hadapan ke arah mencapai Wawasan 2020.

Dalam tempoh 1991 – 2008, ekonomi Malaysia bertumbuh pada kadar 6.2% setahun. Prestasi kita lebih baik daripada negara-negara ASEAN secara keseluruhan dan lebih baik daripada kebanyakan ekonomi maju. Pertumbuhan sebegini telah dicapai sambil mengurangkan kadar kemiskinan dan kemiskinan tegar. Rakyat Malaysia hidup lebih lama, menerima pendidikan asas dan mengalami peningkatan akses kepada komunikasi mudah alih, Internet dan jalur lebar. Selain itu, Malaysia bertambah maju dalam penyediaan infrastruktur asas. Kemajuan sebegini dalam kualiti kehidupan dapat dikesan melalui peningkatan indeks di peringkat domestik dan antarabangsa seperti Indeks Pembangunan Manusia (HDI) di bawah Program Pembangunan Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (UNDP) dan Indeks Kualiti Hayat di bawah EPU. Kita juga telah mempamerkan daya ketahanan dalam menghadapi cabaran serantau dan global, seperti krisis kewangan 1997-1998, kemelesetan selepas September 2001, wabak Sindrom Pernafasan Akut Teruk (SARS) dan baru-baru ini krisis ekonomi global.

Selain itu, perkhidmatan awam kita telah berkembang maju dan telah menyesuaikan diri dengan perubahan persekitaran. Tempoh dua dekad yang lalu telah menyaksikan tuntutan daripada rakyat yang semakin meningkat mengenai penambahbaikan dalam kualiti dan kuantiti perkhidmatan awam. Sebagai jawapannya, kami telah melaksanakan program-program bertujuan untuk menyampaikan perkhidmatan kepada rakyat dengan cara yang lebih cepat dan mudah. Usaha-usaha yang ketara termasuk perluasan penggunaan teknologi (misalnya, myGovernment dan portal e-KL, e-filing borang cukai), peningkatan kecekapan operasi (misalnya, passport yang dapat disiapkan dalam tempoh dua jam, pusat setempat untuk pendaftaran syarikat) dan membina keupayaan (misalnya, program pertukaran silang antara jabatan kerajaan dan Syarikat Berkaitan Kerajaan).

Walaupun dengan kejayaan ini dan pencapaian yang lain, keadaan masih mencabar untuk memenuhi aspirasi Wawasan 2020. Dari sudut ekonomi, kita perlu meningkatkan kadar pertumbuhan kepada 8% setahun (daripada 6.2%

setahun dalam tempoh 20 tahun yang lalu). Keadaan ini menjadi lebih sukar lagi apabila kita telah mengalami kadar pertumbuhan yang menurun sejak krisis ekonomi 1997 dan mempamerkan tanda-tanda akan menjadi mangsa perangkap pendapatan sederhana. Dari segi sosial, prestasi Malaysia dalam bidang jenayah, rasuah, pendidikan dan pengagihan pendapatan telah ketinggalan dan perlu dipertingkatkan bagi mencapai matlamat sosial yang termaktub dalam Wawasan 2020. Kerumitan tambahan adalah bahawa kita mempunyai bajet defisit yang kian meningkat dan tahap hutang yang tinggi, dan oleh itu perlu mencari penyelesaian untuk mengurangkan perbelanjaan sementara menyampaikan keberhasilan ekonomi dan sosial dengan cepat.

Dengan persekitaran global yang semakin mencabar, unsur ekonomi kita perlu dikemas kini secara strukturnya supaya kita dapat meningkatkan kadar pertumbuhan. Satu model ekonomi baru sedang dibangunkan pada masa ini oleh MPEN bagi membimbing strategi ekonomi negara. Manakala Rancangan Malaysia Ke-10 (2011 – 2015) akan dikeluarkan pada Jun 2010. Pelan hala tuju ini sebagai agenda penyampaian Kerajaan, dengan NKRA sebagai penggerak bagi mencapai aspirasi ekonomi kita, harus dibaca bersama-sama dengan dokumen-dokumen di atas.

Memangkin Wawasan 2020 melalui *1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan*

Bagi mempercepatkan prestasi kita supaya tercapai Wawasan 2020, kami telah merangka GTP berdasarkan kepada prinsip *1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan*.

1Malaysia adalah berdasarkan kepada konsep keadilan kepada semua. Ini bermakna tidak ada kumpulan yang akan dipinggirkan, dan bantuan serta peluang akan diberikan berdasarkan kepada keperluan dan merit. Namun demikian, hak yang termaktub dalam Perlembagaan akan dipatuhi dan pembangunan pada tahap yang berbeza bagi kumpulan yang berlainan harus diambil kira. Prinsip *Rakyat Didahulukan* bermakna kami akan menumpukan perhatian kepada bidang yang sangat diperlukan dan dikehendaki oleh rakyat dan kami akan mengagihkan sumber yang terhad lebih kepada bidang-bidang itu. Bagaimanapun, kami akan mengimbangi keperluan jangka masa pendek dengan membuat pelaburan dalam bidang yang akan mendatangkan kesejahteraan dalam jangka masa sederhana dan jangka masa panjang. Dengan *Pencapaian Diutamakan*, satu tahap baru telah ditetapkan bagi ketelusan dan kebertanggungjawaban kerajaan. Keberhasilan yang ketara yang dapat dilihat dan dirasai oleh rakyat dan disampaikan dengan serta merta adalah diperlukan. Pelan hala tuju ini merupakan permulaan, dengan susun atur yang jelas mengenai objektif, sasaran dan rancangan, yang akan dilaporkan melalui laporan kemajuan tahunan.

GTP telah dibahagikan kepada tiga fasa, dan kami komited untuk menyampaikan keberhasilannya dalam setiap fasa dari segi *1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan*.

Dalam Fasa 1 (2010 – 2012), objektif segera kami adalah untuk menentukan satu enjin baru bagi melaksanakan perubahan dan menyampaikan keberhasilan yang besar dengan cepat kepada rakyat. Ini termasuklah penetapan dan penyampaian sasaran dalam NKRA dan MKRA untuk menangani perkara yang diutamakan oleh rakyat. Langkah-langkah kecekapan sedia ada untuk mempertingkatkan produktiviti kerajaan akan diteruskan. Selain itu, kami komited untuk menerbitkan Laporan Tahunan dalam suku pertama pada setiap tahun, yang menggabungkan

maklum balas dan debat dari orang awam, dan memulakan mekanisma pengurusan prestasi bagi memastikan penyampaian sasaran NKRA dan MKRA. PEMANDU telah ditubuhkan di bawah Jabatan Perdana Menteri untuk mengawasi dan membantu penyampaian keberhasilan.

Dalam Fasa 2 (2012-2015), transformasi kerajaan akan lebih melebar dan mendalam. Pada ketika itu, aspek penting kehidupan harian (ditakrifkan dalam NKRA dan MKRA) sudah menjadi lebih baik dengan ketara. Seterusnya, diharapkan struktur ekonomi negara dapat berkembang sejajar dengan Model Ekonomi Baru ke sektor yang mempunyai nilai tambah yang tinggi. Bagi kerajaan, produktiviti seharusnya semakin maju. Negara yang berpendapatan tinggi sudah mulai terbentuk.

Dalam Fasa 3 (2015-2020), harapan kita ialah kita sudah berjaya mencipta perubahan asas bagi masyarakat Malaysia, seperti yang dibayangkan oleh Wawasan 2020. Rakyat akan mengalami suatu perasaan baru sebagai rakyat Malaysia, dengan tahap kemakmuran yang lebih tinggi dan kualiti perkhidmatan awam yang lebih baik. Dijangkakan, kerajaan akan menjadi lebih kecil dan lebih tangkas, dan bekerja rapat dengan sektor swasta bagi menyampaikan perkhidmatan awam yang cekap. Dengan berbuat demikian, dijangka bahawa model yang inovatif dan berteraskan kepada pelanggan dalam penyampaian perkhidmatan awam telah terlaksana – berteraskan pilihan dan persaingan.

Manfaat 1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan akan menjadi lebih signifikan bagi semua pihak yang berkepentingan. Bagi rakyat, terutamanya bagi mereka yang tinggal di luar bandar dan mempunyai pendapatan isirumah yang rendah, ini seharusnya telah meningkatkan kualiti kehidupan mereka secara menyeluruh dan menerapkan perasaan perpaduan yang lebih tinggi. Lebih ramai kaum Bumiputera akan menikmati manfaat kerana akses akan dipertingkatkan dan ianya berdasarkan kepada keperluan dan merit dan bukannya 'hubungan peribadi' seseorang individu. Sementara itu, komuniti perniagaan akan menikmati manfaat daripada keadaan yang memberikan laluan mudah dan telus dalam berurusan dengan Kerajaan, infrastruktur yang lebih cekap untuk melakukan perniagaan dan kualiti tenaga kerja yang lebih baik. Akhir sekali, pegawai perkhidmatan awam akan berpeluang mendapat ganjaran dan pengiktirafan bagi prestasi cemerlang serta berpeluang juga untuk belajar dan mengaplikasikan kaedah penyampaian yang baru dan inovatif.

Membangunkan 1Malaysia

Mencipta kebersatuan atau perpaduan di dalam sebuah negara yang mempunyai pelbagai agama dan pelbagai budaya adalah suatu perkara yang amat mencabar. Malaysia telah memilih satu jalan penyelesaian yang unik – iaitu perpaduan dalam kepelbagaian dan keterangkuman sementara memastikan keadilan untuk semua dan masih patuh kepada Perlembagaan kita. Ini bermakna kita menerima kepelbagaian kaum, agama dan kepercayaan dan dengan menjadi inklusif, kita membina perasaan saling menghormati dan penerimaan menjadikannya satu asas yang kukuh terhadap perpaduan dan kesaling percayaan. Dari sudut sejarah, inilah jalan penyelesaian yang kita telah ambil sebagai sebuah negara dan sekarang ianya telah dirangkumkan dalam prinsip 1Malaysia.

Dalam setiap masyarakat manusia sememangnya terdapat polariti, apatah lagi dalam sebuah masyarakat majmuk. Polariti merupakan kewujudan dua buah pandangan, keadaan atau permintaan yang berlawanan antara satu sama lain. Tidak seperti masalah teknikal atau mekanikal yang boleh dileraikan dengan penyelesaian yang biasa, jelas dan mudah, polariti lazimnya memerlukan keseimbangan yang

perlu diuruskan dengan baik. Penerimaan inklusif adalah satu pendekatan untuk mengurus polariti, dan mungkin adalah pendekatan yang terbaik.

1Malaysia telah dibina berasaskan kepada Perlembagaan Persekutuan, pelbagai polisi dan undang-undang, Rukun Negara, Wawasan 2020 dan Misi Nasional. Ia dibangunkan di atas konsep perpaduan dalam kepelbagaian, inklusif, keadilan sosial, nilai moral dan aspirasi *1Malaysia* yang telah dijelaskan oleh Perdana Menteri (seperti budaya berprestasi tinggi, ketabahan, hormat-menghormati, budaya ilmu, integriti, kebijaksanaan, rendah hati dan kesetiaan) dan komitmen berkembar *Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan*.

Matlamat *1Malaysia* adalah untuk menjadikan Malaysia lebih berdaya maju, lebih produktif dan lebih berdaya saing – dan kemuncaknya sebuah negara yang hebat: sebuah negara yang diharapkan agar setiap warga Malaysia melihat dirinya terlebih dahulu sebagai rakyat Malaysia, dan kemudiannya barulah melihat dirinya berdasarkan bangsa, agama, kawasan geografi dan latar belakang sosial, dan juga sebuah negara yang diharapkan agar prinsip *1Malaysia* dijalin dalam struktur ekonomi, politik dan sosial masyarakat.

Warga Malaysia mempunyai pandangan yang berbeza terhadap konsep *1Malaysia* yang idealistik dan langkah yang diperlukan untuk membolehkan kita mencapainya. Apabila pungutan pendapat dibuat melalui pelbagai saluran, kami telah mendapati perspektif yang berbeza-beza. Terdapat pihak yang menegaskan perlunya mengekalkan keadaan sedia ada, akan tetapi terdapat sejumlah besar juga yang ingin melihat perubahan yang drastik. Meskipun *1Malaysia* merupakan satu aspirasi, kita tidak boleh terus melompat dari tempat kita berada pada hari ini ke hujung destinasi yang kita harapkan. Untuk mencapai aspirasi itu, kita perlu mengambil masa dan melakukan pengubah suai secara berhemah untuk mengekalkan keamanan dan keharmonian yang telah kita bangunkan sejak lahirnya negara kita. Juga, melaksanakan *1Malaysia* tidak hanya merupakan tanggungjawab kerajaan; ia memerlukan kreativiti dan semangat sukarela semua warga Malaysia untuk menjadikannya satu kenyataan. Kita tidak akan tiba di sana dengan sekelip mata, tetapi, dengan izin Tuhan, kita akan dapat sampai juga akhirnya ke destinasi itu.

Dikenal pasti dan dirangka berdasarkan maklum balas awam, enam NKRA ini dimaksudkan untuk semua rakyat Malaysia tanpa mengira bangsa, agama dan wilayah. Empat daripadanya, iaitu pendidikan, isirumah berpendapatan rendah, infrastruktur luar bandar dan pengangkutan awam bandar mensasarkan keperluan kumpulan berpendapatan rendah dan kurang bernasib baik. Kejadian kemiskinan dan kekurangan infrastruktur adalah lebih menonjol di kalangan orang Melayu, Bumiputera Sabah dan Sarawak, India dan Orang Asli, meskipun ia tidaklah eksklusif kepada mereka sahaja. Dengan menyampaikan NKRA ini, kita akan mengurangkan ketidaksamaan sedia ada, yang seterusnya akan mengurangkan perasaan yang munasabah ekoran kehilangan hak yang relatif yang ada kalanya mungkin bertukar menjadi rasa tidak puas hati yang dianggap dan diungkapkan dalam bentuk perkauman.

Malah, usaha bersepadu untuk menyampaikan hasil positif dalam enam NKRA akan menggalakkan, menggembelng dan merangsangkan penyertaan yang aktif dan sumbangan yang berkesan daripada pegawai kerajaan, sektor swasta, badan bukan kerajaan (NGO) dan rakyat jelata. Ini seterusnya akan memupuk rasa kesatuan matlamat yang lebih padu dan membawa rakyat lebih dekat bersama antara satu sama lain.

Untuk menjana inisiatif tambahan dan mencipta pelan tindakan untuk mencapai keunggulan *1Malaysia*, kami telah menganjurkan Makmal *1Malaysia* pada Oktober dan November 2009. Wakil-wakil dari sektor swasta, perkhidmatan awam, ahli akademik dan NGO telah dijemput untuk turut-serta. Selain mendapatkan pandangan daripada lebih 100 orang (pegawai tinggi perkhidmatan awam, ketua NGO, ketua komuniti, ketua perniagaan yang terkenal dan pemimpin pelajar), input telah juga didapati daripada orang ramai melalui kaji selidik awam, Hari Terbuka, kumpulan fokus, SMS dan laman web.

Bekerjasama di dalam makmal, kami telah mengenal pasti beberapa isu dan inisiatif berkaitan dengan perpaduan dan telah mengelompokkan mereka kepada tujuh kumpulan. Kebanyakan program telah pun dilaksanakan dan perlu disemak semula, sementara yang lainnya berupa cadangan yang perlu dipertimbangkan untuk dilaksanakan oleh pelbagai kementerian dan agensi. Senarai inisiatif ini tidak komprehensif mahupun lengkap.

(1) **Ekonomi dan perpaduan negara di bawah *1Malaysia***

Kemiskinan dan ketaksamaan antara etnik dalam penyertaan ekonomi dan pengagihan kekayaan telah dikenal pasti sebagai punca utama ketegangan antara etnik, persengketaan dan ketidak stabilan sosio-politik Malaysia pada lewat 1960-an. Oleh sebab itu, pertimbangan sosio-ekonomi ini telah membentuk asas kepada rumusan dan pelbagai pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru (DEB) sejak tahun 1971. Matlamat pertama DEB, iaitu menghapuskan kemiskinan tanpa mengira kaum, sebahagian besarnya tercapai. Matlamat keduanya mengenai penstrukturan semula penyertaan ekonomi dan pemilikan kekayaan dalam masyarakat juga telah mendapat kejayaan dalam meningkatkan bilangan dan peratusan profesional Bumiputera. Bagaimanapun, walaupun pembahagian ekuiti Bumiputera dalam sektor korporat telah meningkat secara mutlak, ianya tidak berubah dalam pengukuran yang relatif.

Pelaksanaan DEB telah juga membawa kepada keadaan yang tidak diduga, termasuk kemunculan 'ekonomi dwi-kelajuan', meluaskan ketidak samarataan, peningkatan perasaan tidak berpuas hati dan bilangan rakyat berbakat meninggalkan negara kian meningkat. Adalah penting bagi semua perkara ini ditangani, jika tidak, daya saing, daya tahan dan kestabilan ekonomi kita – dan perpaduan negara – akan terjejas.

Sejumlah langkah telahpun dilaksanakan. Seiring dengan penubuhan EKUINAS (Ekuiti Nasional Berhad, sebuah dana ekuiti swasta baru untuk mendorong penyertaan Bumiputera dalam bidang yang mempunyai pertumbuhan tinggi), sektor kewangan serta 27 sub-sektor perkhidmatan telah diliberalisasikan. Lebih banyak lagi inisiatif sedang dibentuk sebagai sebahagian daripada Model Ekonomi Baru dan dijangka akan diumumkan dalam suku pertama tahun 2010.

Idea-idea yang dicadangkan berdasarkan kepada perbincangan dalam makmal dan maklum balas daripada pelbagai sumber khususnya untuk menggalakkan gabungan antara kaum yang lebih efektif dan perpaduan dalam bidang ekonomi termasuk:

- Merangka strategi yang lebih tertumpu dan berkesan untuk memanfaatkan keupayaan linguistik, hubungan budaya dan anutan agama yang berbeza oleh rakyat Malaysia untuk menerokai dan memanfaatkan lagi peluang ekonomi di pasaran sedang membangun di China, India dan negara-negara Islam

- Menjalin kerjasama dan penyertaan yang sebenar dalam perusahaan perniagaan untuk pasaran luaran dan domestik, dengan menumpukan pada produk dan perkhidmatan yang memanfaatkan kepelbagaian kita seperti kewangan Islam
- Merangka sebuah strategi 'brain gain' (mendapatkan tenaga kerja berkemahiran) yang lebih berkesan dan menyediakan persekitaran yang lebih kondusif untuk menarik tenaga mahir, merangkumi orang Malaysia dan bukan Malaysia, untuk memberikan sumbangan kepada pelbagai bidang ekonomi berasaskan pengetahuan
- Berhubung dan meyakinkan diaspora Malaysia untuk melabur di Malaysia atau membantu memasarkan produk dan perkhidmatan Malaysia di negara atau tempat tinggal mereka masing-masing
- Mencegah diskriminasi berdasarkan ciri perkauman atau keupayaan linguistik dalam iklan pekerjaan

(2) Pendidikan dan perpaduan negara di bawah 1Malaysia

Sistem pendidikan mencerminkan kepelbagaian budaya dan bahasa, dan terdapat pelbagai aliran yang menggunakan media pengajaran yang berlainan di semua peringkat; peringkat rendah, menengah dan tertiar. Hasilnya, sistem pendidikan menghasilkan para pelajar yang mempunyai keupayaan bahasa yang berbeza (Bahasa Malaysia, Cina, Inggeris, Tamil, dan Arab), justeru membolehkan rakyat Malaysia berkomunikasi dan meneroka peluang pembelajaran dan perniagaan dalam pasaran-pasaran utama di dunia – China, India, negara-negara Islam dan Barat.

Keupayaan pelbagai bahasa ini telah dan akan terus menjadi satu kelebihan bagi rakyat Malaysia, yang sekiranya ditambah baik dan dimanfaatkan dengan sewajarnya, akan meningkatkan kedudukan Malaysia sebagai sebuah negara perdagangan utama dunia. Bagaimanapun, ia telah mengakibatkan pelajar dari kaum berlainan diasingkan. Justeru, terdapat keperluan terhadap usaha yang berterusan dan inisiatif baru untuk menggalakkan integrasi dalam sistem pendidikan formal.

Sejumlah langkah awal telah dilaksanakan dan langkah-langkah itu akan ditambah dengan idea baru, termasuk:

- Meningkatkan kualiti sekolah kebangsaan sebagai sekolah pilihan bagi semua pelajar (tanpa mengira kaum atau agama) dari segi kecemerlangan dalam pengajaran dan pembelajaran, dengan peruntukan untuk bahasa ibunda dan sebuah suasana yang lebih pelbagai keterangkumannya, sebagaimana kesnya bagi beberapa sekolah-sekolah mubaligh utama di kawasan bandar
- Pelaksanaan Rancangan Integrasi Murid-murid untuk Perpaduan (RIMUP) yang lebih ekstensif dan berkesan untuk menggalakkan interaksi antara pelajar SK dengan SJK
- Menggalakkan Sekolah Berasrama 1Malaysia dengan menjadikan sekolah berasrama semasa lebih berciri pelbagai kaum dalam komposisi pelajar dan menubuhkan sekolah asrama berkualiti tinggi yang terbuka kepada semua
- Menganugerahkan biasiswa kebangsaan kepada pelajar berprestasi tinggi, secara ketatnya berdasarkan merit, untuk menyambung pengajian di universiti antarabangsa terkemuka
- Menjadikan IPT swasta lebih berciri pelbagai kaum dalam komposisi pelajar dengan menyediakan insentif dan dermasiswa tambahan kepada pelajar Bumiputera

- Menyediakan guru yang mempunyai pengetahuan, daya kesedaran dan kemahiran yang menjadikan mereka sensitif terhadap latar belakang pelajar yang berbeza-beza dan menangani perhubungan antara kaum dalam kaedah yang positif dan pro-aktif

(3) Menggalakkan interaksi sosial *1Malaysia*

Beberapa program dan projek telahpun dilaksanakan untuk menggalakkan interaksi sosial di kalangan rakyat Malaysia dengan signifikan, termasuk:

- Rukun Tetangga telah memberi tumpuan kepada penggalakan semangat kejiranan, membantu dalam kawalan kejiranan dan menggalakkan pelbagai aktiviti komuniti, alam sekitar, ekonomi dan sosio-sivik
- Program Latihan Khidmat Negara telah melibatkan belia daripada semua latar belakang dalam kem selama tiga bulan serta persekitaran kerja sosial. Cadangan termasuk menanamkan semangat *esprit de corp*, yang melibatkan lebih banyak belia dan melanjutkan tempoh serta menubuhkan kumpulan alumni
- Pelbagai program untuk sukan, belia dan pembangunan wanita yang dapat menyumbang kepada lebih integrasi di kalangan pelbagai komuniti. Cadangan termasuk menarik penyertaan yang lebih bertahan dan meluas
- Pelbagai program di bawah Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) untuk menggalakkan kesedaran mengenai asas kenegaraan serta kebajikan, pemahaman dan integrasi. Cadangan termasuk perluasan dan peningkatan program untuk memberi penekanan kepada perubahan sikap
- Rancangan Integrasi Murid-Murid Untuk Perpaduan (RIMUP) menggalakkan aktiviti kurikulum tambahan bersama antara sekolah rendah kebangsaan dan jenis kebangsaan. Cadangan termasuk melibatkan lebih banyak sekolah dan memanfaatkan sokongan persatuan ibu bapa dan guru (PIBG), Rukun Tetangga dan NGO tempatan, kajian semula metodologi dan menggunakan Internet
- Program dalam kesenian dan kebudayaan untuk menampilkan warisan kaya kita dan menggalakkan perasaan bangga dan keempunyaan. Cadangan termasuk menggunakan tema berbilang kaum dalam teater, mempromosikan muzik yang dimainkan dengan menggunakan peralatan tradisional dan menggalakkan rakyat Malaysia untuk menulis dalam pelbagai bahasa untuk pembaca dari dalam mahupun luar negara

Kesemunya di atas telah mencapai kejayaan pada tahap yang berbeza-beza dan oleh itu akan memerlukan penambahbaikan selanjutnya ekoran dari kajian semula yang mendalam.

(4) Menguruskan polariti agama dan budaya

Rakyat Malaysia yang menganuti berlainan agama sedang – dan telah – hidup bersama secara aman dan harmoni. Bagaimanapun, apabila rakyat Malaysia dari pelbagai kepercayaan berinteraksi rapat di tempat kerja, sekolah dan suasana sosial, tidak dapat dielakkan bahawa perselisihan faham dan pertengkar kecil akan berlaku. Malangnya, ada kalanya hal-hal ini ditafsirkan sebagai didorong oleh kaum atau agama, dan jika tidak diurus dan diselesaikan dengan baik, pertengkar kecil begini akan menjadi konflik antara komuniti.

Terdapat beberapa bidang sensitif yang khusus dan merisaukan yang memerlukan lebih perhatian, misalnya, penempatan semula tempat ibadat atau perkahwinan campur yang memerlukan salah seorang daripada pasangan memeluk agama pasangannya yang lain.

Penempatan semula tempat ibadat kerap kali menjadi isu perancangan bandar yang memerlukan pembentukan prinsip panduan dan prosedur serta mekanisma perantaraan. Bagi kes yang disebabkan isu menukar agama, baru-baru ini kami telah memohon nasihat daripada Raja-raja Melayu, majlis agama Islam negeri dan NGO yang relevan supaya kami boleh membentuk garis panduan dan peraturan untuk meminda akta yang berkaitan. Matlamat kami adalah untuk memastikan bahawa sebarang tanggungjawab yang dipikul diketahui oleh kedua-dua individu yang memeluk agama baru dan ahli keluarganya yang tidak memeluk agama tersebut, supaya pertikaian sedemikian dapat dielakkan.

Adalah penting untuk mengambil maklum mengenai potensi risiko perselisihan faham yang akan timbul daripada polariti agama dan budaya, dan usaha-usaha harus dibuat untuk menggalakkan pemahaman yang lebih di kalangan pelbagai kumpulan (misalnya, melalui panel perundingan mengenai keharmonian sosial dan perpaduan negara di peringkat Persekutuan dan negeri untuk menggalakkan pemahaman antara kaum dan kepercayaan). Lagi pun, daripada memberi fokus hanya kepada potensi perbezaan dan perselisihan faham, kita seharusnya menggunakan masyarakat Malaysia yang terdiri dari berbilang agama dan berbilang budaya sebagai satu kelebihan (misalnya, melalui menjadi tuan rumah kepada forum antarabangsa untuk perbincangan yang mendalam mengenai kepercayaan antara kaum dan silang budaya yang akan mempamerkan sebahagian besar pemimpin Malaysia adalah orang Islam yang mentadbir sebuah negara yang penduduknya terdiri dari berbilang agama).

(5) Ke arah kerajaan 1Malaysia yang sebenarnya

Komitmen untuk terus menaik taraf kelancaran penyampaian oleh pentadbiran Kerajaan dan perkhidmatan awam melangkaui rintangan kaum, agama dan daerah. Perhatian khusus akan diberikan untuk memastikan bahawa perkhidmatan awam menjadi lebih inklusif dan komited sepenuhnya untuk mempraktikkan semangat 1Malaysia.

Langkah-langkah awal sudah pun diambil, contohnya, penubuhan sebuah pasukan petugas khas Persekutuan untuk menjelaskan status warganegara tanpa dokumen pengenalan diri di Sarawak dan mengeluarkan kad pengenalan kepada warganegara yang sah. Penduduk yang tidak mempunyai dokumen pengenalan diri sepenuhnya akan memperoleh status yang dijelaskan dan dokumen mereka dikeluarkan pada tahun 2011. Semua warganegara yang sah tanpa kad pengenalan diri akan diberi kad pengenalan pada akhir tahun 2010.

Selain itu, contoh cadangan untuk menggalakkan kerajaan 1Malaysia yang sebenarnya termasuk :

- Memastikan penggalakan semangat 1Malaysia, iaitu kesatuan dalam kepelbagaian menerusi keterangkuman menjadi satu komitmen penting dan seterusnya satu komponen penting dalam KPI keseluruhan setiap satu kementerian dan agensi awam
- Mengubah komposisi etnik perkhidmatan kerajaan agar lebih mewakili komposisi rakyat, secara khususnya menggalakkan lebih banyak orang Cina dan India untuk menyertai perkhidmatan awam dan meningkatkan jumlah pegawai penduduk asal Bumiputera dari Sabah dan Sarawak
- Memastikan bahawa semua program dan kursus, termasuk yang dikendalikan oleh Institut Tadbiran Awam Negara (INTAN) dan Biro Tata Negara (BTN),

menggalakan sepenuhnya matlamat dan prinsip Rukun Negara di samping semangat keterangkuman dan nilai-nilai teras *1Malaysia*

- Menyemai pandangan, sikap dan kelakuan yang lebih meluas dan terangkum dalam kalangan kakitangan awam supaya mereka lebih sensitif terhadap kepelbagaian dalam budaya dan adat serta perbezaan pandangan dan keperluan. Selain itu, mereka perlu berkemahiran untuk menguruskan dan menjadi pengantara kepada konflik yang mungkin berlaku di kalangan penduduk
- Menghapuskan keperluan untuk menyatakan bangsa dalam borang kerajaan, kecuali apabila ia bertujuan untuk banci dan statistik

(6) Menggalak dan mengamalkan politik *1Malaysia* yang inklusif

Kemerdekaan dicapai pada tahun 1957 menerusi kesatuan matlamat yang dibentuk oleh parti berasaskan tiga bangsa dalam Parti Perikatan. Pada tahun 1974, pakatan tiga pihak ini dikembangkan seterusnya untuk merangkumi parti-parti lain, sesetengahnya bersifat pelbagai kaum dari segi komposisi, untuk membentuk parti Barisan Nasional (BN) yang lebih besar. Parti pembangkang, Pakatan Rakyat terdiri daripada dua parti berbilang kaum dan satu parti berasaskan agama. Walaupun kedua-dua parti gabungan mencerminkan dan mewakili rakyat Malaysia dari pelbagai kaum dan agama, retorik berasaskan kaum dan agama masih kedengaran dari semasa ke semasa daripada individu daripada kedua-dua pihak.

Sejajar dengan semangat *1Malaysia* dan supaya *1Malaysia* boleh berjaya, terdapat suatu keperluan segera bagi semua parti politik, sama ada berasaskan kaum, berasaskan agama ataupun berbilang kaum, dan semua ahli politik untuk bergerak ke arah lebih kepada politik inklusif, menitik beratkan kepada banyak isu am yang memberi kesan kepada semua rakyat Malaysia, menggunakan nilai sejagat, daripada melaungkan perbezaan kaum, agama dan wilayah. Pemimpin politik seharusnya memimpin melalui teladan, menghapuskan *stereotaip* perkauman, dan di mana boleh, memastikan bahawa pegawai mereka mewakili berbilang kaum. Kita semua semestinya mempromosi politik *1Malaysia* yang inklusif.

(7) Menggalakkan media *1Malaysia* yang inklusif

Dengan perkembangan pesat media cetak dan kini elektronik dalam Bahasa Malaysia, Cina, Inggeris dan Tamil (dan sisipan dalam Kadazan-Dusun dan Iban-Dayak dalam sesetengah akhbar Bahasa Malaysia dan Inggeris di Sabah dan Sarawak), media Malaysia mencerminkan kepelbagaian Malaysia. Ekoran itu, pelbagai komuniti berasaskan kaum dan budaya di Malaysia adalah lebih berpengetahuan tentang, dan kekal dihubungkan dengan, dunia Islam, China, India dan Barat yang lebih luas. Ini mempunyai nilai budaya dan ekonomi yang akhirnya menyumbang kepada kelebihan menyeluruh Malaysia.

Sebaliknya, jika dan apabila terdapat kaedah pelaporan dan penulisan yang berbentuk terlalu berpusatkan sesebuah etnik (ethno-centric) atau lebih bersifat perkauman, maka, ini akan memperkukuhkan lagi tembok perkauman dan bukan meruntuhkannya. Selanjutnya, daripada memberikan kritik yang sahih dan membina, sesetengah penulis menyalah guna hak kebebasan bersuara yang lebih besar yang sedia ada dengan menggunakan istilah dan perasaan yang bersifat perkauman atau hasutan.

Sementara penapisan adalah bercanggah dengan demokrasi, terdapat keperluan bagi memulakan, menerap dan menghayati secara dalaman suatu komitmen terhadap kewartawanan yang bercorak professional, suatu perasaan kebertanggungjawaban dan kawal diri, dengan sifat sensitif terhadap pelbagai pandangan dan perasaan pelbagai komuniti di Malaysia.

Melaksanakan *1Malaysia*

Kami, dengan teliti, telah menimbangkan jalan terbaik untuk *1Malaysia* dan telah memilih pendekatan bersifat evolusi berasaskan kepada persetujuan sebulat suara dan perubahan beransur-ansur. Sehingga kini, kebanyakan kementerian dan agensi telahpun melaksanakan program yang menyumbang – secara langsung atau tidak langsung – kepada perpaduan negara dan integrasi sosial. Bagaimanapun, terdapat keperluan segera bagi fungsi perancangan dan penyelarasan untuk membentuk strategi dan polisi bagi seluruh jentera kerajaan (seluruh kementerian dan agensi) dan mempertingkatkan pelaksanaan, kerjasama antara kementerian dan memantau program dan aktiviti. Terdapat juga keperluan untuk menggalakkan lebih banyak penyelidikan yang mendalami aspek hubungan antara kaum dan antara agama.

Kami bercadang untuk menstruktur semula JPNIN untuk dibahagikan kepada dua jabatan. Jabatan yang pertama memberi fokus kepada penggalakan Rukun Tetangga dan program yang lain untuk menggalakkan interaksi di kalangan belia, wanita, warga emas dan integrasi antara penduduk Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak (peranan tradisi). Jabatan yang kedua akan diletakkan di bawah Jabatan Perdana Menteri dan akan dinamakan Unit Perancangan Perpaduan dan Integrasi Nasional (UPPIN), yang akan memberi fokus ke atas penyelidikan dan pembentukan polisi, pelan strategik dan pembangunan, dan pemantauan dan penilaian keberhasilan, sama seperti agensi pusat seperti EPU dan Unit Penyelarasan Pelaksanaan (ICU).

Walaupun sukar untuk mengukur, kami akan menggunakan dua indeks bagi memantau perpaduan negara dan sosial harmoni. Indeks Keamanan Global (Global Peace Index) akan memberikan suatu pengukuran objektif mengenai kedudukan Malaysia yang boleh dibandingkan dengan negara-negara lain, sementara Indeks Stres Masyarakat (Societal Stress Index) di bawah JPNIN akan terus membolehkan kami mengukur perselisihan faham dan protes yang bersifat perkauman atau keagamaan. Untuk mendapatkan suatu gambaran yang lebih komprehensif, JPNIN telah meningkatkan perhubungan kerja dengan penyelidik-penyelidik dari universiti dan meningkatkan pembiayaannya kepada penyelidikan dan projek kajian.

Mencapai perpaduan negara telah dan akan terus menjadi misi yang paling penting bagi Malaysia dan semua rakyat Malaysia. Ia merupakan misi yang berterusan dan barang kali tiada kesudahan yang memerlukan kesungguhan yang signifikan. Kami berazam dan berdedikasi untuk menggalakkan misi *1Malaysia*. Inisiatif kami, bersama dengan kejayaan pelaksanaan Model Ekonomi Baru dan penyampaian keberhasilan dalam NKRA dan MKRA, akan menyambut suatu era baru *1Malaysia*.

Sebenarnya, kami tidak ada pilihan melainkan untuk melaksanakan transformasi Kerajaan, untuk mencapai keberhasilan yang ketara dengan cepat dan mentransformasi Malaysia. Terdapat terlalu banyak risiko besar jika tidak berbuat demikian: pelaburan dan persaingan ekonomi kita akan terus menjunam, kita akan kehilangan kerja dan bakat, pendapatan kita akan menurun, mata pencarian, taraf dan kualiti hidup akan semakin merosot; struktur masyarakat kita akan semakin renggang; keharmonian antara kaum, kestabilan dan keselamatan kita akan terancam. Sebaliknya, jika kita boleh saling bermuafakat dan bekerjasama, bersikap

tegas dan tertumpu kepada resolusi serta perjuangan kita, kita bukan sahaja dapat mengatasi pelbagai isu yang membelenggu rakyat malah juga membawa keuntungan kepada semua. Melalui usaha sama kita, kita akan berjaya membina sebuah ekonomi yang moden lagi pesat, sebuah masyarakat yang bersepadu dan bersatu hati dan sebuah kerajaan yang berwibawa serta komited.

Rakyat didahulukan

NKRA telah dikenal pasti sebagai bidang utama bagi negara. Ianya mewakili sebuah gabungan keutamaan jangka masa pendek untuk menangani tuntutan terdesak rakyat dan tidak kurang pentingnya isu jangka masa panjang yang memberi kesan kepada rakyat yang memerlukan perhatian kami sekarang. Untuk menunjukkan bagaimana pentingnya NKRA itu, ianya merupakan tanggungjawab bersama Kabinet, dengan akauntabiliti untuk menyampaikan keberhasilan terletak pada menteri peneraju, yang mana mereka ini telah dilantik dan akan dipantau secara formal oleh Perdana Menteri.

Kewujudan NKRA bukan bererti bidang lain tidak akan mendapat perhatian. Bidang-bidang yang lain ini akan diliputi di peringkat Menteri dan disebut sebagai MKRA. Setiap menteri yang berkaitan akan dipertanggungjawabkan untuk menyampaikan keberhasilan masing-masing.

Zaman “kerajaan maha mengetahui” telah berlalu. Bagi memastikan yang kami mempunyai ukuran yang tepat dan merasakan bidang apa yang perlu diutamakan untuk rakyat, berbilang sumber input telah dipertimbangkan termasuk undian pendapat rakyat, kaji selidik persepsi, analisis media (alternatif dan aliran perdana), dialog dengan ahli akademik dan pemimpin dari sektor awam dan sektor swasta.

Selepas dibincangkan dengan cermat oleh Kabinet, enam NKRA dan menteri peneraju masing-masing telah diumumkan oleh Perdana Menteri ketika menyampaikan ucapan beliau semasa meraikan 100 hari dalam pentadbiran pada 11 Julai 2009, iaitu: mengurangkan jenayah (diterajui oleh Menteri Dalam Negeri), membanteras rasuah (diterajui oleh Menteri di Jabatan Perdana Menteri, bahagian Undang-undang), mempertingkatkan pencapaian pendidikan (diterajui oleh Menteri Pelajaran), mempertingkatkan taraf kehidupan isirumah berpendapatan rendah (diterajui oleh Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat), mempertingkatkan infrastruktur asas luar bandar (diterajui oleh Menteri Luar Bandar dan Wilayah) dan memperbaiki pengangkutan awam bandar (diterajui oleh Menteri Pengangkutan).

Oleh kerana pentingnya bagi kami menyampaikan NKRA dengan cepat, ianya akan diberi keutamaan dari segi perhatian pemimpin, pengagihan kewangan dan mendapatkan pegawai yang berbakat. Sebagai contoh, selain daripada mesyuarat Kabinet di mana perkembangan NKRA dibincangkan, PM menetapkan purata 10 – 12 jam sebulan khusus untuk isu berhubung dengan NKRA. Kewangan untuk inisiatif NKRA telah disediakan melalui pengagihan semula daripada bidang yang berkeutamaan rendah. Akhir sekali, pegawai perkhidmatan awam yang berprestasi tinggi telah dipilih oleh KSU masing-masing untuk membangunkan inisiatif dan sasaran yang telah dimasukkan ke dalam pelan hala tuju ini.

Kami akan terus melibatkan rakyat. Input dan maklum balas mengenai inisiatif semasa dan baru akan diperolehi melalui beberapa saluran yang digunakan setakat ini, misalnya, melalui kaji selidik, kumpulan fokus, SMS, laman web GTP dan Hari Terbuka. Selain itu, penyertaan rakyat dalam memberi sokongan kepada

penyampaian NKRA amat diperlukan, kerana dalam banyak kes, kami akan hanya mampu untuk menyampaikan keberhasilan dengan cara bekerjasama dengan rakyat, sektor swasta dan pihak berkepentingan yang lain.

Berikut adalah huraian ringkas mengenai NKRA dan objektif prestasinya serta tindakan-tindakan yang berimpak tinggi yang kami akan laksanakan. Maklumat lanjut disediakan dalam bab bagi setiap bidang.

Mengurangkan jenayah

Kadar jenayah indeks¹ pada keseluruhannya meningkat daripada 746 jenayah yang dilaporkan setiap 100,000 penduduk pada tahun 2006 kepada 767 pada tahun 2007 dan tahun 2008 – peningkatan hampir 3%. Memandangkan peningkatan ini, dan betapa pentingnya isu ini kepada rakyat, kami bercadang untuk mengurangkan kadar jenayah melalui beberapa tindakan yang tertumpu kepada penyampaian tiga keberhasilan:

(1) Pengurangan indeks jenayah yang dilaporkan secara menyeluruh, dengan tumpuan kepada jenayah jalanan

Sasaran kami adalah untuk mencapai pengurangan sekurang-kurangnya 5% dalam jenayah indeks² keseluruhan yang dilapor setiap tahun untuk tiga tahun yang akan datang. Namun demikian, oleh kerana kami berhasrat untuk menumpukan perhatian kepada jenayah jalanan, kami mensasarkan keberhasilan yang lebih cepat lagi – pengurangan sebanyak 20% dalam jenayah jalanan yang dilapor menjelang Disember 2010.

Beberapa inisiatif utama yang akan menyumbang kepada pengurangan jenayah indeks secara menyeluruh termasuk: mengamalkan pengawasan terhadap kecurian motosikal, kecurian kereta dan pecah rumah; mempertingkatkan ciri-ciri keselamatan untuk motosikal, kereta dan rumah (menggalakkan pemasangan kunci khas untuk motosikal dan meletakkan kod pada bahagian kenderaan); memberi ganjaran kepada pemilik-pemilik yang berbelanja untuk meningkatkan ciri-ciri keselamatan, dengan menggalakkan pemberi insurans untuk melaraskan premium insurans menurut ciri-ciri keselamatan yang dipasang, dan meningkatkan kebolehan mendapat dan menggunakan peranti capaian mudah alih, membolehkan pegawai polis dalam rondaan untuk menyemak status hak milik kenderaan melalui pautan kepada pendaftaran kenderaan Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ).

Bagi mengurangkan jenayah jalanan, inisiatif termasuk: menambah kehadiran polis di 50 kawasan panas di empat negeri³ (yang menyebabkan 70% jenayah jalanan) dan menguatkan kehadiran mereka dengan lebih 3,000 sukarelawan terlatih (termasuk dari Jabatan Pertahanan Awam Malaysia (JPAM), dan Ikatan Relawan Rakyat Malaysia (RELA) menjelang Jun 2010; memasang 500 kamera litar tertutup (CCTV) di kawasan panas untuk menghindari jenayah, membolehkan tindak balas pantas oleh polis dan menjadikan lebih mudah untuk mengenal pasti pesalah; menubuhkan mahkamah khas bagi pendakwaan cepat terhadap jenayah jalanan, menubuhkan Program Bandar Selamat (SCP) yang akan menggabungkan agensi yang berkaitan untuk menangani masalah tempatan dengan inisiatif yang disesuaikan menurut keperluan tempatan (misalnya, menggunakan tiang kecil (bollard) untuk

¹ Berdasarkan Jenayah Indeks yang diukur oleh Polis DiRaja Malaysia (PDRM)

² 14 jenis jenayah yang berlaku dengan lazim dan signifikan sehingga ianya secara kolektif menjadi indeks penting kepada keadaan jenayah keseluruhannya; dibahagikan kepada kecurian harta benda (misalnya, curi ragut, pecah rumah) dan jenayah kekerasan

³ Kuala Lumpur, Johor, Selangor and Penang

mengasingkan pejalan kaki daripada pemandu kenderaan); dan memperbaiki program pemulihan dalam penjara dan memperkenalkan program penempatan semula selepas pembebasan dari penjara untuk mengurangkan pesalah berulang (misalnya, mengasingkan pesalah buat pertama kali daripada banduan tegar atau berulang).

(2) Mempertingkatkan persepsi awam tentang keselamatan, khususnya menerusi kesukarelawanan

Meningkatkan rasa selamat rakyat, menggalakkan sukarelawan dan berkomunikasi dengan rakyat mengenai jenayah merupakan tiga bahagian strategi kami bagi mengurangkan perasaan takut menjadi mangsa jenayah dan mempertingkatkan persepsi awam tentang keselamatan. Bagi mengukur dan memantau persepsi awam tentang keselamatan, kami akan melancarkan satu kaji selidik bebas; sebaik sahaja tahap semasa dapat ditentukan, sasaran akan ditetapkan bagi tiga tahun akan datang untuk memperbaiki persepsi awam tentang keselamatan secara berterusan.

Beberapa inisiatif bagi meningkatkan rasa selamat rakyat termasuk: menugaskan pegawai-pegawai kanan polis (berpangkat inspektor dan ke atas) untuk membuat rondaan bersama pegawai polis yang bertugas, untuk 3-5 jam seminggu. Kehadiran mereka akan dapat membantu meyakinkan rakyat dan memberi semangat kepada pegawai polis yang bertugas. Mengarahkan pegawai polis berhenti dan berbual bersama orang awam selama 10- 15 minit bagi setiap jam ketika rondaan biasa akan memberi peluang kepada orang awam mengutarakan kebimbangan mereka di samping dapat berkenalan dengan pegawai tempatan mereka.

Bagi menggalakkan kesukarelawanan, inisiatif termasuk mengembangkan Skim Rondaan Sukarela (SRS), di mana penduduk tempatan membuat rondaan di kejiranan sendiri, dan mengembangkan Rakan Cop, sebuah skim sedia ada di mana orang ramai mendaftarkan diri melalui sistem pesanan ringkas (SMS) untuk bertindak sebagai mata dan telinga polis. Mereka boleh kemudiannya memaklumkan kepada polis mengenai kejadian jenayah atau seseorang yang bersikap mencurigakan melalui SMS.

Akhir sekali, komunikasi yang lebih tentang pencegahan jenayah dan penguatkuasaan jenayah menerusi pelbagai saluran media akan membantu orang ramai mengurangkan perasaan takut terhadap jenayah, melibatkan diri secara langsung bersama PDRM dan mengurangkan kecenderungan mereka untuk menjadi mangsa perbuatan jenayah.

(3) Mempertingkatkan prestasi ke seluruh sistem keadilan jenayah bagi membina keyakinan awam dan memperkukuhkan kebanggaan profesional di seluruh sistem

Untuk memastikan pesalah jenayah kekerasan didakwa dan dihukum dengan sewajarnya, kami akan menyelesaikan 6,000 kes jenayah kekerasan yang tertunggak, yang mana kes sedemikian sedang meningkat pada kadar hampir 1,000 kes setahun. Sasaran kami adalah untuk menghadapi tambahan 2,000 pesalah jenayah kekerasan ke mahkamah pada 2010 berbanding bilangan pesalah yang dihadapi ke mahkamah pada 2009. Selain itu, kami akan mempertingkatkan kepuasan pihak awam terhadap polis. Satu tinjauan bebas akan dijalankan untuk mengukur tahap kepuasan semasa dengan pihak polis, dan sebaik sahaja satu garis dasar dapat ditentukan, kami akan menetapkan sasaran untuk mempertingkatkan kepuasan setiap tahun sehingga 2012.

Beberapa inisiatif untuk membantu mengurangkan tunggakan termasuk meningkatkan bilangan dan kecekapan Pegawai-pegawai Penyiasat (IO), misalnya, membawa kembali IO pesara yang berprestasi tinggi, menubuhkan pasukan petugas khas atau pasukan khas terdiri dari para hakim dan majistret yang berprestasi tinggi dihantar ke daerah-daerah yang mempunyai banyak kes jenayah kekerasan yang belum diselesaikan, dan mempercepatkan rang undang-undang pindaan Kanun Tatacara Jenayah (CPC), termasuk rang undang-undang untuk melaksanakan rundinganakuan bersalah (*plea bargaining*) dan pengemukaan kenyataan saksi, kerana ini akan mempercepatkan proses pendakwaan secara menyeluruh.

Bagi mempertingkatkan kepuasan awam dengan pihak polis, inisiatif termasuk mempercepatkan masa tindak balas bagi panggilan 999 dengan mula menggunakan sistem penjejak pemanggil dan melaksanakan tindak balas pertama dengan menggunakan motosikal; memberikan triage dan khidmat kaunseling di balai polis dan menerbitkan jadual liga prestasi balai polis berbanding kadar indeks jenayah yang menyeluruh dan perubahan dalam kadar jenayah.

Balai yang mencapai prestasi tertinggi akan diberi ganjaran manakala balai yang mencapai prestasi terendah akan diberi sokongan dan dipantau sehingga prestasi mereka meningkat.

Satu set inisiatif yang lengkap dan lebih terperinci bagi semua inisiatif untuk menyokong pencapaian KPI Jenayah terdapat dalam Bab 6.

Perkembangan awal tentang pencapaian pengurangan jenayah

Inisiatif jenayah jalanan yang dilancarkan pada awal Ogos 2009 telahpun mencapai sedikit sebanyak kejayaan. Sebagai contoh, bagi meningkatkan kehadiran polis di mana-mana di 50 kawasan panas jenayah, 1,100 ahli Pasukan Gerakan Am (PGA) telah ditempatkan di Kuala Lumpur dan Selangor, kira-kira 700 kakitangan RELA/JPAM telah dilatih dan ditempatkan, dan 24 Balai Polis Bergerak telah ditugaskan di lokasi-lokasi ini setiap hari. Kami telah memasang 23 CCTV, dan telah menghubungkan 59 CCTV sedia ada di Kuala Lumpur kepada PDRM.

Membanteras rasuah

Persepsi mengenai terjadinya amalan rasuah telah meningkat sejak tahun-tahun kebelakangan ini. Kedudukan Malaysia dalam Indeks Persepsi Rasuah (CPI) di bawah Transparency International (TI) telah menurun daripada tempat 23 pada tahun 1995 kepada 56 pada tahun 2009.

Kos kepada negara akibat rasuah adalah signifikan. Pasukan Petugas Khas Pemudahcara Perniagaan (PEMUDAH) menganggarkan bahawa rasuah boleh menyebabkan kos sebanyak RM10 bilion setahun, atau 1-2% daripada KDNK. Dalam membanteras rasuah, kami akan mulakan dengan memberi fokus kepada tiga bidang yang amat terdedah kepada rasuah – badan pengawal seliaan dan penguat kuasa, perolehan kerajaan dan rasuah besar (termasuk rasuah politik). Selain itu, kami akan menerima-pakai KPI yang berasaskan kepada keberhasilan dan ditanda aras di peringkat antarabangsa.

Sasaran kami adalah untuk meningkatkan skor CPI daripada 4.5 kepada 4.9 menjelang 2010. Kami juga mahu meningkatkan peratusan responden yang menjawab 'berkesan' kepada Kajian Global Corruption Barometer TI terhadap tindakan kerajaan dalam membanteras rasuah daripada 28% kepada 37%.

(1) Meraih semula keyakinan terhadap agensi pengawal seliaan dan penguat kuasa

Kami menasaskan untuk meraih semula keyakinan orang ramai terhadap agensi pengawal seliaan dan penguat kuasa: PDRM, Jabatan Kastam Diraja Malaysia (KDRM), Jabatan Imigresen Malaysia (Imigresen) dan Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ). Ini adalah agensi-agensi di bawah Kerajaan Persekutuan yang mempunyai jumlah kes pertuduhan terbanyak oleh Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) pada tahun 2005 dan 2009 dan mendapat skor terendah dalam persepsi integriti di kalangan komuniti perniagaan dan awam.

Sasaran kami bagi tahun 2010 adalah untuk meningkatkan bilangan kes didakwa berbanding bilangan ditangkap, bagi pengedaran dan pemilikan dadah kepada 80% (daripada peratusan semasa 75%), bilangan saman dibayar berbanding bilangan saman dikeluarkan oleh PDRM kepada 61% (daripada 50%) dan oleh JPJ kepada 78% (daripada 60%). Selain itu, kami menasaskan untuk meningkatkan bilangan kes didakwa berbanding bilangan ditangkap dan ditahan di bawah Akta Imigresen kepada 60% (daripada 53%), dan cukai diperolehi semula daripada barangan yang diisytiharkan di bawah harga sebenar kepada RM 21 juta (daripada RM 9 juta).

Untuk mencapai sasaran ini, kami akan memperkukuh dan memperkasakan unit-unit pematuhan dalam setiap agensi penguat kuasa. Ini termasuklah mengagihkan sumber yang secukupnya kepada unit yang didedikasikan dengan kuasa untuk mengambil tindakan. Unit pematuhan ini akan melaporkan terus kepada ketua agensi penguat kuasa, dengan satu Suruhanjaya Bebas mengawasi pengurusan dan pengendaliannya. Rangka kerja yang menyokong, termasuk untuk melindungi pelapor, menilai integriti staf dan mengurus ganjaran dan konsekuensi akan juga diwujudkan untuk meningkatkan lagi keberkesanan unit pematuhan.

Selain itu, kami juga akan melaksanakan inisiatif-inisiatif lain yang direka bentuk untuk mengurangkan peluang berlakunya amalan rasuah di kalangan agensi penguat kuasa. Ini termasuk menginstitusikan penggiliran kerja (*job rotation*) untuk menghalang pegawai penguat kuasa daripada membentuk hubungan kerjasama dengan organisasi jenayah. Dengan memberi keutamaan untuk memperbaiki prestasi pihak berkuasa tempatan (PBT) dalam usaha membanteras rasuah, kami juga akan mengadakan satu carta liga prestasi bagi semua PBT.

(2) Mengurangkan ketirisan dana dalam perolehan kerajaan

Kami akan mengurangkan ketirisan dana yang diperuntukkan untuk pembangunan nasional dan perbelanjaan operasi selain memastikan ketelusan dalam penganugerahan kontrak. Saran kami adalah, menjelang tahun 2010, untuk mengurangkan bilangan penemuan audit terhadap salah urus perolehan setiap kementerian kepada 10.6 daripada jumlah 11.2. Inisiatif-inisiatif untuk mencapai matlamat ini termasuk :

- Menasaskan untuk mengurangkan secara berperingkat amalan surat sokongan, yang kerap digunakan untuk mempengaruhi kakitangan kerajaan untuk memintasi dasar dan tatacara standard kerajaan dalam mendapatkan kontrak. Matlamat kami adalah untuk menghapuskan amalan ini sama sekali.
- Mendedahkan secara terperinci semua kontrak perolehan kerajaan dalam laman web kementerian dan agensi serta dalam portal e-kerajaan. Ketua Setiausaha atau Ketua Pengarah setiap kementerian akan dipertanggungjawabkan untuk memastikan maklumat perolehan yang terkini dari kementerian/jabatan mereka

didedahkan. Maklumat terperinci termasuklah senarai projek perolehan yang dirancang, nama-nama kontraktor yang berjaya, harga kontrak dan tempoh projek.

(3) Menangani rasuah besar

Kami perlu menghalang penyalahgunaan kuasa dan sumber awam oleh ahli politik dan kakitangan kanan kerajaan. Kejayaan kami akan diukur dengan menggunakan kaji selidik awam yang bebas terhadap persepsi mengenai tahap rasuah besar. Selain itu, kami menyasarkan untuk meningkatkan, menjelang 2010, peratusan perbicaraan yang diselesaikan dalam satu tahun kepada 30% daripada 8.5% dan menyenaraikan 84 individu dalam pangkalan data pesalah. Inisiatif-inisiatif kami termasuklah:

- Menguat kuasakan undang-undang politik sedia ada dan menjalankan satu kajian ke atas pembaharuan dana politik dalam lingkungan Perlembagaan. Kajian itu akan menilai kebolehlaksanaan memperkenalkan pendekatan holistik terhadap pembiayaan yang merangkumi sebuah proses pendedahan yang ditambahbaik, had maksima bagi derma swasta dan pembiayaan awam tambahan.
- Mengumumkan dasar toleransi sifar dan rangka kerja perlindungan pemberi maklumat (*whistleblower*)
- Memperkukuh kebebasan institusi utama termasuk Suruhanjaya Pelantikan Kehakiman, dalam lingkungan Perlembagaan.
- Berusaha untuk menyelesaikan pendakwaan kes rasuah dalam tempoh satu tahun, terutamanya kes yang membabitkan kepentingan awam.
- Menguat kuasakan hukuman yang lebih keras terhadap mereka yang disabit kesalahan rasuah. Ini termasuklah penetapan hukuman minimum dan hukuman yang lebih berat ke atas pegawai perkhidmatan awam yang disabit kesalahan
- Membangunkan satu pangkalan data awam yang mengandungi pesalah yang telah disabitkan. Data ini bertindak sebagai pencegah (*deterrent*) dan mempermudah keputusan pengambilan kerja

Tahap pencapaian utama

Pada tahun 2010, rakyat boleh menjangka untuk melihat pendedahan kontrak perolehan kerajaan dalam portal e-kerajaan, penggubalan undang-undang perlindungan pemberi maklumat dan satu akta untuk mendakwa kes-kes rasuah dalam tempoh satu tahun. Tahap pencapaian ini (bersamaan dengan inisiatif mereka) diuraikan dengan lanjut dalam Bab 7.

Kemajuan awal yang tercapai dalam membanteras rasuah

Walaupun masih di peringkat awal, Kerajaan dan institusi lain telahpun mengambil langkah untuk meneguhkan usaha pembaharuan mereka dalam membanteras rasuah. Contoh termasuk pendakwaan terhadap wakil-wakil rakyat (meliputi semua parti politik) dan pegawai tinggi perkhidmatan awam atas penyalahgunaan dana awam serta penubuhan pasukan khas perkhidmatan awam bagi memeriksa penyalahgunaan kewangan sebagaimana yang dilaporkan oleh Ketua Audit Negara. Selain itu, SPRM telah menyiapkan satu kajian untuk menyekat ruang dan peluang bagi penyalahgunaan dana kawasan dewan undangan negeri dan parlimen oleh Ahli Dewan Undangan Negeri dan Ahli Parlimen. Pada masa ini, SPRM sedang menyampaikan taklimat kepada wakil rakyat tentang cara menguruskan peruntukan

mereka dan tatacara yang betul untuk mengelakkan penyalahgunaan kuasa dan salah guna dana.

Mempertingkatkan pencapaian pelajar

Malaysia telah mencapai kejayaan cemerlang dalam sistem pendidikannya dalam tempoh 50 tahun yang lalu termasuk pencapaian kadar literasi dewasa sebanyak 92%, kadar penyertaan peringkat rendah yang universal, serta kadar pertumbuhan penyertaan peringkat menengah antara yang tertinggi berbanding dengan negara-negara membangun yang lain. Walau bagaimanapun, kita tidak harus berpuas hati dengan pencapaian ini. Keberhasilan pendidikan Malaysia kini telah ketinggalan berbanding negara-negara seperti Singapura, Hong Kong dan Korea. Yang membimbangkan, jurang perbezaan keberhasilan di antara pelajar di Malaysia juga terus meluas, misalnya, 20% daripada pelajar-pelajar Malaysia gagal mencapai tahap minimum TIMSS dalam Matematik dan Sains pada 2007, berbanding hanya 5-7% pada 2003.

Memperbaiki keberhasilan pendidikan adalah penting untuk membina satu tenaga kerja yang berdaya saing, dan kami, di peringkat awalan akan memberi tumpuan kepada bidang-bidang berikut:

(1) Meningkatkan kadar pendaftaran prasekolah untuk kanak-kanak 4+ dan 5+ tahun, dan mempertingkatkan kualiti sistem

Bagi mencapai sasaran kadar penyertaan 72% dan 87% masing-masing pada hujung 2010 dan 2012 (dari kadar sekarang 67%), kami telah mengenal pasti tujuh teras bagi memperkasa tadbir urus dan pelaksanaan pendidikan prasekolah yang berkualiti, iaitu:

- Penubuhan Jawatankuasa Penyelarasan Prasekolah Kebangsaan serta Bahagian Pendidikan Awal Kanak-kanak dan Prasekolah dalam Kementerian Pelajaran (MOE) untuk mentadbir semua penyedia prasekolah
- Pelaksanaan Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK) bermula Januari 2010, yang dibangunkan dengan kerjasama agensi swasta.
- Menyeragamkan bantuan kepada murid prasekolah kerajaan. Ini termasuk penyeragaman pemberian geran per kapita.
- Meningkatkan kualiti guru dan pembantu guru prasekolah, lebih kurang 30,000 guru dan pembantu guru prasekolah sedia ada dan baru dalam tempoh tiga tahun.
- Menambah bilangan kelas prasekolah, khususnya bagi kanak-kanak berumur 4+ tahun, dianggarkan kira-kira 10,000 kelas tambahan.
- Meningkatkan Perkongsian Pintar Kerajaan-Swasta dalam pendidikan prasekolah bagi mencapai kelas tambahan yang diperlukan di samping mematuhi standard kebangsaan.
- Mewujudkan Sistem Maklumat Prasekolah Kebangsaan bagi menyelaraskan dan mengumpul maklumat berkaitan prasekolah termasuk maklumat asas pelajar, personel dan lokasi sekolah serta pencapaian prasekolah tersebut.

(2) Memastikan semua kanak-kanak⁴ berupaya menguasai kemahiran asas literasi dan numerasi selepas tiga tahun pendidikan

Satu Program Literasi dan Numerasi (LINUS) yang baru telah direka untuk memastikan menjelang tahun 2012, semua kanak-kanak mempunyai literasi asas (dalam Bahasa Malaysia) dan kemahiran numerasi selepas tiga tahun pendidikan sekolah rendah. Program ini mengandungi enam strategi yang memberi fokus kepada semua usaha utama literasi dan numerasi.

- Saringan pelajar dilakukan tiga kali setahun pada bulan Mac, Jun dan September setiap tahun, bagi mengenal pasti pelajar sama ada perlu mengikuti program LINUS atau program Pendidikan Khas jika mempunyai ketidakupayaan dalam pembelajaran
- Modul literasi dan numerasi yang baru dibentuk di mana konsep mudah difahami akan diajar lebih awal lagi dan lebih penekanan akan ditumpukan kepada aplikasi konsep yang dipelajari
- Latihan hampir 17,000 guru-guru untuk mengajar modul baru LINUS dengan berkesan, selesai antara November 2009 dan Februari 2010
- Komitmen dibina dikalangan pihak yang berkepentingan melalui program kesedaran dan aktiviti yang dianjurkan untuk jabatan pendidikan di peringkat negeri dan daerah, guru besar, Persatuan Ibubapa dan Guru dan orang awam.
- Pemantauan dan penyeliaan intensif ke atas kira-kira 10% sekolah yang tercorot oleh pegawai-pegawai pendidikan di peringkat negeri dan daerah, dan oleh Jemaah Nazir dan Jaminan Kualiti di bawah MOE
- Fasilitator-fasilitator pakar dilantik di peringkat daerah, ditempatkan di Jabatan Pendidikan Daerah, bagi membantu guru-guru literasi dan numerasi di sekolah-sekolah

(3) Membangunkan Sekolah Berprestasi Tinggi (SBT) dan mempertingkatkan prestasi semua sekolah dalam sistem

Sekolah Berprestasi Tinggi (SBT) ditakrifkan sebagai sekolah yang mempunyai etos, watak, identiti tersendiri dan unik serta menyerlah dalam semua aspek pendidikan. Sebelum dianugerah taraf SBT, sekolah tersebut perlu memenuhi beberapa kriteria mantap termasuk pencapaian akademiknya, sokongan alumni, pengiktirafan dan mewujudkan rangkaian dan jaringan pada peringkat antarabangsa. Kami menyasarkan untuk membangunkan 20 SBT menjelang tahun 2010 dan 100 SBT menjelang 2012.

SBT akan dianugerahi manfaat berikut bertujuan untuk membolehkan mereka mencapai tahap prestasi yang lebih tinggi:

- Mengupayakan autonomi dalam membuat keputusan: SBT akan diberikan kelonggaran dalam memilih kurikulum dan kaedah pengajaran termasuk proses pemilihan serta penempatan semula guru sekiranya prestasi guru tidak memuaskan dan pengagihan dana
- Insentif kewangan bagi sekolah, pemimpin sekolah, guru dan kakitangan bukan akademik
- Pelbagai opsyen untuk pembangunan modal insan, termasuk cuti sabatikal untuk guru besar

⁴ Kanak-kanak dengan ketidakupayaan pembelajaran akan diletakkan dalam program pendidikan khas dengan sasaran yang berbeza

- Kelonggaran bagi pelajar cemerlang memacu kejayaan dalam sistem pendidikan

Bagaimanapun, status SBT diiringi dengan tanggungjawab untuk berkongsi pengetahuan dan kepakaran dengan sekolah lain dalam sistem menerusi, sebagai contoh, rangkaian penasihat, pertindikan guru dan program pertukaran pelajar.

(4) Mempertingkatkan dengan ketara prestasi guru besar dan pengetua melalui pengurusan prestasi

Mulai tahun akademik 2010, pendekatan pengurusan prestasi baru bagi guru besar dan pengetua akan mempunyai ciri-ciri berikut:

- Boleh diaplikasikan kepada semua guru besar dan pengetua semua sekolah kerajaan di Malaysia.
- Prestasi sekolah akan berasaskan kepada skor komposit yang mengandungi 70% Gred Purata Sekolah dan 30% skor Standard Kualiti Pendidikan Malaysia (SKPM)
- Pencapaian kesemua 9,900 sekolah akan disenarai mengikut kedudukan dan diumumkan pada setiap tahun mulai tahun 2010.
- Untuk melayakkan diri bagi anugerah, sekolah harus mencapai sasaran skor komposit yang telah ditetapkan atau sasaran penambahbaikan dalam kedudukan prestasi, memperoleh laporan audit tanpa teguran dan mencapai sasaran literasi dan numerasi (untuk sekolah rendah). Selain itu, guru besar dan pengetua mestilah memperolehi skor Laporan Nilai Prestasi Tahunan (LNPT) lebih dari 90 dan bebas dari tindakan disiplin.
- Guru besar dan Pengetua yang mengatasi sasaran akan diberi ganjaran kewangan dan bukan kewangan (misalnya, program pertindikan, kenaikan pangkat yang dipercepatkan dan sijil pengiktirafan)
- Guru-guru di sekolah yang mempunyai guru besar atau pengetua yang layak menerima ganjaran juga berkelayakan untuk menerima ganjaran kewangan.

Kira-kira 10% yang berprestasi tercorot akan dikenal pasti berdasarkan kepada skor komposit yang terendah. Mereka akan diberi latihan dan bimbingan dalam usaha untuk membantu mereka mempertingkatkan tahap prestasi mereka. Jika usaha-usaha ini tidak efektif, maka tindakan seperti pemindahan dan persaraan pilihan akan diambil.

Maklumat selanjutnya berkaitan dengan inisiatif-inisiatif untuk membantu pencapaian KPI terkandung dalam Bab 8.

Kemajuan awal yang tercapai tentang mempertingkatkan pencapaian pelajar

Bagi memastikan program-program dalam NKRA dapat dilaksanakan mulai tahun 2010, beberapa perancangan awal telah pun dilaksanakan. Pencapaian termasuklah siangnya instrumen saringan dan modul pengajaran dan pembelajaran Tahun 1 program LINUS, pengumuman kumpulan pertama 20 SBT dan siangnya penyenaian kedudukan bagi 9,900 sekolah kerajaan dalam sistem ini, yang mana digunakan sebagai asas untuk mencipta ganjaran dan program pemulihan di bawah bidang tawaran baru guru besar. Akhirnya inisiatif untuk sekolah amanah sedang dalam perancangan di mana sekolah amanah pertama dijangka dibuka pada Januari 2011.

Mempertingkatkan taraf kehidupan isirumah berpendapatan rendah

Walaupun Malaysia telah mencapai kejayaan dalam jangka masa panjang dalam usaha mengurangkan kemiskinan, masih lagi terdapat lebih 200,000 isirumah dikategorikan sebagai miskin⁵ dan lebih daripada 40,000 isirumah dikategorikan sebagai miskin tegar⁶. Kami telah menetapkan tumpuan untuk membasmi miskin tegar pada hujung 2010 dan mengurangkan insiden kemiskinan kepada 2.8% pada tahun 2010 (daripada 3.6% hari ini). Selain itu, kami akan melaksanakan beberapa langkah untuk mempertingkatkan produktiviti isirumah berpendapatan rendah (LIH) yang tidak termasuk dalam kategori miskin atau miskin tegar. Bagi mencapai tujuan ini, kami akan:

(1) Menyeragamkan takrifan kumpulan berpendapatan rendah

Satu takrifan am mengenai kemiskinan akan diguna pakai oleh semua kementerian dan agensi untuk mempercepatkan kerjasama dalam mengenal pasti dan membantu kumpulan sasaran kemiskinan.

- Isirumah berpendapatan rendah (LIH) – isirumah yang mempunyai jumlah pendapatan kurang daripada atau bersamaan dengan RM2,000 setiap bulan
- **Miskin** – isirumah yang mempunyai jumlah pendapatan kurang daripada atau bersamaan dengan RM750 sebulan. Ini berasaskan kepada Pendapatan Garis Kemiskinan (PLI⁷)
- **Miskin Tegar** – isirumah yang jumlah pendapatan kurang daripada atau bersamaan dengan RM440 sebulan. Ini berdasarkan kepada PLI Makanan

(2) Melaksanakan beberapa inisiatif berimpak tinggi dengan segera dan membuat persediaan bagi tindakan jangka panjang

Kami akan memperkenalkan inisiatif bagi memperbaiki kebajikan serta membina potensi pendapatan bagi memastikan kemampanan.

Untuk mengurangkan kemiskinan dan menghapuskan miskin tegar menjelang 2010, Kerajaan akan dengan **segera**:

- Mengagihkan bantuan kebajikan peringkat Persekutuan (kepada mereka yang layak) pada hari pertama setiap bulan. Ini sudahpun berkuat kuasa pada September 2009 untuk Semenanjung Malaysia dan 1 Januari 2010 bagi Sabah dan Sarawak.
- Memberikan bantuan untuk meningkatkan hak milik rumah dengan menawarkan 44,000 rumah kos rendah, untuk dijual dan disewa, melalui Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) dan Jabatan Perumahan Negara (JPN)
- Menyampaikan program 1 Azam – melibatkan penyesuaian pekerjaan, pemberian latihan dan pemberian dana – bagi mencipta peluang pekerjaan. Ini akan tercapai melalui gabungan pekerjaan dan keusahawanan (sokongan dalam menyediakan barangan, perkhidmatan dan perniagaan berasaskan pertanian)

Menjelang hujung tahun 2011, satu lagi rangkaian inisiatif akan dilaksanakan, termasuk:

⁵ Pendapatan bulanan kasar isirumah di bawah garis pendapatan miskin (RM750)

⁶ Pendapatan bulanan kasar isirumah di bawah garis pendapatan miskin makanan (RM 440)

⁷ PLI ini berdasarkan kepada keperluan minimum untuk makanan oleh seisi rumah (bahagian PLI makanan) dan barangan bukan makanan seperti pakaian, sewa, bahan api dan elektrik (bahagian PLI bukan makanan)

- Menyediakan latihan bagi membolehkan isirumah yang berpendapatan rendah meningkatkan nilai ekonomi mereka.
- Mengadakan peluang pekerjaan melalui penubuhan kedai runcit Jimat *1Malaysia*. Kami menyasarkan untuk menubuhkan 50 kedai sedemikian pada 2010 dan satu kedai dalam setiap daerah pada 2011
- Membangunkan satu mekanisma untuk memberi kredit mikro kepada isirumah berpendapatan rendah yang layak. Sekurang-kurangnya satu projek perintis akan diperkenalkan bagi setiap negeri pada suku pertama 2011
- Meningkatkan bilangan klinik perubatan di bandar, luar bandar dan juga klinik perubatan bergerak (sekurang-kurangnya satu bagi setiap negeri) bagi memenuhi keperluan isirumah pendapatan rendah di luar bandar
- Memperluaskan bantuan kewangan kepada rakyat isirumah berpendapatan rendah bagi membeli anggota badan tiruan dan prostetik. Kami juga akan meningkatkan ketersediaan prostetik dengan membina sekurang-kurangnya satu pusat prostetik di setiap negeri.

Akhir sekali, beberapa inisiatif jangka masa pertengahan akan dilaksanakan menjelang penghujung 2012, termasuk:

- Menambah kapasiti asrama bersubsidi bagi membantu pelajar yang memerlukan penginapan (misalnya, mereka daripada kawasan luar bandar) bagi meneruskan pelajaran mereka, mengurangkan bilangan keciciran atas sebab jarak jauh dari sekolah dan masalah kewangan.
- Memperluaskan bantuan kepada pesakit yang memerlukan rawatan dialisis. Ini melibatkan menyediakan bantuan kewangan, menubuhkan lebih banyak pusat dialisis dan menyediakan kenderaan ke/dari pusat dialisis
- Menawarkan bantuan kewangan bagi bayaran muka perumahan dan yuran guaman dan pinjaman dengan kadar faedah yang rendah untuk isirumah berpendapatan rendah, yang bukan penerima atau pembeli rumah kos rendah yang disediakan oleh kerajaan
- Menawarkan skim insuran *1Malaysia*, meliputi perkara seperti pendidikan, kematian dan penyakit kritikal, kepada isirumah miskin tegar

Kami sedang mengkaji kemungkinan menetapkan gaji minimum bagi membolehkan semua rakyat Malaysia mendapat gaji sekurang-kurangnya di tahap PLI. Sebarang tindakan terhadap perkara ini akan dilaksanakan secara beransur-ansur, supaya tidak memberi kejutan kepada majikan.

Satu set inisiatif yang lengkap dan lebih terperinci mengenai semua inisiatif bagi menyokong pencapaian KPI terkandung dalam Bab 9.

(3) Meletakkan penggerak bagi memastikan penyampaian inisiatif

Bagi membolehkan inisiatif di atas dapat disampaikan dengan lebih cekap dan berkesan, kami akan melaksanakan perubahan struktur, termasuk membentuk satu entiti Perkhidmatan Pembangunan Sosial (SDS) yang bersepadu bagi memperbaiki penyelarasan inisiatif pembasmian kemiskinan, menubuhkan Inspektorat SDS yang bebas untuk menyiasat dan mendakwa penipuan kebajikan, mengumpul semua pangkalan data yang mengandungi data LIH ke dalam e-Kasih dan mengurangkan masa memproses untuk pembayaran bantuan (dari tempoh dua bulan yang diamalkan sekarang kepada tujuh hari menjelang 2012).

Kemajuan awal yang tercapai dalam mempertingkatkan taraf kehidupan isirumah berpendapatan rendah

Impak awal sudahpun dapat dilihat. Melalui lebih penyelarasan antara agensi, proses meluluskan permohonan untuk disenaraikan dalam pangkalan data isirumah berpendapatan rendah sekarang ini memakan masa tujuh hari, berbanding dengan dua bulan sebelum ini.

Selain itu, sejak 1 September 2009, bantuan kebajikan di Semenanjung Malaysia diagihkan pada hari pertama setiap bulan. Juga, kira-kira 44,000 rumah kos rendah telah ditawarkan untuk dijual kepada penyewa sedia ada pada harga RM21,500 – 35,000 setiap unit, harga yang jauh lebih rendah berbanding harga pasaran.

Mempertingkatkan infrastruktur asas luar bandar

Walaupun Malaysia sudah mencapai kejayaan besar dalam penyediaan infrastruktur asas luar bandar (RBI), masih banyak lagi perlu dilakukan untuk membantu penduduk luar bandar yang mewakili 35% penduduk Malaysia. Di Sabah dan Sarawak, terdapat banyak kampung yang masih belum dihubungkan dengan jalan raya dan lebih dari satu per empat isirumah tidak ada akses kepada elektrik. Lebih 40% isirumah di Sabah dan Sarawak dan 12% isirumah di Semenanjung Malaysia masih kekurangan akses kepada air bersih dan air yang dirawat.

Oleh yang demikian, kami telah memulakan satu program besar pembangunan infrastruktur asas luar bandar di Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak. Aspirasi kami adalah untuk:

- Membina lebih daripada 7,000 km jalan baru dan dinaik taraf menjelang 2012, 1,900 km daripadanya adalah di Sabah dan Sarawak. Di Semenanjung Malaysia, ini akan menjadikan 91.4% daripada penduduk tinggal dalam lingkungan lima km dari jalan yang diturap pada 2010, meningkat kepada hampir 100% pada 2012 (sekarang ini 91%)
- Menyediakan 50,000 rumah baru dan dibaik pulih untuk penduduk miskin dan miskin tegar luar bandar menjelang 2012, dua per tiga daripadanya di Sabah dan Sarawak. Daripada 50,000 itu, lebih 16,000 rumah akan disediakan pada tahun 2010.
- Memastikan akses kepada air bersih atau air yang dirawat kepada lebih 360,000 isirumah tambahan. Untuk Sabah dan Sarawak, program ini akan meningkatkan peratusan rumah luar bandar yang mendapat akses kepada air bersih atau air yang dirawat masing-masing kepada 59% dan 62% pada 2010, meningkat kepada 90% untuk kedua-dua negeri pada 2012 (sekarang 57% untuk kedua-dua negeri).
- Menyediakan akses kepada bekalan elektrik 24 jam untuk lebih 140,000 isirumah tambahan pada 2012. Ini akan meningkatkan peratusan isirumah yang mendapat akses kepada tenaga elektrik di Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak masing-masing kepada 99.6%, 81% dan 73% pada 2010 (sekarang masing-masing 99%, 77% dan 67%).

Untuk mencapai sasaran ini, kami perlu mempercepatkan rentak penempatan bagi perkhidmatan asas ini melebihi apa yang telah dicapai sebelum ini. Sebagai contoh, untuk jangka tiga tahun akan datang, kami menyasarkan untuk membina 11 kali ganda panjangnya kilometer jalan raya, 2.5 kali ganda banyaknya rumah, menyediakan lima kali ganda banyaknya rumah yang ada tenaga elektrik, dan menghubungkan tujuh kali ganda rumah kepada air bersih berbanding apa yang

kami telah capai pada tahun 2006-2008. Kami akan dapat mencapai lebih besar, lebih skala dan lebih rentak penempatan:

- Menggunakan kaedah penyampaian yang inovatif, cepat dan kos terendah. Misalnya, membina rumah yang direka bentuk standard, menggalakkan teknologi penjanaan kuasa teragih seperti janakuasa hibrid solar atau elektrik mikro hidro bagi kawasan yang jauh dari penjana tenaga elektrik dan infrastruktur pembawa tenaga elektrik, dan menggunakan penyelesaian alternatif seperti telaga tiub, telaga graviti atau pemulihan air hujan untuk kawasan-kawasan yang jauh dari rangkaian bekalan air (bekalan air paip)
- Memperbaiki proses administrasi sedia ada bagi mengurangkan masa yang diperlukan, misalnya, proses tender terbuka untuk jalan raya. Ini akan melibatkan penggunaan lebih banyak templat standard, proses serentak di mana boleh, mempercepatkan proses komunikasi, dan sebagainya.
- Mempermudah dan bekerja rapat dengan pembekal untuk memastikan bekalan dan kesediaan jentera yang mencukupi (misalnya, jentera pengorek, jentera pemadat), bahan (misalnya, pendawaian elektrik, pra campuran) serta sumber manusia (misalnya, kontraktor, pakar runding) apabila diperlukan
- Memastikan pengurusan program yang efektif dengan memantau projek dengan rapi. Sistem Pemantauan Projek (SPP) II, satu sistem yang terbukti keberkesannya yang diuruskan oleh ICU di bawah Jabatan Perdana Menteri, akan diguna untuk merekod dan menjejaki inisiatif RBI untuk memastikan ianya disampaikan tepat pada masanya dan mengikut bajet.

Beberapa siri inisiatif terperinci telah dibentuk untuk menyokong pencapaian KPI (Bab 10).

Kemajuan awal yang tercapai tentang infrastruktur asas luar bandar

Pada 2009, kami telah membina 17,000 rumah tambahan untuk penduduk miskin dan miskin tegar luar bandar dan 240 km jalan raya tambahan di Sabah dan Sarawak.

Mempertingkatkan pengangkutan awam bandar

Pengangkutan awam menjadi salah satu daripada masalah utama rakyat di bandar. Misalnya, di Lembah Klang masa ini, terdapat kesesakan semasa waktu puncak (misalnya, penumpang keretapi Komuter KTM mengalami kesusahan lebih 40% kapasiti), sering kali perkhidmatan tidak boleh dipercayai dengan kelewatan dan pembatalan, kesaling hubungan yang kurang baik di sesetengah kawasan (misalnya, antara monorel dan stesen LRT di KL Sentral), dan kurangnya akses bagi perkhidmatan pengangkutan awam (misalnya, hanya 61% dari penduduk Lembah Klang tinggal dalam lingkungan 400 meter dari laluan bas).

Perkara ini, digabungkan pula dengan pertumbuhan berterusan dalam bilangan kenderaan persendirian, telah menyebabkan penggunaan pengangkutan awam⁸ di Lembah Klang kian menurun daripada 34% pada 1985 kepada 20% pada 1997; hari ini, peratusan ini lebih hampir kepada 10 – 12%.

Matlamat kami adalah untuk:

- Meningkatkan peratusan yang menggunakan pengangkutan awam kepada 13% menjelang 2010 dan kepada 25% menjelang 2012 semasa waktu puncak dari 7

⁸ Peratusan komuter menggunakan pengangkutan awam

pagi hingga 9 pagi di Lembah Klang. Kami akan seterusnya menyesuaikan dan mengaplikasikan inisiatif yang berkesan di Pulau Pinang dan Johor Bahru.

- Memperbaiki masa perjalanan dan keboleh percayaan
- Mempertingkatkan keselesaan dan kemudahan
- Mempertingkatkan keboleh capaian dan kesaling hubungan supaya peratusan penduduk yang tinggal dalam lingkungan 400 meter dari laluan pengangkutan awam meningkat daripada 63% kepada 75% pada 2010.

Untuk mencapai KPI di atas, kami akan mengambil empat langkah antara 2009 dan 2012 dan tambahan satu langkah lagi selepas 2012 bagi mendapatkan dan melanjutkan penambahbaikan yang dijangkakan:

- **Menyelaraskan kapasiti sistem yang sudah mencapai hadnya:** Pada tahun 2012, kami akan meningkatkan kapasiti Komuter KTM dan LRT sebanyak 1.7 sehingga 4 kali ganda (bergantung kepada laluan tertentu). Laluan bas yang khusus merentasi 12 koridor utama di Lembah Klang akan diperkenalkan secara berperingkat tertakluk kepada perincian kejuruteraan dan kajian perancangan. Secara keseluruhan, perkhidmatan melalui 12 koridor ini akan dapat menampung 35,000 sehingga 55,000 penumpang semasa waktu puncak pagi atau 6% sehingga 9% jumlah bilangan pengguna pengangkutan awam pada tahun 2012. Sebanyak 850 buah bas akan ditambah, iaitu tambahan hampir sekali ganda jumlah bas yang digunakan oleh RapidKL pada hari ini. Ini dapat meningkatkan perkhidmatan yang disediakan di laluan sedia ada dan memberi perkhidmatan kepada 53 laluan baru yang tidak mendapat perkhidmatan ketika ini.
- **Merangsang permintaan bagi menarik rakyat menggunakan pengangkutan awam:** Inisiatif yang diperkenalkan termasuk integrasi tiket dan struktur tambang (memperkenalkan konsep 1Tiket 1Perjalanan Lancar merentasi semua 16 operator di Lembah Klang), menambah kira-kira 6,800 tempat meletak kereta baru di 14 stesen rel utama, di luar kawasan pusat bandar pada tahun 2012, mempertingkatkan perkhidmatan bas pengantara ke stesen rel dan menaik taraf stesen serta terminal yang mempunyai bilangan trafik yang tinggi. Penguatkuasaan dan pemantauan pula adalah penting bagi memastikan semua operator mematuhi standard operasi dan perkhidmatan minimum. Bagi mencapai tujuan ini, usaha untuk menyediakan sistem IT bersepadu secara menyeluruh dan pelaksanaan penguatkuasaan merentasi semua agensi penguatkuasa utama adalah diperlukan untuk 10 pihak berkuasa tempatan (PBT), Lembaga Perlesenan Kenderaan Perdagangan (LPKP), JPJ dan PDRM.
- **Menghalang kenderaan berat dari memasuki Kawasan Perniagaan Pusat (CBD).** Tiga terminal pengangkutan bersepadu (ITT) utama di luar bandar akan diwujudkan dan dimulakan dengan ITT Bandar Tasik Selatan. Ini disusuli pula oleh ITT Gombak pada tahun 2011 (berperanan melencongkan lebih daripada 780 buah bas dari utara dan timur daripada memasuki pusat bandar) dan ITT ketiga di Sungai Buloh (berperanan mengendalikan bas ekspres daripada utara pada 2012 dan seterusnya). Di pusat bandar pula akan wujud dua jenis pusat pengangkutan awam iaitu Terminal Antara Bandar dan Hentian Akhir Bandar (HAB). Terminal Antara Bandar di Pasarama Kota, Hentian Putra dan Pudu akan memudahkan aliran lalu lintas daripada kawasan pinggir bandar ke pusat bandar. 14 HAB akan disediakan bagi memudahkan pergerakan penumpang dan kenderaan pengangkutan awam di dalam pusat bandar dan seterusnya mengurangkan kesesakan serta menyelaraskan laluan yang bertindih.

- **Penyusunan semula Agensi Kawalselia:** Usaha ini adalah penting untuk memastikan Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat (SPAD) beroperasi sepenuhnya pada akhir 2010. Ini kerana satu prasyarat kejayaan adalah mewujudkan satu badan yang bertanggungjawab bagi perancangan dasar dan pemantauan kawalselia. Buat masa ini, 13 Kementerian dan pelbagai agensi terlibat dalam aspek pengurusan pengangkutan awam yang berbeza dan tiada satu badan yang menyelaraskan usaha merentasi pelbagai sistem pengangkutan awam secara keseluruhan.

Dan selepas tahun 2012,...

- **Menguruskan permintaan:** Apabila penggunaan pengangkutan awam melebihi 25% dan sistem perkhidmatan pengangkutan awam telah ditambah baik serta boleh dipercayai, masa perjalanan ditepati, keselesaan dipertingkatkan, keboleh capaian dan kesaling hubungan diperbaiki, maka inisiatif meningkatkan daya tarikan relatif pengangkutan awam (iaitu daripada pengguna kenderaan persendirian) akan dipercepat. Satu contoh adalah dengan mengenakan caj kesesakan yang dilaksanakan dengan jayanya di bandaraya besar dunia termasuk London dan Singapura.

Inisiatif-inisiatif yang terperinci telah dibentuk untuk menyokong pencapaian KPI dan semuanya diuraikan dalam Bab 11.

Kemajuan awal yang tercapai dalam pengangkutan awam bandar

Setakat ini, terdapat kesan awal yang menggalakkan. Misalnya, masa pemindahan laluan bas RapidKL telah dikurangkan melalui laluan yang diseragamkan, masa menunggu⁹ telah dikurangkan dari 20 minit kepada 15 minit untuk Komuter KTM dan, dalam langkah untuk mengurangkan kesesakan, set pertama tren empat koc aliran LRT RapidKL Kelana Jaya telah diterima pada Disember 2009.

Mempertingkatkan kebertanggungjawaban semua Menteri

Bidang yang tidak diliputi oleh NKRA masih lagi penting dan akan terus mendapat perhatian daripada Kerajaan di peringkat menteri. Bidang-bidang ini – MKRA – termasuk keberhasilan yang disasarkan untuk dilihat dan dirasakan oleh rakyat (misalnya, tindak balas yang cepat kepada aduan daripada orang awam dan pengurangan kemalangan jalan raya). Sama seperti NKRA, MKRA dan KPI Menteri (MKPI) telah bermula dan akan terus diperhalusi dan diperbaiki dari semasa ke semasa.

Akauntabiliti untuk penyampaian terletak kepada setiap menteri. Perdana Menteri telah membuat komitmen untuk menilai kemajuan semua menteri pada setiap enam bulan bagi memastikan prestasi mereka masih ke arah yang dihasratkan. Penilaian pertama dibuat antara bulan November 2009 dan Januari 2010.

Pada 2010, adalah dijangka bahawa MKPI ini akan disebarkan ke seluruh perkhidmatan awam. Ini akan melanjutkan usaha sebelumnya untuk mewujudkan KPI bagi kakitangan awam paling kanan – daripada KSN kepada semua KSU dan Ketua Pengarah.

⁹ Ditakrifkan sebagai masa antara ketibaan satu keretapi dengan ketibaan keretapi selepasnya

Memastikan Pencapaian Diutamakan

Kami telah menjalankan beberapa siri pembaharuan untuk mempertingkatkan kebolehan dalam menyampaikan sasaran jangka masa pendek dan jangka masa panjang, atau *Pencapaian Diutamakan*, satu lagi dimensi daripada GTP.

Pertama, kami komited kepada 16 Prinsip Penyampaian (diperincikan dalam Bab 13) bagi membimbing kaedah baru penyampaian – meliputi empat tema – mendahulukan rakyat, menggunakan sumber secara berhemat, bekerjasama dengan pihak terbaik (di dalam dan di luar kerajaan) dan menguruskan keberhasilan pada taraf tertinggi. Sebelum pegawai-pegawai kerajaan membuat keputusan atau bertindak, mereka harus memastikan bahawa keputusan atau tindakan berkenaan menuruti 16 Prinsip Penyampaian tersebut. Contoh prinsip-prinsip ini termasuklah menggalakkan penyertaan rakyat dengan mendapatkan input mereka sebelum membuat keputusan, melibatkan rakyat dalam penyampaian dan sering mengukur persepsi, meningkatkan produktiviti sebanyak mungkin daripada sumber sedia ada, sebelum membuat permintaan sumber tambahan, dengan mengurangi ketirisan, mengoptimumkan taraf perkhidmatan serta menggunakan pendekatan inovatif; membina keupayaan campuran (hibrid) bagi penyampaian dengan menarik organisasi dan bakat utama Malaysia dari sektor sosial, awam dan korporat untuk membentuk kebertanggung jawaban jelas dan nyata, disokong oleh penggunaan ganjaran dan konsekuensi berbeza dan bermakna.

Ikutan daripada Prinsip Penyampaian ini, kami telah membentuk mekanisma untuk mengurus penyampaian. Ini termasuklah:

- Laporan Kilat untuk memberi maklumat terkini kepada Kabinet mengenai kemajuan setiap KPI Negara (NKPI) berbanding sasaran
- Membentuk Pasukan Petugas Penyampaian (satu untuk setiap NKRA), dipengerusikan oleh Perdana Menteri dan dihadiri oleh menteri peneraju, menteri yang relevan dan pegawai tinggi perkhidmatan awam, untuk meluluskan pelan penyampaian, memantau perkembangan dan menghalusi strategi pelaksanaan seperti diperlukan
- Menerbitkan Laporan Tahunan pada suku pertama setiap tahun untuk melaporkan kemajuan kami secara objektif – apa yang telah dicapai dan tidak dicapai – dan mendemonstrasikan akauntabiliti terhadap rakyat.

Bagi mempercepatkan penyampaian, kami telah menubuhkan PEMANDU di bawah Jabatan Perdana Menteri. Sementara tanggungjawab penyampaian menyeluruh untuk keberhasilan NKRA dan MKRA bergantung kepada menteri yang berkaitan, PEMANDU telah diberi mandat untuk menjadi pemangkin perubahan yang berani dalam penyampaian sektor awam, menyokong kementerian dalam proses perancangan penyampaian dan menyediakan pandangan yang bebas berkaitan dengan prestasi dan kemajuan kepada Perdana Menteri dan menteri-menteri. Untuk membolehkan PEMANDU menjalankan tugasnya dengan lebih efektif, sumber manusianya menggabungkan kebolehan yang terbaik dari sektor swasta dan juga perkhidmatan awam.

Akhirnya, kami telah menguatkan lagi dan meluaskan inisiatif sedia ada untuk melaksanakan transformasi perkhidmatan awam, misalnya, inisiatif PEMUDAH untuk meningkatkan kemudahan menjalankan perniagaan dan berurusan dengan Kerajaan.

Mentransformasikan Malaysia

Kita mesti mentransformasikan kerajaan – fasilitator utama kepada pembangunan – untuk mencapai Wawasan 2020, yang masih menjadi penunjuk arah untuk negara kita. Jika tidak, kita berisiko terperangkap sebagai ekonomi berpendapatan sederhana. Pelan hala tuju ini memperincikan program yang berani dan belum pernah dijalankan untuk mentransformasikan kerajaan berdasarkan kepada prinsip *1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan*.

Kita sedang mendekati transformasi kerajaan dengan kaedah baru kerana kita sedar bahawa kita tidak boleh menggunakan kaedah lama dalam menjalankan tugas kita. Ini termasuklah penggunaan enjin transformasi di mana kami melakukan dan memperbaiki kerja, dan bukan sekadar merancang, dan penggunaan pasukan antara-agensi untuk mendapatkan pegawai perkhidmatan awam yang terbaik untuk membentuk dan menyediakan penyelesaian yang terperinci, secara pro-aktif mengumpul input dan maklum balas daripada rakyat, menggunakan 16 Prinsip Penyampaian untuk membimbing kaedah berlainan dalam penyampaian, menetapkan PEMANDU untuk menjadi pemangkin dan pendukung transformasi, dan menerbitkan pelan hal tuju ini (dan laporan tahunan seterusnya) untuk melaporkan sasaran, rancangan dan prestasi secara telus.

Dalam sejarah Malaysia, kita selalu mengambil jalan yang jarang dilalui dan secara pragmatik memetakan laluan sendiri. Kini kita melakukannya lagi. Tidak ada kerajaan lain di dunia ini yang telah mengambil langkah seperti program transformasi yang sebegini berani. Namun kita faham bahawa dalam menyampaikan keberhasilan ini tidaklah begitu mudah. Akan terdapat rintangan di pertengahan jalan, termasuk sasaran yang tidak tercapai, inisiatif yang tidak berjaya, halangan pihak yang berkepentingan, tentangan terhadap sebarang perubahan dan cabaran baru yang kami tidak jangkakan. Dalam program transformasi yang berskala sebegini, adalah menjadi suatu perkara biasa di mana keadaan akan menjadi lebih buruk – atau merasakan keadaan menjadi lebih buruk – sebelum ia menjadi lebih baik. Walaupun mencabar, kami mesti melaksanakan transformasi ini.

Kami tidak boleh mentransformasi negara secara bersendirian. Zaman kerajaan “maha mengetahui” sudah berlalu, dan kami berjanji akan bekerjasama dengan rakyat, sektor swasta, sektor sosial dan pihak-pihak yang lain. Bersama-sama kita mesti melaksanakannya. Bersama-sama kita akan menyampaikannya.

Apabila GTP menghadapi pelbagai cabaran dan halangan yang tidak dapat dielakkan, kerajaan dan semua rakyat Malaysia mesti mengingatkan diri mereka sendiri, apa sebenarnya yang dipertaruhkan di sini dan tetap semangat. Apa yang dipertaruhkan di sini adalah pencapaian Wawasan 2020, membuat sesuatu yang berlainan untuk kehidupan generasi Malaysia masa kini dan generasi Malaysia akan datang dan mempertingkatkan reputasi dan kedudukan negara kita di mata dunia.

Bab 1

Memperkenalkan transformasi

“Kita mesti mencapai visi untuk menjadi negara maju yang berpendapatan tinggi, aman, selamat dan bersatu, dengan keadilan sosial. Untuk itu, kerajaan akan memperjuangkan semangat *1Malaysia*, mendahulukan rakyat, dan menyampaikan keberhasilan demi kepentingan rakyat. Pelan hala tuju ini memaparkan jalan untuk menangani keperluan dan permasalahan asas rakyat. Seiring dengan persiapan untuk melaksanakan pelan-pelan penyampaian, marilah kita mengingati kejayaan dan halangan kita yang lalu, tetapi yakin dalam warisan dan keberanian kita untuk memacu transformasi Malaysia. Kita mestilah komited dengan sepenuhnya dan mempersiapkan diri untuk menghadapi cabaran-cabaran akan datang”

(Tan Sri Dr Koh Tsu Koon, Pengerusi PEMANDU)

“Kita mesti memacu transformasi untuk mencapai Wawasan 2020 dan menunaikan hasrat rakyat untuk mempunyai kerajaan yang memperjuangkan *1Malaysia*, mendahulukan rakyat dan menyampaikan hasil yang besar dengan cepat. Transformasi tidak pernah mudah – ia memerlukan kita mengatasi rasa gentar pada apa yang kita tidak ketahui, sambil mempengaruhi mereka yang tidak mahukan perubahan dan menghalang usaha kita. Dalam perjalanan ini, kami akan telus mengenai rancangan dan sasaran kami, dan telus dalam melaporkan prestasi kami kepada rakyat. Kami akan sentiasa mendapatkan input daripada rakyat, belajar sambil bertindak (tidak hanya mengambil masa yang lama untuk merancang untuk mendapat hasil yang 100% sempurna), menolak kecenderungan menetapkan sasaran yang terlalu mudah, dan bertanggungjawab sepenuhnya ke atas prestasi kami”

(Dato' Sri Idris Jala, Ketua Pegawai Eksekutif PEMANDU)

Malaysia kini berada di persimpangan. Pada 1991, kita menzahirkan azam untuk mencapai Wawasan 2020, untuk menjadi sebuah negara maju pada tahun 2020, dengan pencapaian matlamat pembangunan yang merangkumi aspek ekonomi, kerohanian, politik, sosial, psikologikal dan kebudayaan. Sejak itu, kita menghadapi pelbagai keadaan persekitaran global yang mencabar – krisis kewangan Asia 1997, wabak Sindrom Pernafasan Akut Teruk (SARS) dan, sepanjang 18 bulan kebelakangan ini, berlaku pula krisis kewangan dan kemerosotan ekonomi global.

Walaupun kita berjaya mencapai kemajuan, pada kadar pertumbuhan waktu ini, kita sebenarnya berada dalam bahaya terperangkap sebagai negara berpendapatan sederhana, kehilangan daya saing dan tidak mampu mencapai cita-cita kita. Perubahan asas perlu dilakukan dalam pelbagai aspek, bukan sahaja dalam prestasi ekonomi, tetapi juga dalam penyampaian perkhidmatan awam yang memperkukuh keupayaan kita bagi membangunkan ekonomi.

Antara isu penting adalah jenayah, rasuah, kemiskinan, kualiti sistem pendidikan dan infrastruktur di kawasan bandar dan di luar bandar. Apa yang dipertaruhkan di sini adalah kesejahteraan rakyat. Apa yang penting adalah perkongsian dan amanah antara rakyat dan kerajaan, perkongsian yang berjaya membuahkan pelbagai hasil sejak kita merdeka. Kita perlu membaharui amanah dan perkongsian itu, dan menyampaikan hasil yang lebih besar, pada tahap yang lebih tinggi.

Bagi menghadapi segala cabaran di atas, kami memberikan sepenuh komitmen kepada Program Transformasi Kerajaan, selaras dengan prinsip *1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan*.

1.1 Pelan hala tuju ini menggambarkan sasaran kami dan menggariskan pelan penyampaian

Program Transformasi Kerajaan (GTP) akan membantu kita merealisasikan langkah perubahan yang perlu dilaksanakan, bagi mencapai Wawasan 2020. Butiran pelan hala tuju ini merangkumi objektif dan set tindakan permulaan bagi Program Transformasi Kerajaan, yang memberikan fokus pada 2010. Ia memberikan fokus pada tindakan dan hasil yang dapat dilihat dan dinikmati oleh rakyat, terutama dalam bidang yang dikenal pasti sebagai Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA) dan Bidang Keberhasilan Utama Kementerian (MKRA). Ia juga memperincikan sasaran dan had masa yang perlu dituruti.

Dokumen ini bukan pernyataan komprehensif model ekonomi dan strategi negara kita, tetapi ia adalah pelan hala tuju bagi penyampaian agenda kerajaan, dipandu oleh prinsip *1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan*. Seiringan dengan GTP, Majlis Penasihat Ekonomi Negara sedang membentuk Model Ekonomi Baru, dan Unit Perancang Ekonomi sedang membangunkan Rancangan Malaysia ke-10 (RMK-10), bagi melaksanakan strategi ekonomi yang baru. Untuk mendapatkan gambaran menyeluruh strategi Kerajaan, pelan hala tuju ini seharusnya dibaca bersama Model Ekonomi Baru dan RMK-10 yang akan dibentangkan pada tahun ini.

Sejajar dengan prinsip *Pencapaian Diutamakan*, kami akan terus memandu penyampaian hasil ketara melalui Program Transformasi Kerajaan. Pada suku pertama pada setiap tahun, kami akan menerbitkan hasil kemajuan berdasarkan sasaran semasa dan menyatakan tindakan baru yang akan diambil bagi meningkatkan prestasi. Ini adalah respons kepada maklum balas rakyat ketika Hari Terbuka, yang meminta kami melaporkan secara telus dan terbuka mengenai prestasi KPI kami. Kami berharap, dokumen ini bukan sahaja digunakan bagi meningkatkan tahap ketelusan kami, tetapi dapat melibatkan rakyat secara langsung, mendapatkan maklum balas dan pelbagai idea terbaik. Adalah menjadi tujuan kita untuk bagi mengenal pasti, mengiktiraf dan melaksanakan idea terbaik bagi manfaat rakyat.

1.2 Kami akan menggunakan enjin transformasi bagi menyampaikan keberhasilan besar dengan cepat

Kewajaran bagi pembentukan Program Transformasi Kerajaan (GTP) dan seterusnya pelan hala tuju ini, adalah kerana kerajaan memerlukan kaedah baru bagi melaksanakan tanggungjawab mereka, seterusnya mempercepatkannya dan mampu mencapai kebolehtahanan impak. Pada dasarnya, kami berhasrat untuk menyampaikan keberhasilan yang besar dengan lebih cepat.

Dalam mengambil kira aspek transformasi ini, kami sedar bahawa rakyat sudah tidak sabar untuk melihat hasilnya, bahawa sumber yang ada adalah terhad dan pelbagai idea baru adalah diperlukan – dan kerajaan tidak semestinya mempunyai semua jawapan. Proses pemilihan prioriti tidak dapat dielakkan, tetapi apa yang penting adalah kaedah baru bagi menangani transformasi itu sendiri.

Transformasi sebenar memerlukan perubahan asas bagi mengubah cara kerja dilaksanakan, dan melalui cara baru ini, perwatakan organisasi akan turut berubah.

Kaedah kami - atau dikenali sebagai 'enjin transformasi' - bermula dengan proses pencarian idea terbaik, dan kemudiannya terus melangkah dengan pantas ke arah pelaksanaan. Kami percaya dan yakin bahawa kami dapat belajar lebih baik apabila kita 'melakukan' tugas itu, bukan sekadar 'merancang', sama seperti belajar menaiki basikal. Dengan memerhatikan Lance Armstrong, anda mungkin dapat melihat bagaimana hendak mengimbangi di atas tempat duduk basikal dan melalui

selekeh dengan berkesan. Bagaimanapun, hanya dengan menaiki basikal dan mengayuhnya, dan memperbaiki tindakan kita selepas setiap kali kita jatuh, barulah kita benar-benar belajar, melengkapkan diri kita dengan kaedah baru melakukan sesuatu, dan akhirnya kita menjadi penunggang basikal yang lebih baik.

Dengan enjin transformasi ini, kami dengan cepat akan melaksanakan pelbagai idea, mengkaji impak tindakan awalan, lalu dengan pantas membuat sebarang penambahbaikan yang sesuai. Dalam keadaan ini, kami dapat melakukan perubahan dengan segera dan juga dapat mempelajari pelbagai ilmu baru. Ilmu baru ini termasuk kebolehan yang diperlukan bagi memastikan kejayaan pelaksanaan (Gambarajah 1.1). Kami juga akan membina keupayaan baru dalam melakukan pelbagai aktiviti dengan kaedah berbeza, yang akan dapat memperbaiki prestasi, seperti yang diminta oleh rakyat.

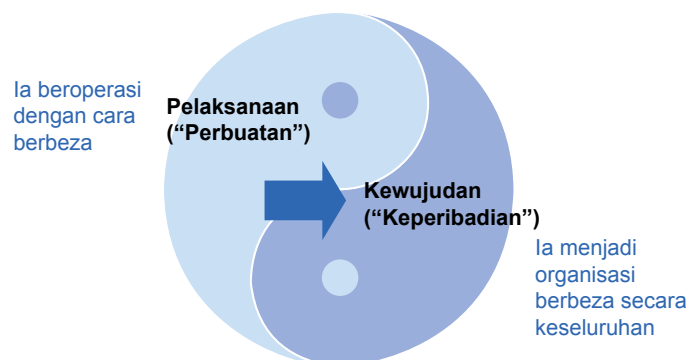
Gambarajah 1.1

Enjin transformasi

Transformasi melibatkan perubahan *asas* dalam aspek

- Bagaimana organisasi *melakukan* aktiviti (Pelaksanaan)
- *Keperibadian* organisasi itu (Kewujudan)

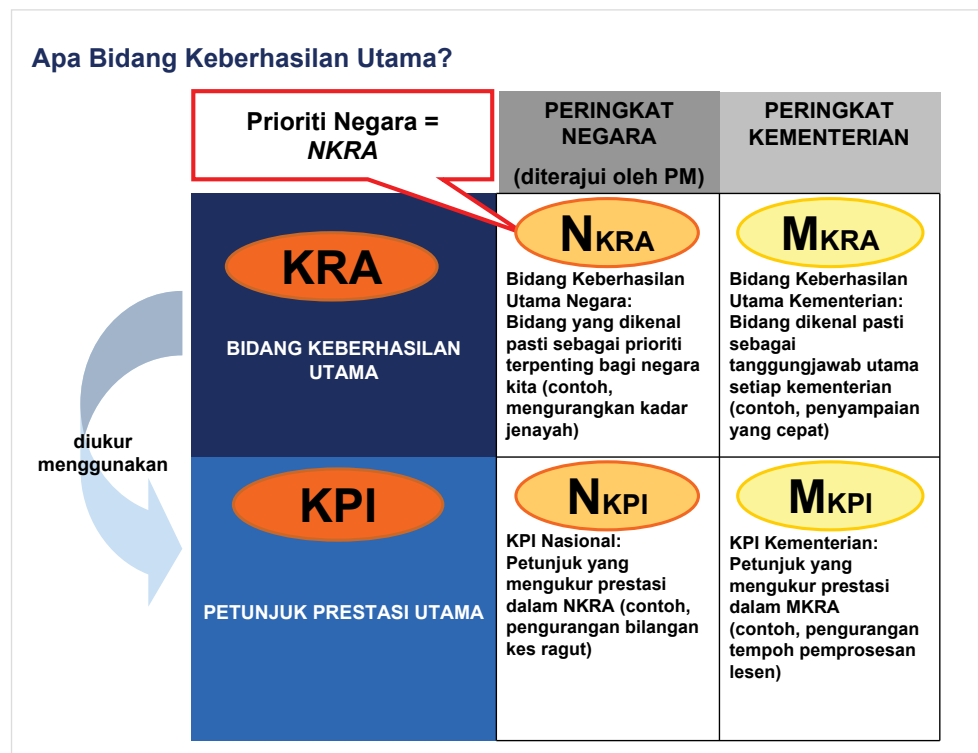
Untuk mencapai keberhasilan besar dengan cepat

GTP menetapkan sasaran kukuh bagi 2010 dan dalam beberapa kes bagi tahun 2011 dan 2012. Sasaran-sasaran ini tidak akan berubah. Inisiatif yang dibincangkan dalam pelan hala tuju ini, perlu dilihat sebagai aktiviti permulaan yang dilaksanakan bagi mencapai sasaran itu. Berdasarkan kaedah yang digunakan, apabila kami mula melaksanakan inisiatif ini, kami akan belajar lebih banyak tentang bagaimana mahu mencapai sasaran itu. Ini akan membolehkan kami terus menambah baik program ini dari semasa ke semasa.

Bagi membina momentum, GTP memberikan tumpuan pada NKRA, kerana kami perlu menetapkan prioriti terhadap fokus dan tindakan. Kami sedar bahawa terdapat banyak bidang lain yang perlu dipertingkatkan, dan kami telah menetapkan sasaran bagi mempertingkatkan prestasi dalam bidang-bidang ini, melalui MKRA (Gambarajah 1.2). Bagaimanapun, pelan hala tuju ini lebih tertumpu pada NKRA, kerana ini adalah prioriti negara pada masa ini.

Gambarajah 1.2

1.3 Pengurusan Pencapaian adalah sebahagian penting daripada program ini

Satu lagi aspek penting transformasi adalah pengurusan prestasi penjawat awam – iaitu Menteri dan Pegawai Kerajaan. Kami dengan sengaja telah menetapkan sasaran yang tinggi dan luas kerana ia akan menerapkan budaya kerja berprestasi tinggi dan menentang sebarang kecenderungan ke arah penetapan sasaran yang sederhana, rendah dan sempit. Ini bererti mungkin tidak semua sasaran kami berjaya dicapai 100%. Sesungguhnya, jika semua sasaran berjaya dicapai dengan mudah, besar kemungkinannya kami belum lagi mengunjurkan aspirasi kita dengan cukup tinggi.

Adalah diingatkan bahawa Petunjuk Prestasi Utama (KPI) kami mempunyai sasaran yang tinggi di peringkat negara dan kementerian. Dengan ini, kami akan menguruskan prestasi sebaik mungkin dengan mengambil langkah-langkah yang sesuai dengan Menteri dan Pegawai Kerajaan berdasarkan tahap pencapaian yang berbeza:

Jadual 1.1: Pengurusan prestasi kementerian	
Pencapaian (% sasaran KPI)	Tindakan
• 90-100+	• Mengemukakan sebagai kajian kes berinspirasi bagi bahagian kerajaan yang lain
• 80-89	• Memuji dan mencabar untuk meningkatkan aspirasi
• 70-79	• Memberi sokongan dan sumber yang wajar untuk meneruskan dan mempertingkatkan penyampaian
• 60-69	• Memberi bantuan, latihan dan sokongan penyelesaian masalah untuk mencapai sasaran
• <60	• Menyediakan bantuan tambahan dan mengaktifkan pengurusan konsekuensi (misalnya, perubahan komposisi dan struktur pasukan)

Bagi menggambarkan pengiraan skor pencapaian, mari kita melihat contoh salah satu daripada sasaran NKRA Jenayah – mengurangkan jenayah jalanan yang dilaporkan, sebanyak 20% pada tahun 2010. Jika pengurangan sebenar adalah 18%, maka skor Kementerian yang berkaitan adalah 90%, (iaitu $18/20 \times 100\%$). Bagaimanapun, jika pengurangan sebenar adalah 12%, skor Kementerian hanya 60%, (iaitu $12/20 \times 100\%$).

Sebagai satu lagi contoh, mari kita ambil salah satu sasaran Infrastruktur Asas Luar Bandar – membina 338 kilometer jalan raya di Sabah dan Sarawak pada tahun 2010. Jika 271 kilometer berjaya dibina, maka skor kementerian yang berkaitan adalah 80%, (iaitu $271/338 \times 100\%$). Sebaliknya, jika hanya 202 kilometer berjaya dibina, skor kementerian itu hanya 60%, (iaitu $202/338 \times 100\%$).

Dengan contoh-contoh di atas, kita telah lihat bagaimana paras prestasi sasaran yang telah ditetapkan adalah tinggi-jangkaan minimum kita adalah pengurangan 12% laporan jenayah, dan 202 kilometer jalan raya akan dibina di Sabah dan Sarawak (sedangkan dari 2006 hingga 2008, purata 220 kilometer berjaya dibina / dinaik taraf setiap tahun, di seluruh negara).

1.4 Program ini akan berkembang dan dipertingkatkan dari semasa ke semasa

Program transformasi yang diuraikan oleh pelan hala tuju ini tidak digambarkan secara komprehensif, tetap atau statik tetapi ia lebih telus, berorientasikan tindakan dan dinamik. Sesungguhnya, sewaktu pelan hala tuju ini dalam proses penerbitan, beberapa inisiatif terus diperinci, berdasarkan keputusan daripada proses pelaksanaan yang sebenar. Kami tidak akan merendahkan sasaran, begitu juga kami tidak akan mengubah kaedah transformasi ini, yang digunakan bagi mempercepatkan perubahan dan impak. Tambahan lagi, kami mahu menggunakan pelan hala tuju ini sebagai seruan kepada rakyat untuk menyuarakan pelbagai idea, kerana satu-satunya tujuan program ini adalah bagi menyampaikan keberhasilan bagi pihak rakyat, dan untuk melaksanakan idea yang terbaik, tanpa mengira asal usulnya.

Program ini tidak akan berjaya tanpa sokongan dan sumbangan daripada rakyat. Sebagai kerajaan rakyat, untuk rakyat dan oleh rakyat, kami memerlukan maklum balas dan pemantauan oleh rakyat. Sila hantar komen dan cadangan anda kepada Unit Pengurusan Prestasi dan Pelaksanaan (PEMANDU) – unit di Jabatan Perdana Menteri yang bertanggungjawab menyelia program ini – menerusi saluran yang tersedia: secara peribadi, melalui pos (alamat PEMANDU dicetak di belakang muka hadapan pelan hala tuju ini), dan secara online di laman web www.transformation.gov.my.

1.5 Pelan hala tuju ini menghuraikan Program Transformasi Kerajaan secara terperinci

- Bab 1 menggariskan objektif dan struktur pelan hala tuju, serta kaedah di sebalik pendekatan kerajaan
- Bab 2 menggariskan situasi terkini negara; pencapaiannya sehingga kini dan jurang yang perlu dirapatkan bagi mencapai Wawasan 2020
- Bab 3 memperincikan prinsip *1Malaysia, Rakyat Didahulukan Pencapaian Diutamakan* dan hubungkait dengan program sebelumnya dan yang sedang dilaksanakan oleh kerajaan, termasuk GTP ini. Bahagian-bahagian seterusnya di dalam dokumen ini akan berkisar di atas prinsip ini
- Bab 4 memperincikan inisiatif di bawah prinsip *1Malaysia*.
- Bab 5 memperincikan prinsip *Rakyat Didahulukan*.
- Bab 6 hingga 11 menghuraikan inisiatif dan sasaran yang berkaitan dengan setiap NKRA.
- Bab 12 memaparkan proses untuk menetapkan sasaran MKRA dan memberi beberapa contoh MKRA dan MKPI.
- Bab 13 memperincikan mekanisme untuk memastikan penyampaian
- Bab 14 menggulung langkah-langkah untuk maju ke hadapan bagi proses transformasi Malaysia.
- Lampiran termasuk glosari, akronim dan penghargaan.

1.6 Program ini menggabungkan hasil daripada makmal dan input daripada rakyat

Pembangunan GTP dipelopori oleh Perdana Menteri dan Kabinet, dibantu oleh Ketua Setiausaha Negara dan anggota perkhidmatan awam yang lain. Pelan hala tuju ini dirangka oleh Menteri Perpaduan dan Pengurusan Prestasi dan Ketua Pegawai Eksekutif PEMANDU sebagai respons kepada saranan Perdana Menteri untuk akauntabiliti yang lebih besar dari pihak kerajaan dalam menyampaikan keberhasilan ketara kepada rakyat.

Bagi memperincikan sasaran, garis masa dan inisiatif, kami membentuk lapan pasukan khusus – satu bagi setiap enam NKRA, satu bagi *1Malaysia* dan satu lagi ditubuhkan bagi meneliti keperluan pengurusan data bagi segala usaha ini. Setiap pasukan terdiri daripada 250 pegawai perkhidmatan awam yang paling berbakat, dan juga mempunyai wakil sektor swasta dan sektor sosial. Semua pasukan ini, digelar Makmal, bekerja selama enam minggu secara eksklusif dan dengan bertungkus-lumus bagi menghasilkan penyelesaian yang terperinci dan dapat dilaksanakan untuk setiap NKRA. Peserta makmal ini terlibat secara bersungguh-sungguh dalam menyelesaikan masalah dan telah bekerjasama di kalangan pelbagai kementerian dan agensi, dan dengan peserta daripada sektor swasta. Perdana Menteri, Menteri-menteri Kabinet serta pemimpin tertinggi perkhidmatan awam, meluangkan banyak masa bersama Makmal, bagi memantau kemajuan dan mencabar para peserta untuk meninggikan sasaran dan mempercepatkan masa pelaksanaan.

Dalam memperincikan inisiatif-inisiatif, makmal mendapatkan input daripada rakyat serta daripada pakar dalam bidang masing-masing. Hasil makmal kemudiannya dipamerkan di Hari Terbuka di Kuala Lumpur, Kuching dan Kota Kinabalu, di mana rakyat berpeluang memberikan maklum balas terhadap butiran sasaran dan pelaksanaan. Melalui ketelusan kami mengenai sasaran pada Hari Terbuka, kami akan mengambil tanggungjawab sepenuhnya untuk pelaksanaan.

Bab 2

Cabaran Merealisasi Wawasan 2020

Pada tahun 1991, Tun Dr Mahathir Mohamad, Perdana Menteri pada ketika itu, memperkenalkan Wawasan 2020, wawasan yang baru dan berani bagi Malaysia. Sepanjang dekad sebelum itu, negara kita berkembang pada kadar purata 8% setahun. Tiba waktu tersebut, kita memerlukan objektif dan matlamat prestasi yang baru. Sasaran kita yang baru adalah “menjadi sebuah negara maju dalam tempoh masa yang ditetapkan. Kita memutuskan, masa yang logik, mudah dan sesuai adalah tahun 2020. Bagi pakar optometri, 2020 adalah tahap penglihatan yang sempurna, dan kita impikan penglihatan sempurna untuk melihat masa depan kita.”¹⁰ Wawasan 2020 adalah unjuran yang optimistik, kerana kadar pertumbuhan yang mahu dicapai adalah 7% setahun dalam 30 tahun, di antara 1991 dan 2020.

Tambahan lagi, kita mahukan pembangunan Malaysia diukur lebih luas daripada tahap KDNK. Kita tidak mahu mengorbankan nilai moral bagi tujuan pertumbuhan ekonomi. Kita mahu memastikan, masyarakat kita bertambah maju sebagai masyarakat berbilang kaum dan mampu berkongsi segala kekayaan yang bakal dihasilkan.

“...setiap negara maju ada kekuatannya tersendiri. Tetapi, setiap negara maju juga ada kelemahan. Kita masih dapat berkembang dan maju ke hadapan mengikut acuan kita sendiri, tanpa meniru negara lain. Selain daripada pembangunan ekonomi, Malaysia juga perlu maju dalam pelbagai dimensi seperti aspek politik, sosial, kerohanian, psikologi dan budaya. Malaysia perlu dibangunkan sepenuhnya, terutama dari segi perpaduan negara dan sosial, dalam aspek ekonomi, keadilan sosial, kestabilan politik, sistem kerajaan, kualiti hidup, nilai sosial dan rohani, kebanggaan negara dan tahap keyakinan.”

Tun Dr Mahathir Mohamad, “Kertas Kerja – The Way Forward” disampaikan kepada Majlis Perdagangan Malaysia, 28 Februari 1991

2.1 Matlamat ekonomi dan sosial yang tinggi bagi Wawasan 2020

Sejajar dengan Wawasan 2020, kita komited untuk mencapai sembilan matlamat, yang merangkumi ekonomi, politik, sosial, kerohanian, psikologikal dan kebudayaan. Secara kolektif, ia adalah set sasaran yang mencabar bagi Malaysia. Kita cuma ada tempoh masa sedekad lagi. Kita harus mengingatkan diri kita, apa keadaan kehidupan di Malaysia yang diimpikan pada masa hadapan, apabila kita berjaya mencapai semua matlamat tersebut.

- Kita akan menjadi negara Malaysia bersatu yang mempunyai matlamat yang serupa dan dikongsi bersama. Negara kita adalah negara yang aman, berintegriti di peringkat wilayah dan kaum, hidup dalam harmoni, bekerjasama sepenuhnya
- Kita akan menjadi masyarakat yang berjiwa bebas, tenteram dan maju dengan keyakinan terhadap diri sendiri, bangga dengan apa yang dicapai serta gagah menghadapi pelbagai masalah. Masyarakat Malaysia akan dapat dikenali melalui usaha mencapai kecemerlangan, sedar semua kemampuannya, tidak mengalah kepada sesiapa dan dihormati oleh rakyat negara lain
- Kita akan menjadi masyarakat demokratik yang matang, mengamalkan satu bentuk persefahaman yang matang, demokrasi Malaysia berasaskan masyarakat yang boleh menjadi contoh kepada banyak negara membangun
- Kita akan menjadi masyarakat yang sepenuhnya bermoral dan beretika, yang mana warganegaranya kukuh dalam nilai agama dan kejiwaan dan didorong oleh tahap etika paling tinggi

¹⁰ Tun Dr Mahathir Mohamad, “Revisiting Vision 2020: New Challenges for Malaysia”, dari Readings on Development: Malaysia 2057, edisi Nungsari dan Suryani, Kuala Lumpur: Khazanah Nasional Berhad, 2009, ms. 4

- Kita akan menjadi masyarakat liberal dan bertolak ansur, rakyat pelbagai kaum bebas mengamalkan adat, kebudayaan dan kepercayaan agama masing-masing dan pada masa yang sama, meletakkan kesetiaan mereka kepada satu negara
- Kita akan menjadi masyarakat saintifik dan progresif, mempunyai daya perubahan tinggi dan memandang ke depan, yang bukan sahaja menjadi pengguna teknologi tetapi juga menyumbang kepada tamadun saintifik dan teknologi masa depan
- Kita akan menjadi masyarakat penyayang dan mempunyai budaya menyayangi, iaitu sistem sosial yang mana kepentingan masyarakat lebih utama daripada diri sendiri dan kebajikan insan tidak berkisar kepada negara atau individu tetapi di sekeliling sistem kekeluargaan yang kukuh
- Kita akan memastikan masyarakat yang adil dalam bidang ekonomi, iaitu, masyarakat yang melaksanakan pengagihan kekayaan negara secara adil dan saksama di mana wujud perkongsian sepenuhnya bagi setiap rakyat dalam perkembangan ekonomi. Masyarakat sedemikian tidak akan wujud jika masih ada pengenalan kaum berdasarkan fungsi ekonomi dan kemunduran ekonomi berdasarkan kaum
- Kita akan menjadi masyarakat makmur yang mempunyai ekonomi bersaing, dinamik, giat dan kental

2.2 Kita sudah maju dan mara ke hadapan sejak pengumuman Wawasan 2020

Di bawah bimbingan mantan pemimpin dan pemimpin masa kini dan melalui kerja keras rakyat, kita berjaya mara ke hadapan ke arah mencapai Wawasan 2020.

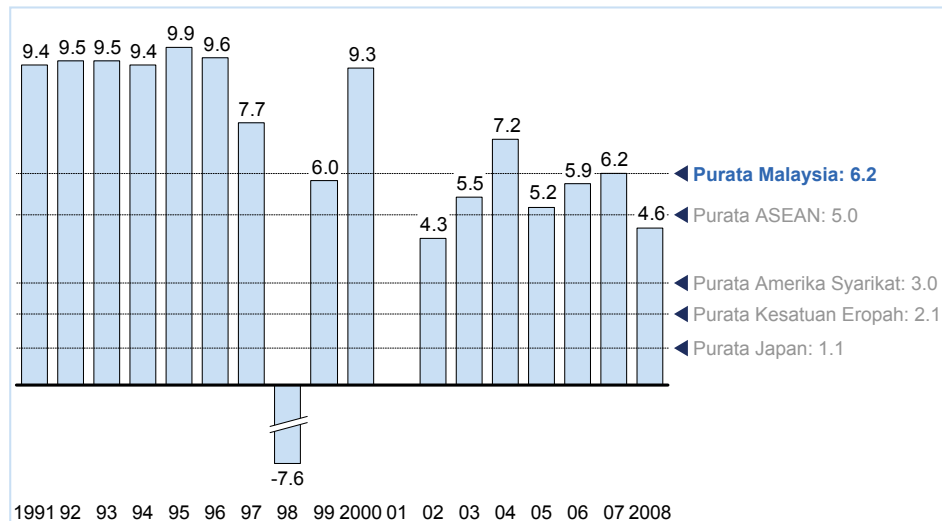
2.2.1 Tahap pembangunan ekonomi Malaysia berjaya mengatasi kebanyakan negara maju

Dari tahun 1991 sehingga 2008, ekonomi Malaysia bertumbuh pada kadar purata 6.2% setahun (Gambarajah 2.1). Prestasi kita lebih baik daripada ASEAN (Persatuan Negara-negara Asia Tenggara) secara keseluruhan dan lebih baik daripada kebanyakan ekonomi maju seperti Kesatuan Eropah (EU), Jepun dan Amerika Syarikat (AS). Malaysia mampu bertahan dalam menghadapi cabaran serantau dan global, seperti krisis kewangan tahun 1997-98, kemelesetan selepas kejadian 11 September (2001), wabak Sindrom Pernafasan Akut Teruk (SARS) pada tahun 2002-2003, dan kemelesetan ekonomi 2008-09. Tambahan lagi, respons Malaysia yang tersendiri terhadap krisis kewangan 1997-98, menggunakan kawalan mata wang dan kawalan modal dengan berkesan, dipuji oleh ramai pakar ekonomi global terkemuka.

Gambarajah 2.1

Prestasi ekonomi Malaysia lebih baik berbanding negara lain dalam tempoh 20 tahun yang lepas

Perubahan KDNK¹ setiap tahun, %

1 Keluaran Dalam Negara Kasar

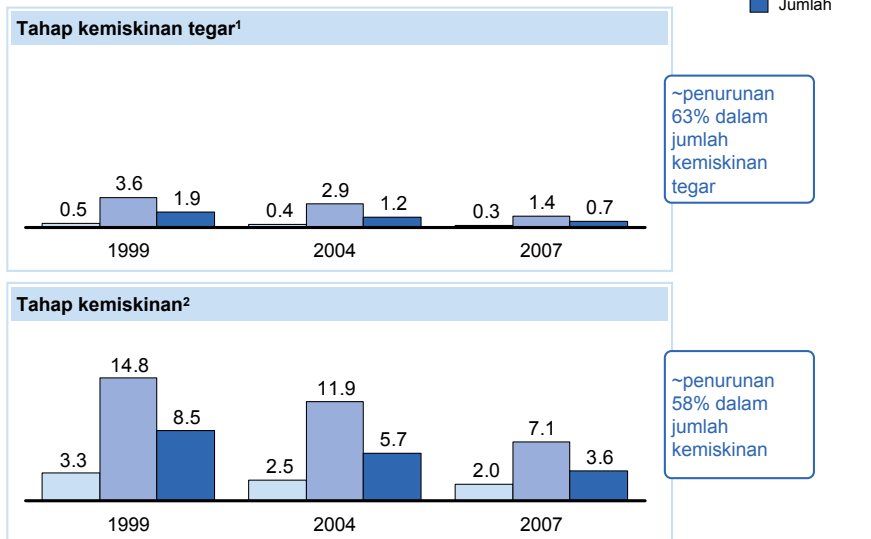
SUMBER: Ekonomi Malaysia Sepintas Lalu dan Perangkaan Statistik Malaysia – Siri Masa (Jabatan Perangkaan), Global Insight

Tatkala negara kita maju ke hadapan, kita juga berusaha melindungi rakyat yang berpendapatan rendah dan kurang bernasib baik. Ini dapat dilihat dalam pengurangan kadar kemiskinan dan kemiskinan tegar (Gambarajah 2.2). Walaupun masih banyak lagi yang perlu dilakukan, seperti yang akan dibincangkan dalam Bab 9 nanti, pencapaian Malaysia dalam membanteras kemiskinan cukup membanggakan.

Gambarajah 2.2

Penurunan bilangan rakyat Malaysia miskin

%, keluarga

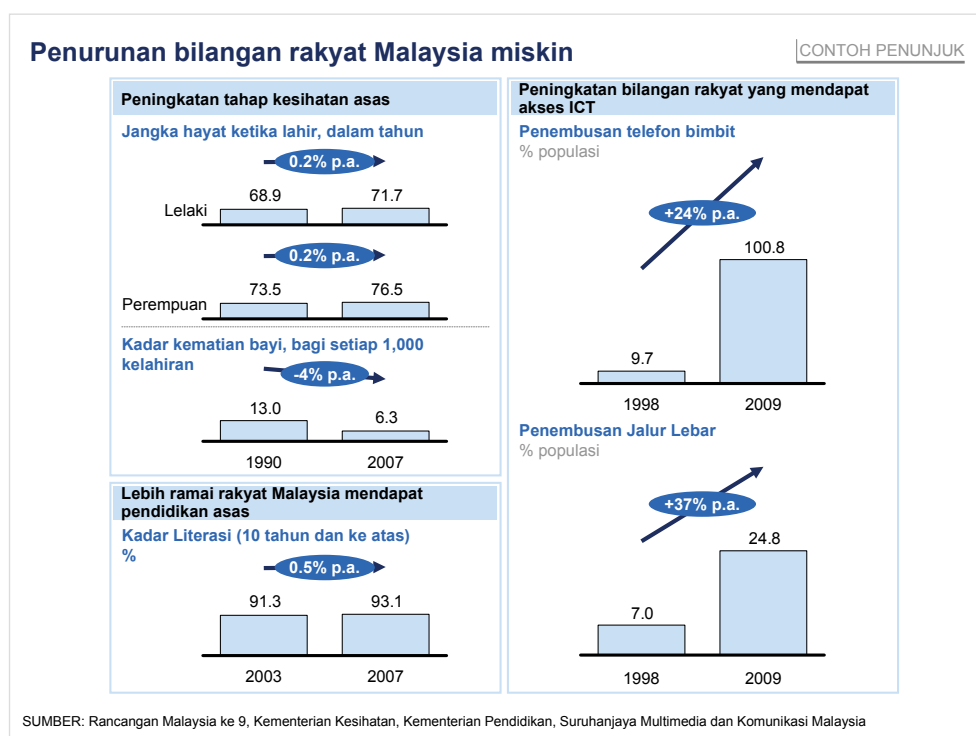
1 Pendapatan bulanan kasar, di bawah garis pendapatan kemiskinan makanan
 2 Pendapatan bulanan kasar, di bawah garis pendapatan kemiskinan

SUMBER: Unit Perancang Ekonomi

2.2.2 Peningkatan pembangunan manusia dan kualiti hidup

Sepanjang dua dekad lepas, taraf kehidupan di Malaysia meningkat dengan signifikan dan kita amat bersyukur dengan pencapaian ini. Rakyat dapat hidup dengan lebih lama (buktinya adalah pengurangan kematian bayi dan jangka hayat lebih tinggi – Gambarajah 2.3). Lebih ramai menerima pendidikan asas seperti membaca dan menulis. Rakyat Malaysia semakin mampu menguasai ilmu teknologi. Peningkatan ketara penembusan sistem teknologi selular, Internet dan komunikasi jalur lebar, menyumbang kepada perkembangan pesat dalam dunia blog dan pelbagai aktiviti dalam talian yang lain. Kandungan dan aplikasi Internet semakin meluas dan berinovasi, menjadikan kehidupan kita lebih bermakna, semakin mudah dan lebih berpengetahuan.

Gambarajah 2.3

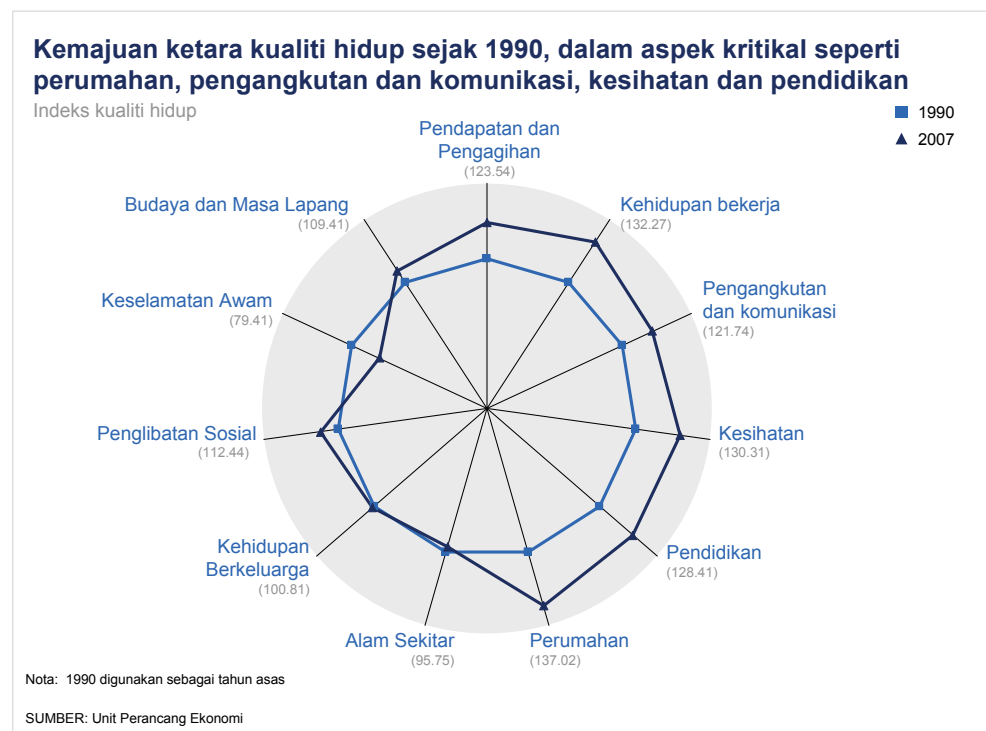
Malaysia juga membangun secara signifikan dalam proses penyediaan infrastruktur asas luar bandar. Misalnya, dari 2006 hingga 2008,

- Secara kasar, 220 kilometer jalan baru dibina atau dinaik taraf
- Kira-kira 10,000 rumah mendapat manfaat kemudahan elektrik
- Sekitar 18,000 rumah mendapat akses air bersih atau air yang telah dirawat
- Kira-kira 7,000 rumah dibina atau dibaik pulih di kawasan luar bandar bagi penduduk miskin

Sesungguhnya, indeks domestik dan antarabangsa membuktikan peningkatan tahap kualiti hidup di Malaysia. Sejak 1990, Indeks Pembangunan Manusia (HDI), di bawah Program Pembangunan Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (UNDP), yang mengukur perubahan dalam aspek tertentu seperti jangka hayat, literasi dan pendapatan per kapita, mencatatkan tahap peningkatan berterusan di Malaysia. Indeks itu meningkat daripada 0.737 dalam tahun 1990, kepada 0.797 pada tahun 2000 dan 0.829 pada tahun 2007.

Indeks Kualiti Hayat yang dilaporkan oleh Unit Perancang Ekonomi (EPU) Malaysia adalah satu lagi bukti yang mengukuhkan tahap peningkatan kualiti hidup. Indeks ini mengukur aspek-aspek kritikal kualiti hidup di Malaysia sejak tahun 1990 (nilai dasar adalah 100). Sepanjang dua dekad lepas, indeks menunjukkan peningkatan dalam pelbagai aspek, kecuali persekitaran dan keselamatan awam (Gambarajah 2.4).

Gambarajah 2.4

2.2.3 Peningkatan kualiti perkhidmatan awam dan adaptasi dengan perubahan persekitaran

Sepanjang dua dekad lepas, pelbagai perubahan dituntut oleh rakyat jelata bagi meningkatkan tahap kualiti dan kuantiti perkhidmatan awam. Kami menyahut cabaran ini dengan melaksanakan pelbagai program yang bertujuan mempertingkatkan perkhidmatan kepada rakyat dan menjadikan perkhidmatan kami lebih cepat dan mudah. Pelaksanaan penting adalah seperti berikut:

- a. **Meluaskan penggunaan teknologi:** Misalnya, Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU) mendahului pelbagai usaha dalam melaksanakan kerajaan elektronik dan penggunaan teknologi maklumat dan telekomunikasi (ICT) merentasi kementerian dan agensi kerajaan. Aplikasi yang diiktiraf secara global dan memenangi pelbagai anugerah, seperti myGovernment dan portal eKL, berjaya memberi ruang kepada rakyat menggunakan Internet bagi berurusan terus dengan pegawai perkhidmatan awam dengan lebih cepat dan mudah.

Satu lagi aplikasi popular yang disediakan bagi kemudahan rakyat adalah sistem pemfailan borang cukai pendapatan individu secara elektronik. Kini, bayaran balik cukai bagi pemfailan melalui Internet dapat diproses dalam hanya 14-30 hari, berbanding setahun sebelumnya.

- b. **Peningkatan kecekapan operasi:** Contohnya, penubuhan satu pusat setempat oleh Pasukan Petugas Khas Pemudahcara Perniagaan (PEMUDAH) bagi mempercepatkan pemerbadanan syarikat. Dalam urusan permohonan pasport, kita juga berbangga dengan Jabatan Imigresen, yang mampu mengeluarkan pasport lengkap dalam masa yang tercepat di dunia, iaitu pasport dapat disiapkan dalam tempoh dua jam.

Satu lagi pembaharuan bagi meningkatkan kecekapan persekitaran perniagaan, adalah penubuhan dua Bahagian Mahkamah Komersial baru bagi mempercepatkan perbicaraan kes komersial dan menyelesaikannya dalam tempoh tidak lebih daripada sembilan bulan.

Bagi terus mempertingkatkan tahap kualiti penyampaian dan penyelarasan, kami memulakan penggunaan satu nombor rujukan perseorangan bagi setiap individu dan syarikat bagi kesemua urusan mereka merentasi pelbagai agensi kerajaan. Penggunaan MyKad bagi individu dan nombor pendaftaran perniagaan bagi syarikat, mempercepatkan proses rujukan silang merentasi pelbagai jabatan dan agensi.

- c. **Membangun keupayaan:** Sebagai contoh, pelaksanaan Projek Inovasi Khidmat Awam (PIKA), di bawah skop Ketua Setiausaha Negara (KSN), bagi memilih dan melatih kakitangan awam yang terbaik dan berpotensi tinggi.

Seterusnya, pada September 2009, kami melancarkan Program Pertukaran Silang yang meminjamkan pegawai perkhidmatan awam ke syarikat berkaitan kerajaan (GLC), dan sebaliknya. Program Pertukaran Silang ini bertujuan membina pendedahan lebih positif, kemahiran dan rangkaian yang lebih bersepadu antara sektor awam dan swasta.

Sebagai satu lagi inisiatif dalam mempersiapkan kakitangan awam berprestasi tinggi, kita menaik tarafkan Institut Tadbiran Awam Negara (INTAN) di Bukit Kiara sebagai “*School of Government*”. Sekolah ini akan ditadbir secara autonomi dan profesional oleh pensyarah berkualiti dan bekerjasama dengan pelbagai institusi antarabangsa seperti Agensi Kerjasama Antarabangsa Jepun, Persatuan Komanwel untuk Pentadbiran Awam dan Pengurusan dan Kolej Perkhidmatan Awam, Singapura.

2.3 Walaupun berjaya mencapai kemajuan, matlamat pencapaian aspirasi Wawasan 2020 sememangnya mencabar

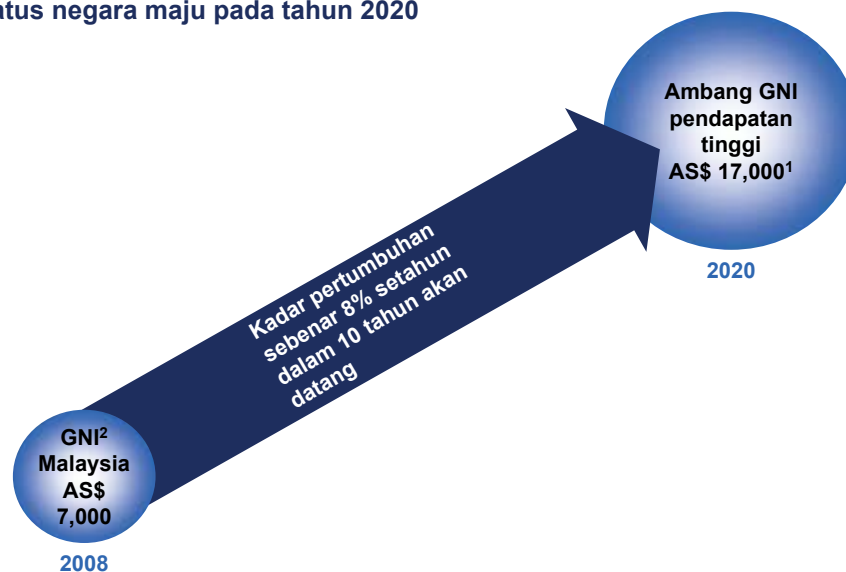
Walaupun kita berbangga dengan pencapaian kita sejak tahun 1990, kita masih perlu bekerja keras bagi memastikan kejayaan pencapaian matlamat ekonomi dan sosial dalam 10 tahun akan datang.

2.3.1 Kadar pertumbuhan ekonomi Malaysia telah menurun dan menunjukkan tanda-tanda ‘perangkap pendapatan sederhana’

Ambang Bank Dunia bagi ekonomi berpendapatan tinggi, diukur dalam aspek pendapatan negara kasar (GNI) per kapita, adalah AS\$ 12,000. Ini diramalkan meningkat kepada AS\$ 17,000 pada tahun 2020. Pada tahun 2008, GNI Malaysia adalah AS\$ 7,000. Matlamat kita adalah melintasi garisan ambang berpendapatan tinggi pada tahun 2020. Oleh yang demikian, dalam 10 tahun akan datang, kita perlu mencapai kadar pertumbuhan tahunan secara kasar sebanyak 8% (Gambajah 2.5).

Gambarajah 2.5

Ekonomi Malaysia perlu berkembang sebanyak 8% setahun bagi mencapai status negara maju pada tahun 2020

1 Harga 2008
 2 Pendapatan Negara Kasar

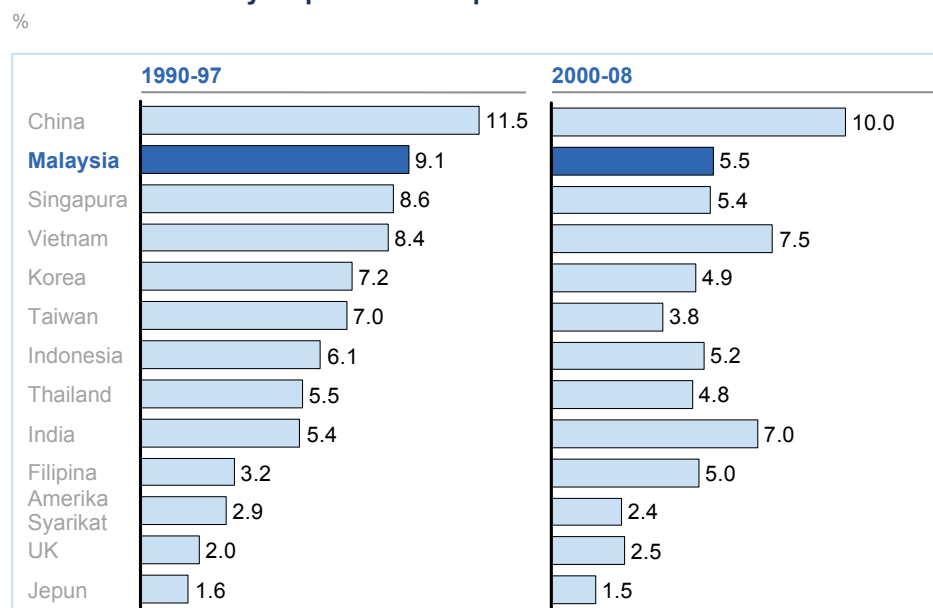
SUMBER: Bank Dunia, Ucapan Perdana Menteri, Datuk Seri Najib Tun Razak di Mesyuarat Pertama Majlis Penasihat Ekonomi Nasional, 28 Ogos 2009

Terdapat dua pemerhatian yang menunjukkan, peningkatan sebanyak 8% setahun sehingga 2020 adalah amat mencabar bagi Malaysia.

Pertama, kadar pertumbuhan Malaysia telah menurun sejak krisis ekonomi 1997, merudum daripada purata kira-kira 9% setahun pada 1990-1997 (pra-krisis) kepada purata 5.5% setahun pada 2000-2008 (Gambarajah 2.6).

Gambarajah 2.6

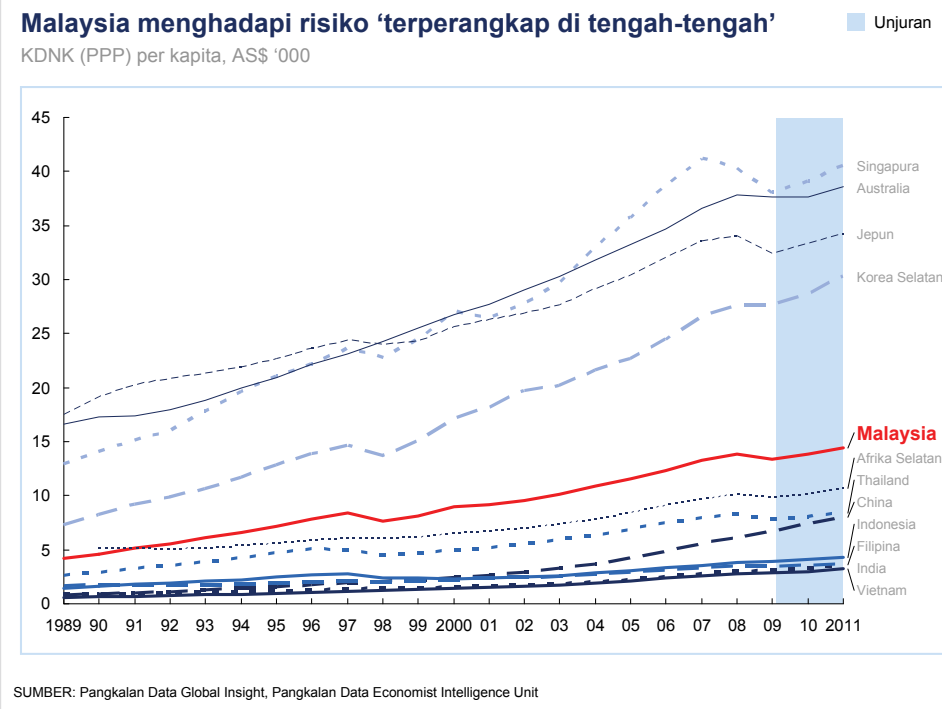
Pertumbuhan Malaysia perlahan selepas krisis ekonomi Asia

SUMBER: Persidangan Lembaga dan Pusat Pembangunan dan Perkembangan Groningen, Pangkalan Data Ekonomi, Januari 2009 (dalam pembentangan kertas kerja kepada Forum KNB Megatrends oleh Datuk Seri Panglima Andrew Sheng)

Kedua, walaupun Malaysia berjaya melakukan peralihan awal daripada tahap negara pendapatan rendah kepada negara berpendapatan sederhana, kita masih belum berjaya melonjak naik ke dalam senarai negara berpendapatan tinggi. Sebaliknya, negara-negara seperti Singapura, Jepun dan Korea Selatan terus meluaskan jurang antara mereka dan Malaysia (Gambarajah 2.7). Ahli ekonomi merujuk fenomena sebegini sebagai ‘perangkap pendapatan sederhana’.

Gambarajah 2.7

Pelbagai faktor menyumbang kepada tahap pertumbuhan Malaysia yang perlahan. Antaranya, Malaysia tidak lagi menjadi pusat eksport dan perkhidmatan kos rendah. Peralihan telah berlaku dengan kewujudan ekonomi baru seperti India, Vietnam dan China. Negara-negara ini muncul dengan menawarkan kos upah rendah dan pasaran pengguna domestik yang lebih besar, dan seterusnya menarik pelaburan langsung asing (FDI) yang sebelumnya tertumpu di negara-negara yang mempunyai ekonomi lebih mantap. Sebagai contoh, kadar tumbesaran tahunan kompaun (CAGR) FDI ke Malaysia dari 2000 hingga 2007 hanya 1%, berbanding dengan 30% bagi India, 12% bagi Vietnam dan 10% bagi China.

Seterusnya, persekitaran perniagaan dalaman di Malaysia dan daya saing juga turut merudum. Kedudukan Malaysia dalam Indeks Persaingan Global (GCI)¹¹ di bawah Forum Ekonomi Dunia, menurun daripada tempat ke-21 pada 2007 kepada tempat ke-24 pada 2009.

2.3.2 Malaysia mempunyai ruang untuk memperbaiki prestasi dalam aspek sosial

Prestasi Malaysia dalam beberapa aspek sosial utama memerlukan penambahbaikan bagi mencapai matlamat-matlamat sosial Wawasan 2020, seperti sasaran menjadi masyarakat bertata susila dan beretika, serta seimbang dari segi ekonomi. Contoh aspek sosial yang dimaksudkan adalah seperti berikut:

¹¹ GCI mengukur pemangkin perdagangan di antaranya rangka institusi, infrastruktur, kecekapan pasaran, kecanggihan perdagangan dan daya inovatif

- **Jenayah:** Tahap keselamatan awam bertambah buruk dalam beberapa tahun kebelakangan ini. Jenayah seperti kecurian harta (seperti kes ragut, curi kenderaan) dan jenayah kekerasan (seperti samun) turut meningkat.
- **Rasuah:** Persepsi rakyat bahawa amalan rasuah meningkat dalam beberapa tahun kebelakangan ini, diperkukuhkan apabila kedudukan Malaysia merosot dalam Indeks Persepsi Korupsi *Transparency International*. Pada 2009, kedudukan Malaysia jatuh 9 tangga berbanding tahun sebelumnya, iaitu daripada 47 kepada 56.
- **Pendidikan:** Walaupun tahap literasi dewasa meningkat, tetapi wujud tanda-tanda bahawa Malaysia masih di belakang pada tahap hasil pembelajaran pelajar. Berdasarkan pada Kajian Trend Dalam Sains dan Matematik Antarabangsa (TIMMS) tahun 2007, 20% pelajar Malaysia gagal memenuhi tahap minima. Pencapaian pelajar kita dalam TTMSS juga ketinggalan jauh, berbanding negara-negara seperti Hong Kong, Korea Selatan dan Singapura.
- **Agihan pendapatan:** Terdapat lebih banyak ruang bagi memastikan hasil pembangunan dapat dinikmati oleh pelbagai masyarakat di seluruh Malaysia. Ini termasuk pembasmian kemiskinan tegar¹² – berdasarkan pangkalan data e-Kasih, masih terdapat lebih daripada 40,000 keluarga miskin tegar di negara ini. Ia juga bermaksud menangani jurang pendapatan antara penduduk bandar dan luar bandar, dan antara kumpulan berpendapatan tinggi dan rendah. Penunjuk agihan pendapatan, unit pekali Gini (*Gini coefficient*), bagi Malaysia adalah 0.441 pada tahun 2007 (nilai 0 adalah pengagihan setara sempurna dan 1 adalah pengagihan tidak setara yang sempurna). Apabila penunjuk unit pekali Gini Malaysia dibandingkan dengan indeks Gini UNDP, pendapatan Malaysia adalah yang kedua paling tidak setara di Asia, selepas China.

2.3.3 Kita berada dalam situasi fiskal yang mencabar, dan perlu mengurangkan perbelanjaan kerajaan, di samping meningkatkan prestasi

Malaysia berada di dalam kedudukan kewangan yang mencabar. Rakyat mengharapkan perkhidmatan awam berkualiti tinggi, rangsangan bagi kemerosotan ekonomi dan permintaan penyelesaian segera bagi pelbagai aspek penting seperti jenayah dan pendidikan. Sentimen ini adalah konsisten dengan trend global yang menunjukkan peningkatan dalam harapan penduduk di seluruh dunia bagi penambahbaikan prestasi kerajaan mereka masing-masing, dalam pelbagai aspek seperti berikut:

- Mempertingkatkan hasil dalam aspek kesihatan, pendidikan atau jenayah
- Mempertingkatkan perkhidmatan pelanggan, termasuk lebih banyak pilihan dan perkhidmatan yang sesuai dengan permintaan
- Mempertingkatkan tahap kecekapan kerajaan, seterusnya mengurangkan cukai

Keupayaan Malaysia membiayai peningkatan prestasi menjadi terhad, memandangkan kedudukan fiskal yang merosot sejak 1997. Pada 2009, negara kita mengalami defisit bajet terbesar (lebih perbelanjaan kerajaan berbanding pendapatan) dalam tempoh lebih 20 tahun: 7.4% daripada KDNK. Sebenarnya, defisit bajet kita meningkat secara konsisten sejak 1997. Perkara ini telah menyumbang kepada tahap hutang kerajaan dalam dan luar negeri yang tinggi (kira-kira RM 522 bilion pada 2008). Walaupun kadang-kadang defisit bajet diperlukan bagi merangsang ekonomi dalam kemelesetan, dalam jangka masa panjang, jika tidak

12 Bab 9 membincangkan langkah yang diambil bagi menangani isu kemiskinan dan mengenalpasti kriteria kemiskinan dan kemiskinan tegar

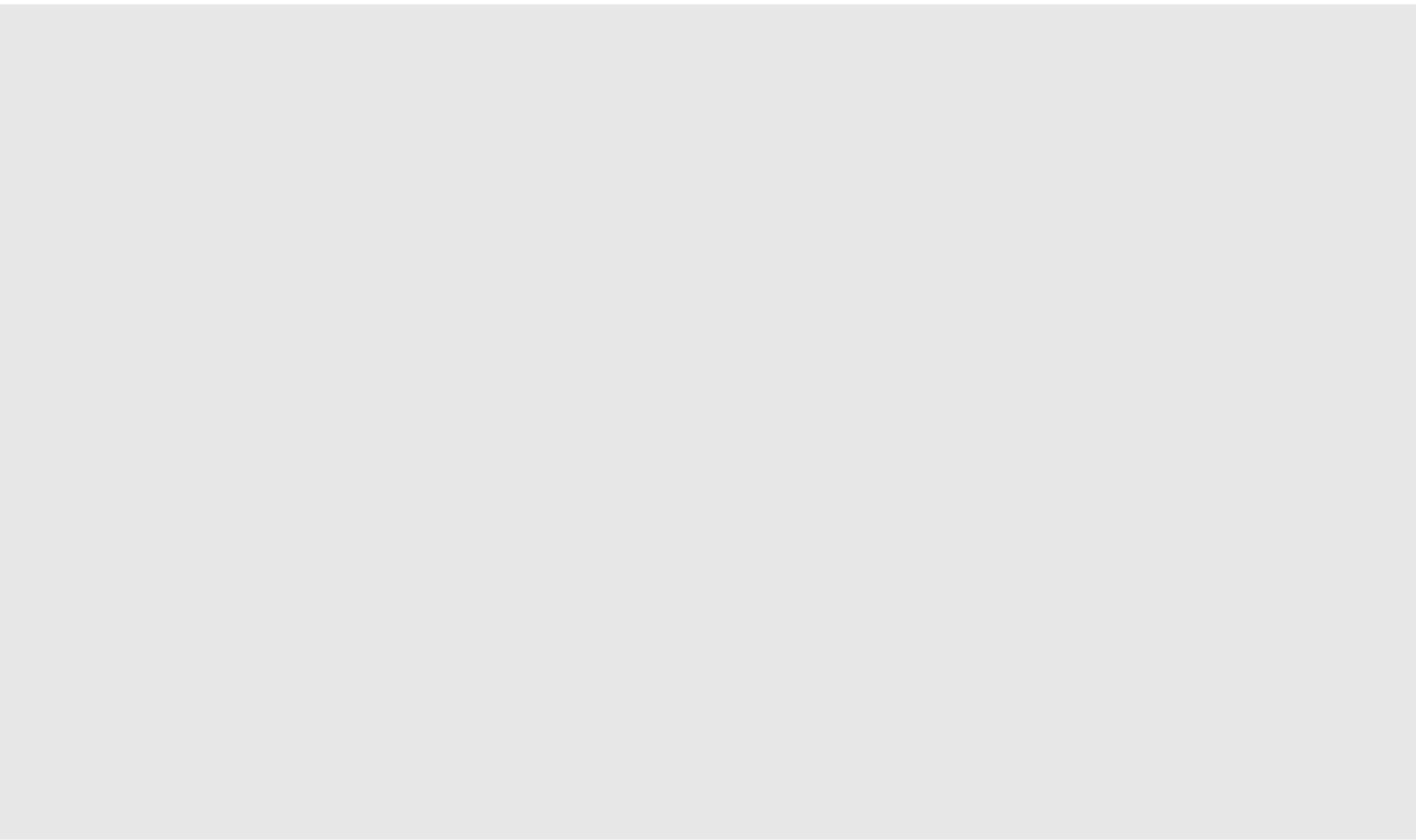
ditangani dengan baik, ia akan menjejaskan keupayaan perkembangan generasi akan datang dan pembiayaan pelaburan yang diperlukan.

Negara kita sedang menghadapi dilema. Terdapat keperluan segera bagi mengurangkan perbelanjaan. Oleh itu, perbelanjaan mengurus dalam Bajet 2010 adalah 14% lebih rendah daripada tahun sebelumnya. Pada masa yang sama, kerajaan masih perlu mencapai hasil ekonomi dan sosial dengan cepat dan terbaik. Pada kesudahannya, kami perlu:

- Mengutamakan peruntukan dana bagi aspek terpenting
- Melakukan 'lebih dengan kurang' (*more for less*), iaitu, meningkatkan produktiviti dan kecekapan menggunakan kaedah baru yang lebih pantas dan mudah
- Mengurangkan subsidi dan herotan ekonomi secara beransur-ansur

Walaupun terdapat banyak halangan, ia dapat diharungi dengan dedikasi dan kerjasama antara kerajaan dan rakyat. Dalam Pelan Halatuju ini, kami menyusun atur komitmen – melalui Program Transformasi Kerajaan – bagi mengatasi cabaran dan mencapai matlamat Wawasan 2020, untuk manfaat Malaysia dan semua rakyatnya.

Bab 3

*Memangkin Wawasan
2020 melalui
1Malaysia, Rakyat
Didahulukan,
Pencapaian Diutamakan*

Walaupun terdapat pelbagai kekangan bagi mencapai Wawasan 2020, ia dapat diharungi dengan dedikasi dan kerjasama antara kerajaan dan rakyat. Demi menangani cabaran ini, kerajaan memperkenalkan prinsip *1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan*, sebagai cara mempertingkatkan prestasi bagi mencapai Wawasan 2020.

3.1 Takrifan *1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan*

Bahagian ini membincangkan tiga elemen dalam prinsip *1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan*

3.1.1 Keadilan kepada semua sebagai intipati *1Malaysia*

Perpaduan di kalangan rakyat Malaysia adalah prasyarat bagi mencapai aspirasi Wawasan 2020. Untuk membangunkan negara, rakyat perlu mengorak langkah maju ke hadapan, bersatu hati, dalam kepelbagaian etnik, agama dan kepercayaan. Penyatuan yang menyeluruh, saling menghormati dan menerima dengan tangan terbuka, itulah asas kukuh kepercayaan dan keamatan perhubungan yang jitu. Apabila kita teguh berdiri sebagai satu bangsa bersatu-padu, barulah kita dapat menerajui pembangunan negara yang lebih meluas.

Bagi mencapai perpaduan, beberapa negara lain menggunakan konsep asimilasi penuh bagi membangunkan satu identiti kebangsaan yang tersendiri. Prinsip *1Malaysia* adalah berbeza – ia menghormati kepelbagaian kumpulan etnik. Kepelbagaian ini diambil kira sebagai aset kompetitif negara. Ia menekankan keistimewaan penerimaan perbezaan antara kita, dan menggalakkan kita semua menyambut dengan tangan terbuka, setiap keunikan dan perbezaan yang ada.

Intipati kepada semua ini adalah prinsip keadilan untuk semua kaum, yang membawa maksud bahawa nasib semua kaum akan terbela dan tiada mana-mana pihak akan dipinggirkan. Pelbagai sokongan dan peluang disediakan berasaskan keperluan dan merit. Keadilan ini semestinya mengambil kira taraf kemajuan kaum-kaum yang berada pada tahap yang berbeza.

3.1.2 *Rakyat Didahulukan* dengan memberi fokus kepada kemahuan dan keperluan mereka

Dalam suasana persekitaran global yang semakin mencabar, daya saing negara berada pada kedudukan penuh berisiko dan boleh tergugat sehingga boleh memberi kesan ke atas kualiti kehidupan rakyat kita. Kerajaan, pada asasnya, mahu menjamin soal kebajikan jangka panjang bagi semua rakyat Malaysia. Bagaimanapun, sumber yang ada adalah terhad, oleh itu kami perlu menggunakan sumber itu sebaik mungkin, mengikut keutamaan.

Prinsip *rakyat didahulukan* bererti kami akan menumpukan perhatian kepada aspek yang dikehendaki dan diperlukan oleh rakyat jelata. Sumber negara yang terhad akan digunakan sebaiknya, berdasarkan keutamaan ini. Kami tidak boleh hanya menumpukan pada keperluan jangka masa pendek, tetapi mesti mengimbangnya dengan pelaburan bagi jangka masa sederhana dan jangka masa panjang.

Bagi memahami setiap kehendak dan keperluan rakyat, kami mewujudkan pelbagai proses komunikasi dengan orang ramai. Sebagai contoh, kita menjalankan proses tinjauan, mengadakan kumpulan fokus dan bengkel, menggalakkan maklum balas melalui blog bagi mendapatkan maklum balas dan mengumpul idea, dan seterusnya mendapatkan pandangan pakar. Kami menggalakkan sesi dialog dan

perbincangan mengenai idea, inisiatif dan pelaksanaan ini, contohnya Hari Terbuka di Kuala Lumpur, Kuching dan Kota Kinabalu. Di Hari Terbuka di Kuala Lumpur, lebih 5,000 rakyat berkunjung dan memberi lebih daripada 1,000 maklum balas mengenai NKRA.

3.1.3 Memastikan *Pencapaian Diutamakan*, melalui ketelusan dan akauntabiliti

Keperluan *Pencapaian Diutamakan* adalah anjakan paradigma bagi pihak kerajaan meningkatkan tahap ketelusan dan kebertanggung jawaban. Hasil keputusan yang ketara perlu diperlihatkan dan dirasai oleh rakyat dan dilaksanakan dengan kadar segera.

Bagi mencapai tahap prestasi ini, kami memerlukan kaedah kerja baru, daripada pucuk pimpinan dan semua bahagian perkhidmatan awam. Perdana Menteri merintis kaedah baru ini dengan memastikan setiap menteri menetapkan Petunjuk Prestasi Utama (KPI), dan melaporkan prestasi mereka pada waktu yang ditetapkan; contohnya ada diterangkan dengan lebih lanjut dalam Bab 12. Amalan ini sedang diperkembangkan ke setiap jabatan dan agensi kerajaan.

Kami juga sedang mempertingkatkan tahap ketelusan mengenai objektif, sasaran dan rancangan – bermula dengan dokumen ini. Kerajaan akan bertanggungjawab bagi melaksanakan inisiatif dan mencapai sasaran yang diumumkan. Kami akan menerbitkan laporan kemajuan tahunan, bermula pada suku pertama 2011, supaya pencapaian kami dapat dinilai oleh rakyat.

3.2 *1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan* menjadi panduan program kerajaan yang baru dan lama, termasuk Model Ekonomi Baru

Malaysia mempunyai sejarah yang boleh dibanggakan dalam membangunkan dasar yang mendorong pertumbuhan ekonomi dan keharmonian sosial. Dalam pelbagai situasi, pendekatan tradisional tidak digunakan, dan sebaliknya melaksanakan pendekatan baru dalam konteks yang unik. Contoh pendekatan ini termasuk dasar pembangunan ekonomi luar bandar (RED) dalam “Buku Merah” dan Dasar Ekonomi Baru (DEB) pada tahun 1971.

Walaupun kebanyakan asas dalam dasar ini dapat bertahan, namun ia sering dikemas kini sebagai respons kepada persekitaran global, kemajuan negara dan perkembangan aspirasi. Sebagai contoh, Dasar Pembangunan Nasional (DPN) mengemaskinikan DEB, dan seterusnya digantikan oleh Dasar Wawasan Kebangsaan (NVP). Ini bagi memastikan strategi terbaik dapat diatur, langsung meletakkan Malaysia pada laluan betul, demi mencapai Wawasan 2020. Tujuan utama membangunkan sebuah negara yang berdaya tahan/berketrampilan, mewujudkan masyarakat saksama, mempertahankan pertumbuhan ekonomi yang tinggi, meninggikan daya saing, mengembangkan ekonomi berasaskan pengetahuan, memperkukuhkan modal insan dan melindungi alam sekitar, telah dan terus menjadi dasar utama kerajaan.

Menerusi setiap Rancangan Malaysia dalam tempoh lima tahun setiap satunya, pelbagai program dan inisiatif terperinci dijalankan bagi memacu negara ke arah Wawasan 2020. Pelbagai sumber negara diuruskan dengan sewajarnya menurut rancangan-rancangan ini dalam belanjawan pembangunan lima tahun dan ini diperinci serta dizahirkan menerusi bajet tahunan yang dibentangkan di Parlimen pada setiap bulan Oktober, paling mutakhir pada Oktober 23, 2009.

Sebagai langkah ke hadapan, semua program dan dasar baru akan berkisar di atas prinsip *1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan*. Bagaimanapun, seperti yang dibincangkan dalam Bab 2, dalam persekitaran global yang lebih mencabar, elemen ekonomi perlu dipertingkatkan strukturnya, bagi mengelakkan perangkap pendapatan sederhana dan bagi meningkatkan kadar pertumbuhan negara. Satu model ekonomi baru sedang dibangunkan oleh Majlis Penasihat Ekonomi Negara (MPEN) bagi membimbing strategi ekonomi negara kita. Ini akan diperkukuhkan oleh Rancangan Malaysia Ke-10 (2011-2015), yang akan diumumkan pada pertengahan 2010.

“Bagi mencapai kebolehtahanan pertumbuhan dan kesejahteraan ekonomi tinggi pada masa akan datang, Malaysia perlu mewujudkan ekonomi berdaya saing yang menggunakan sumber dengan cekap, mempunyai asas ekonomi yang baik, fleksibel dalam memberikan tindak balas kepada perkembangan global dan disokong oleh modal insan yang kukuh, inovasi dan kapasiti teknologi. Dalam ekonomi baru ini, sektor swasta mesti memainkan peranan memacu melalui keusahawanan dengan penuh bertenaga supaya ia dapat melabur dan mencipta sumber pertumbuhan baru. Peranan kerajaan adalah untuk menyediakan rangka yang kondusif untuk pembangunan ekonomi dan sebuah sistem penyampaian yang cekap”

(Dr Mahani Zainal Abidin, anggota Majlis Penasihat Ekonomi Negara. “Membangunkan Model Malaysia bagi Ekonomi Global” dalam *Readings on Development: Malaysia 2057* (2009))

3.2.1 Model Ekonomi Baru menjadi panduan strategi ekonomi negara

Dorongan bagi mengubah model ekonomi dipengaruhi oleh tiga faktor utama:

- Suasana persaingan telah berubah: Seperti dibincangkan dalam Bab 2, kita menghadapi persaingan yang meningkat dalam FDI. Dalam negara ASEAN sebagai contohnya, Indonesia dan Vietnam menawarkan kos lebih rendah dan mempunyai jumlah penduduk lebih yang besar
- Peralihan keseimbangan kuasa dalam pasaran global: Dengan peningkatan kepentingan China, India dan Timur Tengah sebagai pasaran eksport, Malaysia juga perlu mengalihkan tumpuan dalam hal ini
- Modal kewangan dan modal insan semakin mudah bergerak. Oleh kerana kedua-dua elemen ini penting dalam proses pembangunan, strategi baru diperlukan bagi menarik dan mengekalkan mereka

Pandangan awal mengenai model dan strategi ekonomi Malaysia ke hadapan telah dibincangkan sewaktu sesi lampas minda (*brainstorming*) dengan Bank Dunia pada awal tahun 2009¹³. Pandangan tersebut disimpulkan di bawah.

Transformasi yang mencabar, daripada negara berpendapatan sederhana kepada ekonomi berpendapatan tinggi, tidak semestinya memerlukan penerokaan sektor baru. Ia juga boleh dicapai dengan menggunakan strategi pembangunan berdasarkan sektor tertentu, di mana Malaysia telah membuktikan tahap daya saing, seperti dalam perkhidmatan pelancongan, ICT, kewangan dan perbankan Islam, industri unik seperti teknologi halal dan hijau, pembuatan elektronik dan industri berasas sumber. Cabarannya adalah bergerak ke atas rantai nilai, misalnya, daripada pemasangan asas kepada pembuatan produk dan perkhidmatan teknologi

¹³ Ucapan pembukaan oleh Tan Sri Nor Mohamed Yakcop, Menteri di Jabatan Perdana Menteri, di sesi *brainstorming* dengan Bank Dunia mengenai ‘Strategi Ke Arah Pertumbuhan dan Pendapatan Tinggi’, 7 Mei 2009

intensif, daripada pemakaian tenaga buruh dan aktiviti nilai rendah kepada aktiviti yang berdasarkan kepada inovasi yang akan menambah nilai.

Bagi menjamin ketersediaan kemahiran yang diperlukan bagi mencapai ekonomi berpendapatan tinggi, kerajaan mengambil pendekatan holistik, yang merangkumi pelbagai perkara, antaranya:

- Menyusun semula pendidikan bagi melahirkan pekerja berkemahiran yang diperlukan oleh industri
- Menggubal dasar sokongan yang memupuk, menarik dan mengekalkan tenaga kerja berbakat di Malaysia
- Menggubal dasar yang sesuai bagi tenaga kerja asing, yang berkemahiran tinggi mahupun yang kurang mahir, bagi memenuhi permintaan tenaga kerja
- Meningkatkan kecekapan pasaran buruh

Selain penekanan ke atas kemahiran tinggi, ekonomi Malaysia juga perlu bergerak ke aktiviti berinovasi, dengan pelbagai firma perniagaan bersaing berdasarkan pembezaan produk. Cara utama bagi memudahkan perkara ini adalah pelaburan dalam pembangunan dan penyelidikan (R&D) dalam bidang terpilih. Cabarannya adalah bagi memfokuskan pelaburan, termasuk FDI, ke atas perkhidmatan bernilai tinggi dan pengeluaran berasaskan inovasi, yang menjana pendapatan lebih tinggi.

Inovasi berkait rapat dengan keperluan untuk menitikberatkan dan memaksimumkan peluang daripada persaingan itu sendiri. Baru-baru ini, kami mengumumkan langkah meliberalisasikan sektor-sektor tertentu bagi memupuk persaingan yang lebih hebat. Kami juga akan terus mengalihkan halangan bagi memudahkan operasi perniagaan di Malaysia.

Bagi mencapai status negara berpendapatan tinggi, ia memerlukan pengeluaran dan eksport khusus. Malaysia tidak mampu menebarkan jaring terlalu luas kerana modal insan, kewangan dan sumber R&D adalah terhad. Persaingan antarabangsa yang hebat memaksa kita untuk cemerlang di dalam bidang yang dipilih.

Kedua-dua pihak kerajaan dan sektor swasta perlu terus bekerjasama memacu transformasi ini, keadaan hubungan ini perlu berubah.

Pertama, insentif, geran dan dasar sokongan perlu difokuskan pada teras sektor yang terpilih. Sektor awam dan sektor swasta perlu membangunkan fahaman dan komitmen bersama mengenai sektor manakah yang membentuk asas kelebihan persaingan Malaysia, demi mencapai kemajuan di masa hadapan.

Kedua, penggunaan inisiatif pembiayaan swasta (PFI) menjadi lebih penting kepada kerajaan bagi meningkatkan kualiti dan kecekapan sektor awam. Kini, kerajaan menyediakan semua perkhidmatan seperti bangunan, sekolah dan hospital. Pada masa akan datang, kerajaan mungkin boleh memperoleh perkhidmatan tersebut daripada sektor swasta. Struktur PFI dapat digunakan untuk menyokong kecemerlangan sektor swasta, dan kerajaan hanya menggunakan sebahagian daripada kapasiti keseluruhan hospital atau sekolah itu. Kerajaan akan dapat menjadi lebih produktif dari segi kewangan, di samping dapat meningkatkan kualiti perkhidmatan awam dan menyokong pembangunan sektor swasta.

3.3 Program Transformasi Kerajaan adalah berperingkat sepanjang tiga fasa bagi melaksanakan prinsip 1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan

Selain strategi ekonomi baru, kami komited menyampaikan hasil sebenar dan ketara, yang dapat dilihat dan dirasakan oleh rakyat. Program Transformasi Kerajaan ini dilaksanakan secara berperingkat sepanjang tiga fasa dan komited memberikan hasil kejayaan bagi setiap dimensi yang terkandung dalam prinsip 1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan (Gambarajah 3.1). Seperti yang disarankan oleh rakyat sewaktu Hari Terbuka, kami tidak hanya fokus pada jangka masa pendek dan sederhana, tetapi juga jangka masa lama sehingga 2020.

Gambarajah 3.1

Dalam Fasa 1 (2010-2012), objektif segera kita adalah menentukan enjin baru bagi melaksanakan perubahan dan membina momentum dan keyakinan. Ini bererti menyampaikan hasil besar kepada rakyat dengan segera, supaya rakyat dengan cepat dapat melihat dan merasakan pelaksanaan demi memenuhi keperluan utama mereka, berdasarkan setiap tiga prinsip 1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan.

- **1Malaysia:** Ini merujuk kepada siri inisiatif bagi meningkatkan perpaduan dalam tempoh yang singkat. Ia juga termasuk perbincangan yang berterusan, terbuka, konstruktif dan telus mengenai percanggahan dalam masyarakat kita dan cara terbaik untuk mengurus polariti tersebut. Bab 4 menghuraikan aspek ini dengan lebih mendalam.
- **Rakyat Didahulukan:** Ini berkaitan dengan penyediaan dan pencapaian sasaran dalam aspek yang dikenal pasti sebagai Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA) dan Bidang Keberhasilan Utama Kementerian (MKRA), bagi menangani keperluan dan keutamaan rakyat. Ianya bergantung kepada interaksi kerajaan yang berterusan dan mendalam dengan rakyat menerusi kaedah yang inovatif. Seperti yang dibincangkan dalam Bab 5, NKRA telah dikenal pasti oleh rakyat sendiri sebagai bidang keutamaan mereka, iaitu:

- Mengurangkan jenayah
- Membanteras rasuah
- Mempertingkatkan pencapaian pelajar
- Mempertingkatkan taraf kehidupan isirumah berpendapatan rendah
- Mempertingkatkan infrastruktur asas luar bandar
- Mempertingkatkan pengangkutan awam bandar

NKRA dihuraikan dalam Bab 6-11, manakala MKRA dibincangkan dalam Bab 12.

- *Pencapaian Diutamakan*: Maklum balas rakyat pada Hari Terbuka menunjukkan bahawa mereka mahu melihat pelaksanaan dan penyampaian, dan bukan sekadar idea. Oleh itu, kami telah mengambil beberapa langkah untuk memastikan bahawa pelaksanaan itu menjadi kenyataan. Ini termasuk penerbitan pelan hala tuju ini (dan seterusnya laporan tahunan) dan mengalu-alukan sebarang maklum balas dan perbincangan daripada rakyat. Ia juga termasuk memulakan mekanisme pengurusan prestasi (misalnya, Pasukan Petugas Pelaksanaan, Laporan Pelaksanaan) yang direka khas bagi memastikan pelaksanaan dan pencapaian sasaran NKRA dan MKRA. Seterusnya, kami juga telah mewujudkan PEMANDU – Unit Pengurusan Prestasi dan Pelaksanaan – yang bertanggungjawab mencari kaedah baru dan lebih baik untuk penyampaian dan pelaksanaan, serta memantau dan menyokong hasil penyampaian. Kita juga akan turut melaksanakan langkah meningkatkan produktiviti bagi memastikan pencapaian hasil dengan sumber yang minimum dan mengawal defisit bajet. Semua mekanisme, struktur dan langkah ini dihuraikan lebih lanjut dalam Bab 13.

Kejayaan 1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan adalah signifikan kepada semua pihak (Jadual 3.1):

Jadual 3.1: Manfaat 1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan

Contoh faedah	
Rakyat	• Perpaduan: kepelbagaian dan inklusif. Meningkatkan akses kepada peluang berdasarkan keperluan dan merit, bukan lagi berdasarkan latar belakang • Kualiti hidup lebih baik – Pengurangan kadar jenayah, contohnya kes ragut – Peningkatan kemudahan dan ketelusan dalam akses kepada perkhidmatan awam – Penambah baik hasil pendidikan, contohnya literasi dan numerasi – Pengangkutan awam di kota yang lebih efisien dan selesa, contohnya keretapi yang menepati masa dan kurang sesak – Peningkatan tahap infrastruktur di kawasan luar bandar, contohnya akses kepada bekalan elektrik dan air – Lebih sokongan efektif kepada isirumah berpendapatan rendah, contohnya pembayaran wang kebajikan yang pantas dan lebih banyak peluang pekerjaan
Komuniti Bumiputera	• Masyarakat Bumiputera mendapat lebih banyak akses kepada peluang perniagaan dan sokongan pendidikan, berdasarkan keperluan dan merit, bukan perhubungan peribadi • Tahap kehidupan yang lebih tinggi, melalui inisiatif yang direka untuk meningkatkan infrastruktur asas luar bandar
Komuniti Bisnes	• Peningkatan kemudahan dan ketelusan dalam urusan dengan kerajaan • Infrastruktur lebih cekap, contohnya rangkaian pengangkutan kota yang menyumbang kepada akses lebih mudah bagi pengguna dan pekerja • Tahap pendidikan yang lebih baik dan tenaga kerja mahir
Pegawai Perkhidmatan Awam	• Peluang mendapat ganjaran dan pengiktirafan bagi prestasi yang cemerlang • Berpeluang belajar dan menggunakan kedah penyampaian baru dan inovatif, contohnya makmal, kem kerja, proses mengatur keutamaan (misalnya, melalui NKRA), penyediaan sasaran dan pemantauan KPI, saluran inovatif bagi penglibatan rakyat (misalnya, Hari Terbuka)

Dalam Fasa 2 (2012-2015), transformasi kerajaan akan lebih melebar dan mendalam. Pada ketika itu, aspek penting kehidupan harian (ditakrifkan dalam NKRA dan MKRA) sudah menjadi lebih baik dengan ketara. Seterusnya, diharapkan struktur ekonomi negara dapat berkembang sejajar dengan Model Ekonomi Baru ke sektor yang mempunyai nilai tambah yang tinggi. Bagi kerajaan, produktiviti seharusnya semakin maju. Negara yang berpendapatan tinggi sudah mulai terbentuk.

Dalam Fasa 3 (2015-2020), harapan kita ialah kita sudah berjaya mencipta perubahan asas bagi masyarakat Malaysia, seperti yang dibayangkan oleh Wawasan 2020. Rakyat akan mengalami suatu perasaan baru sebagai rakyat Malaysia, dengan tahap kemakmuran yang lebih tinggi dan kualiti perkhidmatan awam yang lebih baik. Dijangkakan, kerajaan akan menjadi lebih kecil dan lebih tangkas, dan bekerja rapat dengan sektor swasta bagi menyampaikan perkhidmatan awam yang cekap. Dengan berbuat demikian, dijangka bahawa model yang inovatif dan berteraskan kepada pelanggan dalam penyampaian perkhidmatan awam telah terlaksana – berteraskan pilihan dan persaingan.

Bab 4

Membina 1Malaysia

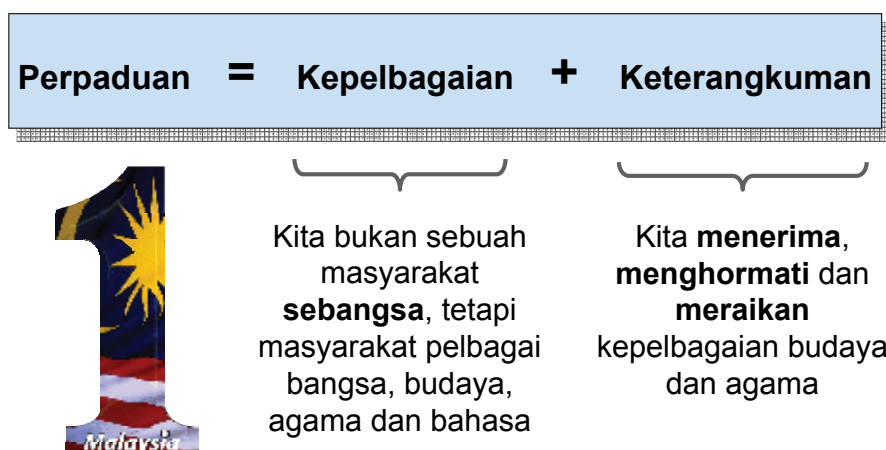
“Sebagai sebuah negara, adalah penting bagi kita untuk mengiktirafkan kemajuan besar yang telah kita capai dalam mewujudkan Malaysia yang bersatu-padu dan merangkumi semua lapisan rakyat. Walau bagaimanapun, lebih banyak lagi yang perlu dilakukan dan saya percaya bahawa rakyat Malaysia telah mencapai tahap kematangan yang diperlukan untuk membincangkan isu-isu yang lebih mencabar. Isu-isu ini lazimnya tidak mempunyai penyelesaian dan menggambarkan polariti yang memerlukan tolak-ansur daripada semua pihak. Semua rakyat Malaysia mempunyai pendapat mengenai apa yang diperlukan untuk membina 1Malaysia. Kerap kali pendapat-pendapat ini berbeza. Walau bagaimanapun, pendapat tersebut adalah berdasarkan sebuah matlamat asas yang sama iaitu menjadikan Malaysia sebuah negara yang lebih baik dan lebih berdaya-tahan. Kami komited untuk terus berusaha untuk memperkukuhkan 1Malaysia dan mentransformasikan negara.”

(Perdana Menteri, Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Haji Abdul Razak)

Mewujudkan kesatuan dan perpaduan dalam sebuah negara berbilang agama dan budaya merupakan suatu perkara yang mencabar. Sesetengah negara yang mempunyai masyarakat majmuk telah melaksanakan konsep asimilasi sepenuhnya untuk membentuk sebuah identiti kebangsaan tunggal secara paksaan. Sebaliknya, Malaysia telah memilih jalan yang berbeza – perpaduan dalam kepelbagaian dan keterangkuman (inklusif) dan pada masa yang sama, memastikan kesaksamaan untuk semua. Konsep yang diperkukuhkan dalam Perlembagaan membawa maksud bahawa kita menerima kepelbagaian etnik, agama dan kepercayaan, dan dengan ciri keterangkuman, kita harus membina rasa saling hormat-menghormati dan saling menerima sebagai sebuah asas kepercayaan dan kesepaduan yang kukuh. Berdasarkan sejarah, ini merupakan jalan yang telah kita ambil sebagai sebuah negara dan ia kini terkandung dalam prinsip 1Malaysia (Gambarajah 4.1).

Gambarajah 4.1

Definisi perpaduan dalam konteks Malaysia

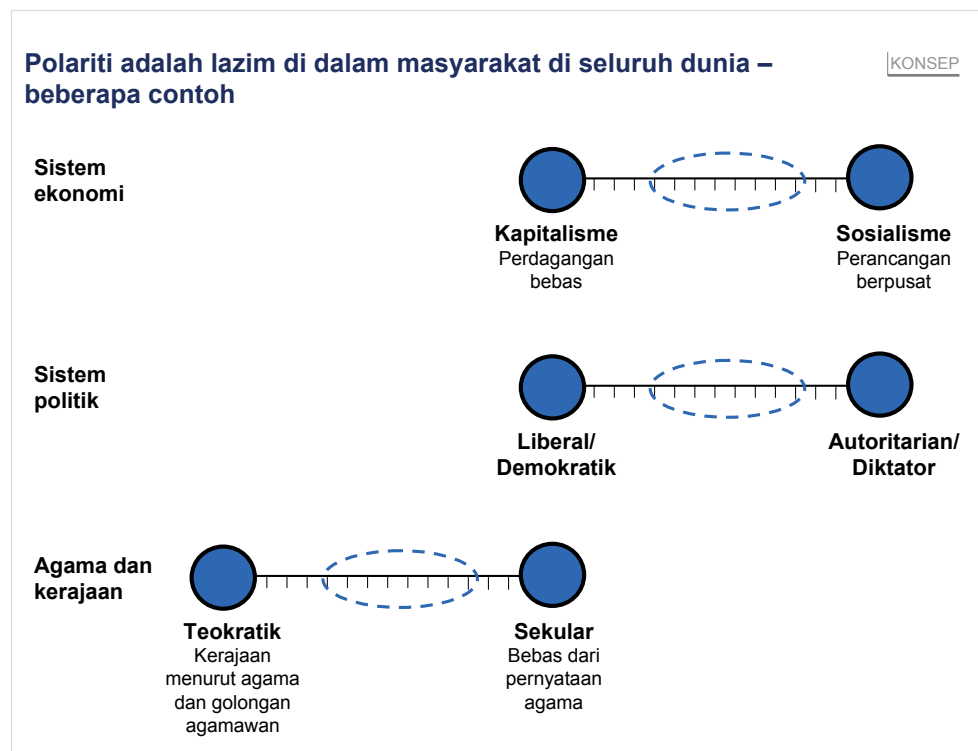
Misi perpaduan kita bukan sekadar demi keharmonian dan hubungan baik semata-mata; sebaliknya apa yang penting ialah pembinaan sebuah negara Malaysia yang produktif dan berdaya-saing serta pencapaian Wawasan 2020. Meskipun perjalanan kita menuju Wawasan 2020 mungkin sukar, kita yakin bahawa faedahnya lebih besar memandangkan kepelbagaian budaya yang terhasil dan kelebihan persaingan yang lebih banyak yang diwujudkan oleh pendekatan ini.

4.1 Menguruskan polariti dengan menerima keterangkuman

Dalam setiap masyarakat manusia sememangnya terdapat polariti, apatah lagi dalam sebuah masyarakat majmuk. Polariti merupakan kewujudan dua buah pandangan, keadaan atau permintaan yang berlawanan antara satu sama lain. Tidak seperti masalah teknikal atau mekanikal yang boleh dileraikan dengan penyelesaian yang biasa, jelas dan mudah, polariti lazimnya memerlukan keseimbangan yang perlu diuruskan dan ia harus diuruskan dengan baik. Sebagai sebuah analogi yang mudah, kita ambil contoh ketegangan antara kos dengan kualiti. Produk yang amat murah yang mudah hancur adalah tidak berguna; demikian juga, sebuah produk berkualiti tinggi yang mahal sehingga tidak mampu dibeli adalah tidak relevan bagi kebanyakan orang. Justeru, dalam mereka bentuk dan mengilangkan produk, kos dan kualiti mesti diseimbangkan, dan percampuran yang optimum adalah berbeza bagi setiap produk dan akan berkembang dengan berlalunya masa.

Polariti dalam masyarakat adalah lebih kompleks, melibatkan pandangan yang berbeza terhadap sistem ekonomi dan politik, peranan agama dalam kerajaan dan sebagainya. Contoh ditunjukkan dalam Gambarajah 4.2.

Gambarajah 4.2

Polariti yang diuruskan dengan baik memaksimumkan faedah kedua-dua ekstrem manakala kekurangan pula diminimumkan. Sebuah situasi optimum dan zon keterangkuman perlu dicari antara dua pendapat yang bertentangan untuk memperseimbangkan keperluan pilihan yang bertentangan. Mencapai keseimbangan ini adalah penting. Sehubungan itu, untuk menguruskan polariti dengan berkesan, kita perlu terlebih dahulu menerima kewujudan ketegangan dan seterusnya berusaha untuk menguruskannya.

Terdapat dua pendekatan berbeza terhadap konteks pelbagai budaya di Malaysia: asimilasi dan pemisahan. Asimilasi menyokong penerimaan, adakalanya dalam bentuk pemaksaan budaya atau agama yang paling berpengaruh oleh satu komuniti. Ini merupakan perjalanan yang dipilih oleh beberapa negara. Sebaliknya, pemisahan timbul menerusi penegasan pemeliharaan budaya dan penentuan nasib sendiri oleh setiap komuniti untuk mengekalkan budayanya secara tegas dan dengan sepenuhnya dalam bentuk yang berasingan dan terpisah, adakalanya tanpa interaksi dengan komuniti yang lain.

“Bagi golongan muda Malaysia, membesar hingga remaja terhad dalam persekitaran sosio-budaya etnik yang tertentu merupakan perkara yang lumrah, sama ada mereka itu orang Melayu, Cina atau India. Ini berlaku sebahagiannya kerana halangan yang dicetuskan dengan ketara oleh bahasa dan tradisi agama yang berbeza, dan sebahagiannya lagi disebabkan kumpulan etnik yang berbeza tinggal di lokasi fizikal yang terpisah.... Kesudahan natijah daripada semua ini adalah menebalnya halangan yang mewujudkan pengasingan dan pemisahan etnik pada peringkat individu.”

Prof Datuk Dr Shamsul A.B., Pengarah Pengasas, Institut Kajian Etnik, Universiti Kebangsaan Malaysia. “Managing a ‘Stable Tension’: Ethnic Relations in Malaysia Re-examined” dalam *Readings on Development: Malaysia 2057* (2009)

Pengasingan dan pemisahan etnik juga boleh berlaku pada peringkat kumpulan dan komuniti. Malah, dorongan ke arah komuniti sosio-budaya dan komuniti agama yang amat berbeza untuk terpisah lebih jauh dan bukannya menjadi lebih hampir, terus menjadi semakin jelas pada hari ini, walaupun setelah 52 tahun kemerdekaan dicapai.

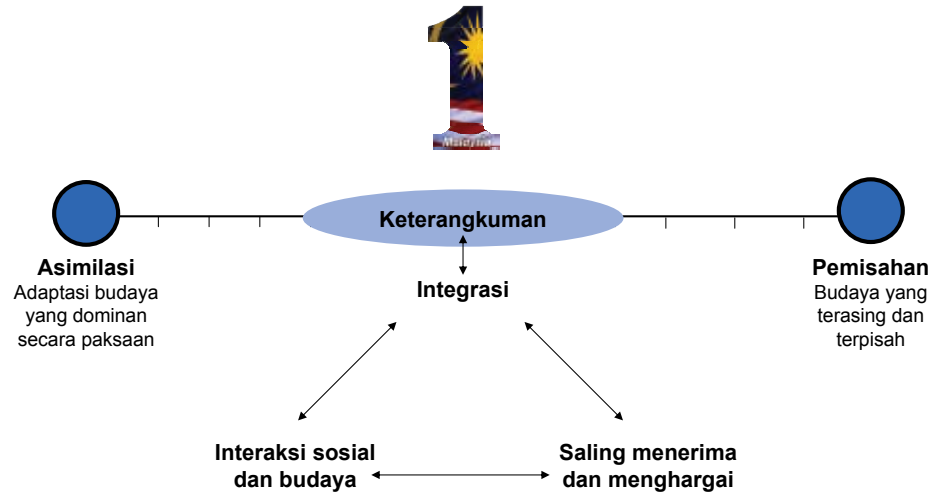
“Pada beberapa dekad yang terakhir...masyarakat kita kelihatan berkembang secara berasingan. Sekolah kita menjadi semakin tidak pelbagai dan polarisasi dalam masyarakat kita menjadi semakin meningkat. Amalan agama pula telah mengambil interpretasi yang semakin kurang bertolak ansur”

Perdana Menteri, Dato’ Sri Mohd Najib bin Tun Haji Abdul Razak. Ucapan di Asia 21 Young Leaders Summit, 20 November 2009

Justeru, amat penting sekali polariti antara asimilasi dengan pemisahan diuruskan secara berterusan dengan memperluas asas yang sama di antara mereka, dengan menggalakkan integrasi menerusi keterangkuman, dipandu oleh semangat dan prinsip dalam Perlembagaan Persekutuan, Rukun Negara, Wawasan 2020, Misi Nasional dan *1Malaysia* (Gambarajah 4.3).

Gambarajah 4.3

Keterangkuman untuk menguruskan polariti antara asimilasi dan pemisahan

“Kepelbagaian Malaysia tidak boleh dihilangkan dalam sebuah wadah tumpuan, dan cabaran untuk hidup bersama tidak akan menghasilkan penyelesaian yang tunggal sekali gus dan yang sebenar-benarnya...kita telah menentang asimilasi budaya dan memilih pembinaan hubungan dan perkongsian kuasa. Kita telah bergantung pada pertimbangan yang waras untuk melaksanakan kompromi dan mencapai persetujuan terhadap perkara tertentu. Dengan cara kita yang terbaik, kita telah memilih untuk memperkukuh perpaduan kita secara semula jadi, bermula dari mana kita berada, dan bukan memaksakan rancangan yang difikirkan dari peringkat atasan”

Perdana Menteri, Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Haji Abdul Razak. Ucapan di Asia 21 Young Leaders Summit, 20 November 2009.

Penerimaan terhadap keterangkuman, berbanding dengan negara berbilang kaum dan agama yang lain, telah berupaya untuk mengekalkan keamanan dan keharmonian yang relatif. Walau bagaimanapun, terdapat masa-masa tertentu apabila pandangan yang berbeza dan perbezaan dari sudut persepsi dan interpretasi menimbulkan konflik. Ini diburukkan lagi apabila isu-isu perbalahan melibatkan agama, bahasa dan budaya yang kesemuanya boleh menjadi amat emosional dan sensitif. Mujurlah, hanya sebahagian kecil daripada konflik yang terjadi mencetuskan pertumpahan darah.

Cabaran mengekalkan keharmonian dan perpaduan terus kekal jelas dan relevan. Justeru, timbul keperluan untuk terus mengingatkan diri kita tentang cabaran itu dan terus memperbaharui serta memupuk rasa kesatuan dan penyatuan matlamat, sebagaimana yang dinyatakan dengan jelas dalam *1Malaysia*.

"1Malaysia pada dasarnya menekankan keharmonian sosial tanpa mengira agama, bangsa atau ideologi politik, dan mengutamakan produktiviti ekonomi.

... idea-idea ini selaras dengan pendirian yang lebih sederhana dan terangkum mengenai pembinaan negara...

Dari sudut politik dan sosial, unsur biasa yang meliputi semua usaha pembinaan negara pada era pasca merdeka Tanah Melayu, dan seterusnya negara Malaysia yang moden, ialah cabaran dalam mewujudkan sebuah negara yang bersatu daripada pelbagai kumpulan etnik, sosial, budaya dan agama yang berbeza yang terdapat dalam negara dan integrasi negeri Sabah dan Sarawak..."

Tun Musa Hitam, Timbalan Perdana Menteri 1981–86. "The Challenge of Managing Change Inside and Outside Malaysia" dalam Readings on Development: Malaysia 2057 (2009)

4.2 Asas kenegaraan sebagai asas kepada 1Malaysia

1Malaysia dibina atas asas-asas merangkumi Perlembagaan Persekutuan, pelbagai undang-undang dan dasar, Rukun Negara, Wawasan 2020, Misi Nasional dan pandangan kita sendiri terhadap perpaduan dan kesaksamaan.

"Menjadi asas kepada semua ini adalah prinsip keadilan untuk semua kaum, yang membawa maksud bahawa nasib semua kaum akan terbela dan tiada mana-mana pihak akan dipinggirkan. Keadilan ini mestilah mengambil kira taraf kemajuan kaum-kaum yang berada pada tahap yang berbeza. Oleh itu, dasar-dasar kerajaan dan peruntukan-peruntukan Perlembagaan yang memberikan pembelaan kepada golongan yang memerlukannya, akan tetap dilaksanakan."

Kertas Konsep 1Malaysia, diterbitkan oleh Pejabat Perdana Menteri, 2009

- **Perlembagaan Persekutuan:** 1Malaysia terikat dengan kukuh pada Perlembagaan Persekutuan, undang-undang tertinggi dalam negara, yang dirangka oleh pemimpin-pemimpin tertinggi tiga masyarakat utama, yang dipimpin oleh Perdana Menteri pertama, Tunku Abdul Rahman Putra Al-Haj yang juga dikenali sebagai Bapa Kemerdekaan. Sebuah rangka kerja yang berasaskan demokrasi berparlimen dan raja berperlembagaan, secara umumnya Perlembagaan Persekutuan telah berjaya dalam menjangkau satu wilayah keterangkuman yang cukup besar untuk menguruskan polariti bangsa, agama dan wilayah di Malaysia. Ia memuktubkan kesamaan bagi semua rakyat Malaysia di sisi undang-undang, menjamin kebebasan asasi dan hak-hak asas serta menghalang diskriminasi berdasarkan agama, bangsa, keturunan atau wilayah. Pada masa yang sama, ia juga melindungi, menerusi pemerintahan raja-raja Melayu, kedudukan istimewa orang Melayu dan Bumiputera di Sabah dan Sarawak dengan peruntukan terhadap tanah rizab, pengambilan bekerja dalam perkhidmatan awam, pengeluaran permit atau lesen untuk perniagaan tertentu dan biasiswa serta bentuk bantuan pendidikan yang lain, dan pada masa yang sama melindungi kepentingan sah masyarakat lain. Pelbagai peruntukan dalam Perlembagaan perlu difahami dan ditafsirkan secara menyeluruh dan bukannya secara terpencil.
- **Rukun Negara:** Dirangka oleh Majlis Gerakan Negara yang diterajui oleh Perdana Menteri yang kedua, Tun Abdul Razak, yang juga dikenali sebagai Bapa Pembangunan, susulan rusuhan perkauman yang berlaku pada Mei 1969, Rukun Negara menyatakan bahawa negara kita bertekad untuk mencapai perpaduan yang lebih erat, memelihara cara hidup yang demokratik, mencipta masyarakat yang adil dengan perkongsian kemakmuran yang saksama, menjamin cara yang liberal terhadap tradisi budayanya yang kaya dan berbagai corak, dan

membina sebuah masyarakat yang progresif berdasarkan sains dan teknologi. Untuk mencapai kelima-lima matlamat ini, kita komited terhadap lima rukun, iaitu, kepercayaan kepada Tuhan, kesetiaan kepada Raja dan negara, keluhuran perlembagaan, kedaulatan undang-undang dan kesopanan dan kesusilaan. Sejak itu, Rukun Negara telah berperanan sebagai falsafah perpaduan negara, setelah ia diberikan galakan oleh Perdana Menteri kita yang ketiga, Tun Hussein Onn yang juga dikenali sebagai Bapa Perpaduan.

- **Wawasan 2020:** Dirangka dan disebar luaskan pada tahun 1991 oleh Perdana Menteri kita yang keempat, Tun Dr Mahathir Mohamad, yang juga dikenali sebagai Bapa Pemodenan, Wawasan 2020 menetapkan sasaran bagi Malaysia untuk menjadi negara maju dari segi ekonomi, politik, sosial, rohani, psikologi dan budaya pada tahun 2020 menerusi pencapaian sembilan matlamat seperti yang diperincikan dalam bab 2 (bahagian 2.1).
- **Misi Nasional:** Dirangka pada tahun 2006 bersempena dengan pengumuman Rancangan Malaysia Ke-sembilan dan 15 tahun Misi Nasional menjelang 2020, oleh Perdana Menteri kita yang kelima, Tun Abdullah Ahmad Badawi, Misi Nasional menekankan lima teras asas utama, iaitu untuk meningkatkan ekonomi dalam rantai nilai lebih tinggi, meningkatkan keupayaan pengetahuan dan inovasi serta memupuk 'minda kelas pertama', menangani masalah ketidakseimbangan sosio-ekonomi yang berterusan secara membina dan produktif, meningkatkan tahap dan kemampuan kualiti hidup dan mengukuhkan keupayaan institusi dan pelaksanaan.
- **1Malaysia** juga dibina berdasarkan idea-idea, komitmen dan nilai aspirasi dan moral asas yang berikut.
 - **Perpaduan dalam kepelbagaian dan keterangkuman:** *1Malaysia* digalakkan menerusi keterangkuman, bukan semata-mata toleransi atau rasa hormat. Ini bermaksud bahawa menerima kepelbagaian dalam kalangan kumpulan etnik, menerima kualiti unik yang dibawa oleh setiap kumpulan dan memanfaatkan kepelbagaian ini sebagai suatu aset yang berdaya-saing kepada negara. Sesungguhnya menerusi keterangkuman yang sebenar-benarnya barulah kita dapat membina asas kepercayaan dan kesepaduan .
 - **Keadilan sosial:** Tidak ada kumpulan yang harus dipinggirkan berdasarkan sebarang unsur latar belakangnya, sama ada dari sudut etnik, agama, politik, geografi atau sosio-ekonomi. *1Malaysia* mendorong kerajaan agar memberikan sokongan dan peluang kepada semua rakyat Malaysia berdasarkan keperluan dan merit individu sambil mengambil kira tahap pembangunan yang berbeza antara kumpulan-kumpulan itu.
 - **Nilai moral dan aspirasi dijelaskan oleh Perdana Menteri:** Ini merupakan nilai-nilai moral dan aspirasi manusia asas yang telah membentuk kewujudan *1Malaysia*. Ia termasuk budaya berprestasi tinggi, ketabahan, hormat-menghormati, budaya ilmu, integriti, kebijaksanaan, rendah hati dan kesetiaan.
 - **Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan:** Ini merupakan komitmen berkembar kerajaan di bawah *1Malaysia*. Rakyat sentiasa diutamakan dalam semua dasar dan projek, dan NKRA serta MKRA telah pun dikenal pasti. Kini, penekanan terhadap pencapaian akan memastikan terlaksananya hasil-hasil yang besar dengan cepat dan hasil yang positif kepada rakyat.

Kelima-lima asas negara ini perlu difahami dan diterima secara keseluruhannya masing-masing dan juga secara kombinasi. (Gambarajah 4.4).

Gambarajah 4.4

4.3 Aspirasi 1Malaysia

Matlamat 1Malaysia adalah untuk menjadikan Malaysia lebih berdaya maju, lebih produktif dan lebih berdaya saing – dan kemuncaknya sebuah negara yang hebat: sebuah negara yang diharapkan agar setiap warga Malaysia melihat dirinya terlebih dahulu sebagai rakyat Malaysia, dan kemudiannya barulah melihat dirinya berdasarkan bangsa, agama, kawasan geografi dan latar belakang sosial, dan juga sebuah negara yang diharapkan agar prinsip 1Malaysia dijalin dalam struktur ekonomi, politik dan sosial masyarakat. Matlamat sedemikian itu dibayangkan dalam Perlembagaan (seperti yang dibincangkan di atas) dan juga aspirasi Wawasan 2020 (dibincangkan dalam Bab 2).

Warga Malaysia mempunyai pandangan yang berbeza terhadap konsep 1Malaysia yang idealistik dan langkah yang diperlukan untuk membolehkan kita mencapainya. Justeru, pada Oktober 2009, kami telah menjangkau 17 juta pengguna telefon bimbit menerusi SMS untuk mendapatkan pandangan rakyat tentang apa yang boleh dilakukan untuk mencapai 1Malaysia. Kami menerima lebih daripada 70,000 respons. Kami juga berusaha menerima dan memahami pandangan yang disampaikan kepada kami semasa Hari Terbuka yang diadakan di Kuala Lumpur, Kuching dan Kota Kinabalu. Di samping itu, kami mengkaji cadangan-cadangan rakyat yang diterima menerusi saluran-saluran lain, umpamanya melalui kiriman pos, e-mel dan laman web GTP.

Seperti yang dijangka, perspektif-perspektif tersebut adalah pelbagai: Terdapat pihak yang menegaskan perlunya mengekalkan keadaan sedia ada, akan tetapi terdapat sejumlah besar juga yang ingin melihat perubahan yang drastik. Kami telah mensintesis respons tersebut untuk menunjukkan potensi aspirasi Malaysia sebagai sebuah negara ideal yang dapat diterima oleh semua warga Malaysia (Gambarajah 4.5).

Aspirasi 1Malaysia

CONTOH

- Rakyat mengenali diri mereka terlebih dahulu sebagai warga Malaysia, dan kemudiannya barulah berdasarkan latar belakang bangsa, agama, geografi atau sosio-ekonomi
- Rakyat menggunakan kemahiran dan kekuatan pelbagai mereka, tanpa mengira bangsa dan agama, untuk mencapai Wawasan 2020
- Pekerjaan dan sektor tertentu tidak lagi terkait dengan kumpulan etnik yang tertentu
- Kelompok rakan dan sahabat kita tidak lagi terbatas pada mereka yang sama latar belakang bangsa, agama dan sosio-ekonomi
- Setiap sekolah mempunyai percampuran rakyat Malaysia berbilang kaum dan agama
- Sokongan sosial (contohnya biasiswa, pinjaman) tersedia berdasarkan pada budaya kecermerlangan dan prestasi tinggi
- Setiap parti politik memperjuangkan kepentingan semua rakyat Malaysia, tanpa mengira bangsa dan agama

Sumber: Tinjauan SMS, Oktober 2009

Meskipun *1Malaysia* merupakan satu aspirasi, kita tidak boleh terus melompat dari tempat kita berada pada hari ini ke hujung destinasi yang kita harapkan. Untuk berada di sana kita perlu mengambil masa dan melakukan pengubah suaian secara berhemah untuk mengekalkan keamanan dan keharmonian yang telah kita bina sejak lahirnya negara kita. Juga, melaksanakan *1Malaysia* tidak hanya merupakan tanggungjawab kerajaan; ia memerlukan kreativiti dan semangat sukarela semua warga Malaysia untuk menjadikannya satu kenyataan. Kita tidak akan tiba di sana dengan sekelip mata, malah kita mungkin tidak mencapainya pada tahun 2020, tetapi, dengan izin Tuhan, kita akan dapat sampai juga akhirnya ke destinasi itu.

Hakikatnya, sekilas pandang masa hadapan telah pun wujud, iaitu di Sabah dan Sarawak, yang telah diumumkan sebagai model contoh perpaduan, keharmonian dan peluang. Di sini, rakyat terdiri daripada 60 etnik dengan pelbagai dialek hidup dan bergaul setiap hari. Peluang politik, ekonomi dan sosial terbuka luas kepada semua, tanpa mengira latar belakang etnik, agama, geografi dan sosio-ekonomi.

Malah, Perdana Menteri, dalam mesejnya pada Hari Malaysia (16 September) 2009, mengakui Sabah dan Sarawak adalah bukti kepada *1Malaysia* yang ideal yang seharusnya menjadi aspirasi negara:

“Sabah dan Sarawak... merupakan contoh yang jelas bagaimana rakyat Malaysia daripada bangsa, agama dan etnik yang berbeza boleh hidup bersama... Kisah Sabah dan Sarawak merupakan kisah *1Malaysia*... Mereka merupakan bukti bahawa perbezaan yang kita miliki itulah yang menyatukan negara ini, dan bahawa kuasa sebenar Malaysia terserlah apabila semua rakyat Malaysia daripada semua bangsa, agama dan etnik hidup dengan harmoni antara satu sama lain... Malah, saya membuat kesimpulan bahawa rakyat telah pun menerima dan mengamalkan nilai *1Malaysia* lama sebelum saya menjelaskan ciri-cirinya... rakyat Malaysia daripada sebarang bangsa dan kepercayaan hanya perlu melihat kepada Sabah dan Sarawak untuk mendapatkan kefahaman tentang betapa hebatnya perpaduan yang kukuh dan harmoni yang boleh diperolehi dengan menerima dan menghormati kepelbagaian negara kita.”

Sabah dan Sarawak sebagai contoh 1Malaysia yang jelas

Perspektif Sabah dan Sarawak menambahkan warna kepada sebab dan cara kewujudan keadaan yang harmoni:

- “Di kebanyakan kampung, rakyat daripada berbilang etnik dan agama hidup bersama. Malah terdapat masjid dan gereja yang dibina sebelah menyebelah”
- “Kebanyakan parti politik mencakup satu campuran orang Melayu, kumpulan tempatan lain, dan orang Islam dan Kristian antara barisan ahlinya”
- “Ahli politik tidak memainkan isu bangsa untuk memenangi pilihan raya dan mereka tidak mahu melukakan perasaan orang lain”
- “Kami (Sabah) pernah mempunyai ketua menteri dan gabenor daripada pelbagai etnik termasuk Cina, Kadazan, Bajau and Murut”
- “Saya orang Islam tetapi sebahagian besar rakan baik saya di sekolah ialah orang Kristian”
- “Perkahwinan antara etnik semakin meningkat justeru kerap kali sukar untuk mengenal pasti latar belakang etnik orang yang anda temui”
- “Kami semua makan bersama di gerai makan yang sama, dan di meja yang sama, tanpa mengira bangsa atau agama”

Walau bagaimanapun, Sabah dan Sarawak bukanlah tidak mempunyai isu dan cabaran mereka masing-masing. Meskipun dengan sumber alam semula jadi yang banyak, pengagihan kekayaan masih tidak sekata dan insiden kemiskinan mereka merupakan yang tertinggi dalam negara. Malah, infrastruktur asas masih serba kekurangan di kebanyakan kawasan. Isu-isu ini perlu diselesaikan. Bab 9 mengenai meningkatkan taraf hidup isirumah berpendapatan rendah dan Bab 10 mengenai mempertingkatkan infrastruktur asas luar bandar menghuraikan rancangan kami.

4.4 Menyampaikan enam NKRA untuk keterangkuman dan perpaduan yang lebih jitu

Kepelbagaian dan kompleksiti negara kita bermaksud bahawa kita perlu menguruskan pelbagai isu secara serentak. Banyak daripada isu dengan mana kita bergelut sebagai sebuah negara – dan yang telah dikenal pasti oleh rakyat sebagai penting – sebenarnya merupakan polariti, seperti antara yang kaya dengan yang miskin, antara yang muda dengan yang tua dan juga merentas agama, bangsa dan wilayah.

Bahagian 3.3 menggariskan enam NKRA iaitu mengurangkan jenayah, membanteras rasuah, mempertingkatkan pencapaian pelajar, mempertingkatkan taraf hidup isirumah berpendapatan rendah, mempertingkatkan infrastruktur asas luar bandar dan mempertingkatkan pengangkutan awam bandar. Ini merupakan permulaan kepada pengurusan sebahagian daripada polariti di negara kita yang kompleks. NKRA tersebut diuraikan dengan lanjut dalam Bab 6 hingga 11.

Dikenal pasti dan dirangka berdasarkan maklum balas awam, enam NKRA ini dimaksudkan untuk semua rakyat Malaysia tanpa mengira bangsa, agama dan wilayah. Empat daripadanya, iaitu pendidikan, isirumah berpendapatan rendah, infrastruktur luar bandar dan pengangkutan awam bandar mensasarkan keperluan kumpulan berpendapatan rendah dan kurang bernasib baik. Kejadian kemiskinan dan kekurangan infrastruktur adalah lebih menonjol di kalangan orang Melayu, Bumiputera Sabah dan Sarawak, India dan Orang Asli, meskipun ia tidaklah eksklusif kepada mereka sahaja. Dengan menyampaikan NKRA ini, kita akan mengurangkan ketidaksamaan sedia ada, yang seterusnya akan mengurangkan perasaan yang munasabah ekoran kehilangan hak yang relatif yang ada kalanya mungkin bertukar menjadi rasa tidak puas hati yang dianggap dan diungkapkan dalam bentuk perkauman.

Malah, usaha bersepadu untuk menyampaikan hasil positif dalam enam NKRA akan menggalakkan, menggembelng dan merangsangkan penyertaan yang aktif dan sumbangan yang berkesan daripada pegawai kerajaan, sektor swasta, badan bukan kerajaan (NGO) dan rakyat jelata. Ini seterusnya akan memupuk rasa kesatuan matlamat yang lebih padu dan membawa rakyat lebih dekat bersama antara satu sama lain.

Sumbangan terhadap keharmonian sosial, perpaduan nasional, integrasi – dan kemuncaknya *1Malaysia* –menerusi penyampaian hasil-hasil positif yang berjaya dalam enam NKRA akan diringkaskan seperti yang berikut:-

- 1. Mengurangkan jenayah** – Kejadian jenayah tidak mengira bangsa dan agama, meskipun kadar jenayah secara umumnya lebih tinggi berlaku dalam kawasan berpendapatan rendah dan sederhana. Walau bagaimanapun, dalam beberapa kejadian di mana penjenayah berasal daripada satu kaum dan mangsa daripada kaum yang lain, persepsi bahawa jenayah didorong oleh perkauman tidak dapat dibendung sepenuhnya. Malah, hakikat bahawa pasukan polis kebanyakannya orang Melayu juga mungkin menyemarakkan lagi persepsi perkauman. Justeru itu, usaha bersepadu untuk meningkatkan lagi kualiti, keberkesanan dan kebajikan pasukan polis, untuk merangsang penyertaan oleh semua golongan dalam bekerjasama dengan polis untuk menentang jenayah dan meningkatkan kesedaran mengenai isu dan faktor yang mengakibatkan jenayah akan menyumbang secara positif kepada penghapusan stereotaip perkauman dan persepsi negatif – dan kemuncaknya menyumbang kepada perpaduan nasional.
- 2. Membanteras rasuah** – Seperti jenayah, rasuah bukan isu yang berasaskan kaum atau agama. Banyak lagi negara yang hanya terdiri daripada satu etnik bergelut dengan masalah rasuah yang lebih serius. Walau bagaimanapun, hakikat bahawa majoriti besar pegawai kerajaan ialah golongan Bumiputera, selain kekayaan dan kuasa tertumpu pada golongan elit, memang adakalanya menimbulkan prejudis dan persepsi berasaskan kaum. Justeru, sebuah kempen yang bersungguh-sungguh untuk membanteras rasuah dengan mewujudkan sistem, mekanisma dan prosedur yang lebih berkesan selain melibatkan maklum balas awam yang lebih terbuka dan telus akan dapat memperbaiki persepsi negatif dan menyumbang kepada perpaduan nasional.

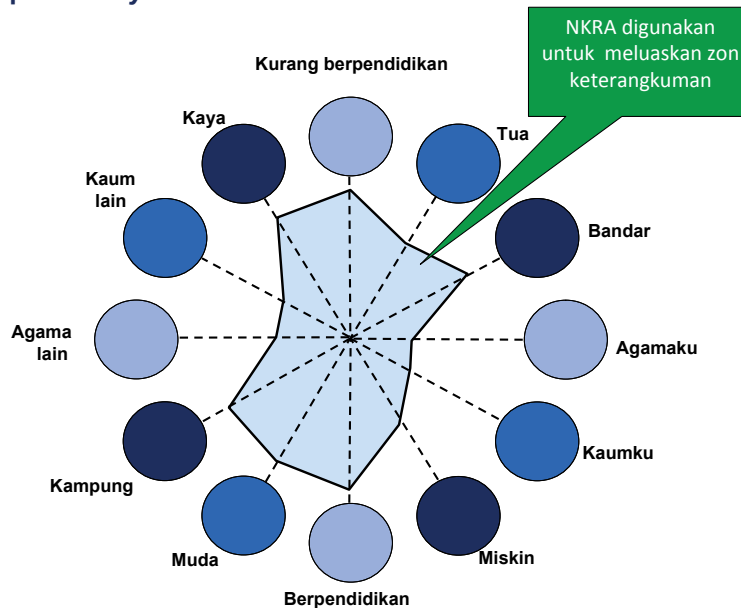
3. **Mempertingkatkan pencapaian pelajar** – NKRA ini bertujuan menangani jurang dalam prestasi yang wujud di kalangan pelajar dari latar belakang geografi dan sosial yang berbeza. Pada masa ini, lebih daripada satu pertiga daripada kanak-kanak kita tidak menerima pendidikan prasekolah. Terdapat ketidaksamaan antara kawasan bandar dengan luar bandar dan antara negeri-negeri, sebagai contohnya, hanya 65% kanak-kanak menghadiri prasekolah di Kelantan, berbanding dengan hampir 100% di Pulau Pinang, juga perbezaan yang ketara dari sudut kualiti. Terdapat juga ketidaksamaan yang besar dari segi prestasi sekolah. Ketidaksamaan tersebut memberi kesan terhadap golongan yang lebih miskin, tanpa mengira bangsa. Menerusi komitmen untuk meningkatkan penyertaan prasekolah kepada 87% dalam tempoh tiga tahun dan meningkatkan hasil pelajar menerusi sistem sekolah keseluruhan, ketidaksamaan sedemikian akan dapat ditangani dengan berlalunya masa. Tambahan pula, penduduk yang lebih terdidik dan lebih bermaklumat akan kurang mudah terpengaruh dengan prejudis dan sentimen perkauman.
4. **Mempertingkatkan taraf hidup isi rumah berpendapatan rendah** – Meskipun tahap pendapatan sebenar telah meningkat sepanjang beberapa tahun kebelakangan ini, kemiskinan relatif masih merupakan fenomena utama yang menjejaskan banyak orang, terutamanya dalam konteks kos yang meningkat dan kegendalaan ekonomi yang teruk disebabkan oleh krisis ekonomi global. Masih terdapat lebih daripada 200,000 isirumah yang hidup dengan pendapatan kurang daripada RM 750 sebulan, dan banyak isirumah di bandar hidup dengan pendapatan antara RM2,000 – 3,000 sebulan mendapati sukar untuk menyara hidup. Justeru, suatu usaha bersepadu untuk menyediakan jaringan keselamatan sosial yang lebih berkesan kepada golongan yang miskin dan kurang bernasib baik serta menyediakan peluang dan insentif untuk perniagaan dan perusahaan akan dapat banyak membantu ke arah mengurangkan ketidaksamaan dan polariti antara golongan yang kaya dengan yang miskin. Matlamatnya adalah untuk memastikan bahawa tidak ada sesiapa pun yang ketinggalan – tanpa mengira bangsa atau agama – semasa kita meneruskan usaha untuk berkembang sebagai sebuah negara.
5. **Mempertingkatkan infrastruktur asas luar bandar** – Meskipun kebanyakan negeri di Semenanjung Malaysia telah mencapai hampir 90% liputan kemudahan seperti bekalan air, namun Sabah dan Sarawak hanya mencatatkan 57%. Tambahan pula, Sabah dan Sarawak (dan sebahagian daripada kawasan luar bandar Semenanjung Malaysia) ketinggalan dari segi ketersediaan infrastruktur asas seperti jalan raya dan perumahan luar bandar. Dengan menumpukan pada infrastruktur asas luar bandar sebagai satu keutamaan, ketaksamaan sedemikian dapat ditangani dengan cekap dan jurang antara Semenanjung Malaysia dengan Sabah dan Sarawak dapat dirapatkan dengan ketara. Ini tanpa ragu lagi akan menyumbang kepada rasa kekitaan dalam kalangan penduduk Sabah dan Sarawak, dan dengan demikian meningkatkan integrasi nasional.
6. **Mempertingkatkan pengangkutan awam bandar** – Keadaan pengangkutan awam yang lemah membawa kesusahan kepada kumpulan berpendapatan rendah dan sederhana di kawasan bandar seperti Kuala Lumpur dan Lembah Klang selain menyebabkan beban kewangan yang besar. Menangani keperluan yang mendesak ini dan melaksanakan langkah-langkah untuk meningkatkan keboleh percayaan, keselesaan, kemudahan, keboleh capaian dan kesaling hubungan akan membantu mengurangkan masa perjalanan dan menggalakkan anjakan terhadap penggunaan pengangkutan persendirian. Ini seterusnya akan menggalakkan interaksi yang lebih giat dalam kalangan segmen penduduk yang berbeza (ketika perjalanan harian) dan juga mengurangkan punca utama rasa tidak puas hati masyarakat bandar.

Hasil-hasil yang disasarkan oleh enam NKRA ini akan menyumbang ke arah peluasan zon keterangkuman merentas pelbagai polariti seperti yang ditunjukkan dalam Gambarajah 4.6. Selain enam bidang ini, terdapat lagi polariti tambahan yang perlu kita uruskan, yang akan dibincangkan pada Bahagian 4.5.

Gambarajah 4.6

Memperluas zon keterangkuman membantu kita untuk mencapai *1Malaysia*

CONTOH

Menjadi inklusif dan berusaha ke arah perpaduan merupakan langkah yang penting, kerana itu sahaja yang merupakan jalan buat kita mengurangkan ketegangan daripada pelbagai polariti dan memanfaatkan dengan sebenar-benarnya sinergi kepelbagaian kita – dan meningkatkan secara berterusan kebersaingan negara kita – semuanya dengan matlamat tertinggi untuk mencapai Wawasan 2020.

4.5 Inisiatif yang disasarkan secara khusus untuk mencapai *1Malaysia*

Untuk menjana inisiatif tambahan dan mereka bentuk pelan tindakan untuk mencapai impian *1Malaysia*, kami telah menganjurkan Makmal *1Malaysia* pada bulan Oktober dan November 2009. Wakil-wakil daripada sektor swasta, perkhidmatan awam, akademik dan NGO dijemput untuk mengambil bahagian atau memberikan input di makmal ini. Makmal juga berusaha mendapatkan input daripada pencetus pandangan dan personaliti yang mewakili pelbagai pandangan, menerusi temu bual, kumpulan fokus dan perbincangan meja bulat dengan hampir 100 orang. Makmal juga berusaha menjangkau pemimpin pelajar menerusi pameran bergerak yang melibatkan 4,000 pelajar dari 30 institut pengajian tinggi.

Untuk memastikan bahawa inisiatif yang kami wujudkan akan menjadi inklusif dan mewakili sebanyak mungkin rakyat, makmal juga mendapatkan input daripada rakyat umum menerusi tinjauan awam, Hari Terbuka, kumpulan fokus, SMS telefon bimbit dan laman web.

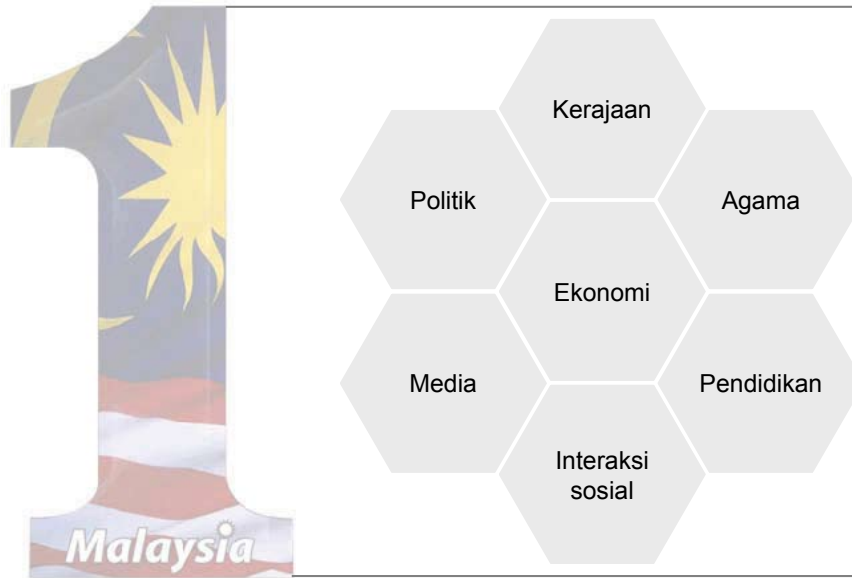
Dalam membangunkan inisiatif, hasrat kami adalah untuk menggalakkan interaksi di kalangan segmen masyarakat Malaysia yang berbeza pada semua tahap kitaran hidup seseorang individu – merentasi spektrum kehidupan, pembelajaran, pekerjaan

dan permainan bersama yang ditunjukkan dalam Gambarajah 4.7. Premis kami ialah peningkatan interaksi dalam kalangan segmen masyarakat Malaysia yang berbeza akan menggalakkan penerimaan yang lebih meluas selain meraikan kepelbagaian yang seterusnya menambahkan keterangkuman dan akhirnya meningkatkan perpaduan. Melainkan kita melakukan campur tangan secara proaktif untuk menggalakkan interaksi dan rangka minda 1Malaysia di sepanjang kitaran hidup seseorang, halangan dan perpecahan yang kini wujud menguasai keadaan akan terus berlaku.

Gambarajah 4.7

Dengan bekerja secara bersama di makmal, kami mengenal pasti banyak isu dan inisiatif berkaitan dengan perpaduan dan mengelompokkan isu dan inisiatif itu (Gambarajah 4.8). Beberapa isu dan idea untuk inisiatif ini disyorkan oleh rakyat dan kemudiannya dibincangkan oleh Makmal 1Malaysia. Perlu dinyatakan di sini bahawa kebanyakannya merupakan program yang telah pun dilaksanakan yang perlu dikaji semula, sementara yang lain-lainnya merupakan syor yang perlu dipertimbangkan untuk pelaksanaan oleh pelbagai kementerian dan agensi. Senarai inisiatif ini bukan bersifat komprehensif atau menyeluruh.

1Malaysia: Isu dan inisiatif dalam 7 kelompok

Kami akan membincangkan di bawah ini secara ringkas pelbagai program sedia ada dan inisiatif baru untuk menggalakkan perpaduan selaras dengan tujuh kelompok yang dikenal pasti di atas.

4.5.1 Ekonomi dan perpaduan kebangsaan di bawah *1Malaysia*

Kemiskinan dan ketaksamaan antara etnik dalam penyertaan ekonomi dan pengagihan kekayaan telah dikenal pasti sebagai punca utama ketegangan antara etnik, persengketaan dan ketidakstabilan sosio-politik Malaysia pada lewat 1960-an. Oleh sebab itu, pertimbangan sosioekonomi ini telah membentuk asas kepada rumusan dan pelbagai pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru (DEB) sejak tahun 1971.

Sementara DEB (1971–1990) berkembang menjadi Dasar Pembangunan Nasional (1991–2000) dan seterusnya menjadi Dasar Wawasan Kebangsaan (2001–2010), matlamat serampang dua mata terus kekal: menghapuskan kemiskinan dan menyusun semula masyarakat. Kini, hampir 40 tahun kemudian, telah tiba masanya untuk menilai semula situasi ini, terutamanya dalam konteks persekitaran global dan tempatan yang terus berkembang.

Matlamat pertama DEB, iaitu menghapuskan kemiskinan tanpa mengira kaum, sebahagian besarnya tercapai, dengan kadar kemiskinan menurun daripada lebih 50% pada tahun 1957 kepada kurang daripada 3.6% pada hari ini. Pelbagai skim yang disasarkan, contohnya FELDA, dan pertumbuhan ekonomi berasaskan perindustrian telah menyediakan pekerjaan dan meningkatkan taraf hidup bagi kebanyakan – jika pun tidak semua – rakyat Malaysia. Pertumbuhan ekonomi juga telah memesatkan urbanisasi, yang membawa isirumah daripada pelbagai latar belakang etnik dan budaya untuk tinggal bersama di skim perumahan yang baru.

Matlamat DEB yang kedua, iaitu menyusun semula masyarakat dari sudut penyertaan ekonomi dan pemilikan kekayaan juga telah mencapai kemajuan yang besar, terutamanya dalam meningkatkan bilangan dan peratusan golongan profesional

Bumiputera. Selanjutnya, pegangan ekuiti Bumiputera dalam sektor korporat telah meningkat daripada 2% pada tahun 1970 kepada 19% pada tahun 1990, dan saiz keseluruhan ekonomi telah berkembang dengan ketara dalam tempoh masa tersebut dan juga dalam tempoh 20 tahun yang terakhir (1991-2009).

Walau bagaimanapun, meskipun ada peningkatan secara mutlak sejak tahun 1990, pegangan ekuiti Bumiputera secara relatif terus tidak bergerak. Malah, sebagaimana yang dinyatakan oleh Perdana Menteri pada Julai 2009, daripada RM 54 bilion saham yang diperuntukkan sehingga hari ini, hanya RM 2 bilion yang kekal berada pada tangan Bumiputera. Beliau membuat kesimpulan bahawa peraturan dan keputusan oleh Jawatankuasa Pelaburan Asing (FIC) adalah tidak berkesan. Oleh itu, beliau mengumumkan penubuhan sebuah jentera baru dengan langkah-langkah yang lebih kreatif dan berkesan, iaitu Ekuiti Nasional Berhad (EKUINAS), sebuah dana ekuiti swasta untuk memacu penyertaan Bumiputera dalam bidang pertumbuhan tinggi.

Pada masa yang sama, beberapa aspek pelaksanaan DEB telah mencetuskan beberapa hasil yang tidak diingini, termasuk kemunculan 'ekonomi dwi-kelajuan' yang dijelaskan baru-baru ini oleh mantan Timbalan Perdana Menteri, Tun Musa Hitam:

"...apa yang berlaku kini ialah ekonomi dwi-kelajuan, iaitu satu sektor dipacu oleh kuasa pasaran telah maju ke hadapan sementara yang satu lagi terus ketinggalan dan kekal bergantung pada subsidi dan naungan kerajaan untuk kesinambungannya.

Kita kini perlu memberikan perhatian kepada persoalan sama ada dasar redistributif ekonomi kita mengekang kita secara kompetitif berbanding dengan bahagian dunia yang lain. Dasar ekonomi berasaskan kaum tidak sesuai dengan realiti globalisasi dan perdagangan bebas. Malaysia perlu mencari satu kaedah untuk mewujudkan ruang yang neutral perkauman dalam dirinya sendiri dan mencari rumusan yang betul untuk memanfaatkan kualiti yang diperlukan untuk bersaing pada tahap global"

(Tun Musa Hitam. "The Challenge of Managing Change Inside and Outside Malaysia" dalam *Readings on Development: Malaysia 2057* (2009))

Hasil DEB lain yang tidak diingini ialah rasa kehilangan hak, diskriminasi dan malah rasa geram yang dirasakan oleh bukan Bumiputera, yang disebabkan oleh sikap dan pendekatan yang keterlaluan dalam pelaksanaan oleh sesetengah pegawai di agensi-agensi tertentu. Terdapat juga jurang pendapatan yang semakin besar dalam komuniti Bumiputera itu sendiri, yang membawa kepada rasa tidak puas hati yang semakin bertambah di kalangan segmen tertentu komuniti tersebut.

Faktor-faktor ini telah mendorong banyak rakyat Malaysia, terutamanya golongan profesional, untuk bekerja dan tinggal di luar negeri, di negara-negara yang lebih maju dari segi ekonomi dengan faktor penarik seperti pendapatan yang lebih tinggi, pendedahan dan peluang yang lebih luas, kualiti kehidupan dan kualiti pendidikan yang lebih baik untuk anak-anak mereka. Ramai juga yang telah memilih untuk menetap di sana dan terdapat tanda-tanda bahawa penghijrahan bakat-bakat ini semakin bertambah serius pada tahun kebelakangan ini.

Oleh itu, penting untuk kita menangani isu-isu ekonomi dwi-kelajuan, ketidaksamaan yang semakin meluas, rasa tidak puas hati yang makin meningkat dan penghijrahan bakat yang makin bertambah ini, kerana bukan sahaja kebersaingan, kestabilan dan kemampuan ekonomi kita menghadapi risiko, malah ketidaksamaan yang makin meluas dan meningkat yang berterusan akan menjejaskan perpaduan negara.

Beberapa langkah awal telah pun diambil. Bersama-sama dengan penubuhan EKUINAS, sektor kewangan dan 27 subsektor perkhidmatan telah diliberalisasikan. Lebih banyak inisiatif sedang dirangka sebagai sebahagian daripada Model Ekonomi Baru yang dijangka akan diumumkan pada suku pertama 2010.

Dari sudut pandangan yang lain, kita mesti meneroka dan mengeksplorasi faktor-faktor positif yang terdapat dalam masyarakat Malaysia. Salah satu faktor tersebut ialah kepelbagaian kita.

“...satu matlamat utama pentadbiran saya adalah untuk menjadikan setiap rakyat Malaysia memahami dan menerima kepelbagaian kita sebagai satu rahmat: satu sumber bukan sahaja mengenai ketahanan budaya tetapi juga kelebihan ekonomi...Pada hari ini, sebagaimana Negara China dan India bangkit sekali lagi ke tahap kegemilangan ekonomi global bersejarah mereka...Malaysia, yang terletak bersebelahan Lautan Hindi dan Laut China Selatan, bersedia untuk menempatkan semula dirinya pada neksus aliran perdagangan global. Kita merupakan sebuah negara perdagangan dengan DNA daripada negara Islam Timur Tengah, China, India dan Kepulauan Melayu, yang berada pada kedudukan neksus geografi kawasan-kawasan dunia ini.”

(Perdana Menteri, Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Haji Abdul Razak. Ucapan di The Asia 21 Young Leaders Summit, 20 November 2009)

Idea yang disyorkan berdasarkan perbincangan di makmal dan maklum balas daripada pelbagai sumber, secara khususnya untuk menggalakkan kerjasama dan perpaduan antara etnik yang lebih berkesan dalam arena ekonomi, merangkumi yang berikut:

- a. Merangka strategi yang lebih tertumpu dan berkesan untuk memanfaatkan keupayaan linguistik, hubungan budaya dan anutan agama yang berbeza oleh rakyat Malaysia untuk menerokai dan memanfaatkan lagi peluang ekonomi di pasaran sedang membangun di China, India dan negara-negara Islam.
- b. Menjalinkan kerjasama dan penyertaan yang sebenar dalam perusahaan perniagaan untuk pasaran luaran dan domestik, dengan menumpukan pada produk dan perkhidmatan yang memanfaatkan kepelbagaian kita seperti kewangan Islam, produk halal, makanan tambahan herba dan produk kesihatan tradisional.
- c. Merangka sebuah strategi 'brain gain' (mendapatkan tenaga kerja berkemahiran) yang lebih berkesan dan menyediakan persekitaran yang lebih kondusif untuk menarik tenaga mahir, merangkumi warga Malaysia dan bukan Malaysia, untuk memberikan sumbangan kepada pelbagai bidang ekonomi berasaskan pengetahuan.
- d. Berhubung dan meyakinkan diaspora Malaysia untuk melabur di Malaysia atau membantu memasarkan produk dan perkhidmatan Malaysia di negara atau tempat tinggal mereka masing-masing.

Mencegah diskriminasi berdasarkan ciri perkauman atau keupayaan linguistik dalam iklan pekerjaan.

4.5.2 Pendidikan dan perpaduan kebangsaan di bawah *1Malaysia*

Sistem pendidikan Malaysia mencerminkan kepelbagaian budaya dan bahasa, terutamanya pada tahap sekolah rendah. Berdasarkan Akta Pelajaran 1961 dan seterusnya Akta Pendidikan 1996, terdapat beberapa aliran yang menggunakan medium pengajaran yang berbeza merentas tahap sekolah rendah, sekolah menengah dan pengajian tinggi (Gambarajah 4.9).

Gambarajah 4.9

Sistem Pendidikan Formal dan Bahasa Pengantar Pengajaran

Pengajian Tinggi	Universiti dan Institut Pengajian Tinggi Awam Bahasa Malaysia sebagai bahasa pengantar utama, Bahasa Inggeris untuk sains dan teknologi	IPT Swasta Bahasa Inggeris sebagai bahasa pengantar	
Menengah	Sekolah Menengah Kebangsaan (SMK) Bahasa Malaysia sebagai bahasa pengantar		Sekolah Persendirian dan Swasta ¹
Rendah	Sekolah Kebangsaan (SK) Bahasa Malaysia sebagai bahasa pengantar	Jenis Kebangsaan (SJK)	
		Bahasa Cina sebagai bahasa pengantar (SJKC)	Bahasa Tamil sebagai bahasa pengantar (SJKT)

¹ Termasuk Sekolah Persendirian Cina, sekolah agama swasta

Justeru, pelajar-pelajar boleh mempelajari bahasa ibunda komuniti masing-masing, sementara satu kurikulum dan sukatan pelajaran yang sama dimanfaatkan untuk membina identiti kebangsaan dan semangat patriotisma. Di samping itu, Bahasa Malaysia adalah wajib di sekolah rendah Cina dan Tamil, sementara Bahasa Inggeris adalah wajib kepada semua. Pada peringkat sekolah menengah, kebanyakan pelajar di tiga aliran akan pergi ke sekolah menengah kebangsaan (SMK), akan tetapi terdapat juga sekolah Persendirian Cina, sekolah agama Islam (dengan penekanan terhadap pembelajaran al-Quran dan bahasa Arab) serta sekolah dwibahasa Bahasa Malaysia-Bahasa Inggeris yang mencakup kurang daripada 15% daripada kohort umur.

Hasilnya, sistem pendidikan menghasilkan para pelajar yang mempunyai keupayaan bahasa yang berbeza (Bahasa Malaysia, Cina, Inggeris, Tamil, dan Arab), justeru membolehkan rakyat Malaysia berkomunikasi dan meneroka peluang pembelajaran dan perniagaan dalam pasaran-pasaran utama di dunia – China, India, negara-negara Islam dan Barat. Keupayaan pelbagai bahasa ini telah dan akan terus menjadi satu kelebihan bagi rakyat Malaysia, yang sekiranya ditambah baik dan dimanfaatkan dengan sewajarnya, akan meningkatkan kedudukan Malaysia sebagai sebuah negara perdagangan utama dunia. Walau bagaimanapun, cabarannya adalah tentang bagaimana untuk meningkatkan lagi penguasaan dan kecekapan setiap bahasa yang penting ini, terutamanya bagi kebanyakan pelajar, menguasai pelbagai bahasa (*multilingualism*) bukanlah sesuatu yang mudah.

Sementara pelbagai aliran pada peringkat sekolah rendah membenarkan pemindahan linguistik dan budaya tiga komuniti utama, hakikatnya terus sama iaitu pelajar daripada kaum yang berbeza condong untuk terus terpisah sampai ke peringkat sekolah menengah dan pengajian tinggi. Justeru, terdapat keperluan terhadap usaha yang berterusan dan inisiatif baru untuk menggalakkan integrasi dalam sistem pendidikan formal.

Beberapa langkah awal sudah pun diambil dan juga beberapa langkah yang akan ditambahkan dengan idea-idea baru, termasuk:

- a. Meningkatkan kualiti sekolah kebangsaan sebagai sekolah pilihan bagi semua pelajar (tanpa mengira kaum atau agama) dari segi kecemerlangan dalam pengajaran dan pembelajaran, dengan peruntukan untuk bahasa ibunda dan sebuah suasana yang lebih pelbagai keterangkumannya, sebagaimana kesnya bagi beberapa sekolah-sekolah mubaligh utama di kawasan bandar.
- b. Pelaksanaan Rancangan Integrasi Murid-murid untuk Perpaduan (RIMUP) yang lebih ekstensif dan berkesan untuk menggalakkan interaksi antara pelajar SK dengan SJK (bahagian 4.5.3).
- c. Menggalakkan Sekolah Berasrama *1Malaysia* dengan menjadikan sekolah berasrama semasa lebih berciri pelbagai kaum dalam komposisi pelajar dan menubuhkan sekolah asrama berkualiti tinggi yang terbuka kepada semua.
- d. Menganugerahkan biasiswa kebangsaan kepada pelajar berprestasi tinggi, secara ketatnya berdasarkan merit, untuk menyambung pengajian di universiti antarabangsa terkemuka, sebagai tambahan kepada pelbagai skim biasiswa kerajaan yang sedia ada.
- e. Menjadikan IPT swasta lebih berciri pelbagai kaum dalam komposisi pelajar dengan menyediakan insentif dan dermasiswa tambahan kepada pelajar Bumiputera.

Menyediakan guru yang mempunyai pengetahuan, daya kesedaran dan kemahiran yang menjadikan mereka sensitif terhadap latar belakang pelajar yang berbeza-beza dan menangani perhubungan antara kaum dalam kaedah yang positif dan pro-aktif.

4.5.3 Menggalakkan interaksi sosial *1Malaysia*

Beberapa program dan projek telah dilaksanakan untuk menggalakkan integrasi sosial dalam kalangan rakyat Malaysia, mencerminkan komitmen jangka panjang negara sepanjang beberapa dekad yang lalu. Program dan projek itu telah mencapai tahap hasil yang berbeza dan oleh hal yang demikian ia memerlukan penambahbaikan selanjutnya setelah kajian semula yang lebih mendalam dilakukan. Program dan projek tersebut termasuk:

- a. **Rukun Tetangga (RT)**, yang diperkenalkan pada tahun 1975 sebagai sebuah pasukan kawalan untuk membanteras sentimen anti-kenegaraan, telah sejak itu menumpukan pada penggalakan semangat kejiranan, membantu dalam kawasan kejiranan dan menggalakan pelbagai aktiviti kemasyarakatan, alam sekitar, ekonomi dan sosiosivik. Terdapat pengembangan yang pesat sebanyak hampir 10% setahun dalam tempoh empat tahun yang lepas, dengan lebih daripada 4,500 unit RT di seluruh negara, terutamanya di skim perumahan bandar dan separa bandar, melibatkan lebih daripada 100,000 ahli jawatankuasa dan dengan penyertaan tahunan melebihi 3 juta ahli Rukun Tetangga. Syor bagi masa hadapan merangkumi penyediaan lebih banyak aktiviti untuk memperkukuh lagi rangkaian komuniti dan melatih para pemimpin untuk mempelajari kemahiran komunikasi dan pengantaraan yang lebih baik.
- b. **Program Latihan Khidmat Negara (PLKN)** diperkenalkan pada Disember 2003 dan telah melibatkan lebih 400,000 belia dari semua latar belakang etnik, sosio-ekonomi dan wilayah dalam perkhemahan dan persekitaran kerja sosial selama tiga bulan dengan hasil-hasil yang secara umumnya adalah positif. Syor bagi masa hadapan merangkumi cara-cara untuk meningkatkan lagi keberkesanan

program dalam menyemai *esprit de corp* (semangat berpasukan), pengembangan untuk melibatkan lebih banyak belia pada satu-satu masa dan pelanjutan tempoh latihan selain pembentukan sebuah Alumni PLKN untuk mengekalkan rangkaian dan menyalurkan alumni kepada Rukun Tetangga dan RELA (Ikatan Relawan Rakyat Malaysia) supaya mereka dapat terus memainkan peranan yang positif dan produktif dalam kehidupan dewasa mereka.

- c. **Pelbagai program untuk sukan, pembangunan belia dan wanita yang boleh menyumbang kepada integrasi yang lebih kukuh dalam kalangan pelbagai komuniti.** Pencapaian atlet Malaysia dalam arena sukan antarabangsa tidak hanya membawa kegemilangan buat negara tetapi juga meningkatkan rasa bangga, kesetiaan dan perpaduan yang dikongsi bersama. Program Sukan untuk Semua (Sports for All) menggalakkan penyertaan yang lebih meluas daripada pelbagai kumpulan umur dalam masyarakat tempatan. Pelbagai program pembangunan belia dan wanita juga telah membawa peserta daripada pelbagai kumpulan etnik secara bersama untuk bekerja dalam projek yang sama. Syor bagi masa hadapan meliputi cara bagaimana menjadikan program ini lebih berkesan dalam menarik penyertaan yang lebih meluas dan mampan, terutamanya dalam memanfaatkan media baru yang menyediakan pilihan yang menarik untuk hiburan dan rekreasi.
- d. **Pelbagai program di bawah Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN)** untuk menggalakkan kesedaran mengenai kenegaraan dan juga rasa muhibah, persefahaman dan integrasi dalam kalangan penduduk Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak. Program-program tersebut termasuk pertukaran pelajar, homestay, khemah kerja, kelab Rukun Negara di sekolah menengah dan sekretariat Rukun Negara di IPT. Cadangan bagi masa hadapan merangkumi pengembangan dan penambahbaikan kualiti, terutamanya dalam memberikan penekanan yang lebih berat terhadap aspek-aspek berkesan mengenai perubahan sikap dan bukan semata-mata pembelajaran kognitif tentang maklumat dan pengetahuan.
- e. **RIMUP** yang mula diperkenalkan pada tahun 2006 untuk menggalakkan aktiviti kurikulum tambahan bersama dalam kalangan pelajar daripada sekolah kebangsaan dan jenis kebangsaan dengan penglibatan guru dan ibu bapa. Syor bagi masa hadapan termasuk pelancaran program yang lebih berkesan dan agresif untuk melibatkan lebih banyak sekolah dan memanfaatkan sokongan persatuan ibu bapa dan guru (PIBG), Rukun Tetangga dan NGO tempatan, kajian semula metodologi untuk menyemai pandangan positif yang lebih berkesan terhadap pelbagai kumpulan etnik selain pelancaran projek e-Integrasi yang memanfaatkan Internet dan permainan laman web yang membawa kepada penambahan interaksi.
- f. **Program dalam seni dan budaya** termasuk penggalakan persembahan bersama tarian dan seni pertunjukan, terutamanya yang berkaitan dengan pelancongan budaya (contohnya program Homestay, Tarian Cuti-cuti 1Malaysia and Food Fabulous Food 1Malaysia) di bawah slogan *Malaysia Truly Asia* dan juga di majlis awam dan persendirian, untuk menyerlahkan warisan budaya Malaysia yang kaya dan pelbagai serta menggalakkan rasa bangga dan kekitaan. Cadangan bagi masa hadapan termasuk tema dan jalan cerita pelbagai etnik dalam produksi teater dan muzikal, promosi muzik Malaysia menggabungkan instrumen muzik tradisional semua kumpulan etnik dan memberi galakan kepada penulis Malaysia untuk menulis karya fiksiyen dan bukan fiksiyen dalam pelbagai bahasa bagi pembaca tempatan dan antarabangsa.

4.5.4 Menguruskan polariti agama dan budaya

Rakyat Malaysia yang menganut agama yang berbeza sedang dan telah hidup bersama dengan aman dan harmoni. Menemui tempat-tempat ibadat pelbagai

agama yang berdekatan antara satu sama lain merupakan perkara biasa. Ini merupakan gambaran negara Malaysia yang pelbagai budaya dan agama yang menjadi sanjungan dan rasa iri hati banyak negara lain.

Walau bagaimanapun, apabila rakyat Malaysia dari pelbagai kepercayaan berinteraksi rapat di tempat kerja, sekolah dan suasana sosial, tidak dapat dielakkan bahawa perselisihan faham dan pertengkar kecil akan berlaku. Malangnya, ada kalanya hal-hal ini ditafsirkan sebagai didorong oleh kaum atau agama. Apabila emosi menjadi meluap-luap, konflik sedemikian boleh memburukkan lagi perbezaan dari segi kepercayaan dan amalan agama serta budaya. Sekiranya konflik itu tidak diuruskan dan diselesaikan dengan baik, pertikaian sedemikian boleh menjadi semakin besar dan melampaui individu serta akhirnya menjadi konflik antara komuniti.

Terdapat beberapa bidang penting tertentu yang memerlukan perhatian yang khusus, contohnya, tempat-tempat ibadat dan isu yang timbul daripada perkahwinan campur. Bagi bidang-bidang ini, usaha berterusan perlu dilakukan untuk memperluas zon keterangkuman agar mekanisma yang boleh diterima diwujudkan untuk menguruskan pertikaian.

a. Tempat ibadat – Sementara kebanyakan tempat ibadat diterima di sebarang lokasi, terdapat juga beberapa masalah. Contohnya, beberapa kuil Hindu tidak ditempatkan semula dengan sewajarnya apabila ladang yang menempatkan kuil-kuil ini dibangunkan menjadi kawasan perumahan. Percubaan seterusnya untuk menempatkan semula kuil-kuil itu ada kalanya boleh membangkitkan penentangan daripada penduduk tempatan apabila ia ditafsirkan sebagai campur tangan agama. Walau bagaimanapun, ini lazimnya merupakan isu perancangan bandar yang memerlukan pengurusan yang berhemah oleh pihak berkuasa negeri dan tempatan. Prinsip garis panduan dan prosedur yang jelas perlu dirangka dan mekanisma pengantaraan diwujudkan untuk menyelesaikan isu-isu ini – sebelum ia menjadi pertikaian.

b. Isu yang timbul daripada perkahwinan campur – Kebanyakan perkahwinan campur yang memerlukan salah seorang daripada pasangan memeluk agama pasangannya yang lain bukan merupakan perkara kontroversi kerana kedua-dua pihak memasuki gerbang perkahwinan dengan kehendak sendiri dan dengan pengetahuan dan kefahaman yang sepenuhnya terhadap akibat yang mungkin timbul. Walau bagaimanapun, dalam kes kegagalan atau terputusnya perkahwinan campur atau pemelukan agama satu hala, pertikaian keluarga mungkin timbul sekiranya ia tidak diuruskan dengan sewajarnya. Hal ini seterusnya boleh dijadikan semakin panas dan diuar-uarkan sebagai konflik antara agama yang besar. Kes-kes berprofil tinggi yang terkini mencakup situasi-situasi yang berikut:

- i. Pemelukan agama Islam oleh salah seorang daripada pasangan tanpa memaklumkan suami/isterinya dan keluarga yang terdekat menyebabkan pertikaian selepas kematian mengenai upacara pengebumian agama yang sewajarnya
- ii. Pemelukan agama Islam oleh salah seorang daripada pasangan tanpa menyelesaikan terlebih dahulu isu-isu yang berkaitan dengan perceraian, jagaan, harta pusaka dan amalan agama anak-anak telah membawa kepada pertikaian keluarga yang hangat yang disensasikan di media sehingga menyebabkan ketegangan dan konflik antara kaum.

Menerusi Kabinet dan Jabatan Peguam Negara, kami telah mendapatkan nasihat daripada Raja-raja Melayu, Majlis Agama Islam negeri dan NGO yang berkaitan, agar kami dapat merumuskan garis panduan dan peraturan, termasuk meminda akta-akta yang relevan. Matlamat kami adalah untuk memastikan bahawa sebarang tanggungjawab yang dipikul diketahui oleh kedua-dua individu yang memeluk agama baru dan ahli keluarganya yang tidak memeluk agama tersebut, supaya pertikaian sedemikian dapat dielakkan.

Penting untuk mengakui risiko yang mungkin timbul akibat daripada polariti agama dan budaya. Walau bagaimanapun, usaha-usaha perlu dibuat untuk menggalakkan kefahaman yang lebih baik dan memperluas zon keterangkuman. Beberapa inisiatif yang dicadangkan termasuk:

- a. Pembentukan Panel Perundingan mengenai Keharmonian Sosial dan Perpaduan Nasional pada peringkat kerajaan persekutuan dan negeri untuk menggalakkan kefahaman antara etnik dan antara agama.
- b. Pewujudan panel perundingan pada peringkat daerah ataupun bandar dan kampung, yang bekerjasama dengan Rukun Tetangga atau Jawatankuasa Keselamatan dan Kemajuan Kampung (JKKK) untuk menggalakkan persefahaman dan perpaduan bersama
- c. Memberikan galakan terhadap penyertaan oleh rakyat Malaysia daripada agama yang berbeza dalam usaha amal dan kebajikan bersama berasaskan masyarakat untuk menggalakkan persefahaman dan membina hubungan kerja berasaskan semangat penyayang dan belas kasihan, yang merupakan nilai-nilai teras yang asas bagi semua agama

Daripada hanya menumpukan pada perbezaan dan pertikaian yang mungkin berlaku, kita seharusnya memanfaatkan masyarakat pelbagai agama dan budaya di Malaysia untuk kelebihan kita. Contohnya:

- a. Menjadi tuan rumah dan menganjurkan forum-forum antarabangsa mengenai wacana antara agama dan silang budaya, yang boleh menunjukkan bagaimana sebuah kerajaan yang adil dan saksama di bawah kepimpinan terutamanya orang Islam (Raja-raja dan Perdana Menteri) dapat menguruskan sebuah negara yang mempunyai penduduk pelbagai agama dengan harmoni
- b. Meneroka dan mengeksploitasi potensi ekonomi bidang pertumbuhan baru merangkumi kewangan Islam, makanan halal dan produk kesihatan herba
- c. Menggalakkan pelancongan agama untuk menyerlahkan seni bina indah masjid, kuil dan gereja yang wujud dengan harmoni, selain kepelbagaian pesta perayaan, upacara keagamaan dan tradisi yang berwarna- warni.

4.5.5 Ke arah kerajaan 1Malaysia yang sebenarnya

Penting kepada komitmen *Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan* adalah penambahbaikan selanjutnya kecekapan penyampaian pentadbiran kerajaan dan perkhidmatan awam. Komitmen ini merentasi semua batasan bangsa, agama dan wilayah. Perhatian yang khusus akan diberikan untuk memastikan bahawa perkhidmatan awam menjadi lebih terangkum dan komited sepenuhnya untuk melaksanakan semangat 1Malaysia. Langkah-langkah awal sudah pun diambil, contohnya, penubuhan sebuah pasukan petugas khas persekutuan untuk menjelaskan status warganegara tanpa dokumen pengenalan diri di Sarawak dan mengeluarkan kad pengenalan kepada warganegara yang sah. Penduduk yang langsung tidak mempunyai dokumen pengenalan diri akan memperoleh status yang dijelaskan dan dokumen mereka dikeluarkan pada tahun 2011. Semua warganegara yang sah tanpa kad pengenalan diri akan diberi satu kad pengenalan pada akhir tahun 2010.

Di samping itu, yang berikut merupakan petikan daripada kertas cadangan untuk menggalakkan kerajaan 1Malaysia yang sebenarnya:

- a. Memastikan penggalakan semangat *1Malaysia*, iaitu kesatuan dalam kepelbagaian menerusi keterangkuman menjadi satu komitmen penting dan seterusnya satu komponen penting dalam KPI keseluruhan setiap satu kementerian dan agensi awam
- b. Mengubah komposisi etnik perkhidmatan kerajaan agar lebih mewakili komposisi rakyat, secara khususnya menggalakkan lebih banyak orang Cina dan India untuk menyertai perkhidmatan awam dan meningkatkan jumlah pegawai penduduk asal Bumiputera dari Sabah dan Sarawak.
- c. Memastikan bahawa semua program dan kursus, termasuk yang dikendalikan oleh INTAN dan Biro Tata Negara (BTN), menggalakan sepenuhnya matlamat dan prinsip Rukun Negara di samping semangat keterangkuman dan nilai-nilai teras *1Malaysia*.
- d. Menyemai pandangan, sikap dan kelakuan yang lebih meluas dan terangkum dalam kalangan kakitangan awam supaya mereka lebih sensitif terhadap kepelbagaian dalam budaya dan adat serta perbezaan pandangan dan keperluan. Selain itu, mereka perlu berkemahiran untuk menguruskan dan menjadi pengantara kepada konflik yang mungkin berlaku dalam kalangan penduduk.
- e. Menghapuskan keperluan untuk menyatakan bangsa dalam borang kerajaan, melainkan bagi tujuan bancian dan statistik sahaja.

4.5.6 Menggalakkan dan mengamalkan politik *1Malaysia* yang inklusif

Kemerdekaan dicapai pada tahun 1957 menerusi kesatuan matlamat yang dibentuk oleh parti berasaskan tiga bangsa dalam Parti Perikatan. Pada tahun 1974, pakatan tiga pihak ini dikembangkan seterusnya untuk merangkumi parti-parti lain, sesetengahnya bersifat pelbagai kaum dari segi komposisi, untuk membentuk parti Barisan Nasional (BN) yang lebih besar. Bekerja secara erat dengan rakyat, Parti Perikatan dan kemudiannya BN telah membawa kestabilan dan kemakmuran kepada Malaysia selama lima dekad.

Sejak 1990, terdapat percubaan oleh parti pembangkang, yang berasaskan pelbagai kaum dan juga yang berasaskan agama, untuk membentuk pakatan pilihan raya menentang BN. Pada Pilihan Raya Umum 2008, dengan mempergunakan gelombang rasa tidak puas hati rakyat, pakatan pilihan raya pembangkang yang terdiri daripada dua parti pelbagai kaum dan sebuah parti berasaskan agama berjaya menafikan majoriti tradisional dua pertiga BN di Parlimen selain berjaya membentuk kerajaan di lima buah negeri, di bawah nama Pakatan Rakyat (PR).

Meskipun kedua-dua pakatan itu mencerminkan dan mewakili rakyat Malaysia daripada pelbagai kaum dan agama, namun retorik berasaskan kaum dan agama tetap muncul dari semasa ke semasa daripada kedua-dua pakatan. Apabila retorik tersebut diperluas menerusi media, banyak sentimen yang amat negatif dihasilkan.

Justeru, sejajar dengan semangat *1Malaysia* dan untuk menjadikan *1Malaysia* berjaya, terdapat keperluan yang mendesak bahawa:

- a. Semua parti politik, sama ada berasaskan kaum, agama atau pelbagai kaum, dan semua ahli politik perlu melangkah ke arah politik yang lebih inklusif, dengan menekankan banyak isu yang amat membabitkan semua rakyat Malaysia, memanfaatkan nilai-nilai universal yang sama, dan bukan hanya memperbesar perbezaan dalam bentuk kaum, agama dan wilayah.

- b. Setiap pemimpin politik perlu memimpin menerusi teladan, dengan membawa mesej perasaan muhibah dan persefahaman, membuang dan melenyapkan stereotaip dan tuturan berbau perkauman selain menjadi pengantara dan mencari penyelesaian secara persahabatan terhadap pertikaian.
- c. Di mana saja mungkin, seorang ahli politik perlu memastikan bahawa kakitangan pentadbiran, pejabat politik dan pusat khidmat (sepuh masa dan sukarela) mencerminkan perwakilan bersifat pelbagai kaum.

Semua parti politik dan ahli politik perlu menggalakkan dan mengamalkan politik 1Malaysia yang inklusif – politik untuk semua dan oleh semua. Kita mesti mempunyai kemahuan politik untuk bergerak ke arah hala tuju ini.

4.5.7 Menggalakkan media 1Malaysia yang inklusif

Media cetak dan kini media elektronik di Malaysia telah berkembang pesat dalam empat bahasa utama iaitu Bahasa Malaysia, Cina, Inggeris dan Tamil, manakala sisipan dalam Bahasa Kadazan-Dusun dan Iban-Dayak disertakan dalam sesetengah akhbar Bahasa Malaysia dan Inggeris di Sabah dan Sarawak.

Pada keseluruhannya, sedangkan akhbar bahasa Inggeris memenuhi keperluan pembaca yang berpendidikan bahasa Inggeris daripada semua latar belakang etnik, akhbar Bahasa Malaysia, Cina dan Tamil pula lebih memenuhi keperluan komuniti etnik mereka masing-masing. Dengan itu, terdapat kecenderungan bagi media dalam setiap bahasa untuk memilih dan menyiarkan berita serta mempunyai rencana pengarang dan artikel yang bukan sahaja memenuhi keperluan, malah juga yang membentuk permintaan dan minat golongan pembacanya yang tersendiri. Berkenaan berita luar negeri, akhbar Bahasa Malaysia lebih meliputi negara-negara serta komuniti Islam, sedangkan akhbar Cina menekan tentang negara China dan diaspora kaum Cina, dan akhbar Tamil pula, mengenai India dan diaspora kaum India.

Dari banyak segi, media Malaysia mencerminkan serta memperkukuhkan kepelbagaian kaum di Malaysia. Apa yang menjadi kelebihan keadaan ini adalah bahawa masyarakat pelbagai budaya etnik di Malaysia ini sentiasa maklum tentang serta mengikuti perkembangan dunia Islam, China, India dan Barat yang lebih luas. Ini mempunyai nilai kebudayaan serta ekonomi yang akhirnya dapat mendatangkan faedah kepada Malaysia secara keseluruhannya.

Sebaliknya, jika dan apabila terdapat kaedah pelaporan dan penulisan yang berbentuk terlalu berpusatkan sesebuah etnik (*ethno-centric*) atau lebih bersifat perkauman, maka, ini akan memperkukuhkan lagi tembok perkauman dan bukan meruntuhkannya. Daripada menggalakkan persefahaman dan perpaduan, ia mungkin mempunyai kesan yang bertentangan.

Tambahan lagi, terdapat rasa bimbang bahawa, daripada memberikan ulasan yang sah dan membina, sesetengah penulis menyalah gunakan kebebasan bersuara yang kini tersedia untuk menggunakan bahasa serta meluahkan perasaan yang bersifat perkauman atau menghasut, khususnya dalam media elektronik, yang mudah tersebar secara meluas, serta boleh membangkitkan reaksi berlebihan di kalangan golongan masyarakat yang lebih besar.

Oleh itu, meskipun penapisan adalah bertentangan dengan demokrasi, terdapat keperluan untuk memperkenalkan, memupuk serta mendalami komitmen terhadap profesionalismaewartawanan, iaitu rasa tanggungjawab dan kawal diri, dengan bersikap sensitif terhadap pandangan serta perasaan berbeza masyarakat pelbagai kaum di Malaysia.

4.6 Melaksanakan *1Malaysia*

Memandangkan isu-isu yang berkaitan dengan perpaduan negara, bangsa dan agama adalah sensitif dan rumit, adalah mustahak bagi kami untuk memiliki pendekatan pelaksanaan serta struktur penyampaian yang berkesan, disokong oleh kemampuan penyelidikan dan sebuah sistem untuk memantau kesan dan keberkesanan pelbagai usaha dalam melaksanakan keharmonian sosial dan perpaduan negara.

4.6.1 Sebuah strategi berperingkat dan bersifat evolusi

Kami perlu mempertimbangkan apa yang menjadi strategi dan pendekatan yang paling bersesuaian; haruskah kami menerima-pakai pendekatan bersifat revolusi atau pendekatan bersifat evolusi?

Pendekatan bersifat revolusi akan cuba menggesa idea-idea yang berisiko tinggi dengan pulangan yang tinggi, yang akan melibatkan perubahan asas kepada dasar dan struktur masyarakat. Walaupun matlamat idea-idea ini adalah untuk mencapai pembaharuan dalam jangka masa terdekat, namun jika niat serta langkah-langkah di sebalik idea-idea ini disalah faham atau tidak diterima oleh sesetengah golongan rakyat, akibatnya boleh menjadi buruk.

Pendekatan bersifat evolusi pula lebih melibatkan pencapaian kata sepakat, namun dengan perubahan secara beransur-ansur. Meskipun ia mungkin mengambil masa yang lebih lama untuk mencapai negara Malaysia yang saksama dan bersatu-padu, pendekatan ini kurang bermasalah dan lebih kemungkinan untuk diterima.

“Malaysia telah...berada dalam keadaan ‘ketegangan yang stabil’, yang bermakna bahawa kita telah hidup selama ini dalam sebuah masyarakat yang dipengaruhi oleh pelbagai percanggahan namun berjaya mengatasi kebanyakan daripadanya melalui proses berterusan rundingan mendapatkan kata sepakat. Kadangkala, proses itu sendiri menjadi suatu penyelesaian”

Prof Datuk Dr Shamsul A.B. “Managing a ‘stable tension’: Ethnic Relations in Malaysia Re-examined” dalam *Readings on Development: Malaysia 2057* (2009)

Memandang berat kepada sejarah perkembangan Malaysia serta ketegangan yang terdapat di sebalik pendekatan bersifat revolusi, kami telah memilih pendekatan bersifat evolusi untuk mencapai *1Malaysia*. Memandangkan kami sedang berurusan dengan sifat bertentangan (*polarities*), penyelesaiannya tidak boleh lebih menjurus kepada mana-mana satu pihak. Sebaliknya, ia termasuk penglibatan menyeluruh dan bersama serta sikap bertolak ansur. Walaupun rakyat Malaysia, besar kemungkinannya, akan mencapai kata sepakat dalam isu-isu berkenaan kesaksamaan dan perpaduan, namun situasinya mungkin tidak sama dalam setiap isu yang berlainan.

4.6.2 Kajian semula struktur penyampaian untuk menggalakkan perpaduan

Walaupun terdapat banyak kementerian dan agensi yang telah melaksanakan program-program yang menyumbang – sama ada secara langsung atau tidak langsung – kepada perpaduan negara dan integrasi sosial, portfolio perpaduan negara terlingkung di bawah JPNIN di Jabatan Perdana Menteri.

Sehingga kini, JPNIN telah tertumpu pada promosi dan pentadbiran skim Rukun Tetangga dan kelas Tadika Perpaduan di seluruh negara selain pelaksanaan program-program serta aktiviti untuk menggalakkan pergaulan di kalangan belia, wanita dan warga emas, serta integrasi rakyat di Sabah dan Sarawak dengan

rakyat di Semenanjung Malaysia. Ini merupakan aktiviti-aktiviti penting yang perlu diperkasa dan diperluaskan lagi.

Namun demikian, terdapat keperluan segera bagi sebuah fungsi perancangan dan penyelarasan untuk merumuskan strategi serta dasar bagi keseluruhan kerajaan (ke semua kementerian dan agensi), supaya dapat melaksanakan program-program secara lebih berkesan, menggalakkan kerjasama antara kementerian dalam program-program perpaduan serta memantau hasil dan kesan setiap satu daripada usaha yang diambil. Tambahan lagi, terdapat juga keperluan untuk menggalakkan kajian yang lebih mendalam terhadap pelbagai aspek perhubungan antara kaum dan antara agama.

Adalah dicadangkan bahawa JPNIN disusun semula menjadi dua jabatan. Jabatan pertama tertumpu terhadap mempromosi Rukun Tetangga, dan sebuah unit kedua yang akan dipanggil Unit Perancangan Perpaduan dan Integrasi Nasional (UPPIN) di bawah Jabatan Perdana Menteri, akan tertumpu kepada kajian dan perumusan dasar, perancangan dan pembangunan strategik serta pemantauan dan penilaian hasil. Unit kedua yang baru ini akan berfungsi sebagai sebuah agensi pusat yang membantu kerajaan dan semua kementerian, seperti EPU dan ICU.

4.6.3 Kajian terhadap perpaduan negara dan keharmonian sosial

Perpaduan negara dan keharmonian sosial kedua-duanya merupakan keadaan masyarakat dan persepsi subjektif yang bukan mudah dinilai. Percubaan untuk berbuat demikian sering kali dibalas dengan kritikan. Namun demikian, seperti rasuah dan lain-lain sikap manusia dan berkumpulan, percubaan telah – dan harus terus – dibuat untuk menilai keadaan di Malaysia secara lebih saintifik dan sistematik dan membandingkannya dengan keadaan di negara atau masyarakat lain. Buat masa ini, terdapat dua indeks yang relevan buat Malaysia:

- Indeks Keamanan Global (*Global Peace Index*, GPI), yang diukur oleh organisasi antarabangsa, Vision of Humanity, membandingkan 144 buah negara. Ia merupakan sebuah indeks komposit yang berdasarkan 23 indikator kuantitatif dan kualitatif yang mengukur kadar semasa konflik dalam negeri dan antarabangsa, keselamatan masyarakat serta keselamatan dan tahap ketenteraan (*militarisation*). Pada 2009, Malaysia beralih dari kedudukan 38 ke 26, mendahului Sepanyol, Perancis dan UK, tetapi di belakang negara-negara yang menduduki tempat utama, iaitu New Zealand, Denmark, Norway dan 14 negara Eropah yang lain, Kanada, Australia, Jepun dan Singapura
- Indeks Stres Masyarakat (*Societal Stress Index*, SSI) untuk Malaysia yang dipantau oleh JPNIN mengukur bilangan (bagi setiap juta penduduk setahun) konflik antara perorangan atau kumpulan yang dilaporkan kepada polis Malaysia yang melibatkan dua atau lebih kumpulan etnik atau agama, serta bilangan demonstrasi jalanan atas isu-isu konflik sosial, dan perbalahan yang melibatkan bangsa atau agama yang dilaporkan atau diperbahaskan dalam media. SSI bagi tahun 2006, 2007 dan 2008 adalah 17, 20 dan 28 kejadian masing-masingnya bagi setiap juta penduduk, sejajar dengan bantahan awam dan luahan rasa tidak puas yang semakin meningkat dalam tiga tahun yang lalu.

Walaupun SSI tidak mengambil kira persepsi awam mengenai kejadian-kejadian yang diukurnya, ia menawarkan asas untuk perbandingan tahunan. Ia juga membantu mengenal pasti kawasan-kawasan panas (*hot spots*) yang memerlukan perhatian khas dan usaha-usaha pengantaraan. Buat masa ini, JPNIN menggunakan maklumat ini untuk menyalurkan lebih banyak sumber kepada kawasan-kawasan panas ini untuk Rukun Tetangga dan melatih Rukun Tetangga dan pemimpin-pemimpin masyarakat dalam kemahiran pengantaraan.

Kami sedar dan sedia maklum bahawa lebih banyak kajian dan tinjauan adalah perlu untuk mendapatkan gambaran yang lebih komprehensif tentang isu-isu yang melibatkan bangsa dan agama serta persepsi dan reaksi golongan berlainan kepada isu-isu dan kejadian-kejadian sedemikian. Selaras dengan itu, JPNIN telah menggiatkan lagi hubungan kerjanya bersama para penyelidik dari universiti dan sedang menaja lebih banyak projek kajian dan penyelidikan, khususnya bersama Institut Kajian Etnik (KITA) di Universiti Kebangsaan Malaysia.

4.7 Era baru 1Malaysia

Mencapai perpaduan negara telah dan akan terus menjadi misi yang paling penting bagi Malaysia dan semua rakyat Malaysia. Ia merupakan misi yang berterusan dan barang kali tiada kesudahan yang memerlukan kesungguhan yang signifikan. *1Malaysia* telah memberikan suatu hala tuju dan matlamat baru, bersama inspirasi serta aspirasi yang lebih terdorong. Terdapat banyak pandangan baru berserta idea baru yang semakin wujud. Kreativiti nampaknya terserlah, namun, ini baru permulaan lagi.

Kami, pihak kerajaan, sungguh bertekad dan penuh dedikasi untuk menggalakkan misi *1Malaysia* bersama rakyat jelata. Pelbagai usaha yang dicadangkan di atas (baik yang sedia ada mahupun yang baru) adalah bermaksud untuk memupuk persefahaman dan perpaduan lebih di kalangan semua rakyat Malaysia, kini dan di masa hadapan. Usaha-usaha *1Malaysia* ini bersama dengan kejayaan pelaksanaan Model Ekonomi Baru serta penyampaian keberhasilan dalam NKRA dan MKRA akan mengiringi kedatangan era baru *1Malaysia*.

Sememangnya, kami tidak mempunyai pilihan lain selain mentransformasi kerajaan, demi mencapai hasil ketara dengan cepat dan untuk mentransformasi Malaysia. Terdapat terlalu banyak risiko besar jika tidak berbuat demikian: pelaburan dan persaingan ekonomi kita akan terus menjunam, kita akan kehilangan kerja dan bakat, pendapatan kita akan menurun, mata pencarian, taraf dan kualiti hidup akan semakin merosot; struktur masyarakat kita akan semakin renggang; keharmonian antara kaum, kestabilan dan keselamatan kita akan terancam.

Sebaliknya, jika kita boleh saling bermuafakat dan bekerjasama, bersikap tegas dan tertumpu kepada resolusi serta perjuangan kita, kita bukan sahaja dapat mengatasi pelbagai isu yang membelenggu rakyat malah juga membawa keuntungan kepada semua.

Era baru *1Malaysia* akan menjamin pencapaian:

- (i) sebuah **ekonomi moden yang pesat berkembang** yang
 - produktif dan berdaya- saing tinggi serta mampu mencapai pendapatan tinggi buat semua, dan tidak terperangkap dalam perangkap pendapatan sederhana
 - menarik bakat dan para pelabur, baik dari kalangan antarabangsa mahupun dalam negeri, dan menterbalikkan (*reverse*) kehilangan bakat dan arah aliran larian modal
 - berhubung baik dengan semua pasaran utama di dunia dan mempunyai cabang dalam semua sektor ekonomi yang utama
 - bersifat menyeluruh dan bersepadu, dengan penyertaan bermakna, berhasil, berkesan serta positif daripada kesemua kumpulan sosial dan etnik, tanpa sesiapa pun rasa ketinggalan

- saksama dan adil, dengan kelas pertengahan berpendapatan tinggi yang stabil dan kuat berusaha tanpa melebarkan serta menyerlahkan perbezaan sosio-ekonomi

(ii) sebuah **masyarakat bersepadu dan bersatu hati** yang

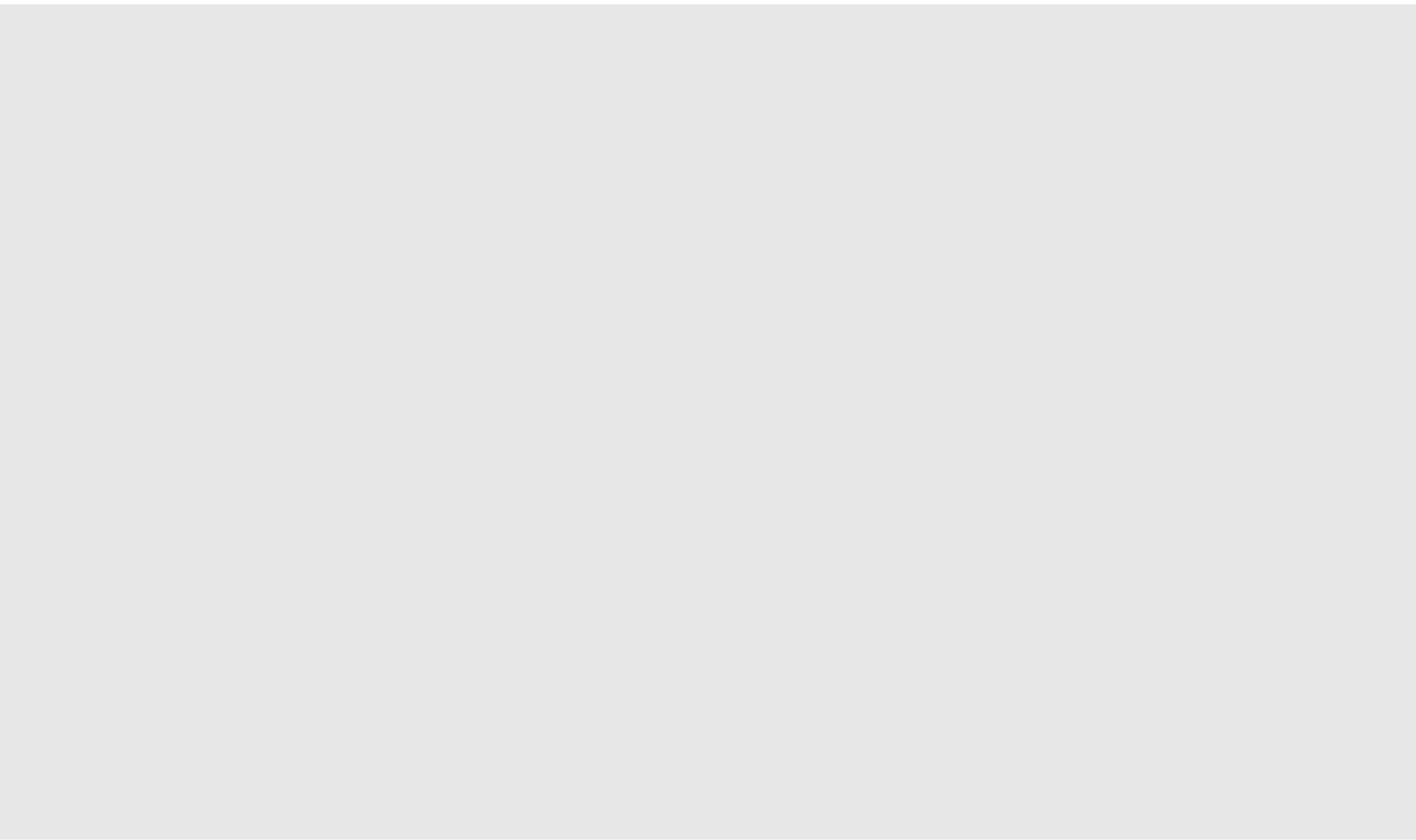
- yakin dalam matlamat bersama negara, serta komited kepada *1Malaysia*, berdasarkan asas kenegaraan
- bersifat menyeluruh dan terbuka dalam pendekatannya terhadap warisan budayanya yang kaya lagi pelbagai, dan bukannya bersikap eksklusif, pecah-belah dan berfikiran sempit
- kuat dari segi moral dengan kepercayaan liberal dan rasa hormat bersama bagi agama-agama besar yang diamalkan, dalam lingkungan rangka Perlembagaan
- prihatin dan sanggup berkongsi, dengan semangat kesukarelawanan dan kedermawanan menjadi komitmen utama di kalangan individu dan badan-badan korporat
- selamat buat semua, di mana kadar jenayah adalah antara yang paling rendah di dunia

(iii) sebuah **kerajaan yang berwibawa serta komited** yang

- sungguh berkesan dan cekap dalam menyampaikan hasil dan manfaat kepada rakyat jelata dan negara
- responsif dan bertanggungjawab terhadap keperluan kesemua individu dan kesemua golongan, tanpa mengira warna kulit atau fahaman
- mewakili semua bangsa, agama dan wilayah dalam lingkungan komposisi khidmat awamnya, serta bersifat menyeluruh dalam pendekatannya, dengan menampilkan rupa kerajaan yang benar-benar *1Malaysia* yang menggalakkan persefahaman dan perpaduan di kalangan rakyat jelata
- mudah menerima dan terbuka kepada idea-idea baru serta kritikan yang membina, sanggup berubah, dan bersifat kreatif dan inovatif
- bersih, telus dan bertanggungjawab, dengan memastikan rasuah, amalan salah serta penyalahgunaan kuasa adalah terkawal dan dikurangkan lagi ke tahap paling minimum

Meskipun makmal *1Malaysia* – dengan input dari Kabinet, para pemimpin dari sektor awam dan swasta, ahli-ahli akademik, Badan-Badan Bukan Kerajaan (NGO) serta rakyat – telah dapat merangkakan isu-isu utama dan membuat cadangan-cadangan awalan, banyak lagi yang perlu dilakukan. Dengan yang demikian, kami mengalu-alukan segala kritikan yang membina serta sumbangan kreatif dari semua rakyat Malaysia. Marilah kita sama-sama membina *1Malaysia*, dan melangkah ke depan menuju era baru *1Malaysia*.

Bab 5

Rakyat Didahulukan

Prinsip *Rakyat Didahulukan* bermakna kerajaan akan memberikan tumpuan kepada perkara yang dikehendaki dan diperlukan rakyat. Pelbagai sumber yang terhad akan disalurkan sewajarnya kepada perkara-perkara ini, dalam usaha kerajaan mengimbangi isu-isu jangka pendek dengan membuat pelaburan jangka masa panjang.

Bab ini menghuraikan bagaimana dan mengapa kami memilih enam Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA). Bab 6 sehingga Bab 11 mengandungi analisis terperinci bagi setiap NKRA. Kami komited untuk menyampaikan hasilnya pada hujung tahun 2010. Analisis itu juga menggariskan inisiatif serta tindakan yang akan diambil bagi memastikan kami mencapai matlamat itu.

Inisiatif yang dipaparkan di dalam pelan hala tuju ini, perlu dilihat sebagai set inisiatif pemula. Kaedah yang digunakan apabila melaksanakan inisiatif, akan membolehkan kami mempelajari lebih banyak mengenai bagaimana untuk mencapai dan menjangkau sasaran kita lalu membolehkan penambahbaikan program ini dari semasa ke semasa. Begitu juga, NKRA mungkin berubah mengikut edaran masa.

5.1 Walaupun NKRA menentukan fokus, bidang lain tidak diabaikan

NKRA adalah keutamaan negara kita. Ia mewakili satu kombinasi keutamaan jangka pendek bagi memenuhi tuntutan segera rakyat dan isu jangka panjang yang penting yang memberi kesan kepada rakyat. Inilah perkara yang memerlukan perhatian kerajaan dengan segera. Bagi mencerminkan kepentingan NKRA, ia dipertanggungjawabkan secara kolektif kepada Kabinet, tetapi kebertanggungjawaban penyampaian setiap bidang itu terletak pada menteri yang dilantik dan dipantau secara langsung oleh Perdana Menteri.

Dalam setiap NKRA, penekanan diberikan kepada penyampaian hasil yang paling penting kepada orang ramai (misalnya, mengurangkan kadar jenayah, meningkatkan pencapaian pelajar), berbanding melaksanakan input (misalnya, menambah bilangan balai polis atau sekolah). Satu senarai lengkap sasaran yang hendak dicapai diperincikan dalam Bab 6-11.

Bagaimanapun, adalah penting untuk diketahui bahawa kewujudan NKRA tidak bermaksud bidang lain tidak mendapat perhatian kerajaan. Bidang lain, dikenali sebagai Bidang Keberhasilan Utama Kementerian (MKRA), adalah penting bagi setiap kementerian; dan akauntabiliti bagi menyampaikan hasil yang dikehendaki, terletak pada setiap menteri yang terlibat. MKRA termasuk hasil yang dapat dilihat dan dinikmati oleh rakyat (misalnya, menjawab aduan dari orang awam dengan lebih pantas dan mengurangkan bilangan kemalangan jalan raya). Beberapa contoh butiran MKRA dan Petunjuk Prestasi Utama Kementerian (MKPI), termasuk bagaimana ia ditentukan dihurai dalam Bab 12.

5.2 NKRA dikenal pasti berdasarkan maklum balas dan input rakyat

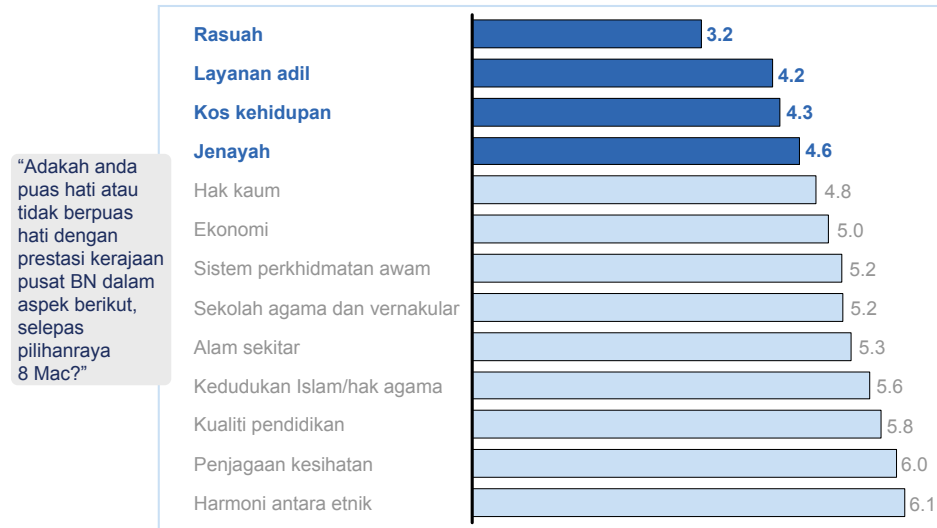
Prinsip “kerajaan tahu apa yang terbaik untuk semua” adalah tidak relevan lagi. Matlamat negara yang mencabar, hanya dapat dicapai jika kerajaan secara aktif menerima pendapat dan maklum balas rakyat. Bagi memastikan kami dapat mengenal pasti dan menyenaraikan perkara keutamaan rakyat dengan tepat, Kabinet mempertimbangkan tiga input penting ketika membuat keputusan mengenai NKRA:

- **Pendapat rakyat yang dikumpul melalui soal selidik dan kajian:** Berdasarkan soal selidik yang dijalankan pada 2008, rakyat mengambil berat isu rasuah, ekonomi, layanan adil, kos sara hidup dan jenayah (Gambarajah 5.1 dan 5.2)

Gambarajah 5.1

Rakyat Malaysia paling tidak berpuas hati dengan kadar rasuah, ketidakadilan, kos sara hidup dan jenayah

Purata¹, Skala 1 hingga 10 (1 = sangat tidak berpuas hati, 10 = sangat berpuas hati)

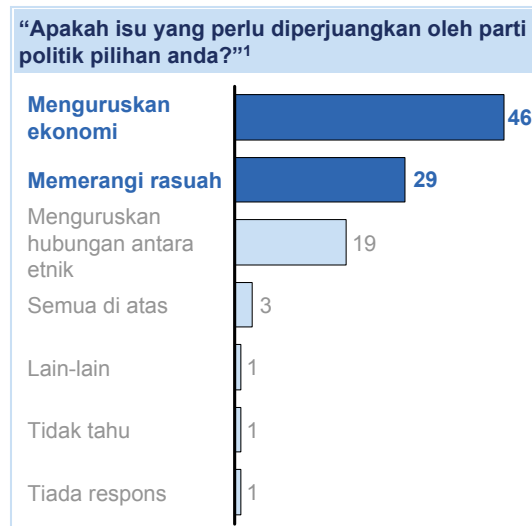
¹ Berdasarkan skor tahap kepuasan maksimum dan minimum yang dilaporkan

SUMBER: Audit Persepsi Umum Barisan Nasional 2008

Gambarajah 5.2

Belia Malaysia mengatakan perkara paling membimbangkan adalah ekonomi dan rasuah

%

“... isu peribadi yang dititikberatkan oleh belia adalah kerjaya, pendidikan, keluarga dan mencari sumber pendapatan yang tinggi”
 “... **jenayah** dan **keselamatan umum** adalah isu utama yang menjadi perhatian belia masa kini”

— Petikan daripada Tinjauan Belia Nasional Merdeka Center 2007

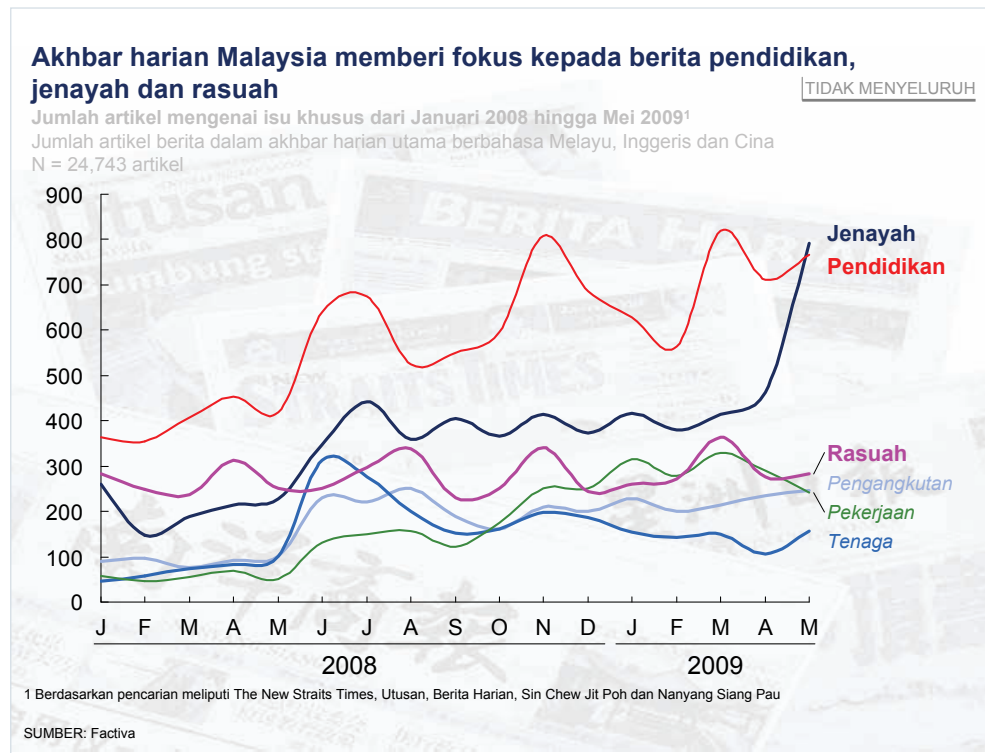

¹ Tinjauan Belia Nasional Merdeka Center 2008

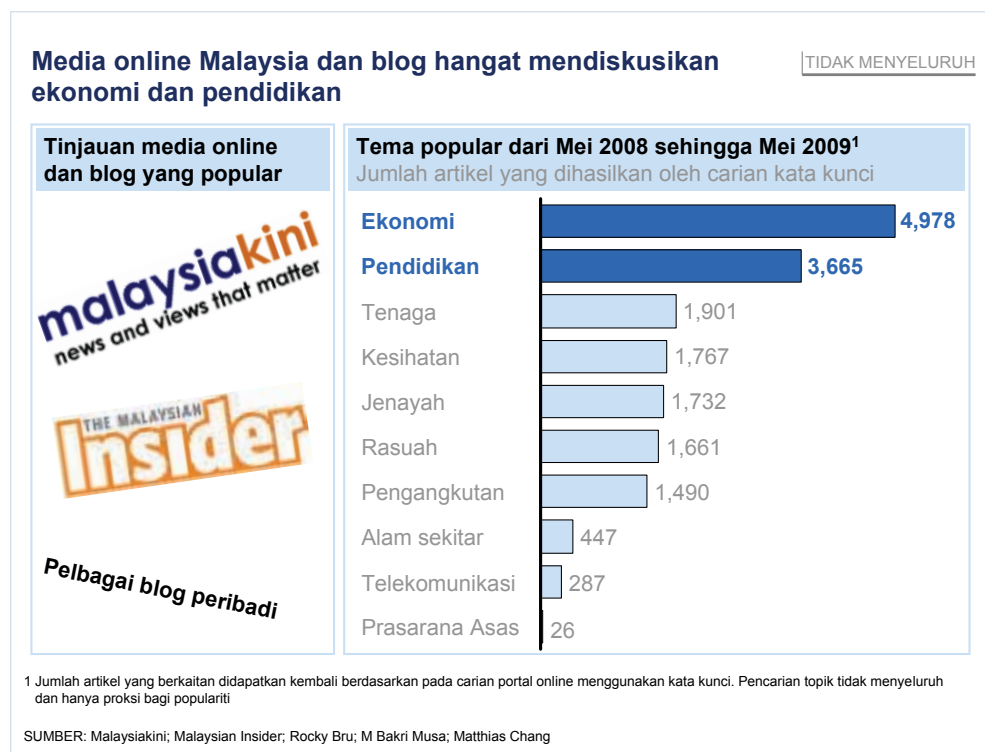
SUMBER: Tinjauan Belia Nasional Merdeka Center, 2007 dan 2008 (Belia berumur 20-35 tahun)

- **Analisis laporan media arus perdana dan alternatif:** Ini mengenal pasti jenayah, pendidikan dan ekonomi sebagai topik paling kerap dilaporkan dan dibincangkan dalam media (Gambarajah 5.3 dan 5.4)

Gambarajah 5.3

Gambarajah 5.4

- **Sesi dialog dengan pemimpin sektor awam dan swasta yang terpilih:** Ini mendedahkan bahawa, tambahan kepada bidang yang disebut sebelum ini, pengangkutan awam dan perpaduan negara juga perlu menjadi keutamaan negara (Gambarajah 5.5)

Gambarajah 5.5

Pemimpin sektor awam dan swasta di Malaysia bimbang mengenai pelbagai isu jangka pendek dan jangka panjang

	Mencapai perpaduan secara keseluruhan ▪ Perpaduan Nasional Perpaduan nasional sepatutnya menjadi prioriti kerajaan Perpaduan sepatutnya dititikberatkan dalam semua tindakan kerajaan
	Mengurangkan masalah yang dihadapi saat ini ▪ Jenayah ▪ Kesihatan ▪ Pengangkutan awam ▪ Kos sara hidup Memastikan keperluan asas rakyat dipenuhi Isu ragut adalah masalah besar, tetapi jarang menjadi sebahagian statistik jenayah Kekurangan doktor di kawasan luar bandar Kenaikan harga mengakibatkan kekalahan pilihan raya Pengangkutan awam adalah salah satu isu yang ketara
	Menggalakkan pembangunan jangka panjang ▪ Pendidikan ▪ Rasuah ▪ Pertumbuhan pendapatan ▪ Agihan pendapatan Profesyen guru adalah pilihan terakhir Individu berpengaruh tidak pernah disabit kesalahan korupsi Pertumbuhan ekonomi tidak mencukupi...perlu diagihkan dengan adil Tidak banyak perubahan berlaku di bandar kecil sejak 50 tahun lalu

SUMBER: Sesi Dialog

5.3 Pengumuman mengenai NKRA oleh Perdana Menteri dalam 100 hari pertama bertugas mencerminkan keutamaan rakyat

Selepas Kabinet mempertimbangkan fakta yang diperkatakan sebelum ini, persetujuan dicapai untuk melaksanakan enam bidang keutamaan nasional, yang dikenali sebagai NKRA. Adalah penting bagi kami menentukan enam NKRA dengan segera, supaya kami dapat bertindak menetapkan sasaran dan rancangan bagi mencapai sasaran ini (dihuraikan dalam Bab 6 hingga 11). NKRA diumumkan oleh Perdana Menteri semasa ucapan beliau sempena 100 hari dalam pentadbiran pada 11 Julai 2009.

Enam NKRA dan menteri yang dipertanggungjawabkan adalah seperti berikut:

- **Mengurangkan jenayah** bagi memastikan kita dan orang tersayang selamat dan tidak menjadi mangsa penjenayah semasa menjalani kehidupan harian. Inisiatif ini menangani isu kebimbangan rakyat termasuk mengurangkan jenayah jalanan (contoh, kes ragut), dan melibatkan rakyat dalam memerangi jenayah (contoh, melalui peningkatan program pengawasan sukarela).

Menteri Peneraju: Menteri Dalam Negeri

- **Membanteras rasuah** bagi meningkatkan tahap keyakinan rakyat terhadap pihak kerajaan. Kami akan menangani isu yang sering berada dalam fikiran rakyat (contoh, rasuah politik) dan agensi penguatkuasaan yang sentiasa berurusan dengan rakyat (contoh, Polis, Kastam, Jabatan Pengangkutan Jalan).

Menteri Peneraju: Menteri dalam Jabatan Perdana Menteri

- **Mempertingkatkan pencapaian pelajar,** bagi memastikan setiap kanak-kanak mempunyai akses kepada pendidikan bermutu tinggi. Kita akan memastikan setiap kanak-kanak dilengkapi sepenuhnya untuk berjaya (contoh, memperluaskan pendaftaran pra-sekolah dan mempertingkatkan program bagi membangunkan literasi dan numerasi).

Menteri Peneraju: Menteri Pelajaran

- **Meningkatkan taraf kehidupan isirumah berpendapatan rendah** dengan cara mampan. Kami akan memastikan bantuan disalurkan dengan cepat dan cekap, dan mencipta pelbagai peluang untuk menambah pendapatan, bagi mempertingkatkan tahap kehidupan rakyat yang berpendapatan rendah.

Menteri Peneraju: Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat

- **Mempertingkatkan infrastruktur asas luar bandar,** bagi memperbaiki kualiti hidup penduduk desa dengan mewujudkan akses kepada semua kemudahan asas. Kami akan menumpukan pada penyediaan infrastruktur yang amat diperlukan rakyat (contoh, jalan raya, bekalan elektrik dan air).

Menteri Peneraju: Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah

- **Memperbaiki sistem pengangkutan awam bandar,** dalam jangka masa sederhana bagi menjadikan bandar raya kita lebih selesa didiami dengan pengurangan masa perjalanan, kos pengangkutan dan kesan ke atas persekitaran. Kami akan melaksanakan pelbagai inisiatif bagi menjadikan pengangkutan awam lebih selesa, mudah, senang diakses, cekap, boleh dipercayai dan kos efektif kepada rakyat.

Menteri Peneraju: Menteri Pengangkutan.

Walaupun ekonomi juga adalah keprihatinan utama rakyat, kami telah pun mula menangunginya dengan kaedah berbeza dan tidak menjadikannya sebagai NKRA. Dalam ucapan bajet 2010, Perdana Menteri menekankan tiga strategi berkaitan dengan ekonomi, iaitu bagi (i) memacu negara ke arah ekonomi berpendapatan tinggi, (ii) memastikan pembangunan holistik dan pembangunan yang mampan bagi mengimbangi pembangunan jangka panjang, dan merapatkan jurang pendapatan antara rakyat Malaysia di bandar dan di luar bandar dan (iii) memberi tumpuan pada kesejahteraan rakyat. Beliau juga mengumumkan bajet menjadi asas pembangunan Model Ekonomi Baru dan rumusan Rancangan Malaysia ke-10, yang akan diumumkan pada tahun ini juga. Pelan hala tuju ini dan NKRA – seperti dibincangkan dalam Bab 3 – perlu ditafsir bersama dengan dokumen-dokumen di atas, yang berfokus pada ekonomi.

Tambahan itu, bagi memastikan kami dapat bertindak balas dengan cepat dan pro-aktif terhadap krisis kewangan dan ekonomi global yang terjadi pada penghujung 2008, kerajaan melaksanakan dua pakej rangsangan ekonomi berjumlah RM 67 bilion. Pelaksanaan pakej ini berjaya mencegah ekonomi Malaysia daripada mengelongsor lebih teruk ke dalam kancah kemelesetan. Satu minggu sebelum ucapan bajet dibentangkan pada 23 Oktober 2009, kami telah dapat menyiapkan lebih daripada 48,000 projek, sementara 40,000 projek lagi sedang dilaksanakan. Secara keseluruhannya, pelaksanaan dua pakej ini adalah mengikut jadual yang ditetapkan.

Kajian kes A: Bagaimana transformasi kerajaan akan memberi manfaat kepada seorang nelayan dan keluarganya di Kelantan

Nota: Nama ditukar bagi melindungi kerahsiaan

GTP bukan sahaja bagi rakyat Malaysia di bandar yang berpendapatan sederhana dan tinggi, tetapi ia adalah bagi semua warga Malaysia. Sesungguhnya, penduduk luar bandar yang berpendapatan rendah berpeluang mendapat faedah yang sama banyak, jika tidak lebih. Untuk memberi gambaran, berikut adalah contoh bagaimana NKRA akan memberi manfaat kepada keluarga Encik Mat, yang tinggal di Kampung Tengah, Bachok, Kelantan.

Mat, 38, tinggal dengan isterinya, Siti, dan lima anak mereka - Aishah (17), Ahmad (14), Shah (10), Hassan (6) dan Fuad (4). Mereka bersyukur tinggal di Bachok kerana suasananya agak aman dan bebas daripada bencana alam serius seperti gempa bumi (walaupun ia mengalami banjir setiap tahun). Mereka berterima kasih kepada kerajaan kerana menyediakan bekalan elektrik kepada Kampung Tengah dan turut memberikan pam elektrik kepada orang kampung bagi tujuan mengambil air daripada perigi berdekatan.

Mat ialah seorang nelayan dan turut melakukan kerja pembinaan. Keluarganya dianggap miskin kerana Mat, satu-satunya penyara hidup keluarga ini, berpendapatan sekitar RM740 sebulan (rendah sedikit daripada tahap pendapatan Garis Kemiskinan kerajaan iaitu RM750). Keluarga itu tidak menerima sebarang bantuan kebajikan daripada mana-mana pihak.

Siti ialah seorang suri rumah sepenuh masa. Beliau menerima pendidikan setakat Tingkatan Empat, terus mengahwini Mat selepas meninggalkan sekolah, dan tidak mempunyai sebarang pengalaman kerja. Siti berharap untuk mendapatkan pekerjaan bagi membantu menambahkan pendapatan keluarga, tetapi dia tidak mampu berbuat demikian, kerana kurang pengalaman dan keluarga memerlukannyanya berada di rumah untuk menjaga Hassan dan Fuad.

Keluarga ini tinggal di sebuah rumah kecil yang mempunyai satu ruang yang berfungsi sebagai ruang tamu, ruang makan dan ruang tidur untuk tujuh orang.

Walaupun ada bekalan elektrik dan air, namun, tiada jalan berturap yang menghubungkan Kampung Tengah dan kawasan luar. Ini membuatkan orang kampung sukar untuk keluar daripada kampung, misalnya, untuk ke pekan Bachok yang berdekatan.

Aishah dan Ahmad ialah pelajar sekolah menengah yang terletak 3 kilometer dari Kampung Tengah. Mereka ke sekolah menaiki bas sekolah, dengan kosnya sebanyak RM1.60 seorang pada setiap hari. Ini merupakan beban kewangan bagi Mat, dan dia sering terpaksa membiarkan anak-anaknya pergi ke sekolah dengan wang tambang bas sahaja, tanpa wang saku. Sementara itu, Shah ialah pelajar sekolah rendah yang terletak 1 km dari Kampung Tengah. Dia ke sekolah dengan berjalan kaki.

Walaupun Aishah, Ahmad dan Shah celik huruf dalam Bahasa Malaysia, mereka sukar untuk bercakap, menulis atau membaca dalam Bahasa Inggeris.

Hassan dan Fuad tidak menghadiri pra-sekolah (tadika), kerana keluarganya tidak mampu membayar yuran.

Bagaimana kehidupan keluarga ini berkemungkinan dapat menjadi lebih baik dengan GTP

Mat dan keluarganya mempunyai kehidupan yang mencabar. Kami akan mempertingkatkan kualiti kehidupan mereka, juga keluarga lain yang senasib dengan mereka, melalui pelbagai inisiatif di bawah NKRA, antara 2010 hingga 2012:

Isi rumah berpendapatan rendah:

- Mendaftarkan keluarga berpendapatan rendah seperti Mat dalam sistem e-Kasih, supaya mereka dapat menerima bayaran kebajikan.
 - Membuat pembayaran kebajikan kepada keluarga sedemikian pada hari pertama setiap bulan
 - Menyediakan latihan kepada wanita seperti Siti, misalnya, di bawah program 1Azam, yang akan membolehkan wanita menjadi usahawan dan menambahkan pendapatan keluarga. Dalam kes Siti, dia boleh dilatih bagi menjalankan perniagaan dari rumah, misalnya jahit-menjahit.
 - Memberi bantuan kewangan bagi memulakan perniagaan, misalnya, geran dan kredit mikro.
 - Menyediakan sokongan kewangan bagi pendidikan, misalnya, yuran pra-sekolah bagi kanak-kanak dalam kumpulan umur Hassan dan Fuad, keperluan sekolah seperti pakaian seragam dan kasut.
 - Meningkatkan kapasiti asrama bagi membolehkan pelajar (seperti Aishah dan Ahmad) yang menghadapi kesulitan dalam perjalanan dari rumah ke sekolah.
 - Menilai tahap dan jenis sokongan perumahan yang diperlukan oleh keluarga Mat dan menyediakan dengan sewajarnya.
- **Infrastruktur asas luar bandar:** Walaupun Kampung Tengah telah mempunyai akses bekalan elektrik dan air, kami akan berusaha untuk terus mempertingkatkan kemudahan asas. Ini termasuk menaik taraf atau membina jalan raya di Bachok dan daerah lain di Kelantan
 - **Pendidikan:** Kami akan mempertingkatkan penyediaan dan akses bagi pendidikan pra-sekolah, supaya kanak-kanak seperti Hassan dan Fuad dapat (dan berkemampuan) menghadiri dan tidak ketinggalan untuk mendapatkan pendidikan awal dalam hidup mereka. Kami akan menambahkan bilangan kelas pra-sekolah (ditawarkan oleh agensi kerajaan dan dengan kerjasama sektor swasta) dan kualiti guru pra-sekolah serta tahap kurikulum yang mencapai standard.

Kajian kes B: Bagaimana transformasi kerajaan akan memberi manfaat kepada anak Bidayuh dan keluarganya di Padawan, Sarawak

Nota: Nama ditukar bagi melindungi kerahsiaan

Lening, sembilan tahun, tinggal dengan ibu bapanya, Mejung dan Celin, serta 12 adik-beradiknya di Kampung Lening, Padawan, Sarawak. Dia berketurunan Bidayuh dan keluarganya telah tinggal di rumah bapa saudaranya selama kira-kira 50 tahun. Tiada terdapat laluan jalan berturap yang menghubungkan kampungnya dengan dunia luar. Penduduk kampung terpaksa mengambil masa selama 1.5 sehingga 3 jam berjalan kaki ke jalan besar yang terdekat.

Lening dan keluarganya hidup gembira kerana Malaysia adalah sebuah negara aman. Sebagai rakyat Malaysia, mereka bebas untuk bergerak di dalam negara. Mereka juga berterima kasih kepada kerajaan yang mengecualikan keluarga miskin seperti mereka daripada membayar cukai pendapatan.

Mejung, satu-satunya penyara hidup keluarga ini, ialah seorang pekebun sayur yang menanam sayur-sayuran seperti terung, kucai, halia dan serai. Beliau sudah melakukan pekerjaan ini selama kira-kira 30 tahun dan kini memperolehi lebih kurang RM 100 setiap bulan daripada menjual sayur-sayuran itu kepada orang tengah, yang kemudiannya menjual kepada pemborong. Sayur-sayuran yang tidak terjual, akan dibawa balik bagi kegunaan keluarganya sendiri. Oleh kerana Mejung ialah seorang yang buta huruf, dia tidak mempunyai banyak pilihan pekerjaan lain.

Kakak sulung Lening ialah seorang lulusan universiti yang tidak dapat mencari pekerjaan, walaupun di Kuching. Abang dan kakak Lening yang tidak lagi bersekolah juga sedang menganggur. Mereka membantu ibu mereka melakukan kerja rumah dan membantu bapa mereka di ladang.

Lening mempunyai dua adik-beradik lain yang kini belajar di sekolah rendah: Satem dan Docas. Mereka boleh membaca dan menulis dalam Bahasa Malaysia, tetapi tidak dalam Bahasa Inggeris. Adiknya, Dahim, enam tahun dan Elenor, lima tahun, tidak menghadiri pra-sekolah kerana perjalanan berjalan kaki 1.5 km ke bandar (lokasi pra-sekolah) adalah terlalu jauh buat mereka.

Baru berumur sembilan tahun, Lening sudah berhenti sekolah, kerana bapanya tidak mampu membiayai perbelanjaan sekolah (buku, kasut, pakaian seragam dan sebagainya). Tambahan pula, disebabkan oleh kekurangan hubungan jalan raya yang sesuai, perjalanan ke sekolah mengambil masa 1.5 sehingga 3 jam menuruni bukit, ditambah dengan perjalanan 45 minit menaiki lori. Akibatnya, Lening masih tidak boleh menulis ataupun membaca dalam Bahasa Malayu atau Inggeris. Dia juga tidak mempunyai kemahiran asas mengira dan tidak boleh menyelesaikan masalah pengiraan yang mudah. Namun begitu, Lening mempunyai cita-cita yang tinggi untuk kembali ke sekolah dan menjadi doktor

apabila dewasa kelak. Pada masa lapangnya, Lening suka bermain bola sepak, layang-layang dan lastik. Kadangkala, dia mempunyai peluang menonton TV di rumah kawannya.

Kampung Lening tidak mempunyai bekalan elektrik atau bekalan air bersih. Oleh itu, orang kampung menggunakan lampu minyak atau kayu api sebagai sumber cahaya pada malam hari dan sumber air daripada gunung. Kekurangan cahaya elektrik menyukarkan kanak-kanak di kampung itu untuk belajar pada waktu malam. Oleh kerana kampungnya tidak mempunyai jalan berturap, ini sangat menyusahkan kanak-kanak pergi ke sekolah (lebih-lebih lagi semasa musim hujan) dan orang kampung melakukan kerja seharian.

Bagaimana kehidupan keluarga ini berkemungkinan dapat menjadi lebih baik dengan GTP

Bagi mempertingkatkan taraf kehidupan Lening dan keluarganya, pelbagai inisiatif di bawah NKRA akan dilaksanakan di antara tahun 2010 dan 2012.

- **Keluarga berpendapatan rendah:**
 - Mendaftarkan keluarga seperti Lening dalam sistem e-Kasih, supaya mereka dapat menerima bantuan kebajikan oleh kerajaan, dan dibayar pada hari pertama setiap bulan.
 - Menyediakan latihan untuk wanita seperti kakak sulung Lening yang masih menganggur, misalnya, di bawah program 1 Azam, yang akan membolehkan wanita menjadi usahawan dan menambah pendapatan keluarga.
 - Memberikan bantuan kewangan kepada Lening untuk membolehkannya kembali ke sekolah.
 - Membina asrama tambahan bagi membolehkan Lening dan adik-adiknya, Satem dan Docas, mengurangkan masa perjalanan antara rumah dan sekolah.
- **Infrastruktur asas luar bandar:** Kampung Lening dan kampung-kampung yang sepertinya, akan mendapat manfaat daripada peningkatan bekalan elektrik dan bekalan air serta rangkaian jalan raya. Kami akan berusaha bagi menghubungkan kampung-kampung seperti ini dengan satu grid elektrik selewat-lewatnya pada tahun 2012 dan mengkaji cara terbaik bagi menyediakan bekalan air bersih dan akses kepada jalan raya.
- **Pendidikan:** Rancangan kita untuk menambah bilangan kelas pra-sekolah akan membolehkan kanak-kanak seperti Dahim dan Elenor, menghadiri pra-sekolah yang terletak berdekatan dengan rumah mereka, dan seterusnya tidak ketinggalan dalam pendidikan awal yang kritikal. Tambahan pula, program baru, literasi dan numersi (LINUS), bertujuan mencapai sasaran kerajaan, iaitu 100% kadar literasi dan numerasi pada akhir Tahun 3, akan membantu untuk memastikan kanak-kanak seperti adik-adik Lening boleh membaca, menulis dan mengira, apabila mereka berumur sembilan tahun.

Kajian kes C: Bagaimana transformasi kerajaan akan memberi manfaat kepada sebuah keluarga di Lembah Kelang

Nota: Nama ditukar bagi melindungi kerahsiaan

Bagaimanakah impak GTP kepada kehidupan keluarga di Lembah Klang? Kisah berikut adalah mengenai keluarga Bonnie Lai, 46.

Bonnie tinggal di sebuah pangsapuri di Batu 9, Cheras, Selangor dengan suaminya, Encik Lai (43), anak perempuan mereka, Iris (13) dan anak lelaki mereka, James (11). Bonnie menjual dan membekal minuman dalam botol bagi menyara kehidupan, manakala Encik Lai ialah seorang pemandu lori. Dikira bersama, purata pendapatan bulanan mereka hampir RM3,000. Iris sedang belajar di sekolah menengah kebangsaan, manakala James belajar di sekolah rendah jenis kebangsaan Cina.

Secara keseluruhannya, Bonnie dan keluarganya berasa bertuah dapat tinggal di Malaysia. Mereka merasakan, Malaysia adalah stabil dari segi politik dan selamat berbanding dengan banyak negara lain. Bonnie juga gembira kerana kos sara hidup boleh dikatakan rendah, dengan pengawalan harga barangan oleh kerajaan atau mendapat subsidi bagi barang keperluan asas seperti beras dan petrol.

Bonnie bergerak dengan menggunakan sebuah kereta Proton Wira terpakai. Dia berbelanja sehingga RM500 sebulan - hampir 20% daripada pendapatan isi rumahnya - membiayai penggunaan kereta seperti petrol, bayaran tol, tempat letak kereta dan penyelenggaraan kenderaan. Walaupun menggunakan kenderaan persendirian agak mahal bagi Bonnie, dia mendakwa bahawa pengangkutan awam bukan satu pilihan yang baik baginya, kerana rangkaian, kebolehpercayaan dan kebolehcapaian yang terbatas.

Bas dan keretapi tidak menghubungkan kawasan yang kerap kali dikunjunginya (misalnya, pasar raya kegemarannya di Balakong). Perkhidmatan bas awam di kawasannya tidak boleh dipercayai - Bonnie berkata ia perlu menunggu bas sehingga hampir tiga jam. Tambahan pula, perhentian bas terdekat adalah 25 minit perjalanan kaki dari rumahnya dan tiada stesen LRT atau Komuter yang terletak dalam jarak berjalan kaki yang munasabah.

Bonnie juga hidup dalam kebimbangan mengenai jenayah. Dia berpendapat bahawa kawasan perumahannya mempunyai kadar jenayah yang tinggi dan dia sendiri pernah menyaksikan kes ragut berlaku di dalam pasar dan di tepi jalan. Dia mendakwa perkara ini menjejaskan perniagaan dalam kawasannya, misalnya, banyak lot kedai yang kosong kerana bimbangkan kejadian jenayah seperti rompakan.

Bonnie juga pernah beberapa kali menjadi mangsa jenayah dalam beberapa tahun kebelakangan ini. Ini termasuk satu kejadian pecah rumah lamanya di Miharja, Cheras, apabila keluarganya mengalami kerugian kira-kira RM2,500 dalam bentuk wang tunai dan telefon bimbit. Dia juga pernah menjadi mangsa ragut di Jalan Pasar, di mana beliau kehilangan tas tangan dan RM800 wang tunai. Dia tidak berpuas hati kerana tidak nampak polis meronda di jalan-jalan dan bimbang penjenayah profesional (berbanding penjenayah kecil-kecilan) dan sindiket, yang masih tidak dapat ditumpaskan oleh pihak polis.

Tambahan lagi, Bonnie turut menyuarakan kemarahannya terhadap gejala rasuah dan penyalahgunaan kuasa, yang semakin berleluasa di dalam negara. Dia memberi contoh beberapa kes yang melibatkan pegawai sekolah – baik di sekolah kerajaan mahupun sekolah vernakular swasta – yang menuntut wang bagi membantu ibu bapa memasukkan anak mereka ke sekolah pilihan mereka. Bonnie pernah membayar rasuah di beberapa ketika. Pada satu ketika, dia terpaksa membayar RM50 kepada seorang pegawai polis bagi mengelakkan saman trafik, kerana menggunakan telefon bimbitnya semasa memandu. Pada ketika lain, dia terpaksa membayar RM500 kepada seorang pekerja pemaju perumahan bagi memudahkan bayaran balik depositnya selepas pembinaan rumah yang dibelinya, terbengkalai. Walaupun Bonnie menentang gejala rasuah ini, namun, dia merasakan, kadang-kadang ia adalah satu-satunya cara bagi mempercepatkan proses atau menjadikan situasi yang sukar bertukar mudah. Dia gembira dengan tindakan kerajaan baru-baru ini, yang giat memerangi rasuah, dengan membawa beberapa ahli politik dan individu-individu berprofil tinggi lain ke muka pengadilan.

Bonnie juga merasakan keberhasilan pendidikan anak-anaknya boleh dipertingkatkan. Sebagai contoh, James, mendapat gred C bagi mata pelajaran matematik, dan dalam pemahaman Bahasa Inggeris dan Bahasa Malaysia mencapai gred C dan D. Bonnie mendakwa sekolah anak-anaknya “tidak begitu bagus”, kerana mereka kekurangan guru berkualiti tinggi (James memberitahunya, guru terbaik di sekolahnya hanya untuk kelas terbaik), pelbagai masalah disiplin (Bonnie sendiri pernah menyaksikan pelajar cuba ponteng kelas dengan memanjat pagar sekolah) dan kemudahan di sekolah yang kurang memuaskan (Iris memberitahunya, kebanyakan tandas di sekolahnya rosak dan tidak dapat digunakan). Dia cuba membantu untuk meningkatkan prestasi pendidikan anak-anaknya, misalnya, dengan menggalakkan mereka menonton program TV dalam Bahasa Inggeris dan Bahasa Malaysia dan bertutur dengan bapa mereka dalam Bahasa Inggeris.

Bagaimana kehidupan keluarga ini berkemungkinan dapat menjadi lebih baik dengan GTP

Walaupun keluarga Bonnie menghadapi beberapa kesulitan dalam kehidupan mereka, kehidupan mereka berkemungkinan dapat dipertingkatkan melalui pelbagai inisiatif di bawah NKRA :

- **Pengangkutan awam kota:** Kami akan mempertingkatkan ketersediaan, kebolehpercayaan dan kebolehcapaian perkhidmatan bas, bagi membolehkan keluarga seperti keluarga Bonnie, dapat menaiki bas untuk ke mana sahaja mereka hendak/perlu pergi, memendekkan waktu menunggu dan mengurangkan jarak antara rumah mereka dan laluan bas terdekat. Ini dapat dicapai dengan menambah jumlah bas sebanyak 700 di antara tahun 2010 hingga 2012 bagi memberikan perkhidmatan kepada lebih dari 50 laluan baru, memperbaiki kekerapan perkhidmatan di hampir 90 laluan dan mengaitkan lesen mengoperasi bas kepada standard perkhidmatan yang minimum (termasuk prestasi tepat waktu, tahap penyelesaian dan kebersihan).
- **Jenayah:** Kami akan menjadikan keluarga Bonnie merasa lebih selamat dan membuat mereka kurang bimbang mengenai jenayah. Ini dapat dicapai menerusi inisiatif seperti mengerahkan lebih banyak pengawasan polis bagi membanteras insiden pecah rumah, meningkatkan rondaan di jalanan dengan mengambil lebih banyak sukarelawan (misalnya, RELA¹⁴) dan anggota polis bantuan, menempatkan hampir 500 CCTV di kawasan panas jenayah, mengadakan lebih banyak skim pengawasan kejiranan, mempercepatkan masa respons, bermula dengan panggilan 999 yang boleh menjejaki pemanggil dan respons pertama menggunakan motosikal, dan mempertingkatkan sistem siasatan jenayah dan prosedur pendakwaan supaya lebih banyak penjenayah dapat didakwa dan disabitkan dengan cepat.
- **Rasuah:** Pelbagai inisiatif kami akan mengurangkan keperluan (serta kemungkinan) bagi Bonnie untuk mengambil jalan keluar dengan memberi rasuah. Ini termasuk mengurangkan budi bicara melalui automasi, misalnya, memasang kamera lalu lintas digital yang membolehkan saman trafik dikeluarkan oleh pusat pemprosesan akhir, bukan lagi oleh pegawai polis yang menahan kenderaan. Tambahan lagi, pelbagai inisiatif kita untuk mengatasi rasuah politik dan meningkatkan kepatutan dan keberkesanan mengesan dan mendakwa jenayah rasuah akan membuatkan Bonnie merasakan bahawa Malaysia menjadi lebih 'bersih' dan kerajaan sedang memerangi rasuah dengan cara yang serius.
- **Pendidikan:** Bagi memperbaiki keberhasilan bagi pelajar seperti Iris dan James, kami akan meningkatkan latihan guru dalam aspek literasi dan numerasi, meletakkan fasilitator pakar untuk menyokong guru di peringkat daerah, mendedahkan penarafan sekolah dan mengenal pasti sekolah berprestasi tinggi, supaya sekolah-sekolah dapat bersaing bagi meningkatkan prestasi pelajar mereka, dan menguruskan prestasi guru besar dan pengetua dengan lebih mantap, bagi menggalakkan mereka meningkatkan prestasi sekolah mereka (Kemasukan tema perpaduan (suatu tema yang amat penting) dibincangkan dalam Bab 4.)

14 Ikatan Relawan Rakyat Malaysia

5.4 NKRA akan diberi keutamaan dari segi masa kepimpinan, pembiayaan kewangan dan bakat

Menyedari betapa pentingnya bagi kerajaan menyampaikan keberhasilan besar dalam NKRA dengan cepat kepada orang ramai, kami akan memberikan keutamaan kepada NKRA dari segi perhatian, peruntukan dana yang sewajarnya dan sumber bakat.

- **Tumpuan khusus oleh PM dan Kabinet:** Selain daripada mesyuarat Kabinet yang membincangkan kemajuan NKRA, PM meluangkan purata 10 sehingga 12 jam dalam sebulan, menangani isu berkaitan NKRA. Setiap minggu, beliau mengetuai mesyuarat Pasukan Petugas Penyampaian NKRA, di mana pelbagai keputusan penting dibuat dan/atau isu-isu NKRA yang berkaitan diselesaikan (dihuraikan lebih lanjut dalam Bab 13). Tambahan pula, menteri peneraju, Menteri Perpaduan dan Pengurusan Prestasi, Ketua Pegawai Eksekutif PEMANDU, Ketua Setiausaha Negara (KSN) dan Ketua-ketua Setiausaha (KSU), sering bertemu bagi memantau kemajuan.
- **Dana:** NKRA menjadi keutamaan bagi menerima dana untuk pelaksanaan. Memandangkan kedudukan kewangan Malaysia, kami komited memastikan penggunaan sumber dengan cekap dan cermat. Kami akan membiayai kos NKRA terutamanya melalui peruntukan semula (contoh, mengalihkan sumber daripada aktiviti yang kurang berkesan atau subsidi yang terpilih), penjimatan daripada mempertingkatkan kecekapan perolehan, dan keuntungan daripada peningkatan produktiviti aset kerajaan (fizikal dan kewangan). Tambahan itu, jika ada kesesuaian, kami akan menggunakan kaedah pelaksanaan inovatif yang berkos rendah (contoh, menggunakan suap-graviti dan telaga tiub bagi meningkatkan akses kepada air, berbanding retikulasi secara konvensional).
- **Bakat:** Kakitangan awam yang berprestasi tinggi akan dipilih untuk memajukan NKRA. Misalnya, mereka telah dipilih sendiri oleh KSU kementerian terbabit untuk menyertai makmal yang membangunkan dan memperincikan sasaran dan hasil yang terkandung dalam pelan hala tuju ini. Begitu juga, kami akan memilih bakat terbaik bagi terus memacu keutamaan negara ini, walaupun kadang-kala ini bermakna individu itu terpaksa dipindahkan daripada jawatan asal mereka.

5.5 NKRA adalah pintu masuk bagi Program Transformasi Kerajaan

NKRA bersama dengan inisiatif dan pelan tindakan hanya merupakan pintu masuk bagi Program Transformasi Kerajaan (GTP) dan oleh itu mewakili idea-idea dan inisiatif-inisiatif awalan. Melalui kaedah yang diguna pakai, semasa kami melaksanakan inisiatif-inisiatif ini, kami dapat belajar lebih banyak tentang bagaimana mahu memastikan sasaran itu dapat dicapai dan menjangkau lebih jauh. Dengan ilmu yang ada, kita akan memperbaiki pelan hala tuju ini secara dinamik.

Begitu juga dengan NKRA, kami telah memilih enam bidang buat masa sekarang. Selepas tempoh masa tertentu, kita menjangkakan enam bidang ini perlu dikaji semula. Dalam beberapa kes, apabila sasaran berjaya dicapai, ia mungkin tidak lagi menjadi keutamaan rakyat. Apabila ini berlaku, kami mungkin akan mewujudkan NKRA yang baru selaras dengan keutamaan rakyat yang telah berubah. Ada juga kemungkinan, keenam-enam bidang ini kekal sebagai NKRA, tetapi sasaran atau bidang fokus mereka dikembangkan ke tahap seterusnya. Pendak kata, NKRA dan GTP akan berubah bergantung kepada kemahuan dan keperluan rakyat.

5.6 Kerajaan akan terus mendapatkan input dan maklum balas daripada rakyat

Maklum balas daripada rakyat telah diperolehi secara berterusan sepanjang proses penetapan prorititi dan sasaran. Tujuan kami adalah bagi memastikan kami mendapat penyelesaian terbaik dan mewujudkan kesedaran mengenai inisiatif yang dirancang dan peranan rakyat yang berkaitan dengan inisiatif ini. Ini penting kerana kebanyakan hasil hanya dapat dicapai, dengan penyertaan dan sokongan rakyat. Sebagai contoh, bagi memastikan kita menepati sasaran bagi tahap literasi dan numerasi, ibu bapa perlu menyokong program itu secara aktif, dengan menggalakkan anak mereka hadir ke sekolah (terutamanya bagi kawasan luar bandar) dan meluangkan masa membaca bersama anak mereka.

Terdapat pelbagai saluran inovatif yang digunakan bagi mendapatkan maklum balas rakyat, dan kami bercadang untuk terus menggunakan saluran-saluran ini.

- **Kaji selidik nasional:** Kaji selidik yang pertama dikendalikan antara 27 Julai 2009 dan 10 Ogos 2009 bagi mendapatkan pendapat rakyat mengenai bidang fokus yang perlu ada dalam setiap NKRA. Sejumlah 1,200 rakyat Malaysia daripada seluruh negara terlibat dalam kajian ini. Keputusan tinjauan itu digunakan sebagai salah satu sumber input, untuk kami kemudiannya menetapkan KPI bagi setiap NKRA. Ke depan, kami akan sering mendapatkan maklum balas rakyat mengenai kemajuan NKRA dan mendapatkan input mereka bagi kami mempertingkatkan lagi penyampaian setiap NKRA itu.
- **Memohon idea melalui SMS:** Seperti yang disebut dalam Bab 4, 17 juta mesej teks dihantar kepada rakyat pada Oktober 2009, bagi mencari idea bagaimana prinsip *1Malaysia* dapat dicapai. Lebih daripada 70,000 idea diterima melalui saluran ini. Idea-idea ini telah digunakan oleh makmal *1Malaysia* untuk memerinci dan memperbaiki inisiatif yang dirancang.
- **Kumpulan fokus dan sesi temubual :** Sesi-sesi ini telah diadakan dalam makmal NKRA (dibincangkan dalam Bab 13), bagi mendapatkan pandangan dan cadangan mengenai topik-topik tertentu
- **Maklum balas secara online:** Laman web kerajaan seperti Blog *1Malaysia* Perdana Menteri dan laman web transformasi kerajaan¹⁵ juga menjadi saluran bagi mendapatkan maklum balas rakyat. Dalam tempoh sebulan pelancarannya, laman web transformasi kerajaan mendapat lebih kurang 500 komen dan e-mel daripada rakyat. Kesemua input ini dikaji lebih lanjut dalam makmal NKRA, dan banyak digabungkan ke dalam inisiatif makmal-makmal tersebut.
- **Hari Terbuka:** Hari terbuka telah diadakan di Kuala Lumpur, Kuching dan Kota Kinabalu bagi mendapatkan maklum balas rakyat mengenai keberhasilan Makmal NKRA dan *1Malaysia*. Hari Terbuka itu merupakan kaedah baru bagi kita berinteraksi dengan rakyat. Di Kuala Lumpur sahaja, lebih lima ribu pengunjung menghadiri Hari Terbuka itu dan sebanyak seribu borang maklum balas diterima. Semua maklum balas dan input itu akan digunakan bagi memajukan idea yang dikaji di makmal dan seterusnya digabungkan ke dalam pelan hala tuju ini.

15 www.transformation.gov.my

Bab 6

Mengurangkan jenayah

“Jenayah menjejaskan semua rakyat Malaysia, tanpa mengira bangsa, agama, jantina mahupun taraf pendapatan. Demi melindungi yang tersayang, kami telah menetapkan sasaran tinggi untuk mengurangkan paras jenayah secara ketara, yang mana, saya, selaku Menteri Peneraju yang berkenaan, bertanggungjawab bagi penyampaian. Pencapaian sasaran ini akan memerlukan usaha bersama oleh kesemua agensi penguatkuasa undang-undang dan juga bantuan daripada ahli-ahli masyarakat. Sementara kami sudah pun mula melihat tanda-tanda positif berkaitan jenayah jalanan di peringkat nasional, banyak lagi yang perlu dilakukan untuk mewujudkan keadaan di mana perasaan takut terhadap jenayah dapat dikurangkan. Dengan segala hormat, saya mempelawa semua rakyat Malaysia agar berganding bahu dengan semua agensi yang terlibat dalam membanteras jenayah di setiap peringkat supaya kita semua dapat hidup dalam negara yang aman dan selamat.”

(Dato' Seri Hishammuddin bin Tun Hussein, Menteri Dalam Negeri)

Mengurangkan jenayah merupakan sebahagian penting daripada rancangan Malaysia untuk menjadi sebuah negara yang maju sepenuhnya. Jenayah dan perasaan takut terhadap jenayah mempengaruhi kualiti hidup rakyat, yang ada kalanya melibatkan kesan yang sungguh memudaratkan. Jenayah juga mempunyai kesan yang besar terhadap kemajuan ekonomi. Di United Kingdom, misalnya, para penyelidik di *Home Office* (Kementerian Dalam Negeri) menganggarkan kos jenayah melebihi £60 bilion setahun, iaitu lebih 5% daripada KDNK.

Jenayah menjejaskan semua rakyat Malaysia, tanpa mengira umur, tahap pendidikan, jantina, bangsa, agama atau kekayaan. Dalam undian, rakyat secara konsisten mengenal pasti jenayah sebagai salah satu daripada dua isu utama yang membimbangkan mereka.

Dalam tahun-tahun kebelakangan ini, kadar jenayah semakin tinggi (Gambarajah 6.1). Kadar jenayah indeks¹⁶ keseluruhan telah meningkat daripada 746 kes jenayah yang dilaporkan bagi setiap 100,000 penduduk pada 2006 menjadi 767 pada 2007, iaitu suatu kenaikan hampir 3%. Kadar jenayah indeks kekal stabil pada tahun 2008, dan

¹⁶ Berdasarkan Jenayah Indeks yang diukur oleh Polis DiRaja Malaysia (PDRM)

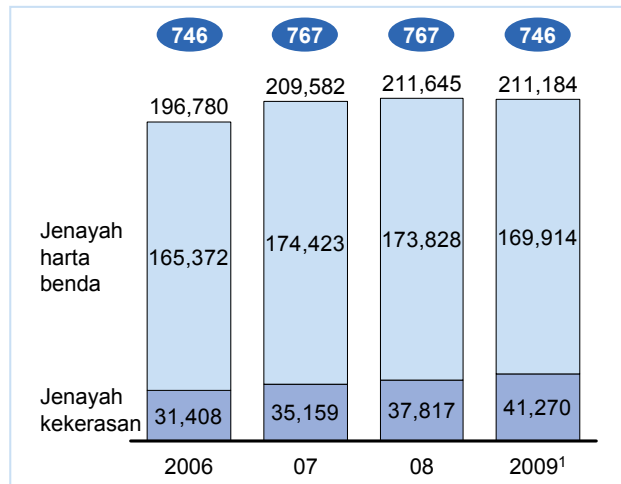
walaupun unjuran awalan mencadangkan bahawa kadar ini mungkin menurun pada 2009, banyak lagi yang dapat dilakukan untuk menurunkan lagi kadar jenayah yang berlaku (terutamanya jenayah kekerasan, yang semakin meningkat).

Gambarajah 6.1

Jenayah indeks keseluruhan telah meningkat dalam tahun-tahun kebelakangan ini

Jenayah indeks yang dilapor di seluruh negara, 2006-2009

XX Jenayah indeks bagi setiap 100,000 penduduk

¹ Unjuran perangkaan 2009 adalah berdasarkan data Jan-Okt 2009

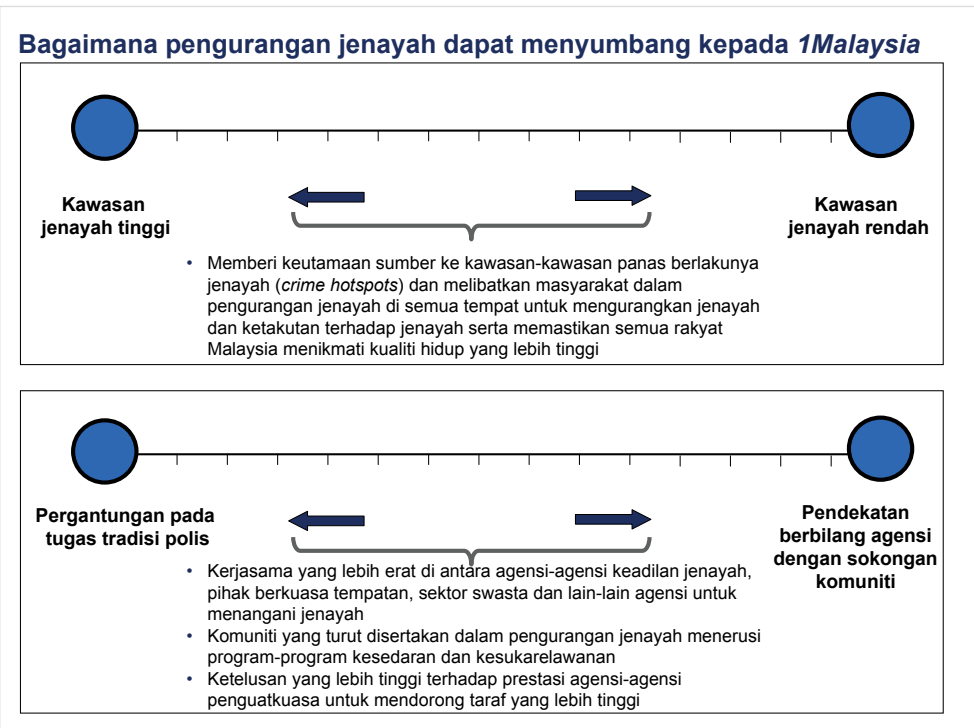
Sumber: PDRM

Memandangkan keadaan jenayah dan kepentingan untuk mengurangkan jenayah buat rakyat, kerajaan telah memilih ini sebagai salah satu daripada enam Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA).

Pengurangan jenayah dan perasaan takut terhadap jenayah memerlukan kita untuk menangani beberapa sifat polariti di Malaysia (Gambarajah 6.2). Jenayah per kapita berubah dengan banyaknya di seluruh negara ini, begitu juga kesan jenayah terhadap kualiti hidup rakyatnya. Dengan sumber kewangan yang terhad, kita tidak boleh bergantung kepada tindak balas tradisional kepada jenayah, di mana pihak polis bertanggungjawab secara mutlak bagi pengurangan jenayah. Meskipun polis memang mempunyai peranan penting dalam hubungan ini, suatu pendekatan baru masih diperlukan.

Kita harus, secara aktifnya, melibatkan pelbagai agensi dalam sistem keadilan jenayah serta bahagian lain kerajaan pusat dan tempatan dan juga sektor awam. Penting sekali, pendekatan baru ini perlu juga lebih berasaskan penyertaan masyarakat dalam pengurangan jenayah. Kesemua ini perlu dilakukan secara telus, supaya rakyat dapat menyaksikan sendiri kejayaan kita bersama dalam mengurangkan jenayah.

Gambarajah 6.2

6.1 Malaysia merancang untuk mempertingkatkan keselamatan awam dan menunjukkan keberhasilan dalam masa 6–12 bulan yang akan datang

Aspirasi NKRA Mengurangkan Jenayah adalah untuk mempertingkatkan keselamatan awam di seluruh Malaysia dalam masa dua hingga tiga tahun yang akan datang, dengan hasil nyata tercapai dalam masa 6 hingga 12 bulan pertama. Kami merancang untuk mencapai hasil ini menerusi tindakan-tindakan yang tertumpu pada penyampaian tiga keberhasilan:

- Mencapai pengurangan berterusan dalam jenayah indeks yang dilapor, dengan tumpuan terhadap jenayah jalanan yang dilapor, iaitu, curi ragut, samun tanpa senjata api dan samun berkawan tanpa senjata api (Seksyen 6.2)
- Mempertingkatkan persepsi awam tentang keselamatan dengan menggalakkan penyertaan orang awam dan tanggungjawab bersama menerusi kesukarelawanan, khususnya di kalangan belia dan berbilang kaum (Seksyen 6.3)
- Mendorong kecemerlangan operasi dalam sistem keadilan jenayah untuk membina keyakinan awam serta memperkuat kebanggaan profesionalisme ke seluruh sistem (Seksyen 6.4)

Dengan menangani jenayah secara menyeluruh, ia akan dapat memberi impak berupa peningkatan rasa selamat yang dinikmati oleh rakyat selain membolehkan Malaysia untuk berada di kalangan negara-negara yang selamat untuk pelancongan dan pelaburan perniagaan. Pelaburan perniagaan, khususnya, amat penting. Tinjauan Penilaian Suasana Pelaburan di Malaysia oleh Bank Dunia mendapati bahawa komuniti perniagaan semakin bimbang tentang jenayah, kecurian dan keadaan huru-hara. Sebagai contoh, peratusan firma-firma perkhidmatan yang menyatakan bahawa masalah tersebut semakin serius, telah meningkat sebanyak 12% antara tahun 2002 dan 2007.¹⁷

17 Malaysia Economic Monitor, November 2009

Pada Oktober 2009, kita telah membentuk sebuah Makmal Jenayah dengan membawa bersama berbilang agensi dari seluruh sistem keadilan jenayah dan pelbagai badan kerajaan yang lain (Gambarajah 6.3).

Gambarajah 6.3

Makmal Jenayah menghimpun lebih 30 wakil dari pelbagai kementerian, agensi dan GLC pada Oktober 2009

TIDAK MENYELURUH

Secara keseluruhannya, lebih 30 wakil dari kementerian-kementerian dan agensi-agensi yang berkenaan, termasuk sektor swasta, telah bekerjasama untuk menetapkan sasaran tinggi bagi pengurangan jenayah di Malaysia. Sasaran-sasaran ini disokong oleh strategi-strategi yang tertumpu pada tiga keberhasilan utama yang dihasratkan dan rancangan-rancangan pelaksanaan terperinci telah diusahakan untuk mencapainya.

6.2 Mengurangkan jenayah indeks keseluruhan yang dilaporkan, dengan tumpuan terhadap jenayah jalan

Sepertimana yang diuraikan di atas, jenayah indeks yang dilaporkan semakin meningkat sejak 2006, yang mengurangkan kualiti hidup kita dan meningkatkan kos ekonomi keseluruhan akibat jenayah.

Pengalaman dari UK, AS dan negara lain menunjukkan bahawa pengurangan besar dalam kadar jenayah bukannya mustahil. Di UK, kadar jenayah keseluruhan telah menurun sebanyak lebih 30% sejak 1995. Di bandaraya-bandaraya utama di AS, seperti Washington, Chicago dan New York, kadar jenayah menurun sehingga 50% sejak awal 1990-an.

Secara khususnya, adalah penting untuk menumpukan perhatian kepada jenayah jalan – curi ragut, samun tanpa senjata api dan samun berkawan tanpa senjata api. Jenayah-jenayah ini bersifat traumatik dan mempunyai kesan yang mendalam terhadap persepsi rakyat tentang keselamatan dan akibatnya, terhadap gaya hidup mereka. Perasaan takut terhadap jenayah boleh menghalang masyarakat daripada pergi ke kawasan-kawasan bandar tertentu dan ada juga keadaan yang boleh membuat orang takut keluar dari rumah mereka pada sebelah petang.

Sasaran kami adalah untuk mencapai pengurangan sekurang-kurangnya 5% dalam jenayah indeks keseluruhan yang dilaporkan setiap tahun untuk tiga tahun yang akan datang. Namun demikian, oleh kerana kami berhasrat untuk menumpukan perhatian kepada jenayah jalanan, kami mensasarkan keberhasilan yang lebih cepat lagi – pengurangan sebanyak 20% dalam jenayah jalanan yang dilaporkan menjelang Disember 2010.

6.2.1 Mengurangkan jenayah indeks keseluruhan yang dilaporkan

Jenayah indeks di Malaysia merujuk kepada 14 jenis jenayah yang berlaku dengan lazim dan signifikan sehingga ianya secara kolektif menjadi indeks penting kepada keadaan jenayah keseluruhannya. Jenayah indeks adalah terbahagi kepada kecurian harta benda dan jenayah kekerasan, dengan jenayah harta benda menyumbang kepada 82% daripada semua jenayah indeks yang dilaporkan, sepertimana yang dapat dilihat dalam Gambarajah 6.4.

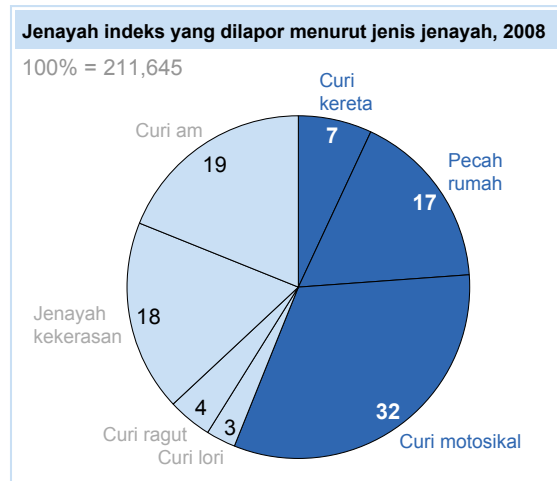
Gambarajah 6.4

Kecurian motosikal, pecah rumah dan kecurian kereta pula secara kolektifnya menyumbang kepada lebih kurang 70% daripada semua jenayah kecurian harta benda dan 56% daripada keseluruhan jenayah indeks yang dilaporkan (Gambarajah 6.5).

Gambarajah 6.5

Kecurian kereta, pecah rumah, dan kecurian motosikal menyumbang kepada 56% daripada keseluruhan jenayah indeks yang dilaporkan

Tindakan-tindakan disasarkan untuk mengurangkan tiga jenis jenayah ini, bersama dengan inisiatif-inisiatif komprehensif yang lain, dijangka akan mengurangkan jenayah indeks keseluruhan sebanyak sekurang-kurangnya 5% menjelang akhir 2010. Kami telah menyediakan senarai pendek lima jenis inisiatif untuk disumbang ke arah mencapai sasaran ini:

- **Mengamalkan pengawasan terhadap kecurian motosikal, kecurian kereta dan pecah rumah:** Matlamat pengawasan ini adalah untuk membolehkan polis menangkap penjenayah semasa melakukan jenayah (*red-handed*) dan akhirnya mematahkan kumpulan atau sindiket yang menggalakkan jenayah-jenayah ini. Pengawasan telah terbukti berjaya di kebanyakan negara, misalnya di UK, di mana 57% daripada pasukan polis menggunakan taktik yang serupa untuk mengurangkan kecurian kenderaan bermotor.
- **Mempertingkatkan ciri-ciri keselamatan untuk motosikal, kereta dan rumah:** Inisiatif-inisiatif ini berhasrat untuk menggalakkan sifat tanggungjawab bersama di kalangan para pemilik supaya mereka mengambil langkah-langkah yang perlu untuk melindungi harta benda mereka daripada dicuri. Sebahagian daripada inisiatif-inisiatif yang dicadangkan termasuklah menggalakkan pemasangan kunci khas (U-Lock) bagi motosikal, suatu usaha yang berjaya dilaksanakan di Jepun.
- **Menggalakkan premium insurans berkadar:** Untuk memberi ganjaran kepada pemilik-pemilik yang memasang ciri-ciri keselamatan yang dipertingkatkan, pemberi insurans akan digalakkan melaraskan premium insurans (dan bakal jumlah yang diinsurankan) menurut ciri-ciri keselamatan yang dipasang. Ini bermakna premium yang lebih rendah bagi sesetengah pemilik, bergantung kepada jenis ciri-ciri keselamatan yang dipasang dalam kereta, motosikal dan rumah mereka.

- **Penyingkiran bengkel-bengkel haram:** Pihak-pihak berkuasa tempatan akan digalakkan mempertingkatkan penguatkuasaan terhadap bengkel-bengkel kereta dan motosikal yang beroperasi secara haram sebagai saluran kepada penjual pasaran gelap alat-alat ganti yang diceraikan dari kenderaan asal, seperti karburetor.
- **Meningkatkan kebolehan mendapat dan menggunakan peranti capaian mudah alih:** PDRM telah memasang peranti capaian mudah alih yang membolehkan pegawai-pegawai polis dalam rondaan untuk menyemak status hak milik kenderaan menerusi pautan kepada pendaftaran kenderaan Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ). Walau bagaimanapun, peranti ini terhad dari segi bilangannya, yang menghalang kemampuan PDRM untuk mengesan dan menjejaki kenderaan-kenderaan yang dicuri dengan segera. Dengan meningkatkan kebolehan mendapat unit-unit ini serta memastikan bahawa sistem JPJ beroperasi sepenuh masa, PDRM akan dapat mempertingkatkan pengawasan terhadap kenderaan.

6.2.2 Mengurangkan jenayah jalanan

Dalam konteks Malaysia, jenayah jalanan merangkumi tiga jenis jenayah indeks, iaitu curi ragut, samun tanpa senjata api dan samun berkawan tanpa senjata api. Terdapat sebanyak 35,000 jenayah jalanan yang dilaporkan setiap tahun, iaitu lebih kurang 17% daripada jumlah keseluruhan jenayah indeks yang dilaporkan. Jenayah jalanan menjadi masalah yang semakin meruncing di Malaysia, khususnya curi ragut. Ini telah diberi liputan luas melalui media arus perdana serta oleh penulis-penulis blog, terutama sekali disebabkan kesan trauma yang dialami oleh mangsa dan keluarga mereka.

“Orang ramai tidak begitu risau tentang kecurian motosikal. Curi ragut dan samun – jenayah-jenayah traumatik inilah yang menambahkan perasaan takut bahawa mereka atau keluarga mereka boleh tercedera”

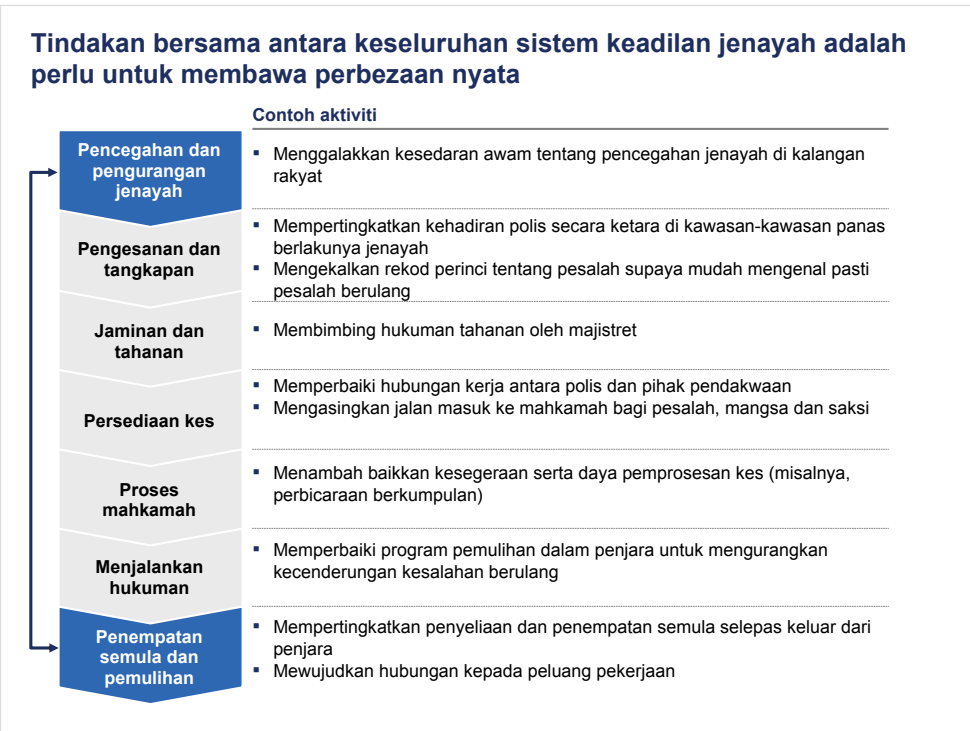
(Pegawai kanan polis)

Kajian dan analisis telah mendedahkan beberapa fakta utama tentang jenayah jalanan:

- Empat negeri mewakili lebih 70% daripada kes jenayah jalanan: Kuala Lumpur, Johor, Selangor dan Pulau Pinang
- Lebih kurang 30% daripada kesemua jenayah jalanan adalah curi ragut
- Dadah memainkan peranan utama; hampir 50% daripada mereka yang ditahan untuk curi ragut merupakan penagih dadah tegar
- 83% daripada curi ragut dilakukan oleh penunggang motosikal
- Lebih daripada 87% daripada mereka yang ditahan untuk curi ragut adalah rakyat Malaysia – kurang daripada 13% adalah orang asing
- 87% daripada mangsa melibatkan kaum perempuan

Pada Ogos 2009, kami telah melancarkan suatu usaha komprehensif untuk mengurangkan jenayah jalanan sebanyak 20% menjelang Disember 2010 (Gambarajah 6.6). Ia tertumpu kepada empat negeri tersebut di mana jenayah didapati paling padat sekali. Usaha ini bertindak pada setiap peringkat sistem keadilan jenayah, bermula dari pencegahan jenayah hinggalah ke penempatan semula pesalah.

Gambarajah 6.6

Jenis pendekatan komprehensif ini telah berjaya dilaksanakan di UK untuk mengurangkan jenayah jalanan. Jenayah jalanan telah meningkat secara mendadak pada sepanjang akhir 2001 dan awal 2002. Sebagai tindak balas, Perdana Menteri ketika itu, Tony Blair telah melancarkan serta memimpin Inisiatif Jenayah Jalanan (*Street Crime Initiative*), yang melibatkan semua agensi keadilan jenayah – polis, pihak pendakwaan, mahkamah, penjara dan khidmat percubaan (*probation*). Banyak lagi jabatan kerajaan lain yang turut terlibat, termasuk Pendidikan, Kebudayaan dan Sukan, Pengangkutan, serta kerajaan tempatan. Pendekatan menyeluruh ini telah berjaya – ia dengan cepat sekali membalikkan kenaikan dalam jenayah jalanan, yang menurun sebanyak lebih 20% menjelang akhir 2003.

Kami telah mempelajari daripada pengalaman UK, tetapi kami sedang meyelaraskan usaha ini menurut keadaan di Malaysia dan risikan yang kami telah kumpul. Kami sudah pun melancarkan empat inisiatif utama dalam perjuangan untuk mengurangkan jenayah jalanan.

- **Kehadiran polis di mana-mana:** Polis telah mengenal pasti 50 kawasan panas (*hot spots*) berlakunya jenayah di empat negeri berkenaan dan sedang memastikan bahawa mereka sentiasa hadir di mana-mana sahaja di kawasan-kawasan ini. Ini merupakan suatu usaha yang menerima sambutan hebat dari rakyat semasa Hari-Hari Terbuka. Kami sedang berusaha untuk memperkasakan keupayaan polis dengan mendapatkan khidmat sukarelawan dari Jabatan Pertahanan Awam (JPAM) dan Ikatan Relawan Rakyat (RELA) yang telah dipilih dan dilatih secara khas. Para sukarelawan ini tidak akan bersenjata dan akan hanya membuat rondaan apabila disertai oleh pegawai-pegawai PDRM. Kami akan mempunyai lebih 3,000 sukarelawan terlatih yang sedia bertugas menjelang Jun 2010.

- **CCTV di kawasan hot spot:** Hampir 500 kamera litar tertutup (CCTV) sedang ditempatkan di kawasan-kawasan hot spot untuk mencegah penjenayah dan untuk membolehkan polis mengenal pasti pesalah. Kebanyakan daripadanya akan dihubungkan kepada bilik kawalan daerah untuk membolehkan tindak balas yang segera.
- **Mahkamah khas bagi jenayah jalanan:** Kes-kes jenayah jalanan kini tertakluk kepada prosedur-prosedur baru yang menggunakan suatu kod khas (Kod J) antara polis, Jabatan Peguam Negara dan Mahkamah supaya kes-kes ini dapat dibicarakan dengan lebih cepat lagi.
- **Hukuman khidmat masyarakat untuk mencegah kesalahan berulang:** Pesalah bawah umur dan sesetengah pesalah kali pertama akan dikenakan hukuman khidmat masyarakat yang direka bentuk untuk memulihkan serta menghukum mereka bagi jenayah yang dilakukan, supaya peluang bagi mereka untuk mengulangi kesalahan berkurangan.

Selain itu, kami akan melancarkan lima inisiatif yang lebih luas untuk mewujudkan persekitaran yang kurang menggalakkan jenayah, membantu penjenayah yang disabit kesalahan untuk memperbaiki sikap mereka, serta menumpukan perhatian terhadap pengguna dadah dan rantai bekalan dadah:

- **Gabungan bersama di peringkat tempatan untuk mengurangkan jenayah jalanan** akan dibentuk menerusi Program Bandar Selamat (SCP). SCP akan menggabungkan PDRM, Pihak Berkuasa Tempatan (PBT), Agensi Anti-Dadah Kebangsaan (AADK), Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) dan lain-lain badan yang berkenaan untuk menangani masalah-masalah tempatan dengan inisiatif yang disuaikan menurut keperluan tempatan. Tindakan-tindakan praktikal termasuk mendirikan penghadang atau tiang kecil (*bollard*) untuk mengasingkan pejalan kaki daripada laluan motosikal. Satu senarai penuh mengenai bakal inisiatif adalah dibentangkan dalam Gambarajah 6.7.

Gambarajah 6.7

- **Memperbaiki program pemulihan dalam penjara dan memperkenalkan program penempatan semula selepas dibebaskan dari penjara** – Lebih kurang 25% daripada banduan di Malaysia adalah pesalah berulang. Ini menunjukkan bahawa kita perlu mengkaji semula pemulihan banduan yang sedia ada dan memberikan sokongan lebih kepada bekas banduan apabila mereka cuba memulakan hidup yang baru. Salah satu cara adalah dengan mengasingkan pesalah kali pertama dalam penjara daripada banduan tegar atau berulang untuk mengurangkan pengaruh negatif. Tambahan lagi, skim penempatan kerja akan membantu memastikan bahawa bekas banduan mempunyai cara sah menyara hidup mereka selepas dibebaskan dari penjara.
- **Mengubah program rawatan dan pemulihan dadah** – Rawatan dan pemulihan dadah adalah sungguh mustahak kerana lebih setengah daripada pesalah jenayah jalanan dipercayai merupakan pengguna dadah. Sebuah pusat pemulihan *triage* (Pusat Pemulihan Penagih Narkotik, PusPEN) akan membantu mengenal pasti dan mengasingkan pengguna dadah menurut jenis ketagihan dan keperluan rawatan mereka. Proses *triage* ini akan disokong oleh pusat-pusat rawatan tertumpu yang mengkhusus dalam rawatan menurut jenis ketagihan yang berlainan. Akhir sekali, Badan-badan Bukan Kerajaan (NGO) akan digalakkan untuk mempergiatkan operasi mereka dengan mengelola PusPEN *halfway houses* (rumah lanjutan pemulihan) yang terpilih, demi membolehkan mereka berkongsi pengalaman mereka yang luas serta kadar pemulihan yang lebih tinggi.
- **Menyekat bekalan dadah psikotropik** – PDRM akan mempertingkatkan penguatkuasaan untuk memastikan bahawa sumber dadah psikotropik yang sah (biasanya digabungkan untuk membuat bahan yang menyalahi undang-undang) tidak disalahgunakan. Tindakan-tindakan khusus termasuk menyemak semula kuota import bahan psikotropik, mengawal penjualan dan penggunaan prekursor¹⁸ dan mempertingkatkan sistem pemantauan dan pengawasan data.
- **Mempertingkatkan pemantauan Orang Kena Pengawasan¹⁹ (OKP)** melibatkan penghubungan pangkalan data PDRM dan AADK yang sedia ada untuk memastikan perkongsian data tanpa batasan dan mempertingkatkan pengawasan terhadap OKP. Selain itu, dengan menyelesaikan tunggakan OKP dan menugaskan tanggungjawab penuh bagi pemantauan OKP kepada AADK, ia dapat membantu pemantauan tempatan yang lebih baik. Akhir sekali, pindaan kepada Akta Penagih Dadah 1983 untuk menjadikan ketidakpatuhan sebagai kesalahan boleh disita dan dirampas akan turut mengurangkan masa yang diambil untuk menangkap OKP yang tidak patuh, kerana tidak memerlukan waran.

6.3 Mempertingkatkan persepsi awam tentang keselamatan, khususnya menerusi kesukarelawanan

Kebimbangan terhadap jenayah telah wujud selama beberapa tahun, sepertimana yang dapat dilihat dari hasil tinjauan yang dibuat pada 2009 dan 2005 dalam Gambarajah 6.8.

¹⁸ Di sini prekursor adalah bahan kimia yang digunakan dalam pengilangan bahan yang menyalahi undang-undang

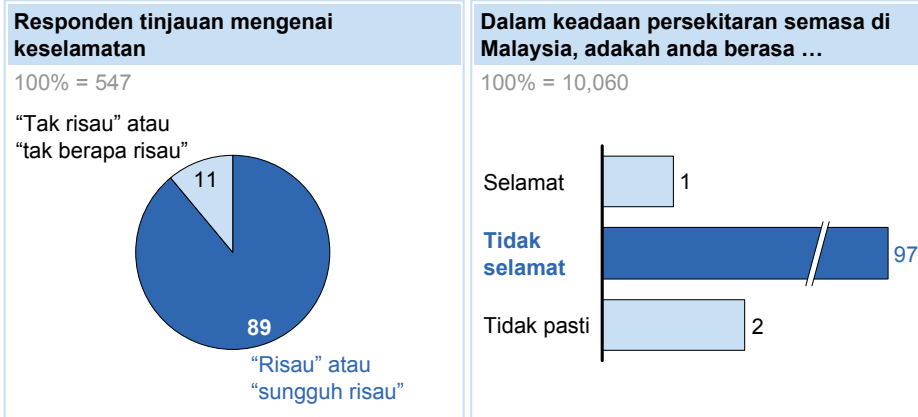
¹⁹ Orang Kena Pengawasan adalah pengguna dadah di bawah pengawasan

Gambarajah 6.8

Rakyat Malaysia bimbang tentang keselamatan serta kadar jenayah yang berlaku

Kebimbangan tentang keselamatan yang diluahkan hampir 5 tahun yang lalu dalam Laporan Suruhanjaya DiRaja¹ ...

... mengulangi pendapat majoriti responden pengundian pada tahun 2009

¹ Suruhanjaya DiRaja untuk Mempertingkatkan Operasi dan Pengurusan PDRM

Sumber: RCMOP; 20051; laman web iKDN; Julai 20-28, 2009

Walaupun kita mampu mengurangkan jenayah, kita harus menangkis persepsi awam tentang tahap jenayah, yang boleh terus berkekalan, malah, menjadi lebih teruk lagi, walaupun perangkaan jenayah mutlak semakin berkurangan. Meningkatkan penyertaan awam dalam aktiviti-aktiviti kesedaran dan pencegahan jenayah dapat menyumbang terhadap menambahkan kesedaran serta rasa selamat yang menyeluruh.

Negara-negara lain telah beralih ke arah kepolisan yang lebih berasaskan masyarakat. Ini bukan sahaja kerana ia membantu mengurangkan jenayah, malah juga kerana ia mengurangkan perasaan takut terhadap jenayah. Contoh-contoh kepolisan masyarakat ini termasuklah program kepolisan kejiranan di UK, di mana setiap kejiranan mempunyai sebuah pasukan pegawai polis dan pegawai-pegawai bantuan masyarakat yang berdedikasi. Di Amerika Syarikat pula, sebilangan jabatan polis telah memperkenalkan cara-cara inovatif bagi masyarakat awam untuk berkomunikasi dengan polis, termasuk menerusi mesyuarat awam dan forum dalam talian. Melalui interaksi sedemikian, orang awam dapat berkongsi keutamaan setempat mereka, yang membolehkan polis untuk bertindak sebagaimana perlu, dan memaklumkan masyarakat tentang tindakan polis yang diambil serta pencapaiannya.

Inilah peluang untuk menghidupkan tradisi kesukarelawanan Malaysia yang nyata, dari skim Rukun Tetangga hinggalah program-program sukarelawan yang teratur seperti JPAM dan RELA. Ini bukan sahaja dapat memperkasakan keupayaan khidmat polis, malah juga akan melibatkan lebih ramai rakyat dalam usaha mengurangkan jenayah.

Keahlian RELA kini mencecah lebih 600,000, sedangkan keahlian JPAM telah meningkat daripada 28,000 pada 2004 menjadi lebih 67,000 pada 2009. Walau bagaimanapun, adalah penting bagi organisasi-organisasi ini untuk mencerminkan kepelbagaian rakyat, misalnya, dengan merekrut lebih ramai kaum bukan Bumiputera.

Kami juga akan melancarkan sebuah tinjauan bebas untuk mengukur serta memantau persepsi awam tentang keselamatan. Sebaik sahaja tahap semasa diperhitungkan menerusi tinjauan ini, kami akan menetapkan suatu sasaran untuk mempertingkatkan persepsi rakyat tentang keselamatan setiap tahun, selama tiga tahun yang akan datang, sehingga 2012.

Tiga bahagian daripada strategi kami untuk mengurangkan perasaan takut menjadi mangsa jenayah dan mempertingkatkan persepsi awam tentang keselamatan termasuklah meningkatkan rasa selamat rakyat, menggalak sukarelawan dan berkomunikasi dengan rakyat tentang jenayah.

6.3.1 Meningkatkan rasa selamat rakyat

Usaha kita untuk mengurangkan perasaan takut rakyat termasuk menggalakkan kehadiran polis di jalanan dengan menugaskan kembali pegawai polis kanan ke rondaan, memastikan bahawa polis berhubung dengan orang awam ketika bertugas dan mengerah lebih ramai kakitangan penguatkuasaan di kawasan-kawasan *hot spot*.

- **Kepolisian berprofil tinggi** melibatkan pegawai-pegawai kanan polis (berpangkat Inspektor dan ke atas) yang terlibat dalam tinjauan mesra di kawasan komersial, jalanan dan kawasan perumahan. Dengan berpakaian seragam penuh, mereka akan membuat rondaan bersama polis yang bertugas untuk sekurang-kurangnya tiga jam dalam seminggu. Kehadiran mereka akan membantu meyakinkan rakyat tentang kesungguhan kepimpinan kanan PDRM dalam menangani jenayah. Selain itu, ia juga akan memberi semangat kepada polis biasa yang bertugas rondaan, yang akan melihat pegawai atasan mereka melibatkan diri secara aktif dalam aktiviti kepolisan yang paling mencabar. Penyertaan dalam rondaan ini mungkin juga akan dipertimbangkan ketika penilaian prestasi pegawai-pegawai kanan.
- **Berhenti dan Berbual (*Stop and Talk*)** – Kesemua kenderaan peronda polis (MPV) dan Polis Masyarakat (POLMAS) akan berhenti untuk berbual bersama orang awam selama 10–15 minit bagi setiap jam ketika rondaan biasa. Perbualan bersama orang awam ini termasuk mengumpul maklumat, mendapatkan maklum balas dan memberi maklumat, misalnya, berkongsi risalah petua-petua mencegah jenayah atau maklumat hubungan polis tempatan. Ini akan memberikan orang awam lebih banyak peluang untuk mengutarakan kebimbangan mereka kepada polis dan berkenalan dengan pegawai tempatan mereka. Ia juga akan mengukuhkan amanah rakyat pada polis, membantu menangani maklum balas yang diterima daripada sesetengah rakyat semasa Hari Terbuka bahawa mereka takut serta kurang yakin pada polis.
- **Memperbaiki dan memperluas program “*Feet on Street*”** – Polis, dengan bantuan sukarelawan, akan membuat rondaan di kawasan-kawasan *hot spot* untuk mencegah penjenayah dan meyakinkan masyarakat awam. Sebuah program khas akan dilaksanakan menerusi Sukarelawan Polis (PVR), yang akan menyerap ahli-ahli RELA dan JPAM untuk menyertai rondaan lazim, dengan itu meningkatkan kehadiran polis di mana-mana. Usaha ini juga akan diperluaskan untuk turut melibatkan polis bantuan dan SUKSIS (Kor Sukarelawan Polis Siswa Siswi).

6.3.2 Menggalak sukarelawan

Rakyat yang sedia membantu polis secara sukarela untuk membanteras jenayah akan tentu merasa persekitaran mereka lebih terkawal. Di sini, kita merancang untuk memperluaskan skim-skim semasa, seperti Skim Rondaan Sukarela dan

Rakan Cop, serta bekerjasama dengan kumpulan-kumpulan seperti Persatuan Penduduk dan Rukun Tetangga untuk menggunakan tenaga ahli-ahli mereka dalam membanteras jenayah.

- **Skim Rondaan Sukarela (SRS)** merupakan sebuah aktiviti masyarakat sukarela di bawah Rukun Tetangga dengan penyertaan aktif daripada penduduk tempatan yang membuat rondaan di kejuranan mereka sendiri. Keahlian adalah terbuka kepada semua penduduk lelaki tempatan. Rondaan akan dijalankan di waktu malam dari jam 10 malam hingga 6 pagi dalam dua shif. JPNIN akan menyediakan baju ves dan peralatan operasi serta memberi insurans kepada para ahli semasa bertugas sebagai insentif untuk menggalakkan penyertaan.
- **Perkembangan Rakan Cop**, sebuah skim yang sedia ada di mana orang ramai mendaftarkan diri untuk keahlian melalui pesanan ringkas (SMS), dan kemudiannya bertindak sebagai mata dan telinga polis. Selepas itu, orang awam boleh memaklumkan polis tentang kejadian jenayah atau sikap yang mencurigakan melalui SMS. Skim ini akan diperkembangkan melalui promosi luas untuk menggalakkan pendaftaran yang lebih serta mendidik orang ramai tentang jenis maklumat yang berguna kepada polis.
- **Hari Bebas Jenayah** merupakan suatu usaha baru yang melibatkan usaha bersama oleh PDRM dan Persatuan-persatuan Penduduk (RA) untuk mengurangkan jenayah serta mendidik orang awam tentang pentingnya melibatkan diri dalam pencegahan jenayah. Ia dapat membantu menunjuk kepada orang awam bahawa polis cukup serius dalam mengurangkan jenayah. Selain itu, terdapat juga ucapan dan pameran mengenai pencegahan jenayah oleh PDRM dan NGO seperti Yayasan Pencegahan Jenayah Malaysia (MCPF). Interaksi-interaksi sedemikian di antara polis dan rakyat disambut hebat oleh para pelawat ke ruang pameran makmal Jenayah semasa Hari Terbuka Program Transformasi Kerajaan. Gambarajah 6.9 adalah contoh yang menunjukkan apa yang mungkin disertakan dalam Hari Bebas Jenayah.

Gambarajah 6.9

Polis DiRaja Malaysia bersama-sama dengan
Persatuan Penduduk Gurney Drive
dengan sukacitanya mempelawa anda
ke acara pembukaan

HARI BEBAS JENAYAH

Tarikh Ahad, 6 Disember 2009
Masa 10 PAGI
Tempat Gurney Drive, Georgetown,
Penang

Termasuk perarakan damai pada jam 8 pagi

Tempat Bermula: Jalan Anson (Di Hadapan Wisma Persekutuan)
Tempat Berakhir: Jalan Bagan Jermal
Jarak perjalanan: 1.5 km

CONTOH

- **1 Isirumah, 1 Sukarela** merupakan idea satu sukarelawan bagi setiap isirumah untuk membantu mengurangkan perasaan takut orang awam menjadi mangsa jenayah. Program-program setempat akan dijalankan untuk menambahkan bilangan peserta. Kami akan melancarkan sebuah projek perintis pada Januari 2010 di tempat-tempat terpilih, seperti skim-skim Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA), dengan sokongan kempen media untuk menggalak kesedaran.
- **Pasukan Kesedaran Jenayah (CAT)** akan menggunakan tenaga hampir 1.5 juta warga muda yang menjadi ahli-ahli kumpulan belia. Pasukan warga muda yang berumur 15 hingga 25 tahun akan disediakan dengan latihan kemahiran kepimpinan dan digalakkan untuk mempelajari isu-isu kepolisan dan keselamatan masyarakat di daerah mereka.
- **Penjenamaan Semula RELA menerusi Skuad Muda RELA** merupakan suatu usaha untuk menarik lebih ramai orang yang berumur 15 hingga 40 tahun untuk menyertai RELA. Bahagian Belia di Kementerian Belia dan Sukan dan RELA akan berganding bahu dalam memilih calon-calon yang bersesuaian dan sanggup menjalani latihan asas RELA selama tujuh hari. Selepas latihan, calon-calon yang berjaya akan dipelawa menyertai RELA. Pelatih-pelatih yang berumur lebih daripada 18 tahun dengan potensi dan minat tertinggi akan dipelawa menyertai Sukarelawan Polis (PVR) di bawah RELA.

6.3.3 Berkomunikasi dengan rakyat tentang jenayah

Komunikasi yang lebih tentang pencegahan jenayah dan penguatkuasaan jenayah menerusi pelbagai saluran penyiaran dan media interaktif akan dapat membantu rakyat untuk mengurangkan perasaan takut terhadap jenayah, melibatkan diri secara langsung bersama PDRM dan mengurangkan kecenderungannya menjadi mangsa perbuatan jenayah. Tinjauan lazim tentang perasaan takut terhadap jenayah akan dijalankan dan disiarkan.

- **Penggunaan media** melibatkan kerjasama aktif di antara PDRM dan agensi-agensi media, termasuk radio/TV, media cetak serta media dalam talian. Para Pegawai Hal-Ehwal Awam PDRM akan bekerjasama dengan Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan (KPKK) serta agensi-agensi media untuk memaklumkan orang awam tentang inisiatif khas dan yang sedang berlangsung. Kejayaan penting yang dicapai oleh PDRM akan diumumkan, dengan itu meningkatkan keyakinan awam dan menggalakkan semangat PDRM.

- **Tinjauan Perasaan Takut Terhadap Jenayah** adalah sebuah tinjauan bebas yang akan dilangsungkan dua kali setahun untuk mengukur rasa takut terhadap jenayah di seluruh Malaysia, bermula dengan tinjauan garis dasar yang dilancarkan pada pertengahan bulan November 2009. Keputusan tinjauan akan diumumkan untuk menggalak reaksi serta cadangan awam bagi penambahbaikan.

6.4 Mempertingkatkan prestasi ke seluruh sistem keadilan jenayah

Sebuah sistem keadilan jenayah yang lebih berkesan dan cekap akan dapat memastikan bahawa para pesalah didakwa dan dihukum dengan sewajarnya, supaya bakal pesalah dapat dihalang. Ini adalah penting khususnya bagi jenayah kekerasan. Analisis kami menunjukkan bahawa terdapat tunggakan sebanyak lebih 6,000 kes jenayah kekerasan dan bilangan ini sedang meningkat pada kadar hampir 1,000 setahun. Bukan semua daripada kes-kes ini akan berakhir dengan sabitan – defendan mungkin tidak bersalah atau mungkin tidak terdapat keterangan yang memadai untuk membuktikan kesalahan melampaui keraguan munasabah. Namun demikian, kami masih perlu menyelesaikan tunggakan ini.

Kami akan melancarkan suatu inisiatif untuk mendapatkan kerjasama semua agensi keadilan jenayah yang utama dalam menyelesaikan tunggakan kes ini dan menghadapkan lebih ramai pesalah jenayah kekerasan ke mahkamah. Sasaran kami adalah untuk mengurangkan tunggakan kes kepada lebih kurang 1,000 kes. Ini bermakna tambahan seramai 2,000 pesalah jenayah kekerasan perlu dihadapkan ke mahkamah menjelang Disember 2010.

Pada masa yang sama, kepuasan awam terhadap prestasi polis akan menyemai rasa bangga dan keazaman baru dalam pasukan polis serta membantu meningkatkan keyakinan. Kami akan mengumumkan jadual liga mengenai prestasi balai terhadap kadar jenayah indeks keseluruhan dan perubahan dalam kadar jenayah. Pencapai tertinggi akan diberi ganjaran, manakala pencapai terendah akan diberi bantuan yang perlu untuk mempertingkatkan prestasi mereka dan dipantau secara rapi sehingga prestasi mereka bertambah baik.

Selain dua inisiatif ini, kami juga akan membuat suatu tinjauan bebas untuk mengukur kepuasan awam terhadap perkhidmatan polis, yang mana akan membolehkan kita memantau bagaimana kepuasan boleh bertambah baik dengan peredaran masa. Setelah tinjauan garis dasar siap dan kami sudah mengetahui tahap kepuasan semasa, kami akan menetapkan sasaran untuk mempertingkatkan kepuasan setiap tahun sehingga 2012.

Walaupun ketiga-tiga bidang keberhasilan di atas adalah penting untuk menangani jenayah di Malaysia, kesemuanya hanya merupakan permulaan. Program sokongan yang lain masih perlu untuk menangani punca utama masalah jenayah yang kita hadapi hari ini. Oleh yang demikian, dalam jangka masa sederhana hingga panjang, kami akan melaksanakan lebih banyak inisiatif lagi untuk mempertingkatkan kecekapan operasi pasukan polis, menggalak penyertaan awam yang lebih tinggi dalam pengurangan jenayah dan selanjutnya mempertingkatkan pencapaian menyeluruh sistem keadilan jenayah.

6.4.1 Menambahkan bilangan pesalah jenayah kekerasan yang dihadapkan ke mahkamah

Tangkapan dan sabitan bagi jenayah kekerasan (yang merangkumi pembunuhan, rogol, samun dengan dan tanpa senjata api secara berkawan atau individu, dan serangan) sungguh rendah. Sebagai contoh, hanya 9% daripada pesalah yang ditangkap didakwa di mahkamah. Ini kebanyakannya disebabkan oleh penurunan tinggi dalam bilangan kes ketika perjalanannya dalam sistem keadilan jenayah, dari

waktu laporan dibuat hingga suspek ditangkap, dakwaan dibuat di mahkamah dan kes dibicarakan.

Antara sebab-sebab bagi kadar sabitan yang rendah daripada kes-kes yang dilaporkan termasuklah:

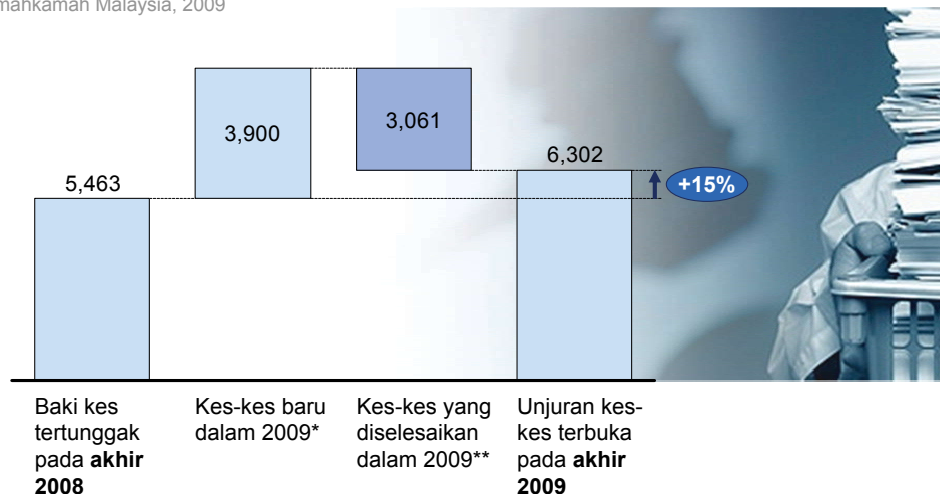
- Kegagalan mengesan pesalah akibat keterangan fizikal atau risikan yang tidak mencukupi
- Pelaporan dan siasatan yang tidak lengkap, kebanyakannya disebabkan nisbah tinggi kes-kes yang diuruskan oleh Pegawai-pegawai Penyiasat (IO)
- Jumlah kes yang terlalu tinggi yang diuruskan oleh Timbalan Pendakwa Raya (DPP) yang mengakibatkan Kertas-kertas Siasatan (IP) tidak dapat diproses sehingga ianya terlalu lewat untuk mendapatkan penjelasan atau keterangan lanjut
- Tunggakan kes yang banyak dalam sistem mahkamah, seringkali disebabkan kes-kes yang ditangguh kerana saksi sama ada menghilangkan diri atau mula teragak-agak untuk memberi keterangan, kebanyakannya disebabkan oleh beban kerja yang lebih pada IO yang bertanggungjawab bagi pengurusan saksi

Pada akhir 2008, lebih daripada 5,000 kes aktif masih menunggu perbicaraan. Dengan kadar semasa ini, menjelang akhir 2009, tunggakan kes-kes yang aktif dijangka meningkat sekurang-kurangnya 800 kes menjadi lebih 6,000 kes (Gambarajah 6.10). Selain itu, hampir satu pertiga daripada kes-kes berakhir dengan keputusan DNAA (dilepaskan tanpa dibebaskan), kebanyakannya akibat keterangan yang tidak mencukupi. Memandangkan keputusan ini bermakna dakwaan boleh dihidupkan semula jika terdapat keterangan baru, ia hanya merupakan suatu penangguhan keadilan dan tidak bersifat mencegah.

Gambarajah 6.10

Tunggakan kes-kes di mahkamah akan meningkat sebanyak lebih kurang 840 pada 2009

Bilangan kes-kes jenayah kekerasan dan kes-kes yang diselesaikan dalam sistem mahkamah Malaysia, 2009

* Lebih kurang 75 kes kes per minggu

** Lebih kurang 58-59 kes kes per minggu, termasuk DNAA, pembebasan dan sabitan

Sumber: Mahkamah

Isu ini lebih genting di Mahkamah Sesyen yang membicarakan kes-kes rogol, samun bersenjata api dan serangan mendatangkan cedera, sepertimana yang dapat dilihat dalam Gambarajah 6.11.

Gambarajah 6.11

Untuk menambahkan bilangan pesalah jenayah kekerasan yang dihadapkan ke mahkamah, kami telah mengilhamkan inisiatif komprehensif yang melibatkan penaikan taraf keupayaan pengesanan dan penyiasatan, mempertingkatkan kualiti pendakwaan serta mempercepatkan penyelesaian kes di mahkamah.

- **Mengurangkan nisbah pegawai-pegawai penyiasat kepada kertas-kertas siasatan** kepada 1:5 sebulan – Bilangan semasa kes-kes jenayah yang disiasat oleh IO adalah terlalu tinggi (data temuramah menunjukkan bilangan minimum sebanyak 1:20 sebulan), yang semakin dibebankan oleh tugas bukan teras yang boleh menjejaskan kualiti penyiasatan. Bilangan IO yang ditambah dengan memperluaskan kumpulan (misalnya, membawa kembali pesara bekas IO yang berprestasi tinggi) akan mengurangkan nisbah berkenaan. Kumpulan IO yang lebih besar juga membolehkan pengkhususan untuk jangka panjang, kerana IO akan berpeluang mengkhusus dalam kes-kes tertentu
- **Memajukan prosedur operasi standard** bagi kes-kes jenayah kekerasan untuk memastikan bahawa IO mengumpul segala keterangan yang perlu, dengan yang mana menambahkan peluang pendakwaan
- **Mempertingkatkan kerjasama antara PDRM dan Jabatan Peguam Negara (AG)** semasa penyiasatan supaya IO menerima panduan yang mencukupi daripada DPP berhubung dengan keterangan yang perlu untuk mendakwa sesebuah kesalahan. Selain itu, penyeliaan daripada DPP dan IO kanan akan memastikan kualiti penyiasatan kekal tinggi

- **Mempercepatkan rang undang-undang atas pindaan Kanun Tatacara Jenayah (CPC)**, termasuk rang undang-undang untuk melaksanakan rundingan akuan bersalah (plea bargaining) dan pengemukakan kenyataan saksi, untuk mempercepatkan proses pendakwaan. Dengan mempercepatkan pendakwaan, tunggakan kes-kes jenayah kekerasan dapat dikurangkan.
- **Membenarkan DPP khas untuk perbicaraan dan penyiapan IP** – DPP sekarang melaksanakan dua tugas utama: menyiapkan IP serta mengendalikan perbicaraan. Dengan membenarkan DPP khas untuk menguruskan perbicaraan sahaja akan mengurangkan beban kerja keseluruhan DPP dan membolehkan mereka untuk menjadi lebih mahir dalam menjalankan perbicaraan, yakni menambah baik keberkesanan pendakwaan secara keseluruhannya.
- **Menubuhkan ‘Pasukan Petugas Khas’** – Sebuah pasukan petugas khas yang terdiri daripada para hakim dan majistret yang berprestasi tinggi akan dibawa ke kawasan-kawasan yang mempunyai banyak kes jenayah kekerasan yang belum diselesaikan. Hakim-hakim ini akan membantu mengurangkan kes tertunggak hingga ke tahap yang lebih mudah diuruskan dengan mengamalkan pengalaman serta kemahiran mereka dalam menyelesaikan kes dengan lebih cepat
- **Menambahkan lebih banyak mahkamah untuk membicarakan kes-kes jenayah kekerasan** untuk mempercepatkan lagi pemprosesan kes-kes jenayah kekerasan. Para hakim dengan kemahiran relevan akan membantu mempercepatkan penyelesaian kes, menambahkan peluang menghadapi pesalah ke mahkamah serta memastikan bahawa orang kena tuduh yang tidak bersalah tidak ditahan secara tidak wajar
- **Memperkembangkan sistem transkripsi dan rakaman mahkamah** untuk mempertingkatkan kecekapan operasi mahkamah memandangkan prosiding akan dirakam oleh jurutaip atau jurutranskrip dan dipindah ke dalam bentuk digital dengan serta-merta. Para hakim boleh meluluskan nota-nota perbicaraan dengan segera, yang kemudiannya dapat diedarkan kepada para peguam, dengan itu menjimat masa serta menyegerakan penyelesaian perbicaraan
- **Menambah baik pengurusan saksi** – Dalam banyak situasi, perbicaraan terlengah atau tidak dapat diteruskan kerana saksi-saksi yang terlibat tidak dapat dikesan atau tidak menghadiri mahkamah. Antara sebab-sebab bagi keadaan ini termasuklah penangguhan kerap dalam jadual perbicaraan, saksi-saksi tidak dapat menuntut perbelanjaan yang ditanggung untuk menghadiri perbicaraan dan ketidakselesaian mendedahkan keterangan atau menjalani pemeriksaan balas di hadapan orang ramai. Inisiatif disasarkan untuk menambahkan tahap keselesaan saksi, misalnya, jalan masuk berasingan untuk mengelak intimidasi oleh yang tertuduh, serta unit-unit khas yang menguruskan saksi di PDRM dapat membantu mengurangkan kekerapan dalam ketidakhadiran saksi. Inisiatif-inisiatif ini, dengan itu dapat membantu menyegerakan penyelesaian kes serta mengurangkan bilangan DNAA.

6.4.2 Menambahkan kepuasan awam pada polis

Interaksi bersama pegawai-pegawai polis individu boleh amat mempengaruhi persepsi awam tentang PDRM secara keseluruhannya. Pada masa yang sama, pendapat awam juga terbentuk melalui jenis pendedahan yang lain, misalnya, cakap-cakap umum dan media massa. Buat masa ini, tidak ada sebarang penilaian komprehensif tentang kepuasan awam pada polis atau khidmat pelanggan, seperti layanan yang diterima di balai polis dan kewajaran masa bertindak kepada panggilan kecemasan. Dengan itu, kami akan melancarkan suatu tinjauan bebas untuk mengukur kepuasan awam terhadap pasukan polis. Tinjauan ini akan diulangi

setiap enam bulan untuk memantau perubahan dalam kepuasan awam seiring dengan inisiatif penambah baik kami yang sedang berlangsung.

Suatu semakan terhadap hasil tinjauan pertama dan lima kajian²⁰ yang lain mendedahkan bahawa kepuasan awam pada polis terutama sekali didorong oleh tiga unsur:

- Waktu bertindak kepada panggilan kecemasan
- Kemudahan membuat laporan polis
- Keberkesanan dalam menangani jenayah

Berasaskan unsur-unsur ini, kami telah mengilhamkan inisiatif untuk membantu mempertingkatkan kepuasan awam pada polis. Inisiatif-inisiatif ini merupakan kombinasi langkah-langkah untuk membantu interaksi awam dengan polis, membolehkan polis membantu orang awam secara lebih berkesan serta menggalakkan polis untuk menambah baik prestasi keseluruhan dengan menjaga kesejahteraan mereka dan memperkenalkan insentif berdasarkan prestasi.

- **Melaksanakan tindak balas pertama dengan menggunakan motosikal** supaya polis dapat sampai dengan cepat di tempat kejadian jenayah. Cadangan ini diasaskan pada inisiatif-inisiatif sedia ada yang memberi hasil positif yang awal di beberapa kawasan utama pembangunan hartanah (misalnya, Ara Damansara oleh Sime Darby), di mana rondaan polis menggunakan motosikal di kawasan-kawasan yang sunyi dan terselindung serta lorong-lorong belakang, yang lebih cenderung berlakunya kejadian jenayah
- **Memberikan khidmat kaunseling dan *Triage*** di balai-balai polis untuk membolehkan pemberian perhatian segera dan serta-merta kepada mangsa yang masih dalam kejutan (trauma) ketika baru sampai. Kakitangan yang berpakaian biasa ini (untuk memberi keyakinan dan tidak menakutkan mangsa), akan menentukan sifat jenayah yang dilaporkan. Keutamaan akan diberikan kepada kes-kes traumatik (misalnya mangsa rogol, kekerasan dan curi ragut) dengan kaunseling usulan jika diperlukan
- **Membenarkan orang awam melaporkan kejadian jenayah kepada polis yang membuat rondaan** untuk menjadikannya lebih mudah bagi orang awam, dengan memperkenalkan semula POL55, yang membenarkan kakitangan berpakaian seragam untuk mengambil laporan polis secara manual. Langkah-langkah akan diambil untuk memastikan bahawa laporan-laporan ini dicatatkan ke dalam Sistem Pelaporan Polis (PRS) dengan serta-merta dan tidak tersalah letak atau hilang. Selain lebih mudah, adalah diharapkan ia dapat membantu polis mengumpul lebih banyak risikan kerana orang ramai lebih mudah mendatangi seorang polis semasa rondaan daripada pergi ke balai polis
- **Mempercepatkan gabungan PRS dan CARS** – adalah menjadi hakikat yang tidak diketahui umum bahawa PRS bagi kejadian jenayah dan pelaporan am tidak dihubungkan kepada Sistem Pelaporan Kemalangan (CARS), dengan itu menghalang orang awam daripada melaporkan kemalangan di balai-balai polis. Baru-baru ini, kami telah mula menggabungkan kedua sistem ini, dan menjangkakan bahawa menjelang April 2010, semua balai polis akan dihubungkan kepada CARS
- **Membentuk pasukan CID di balai-balai terpilih** – buat masa ini, pasukan Jabatan Siasatan Jenayah (CID) hanya bertempat di ibu pejabat polis daerah

20 Suruhanjaya DiRaja ke atas Polis (Mac 2005); Biro Pengaduan Awam, Data 2006-09; Tinjauan UKM (2007); Tinjauan MCPF (Oktober 2007); Borang Maklum Balas PDRM (2007-09); Penarafan Bintang MAMPU (November 2008)

(IPD). Akibat dari itu, mangsa sering kali perlu menunggu lama sebelum seorang IO dapat berjumpa dengan mereka, membincangkan kes mereka dan memulakan siasatan. Salah satu cara untuk mengurangkan kelewatan ini adalah dengan membentuk pasukan CID khas di balai-balai di mana banyak kes jenayah dilaporkan (sebagai percubaan, di semua balai Gred A, bermula dengan 42 kawasan *hot spot*). Pasukan CID setempat ini akan dapat bertindak ke atas laporan mangsa dengan cepat dan menyelesaikan kes-kes yang dilaporkan di balai.

- **Mempercepatkan pengawaman pasukan polis** – Seajar dengan konsep menumpukan polis pada hal kepolisan, pengawaman PDRM adalah penting. Sejak Mac 2005 lagi, Suruhanjaya DiRaja bagi Operasi dan Pengurusan Pasukan Polis telah mencadangkan bahawa sebanyak 30% daripada kerja dalam pasukan polis boleh diuruskan oleh orang awam, di mana ia memberikan kakitangan terlatih lebih banyak masa untuk menangani pencegahan dan pengurangan jenayah. Inisiatif untuk menambahkan bilangan orang awam dalam pasukan polis sedang berlangsung, tetapi perlu dipercepatkan. Dengan itu, inisiatif ini akan menjejaki proses yang perlu dalam memastikan bahawa pengawaman berlaku menepati masanya dan membantu menangani isu-isu yang boleh melenghakkannya
- **Menambahkan tenaga kerja sedia ada dengan polis bantuan (AP)** supaya sesetengah tugas yang kini dilakukan oleh polis dapat diambil alih oleh kakitangan separa mahir, misalnya, mengiringi orang kenamaan, membuat rondaan serta mengambil laporan awalan daripada mangsa dan saksi. Syarikat-syarikat Berkaitan Kerajaan (GLC) yang kini menggaji dan menguruskan pasukan AP mereka sendiri telah memberikan bantuan secara sukarela supaya PDRM dapat memberikan kakitangan polis yang terlatih lebih banyak masa untuk melakukan tugas-tugas lain
- **Menambahkan kesejahteraan polis** – Tuntutan yang dibuat terhadap polis untuk mengurangkan jenayah di samping memastikan kepuasan awam harus disokongi oleh inisiatif yang membolehkan mereka hidup dengan selesa dan melaksanakan tugas-tugas mereka tanpa rasa takut atau pilih kasih. Satu cara untuk mencapainya adalah dengan menambah baik kesejahteraan mereka secara keseluruhan. Antara kaedah-kaedah yang dipertimbangkan termasuklah menyediakan perumahan dan elaun yang mencukupi (berasaskan lokasi), khidmat kaunseling dan menawarkan polisi insurans untuk membantu dan melindungi keluarga mereka (misalnya, insurans nyawa dan ketidak upayaan).

- **Menerbitkan liga jadual balai** – Salah satu cara untuk menggalakkan polis untuk mempertingkatkan prestasi adalah dengan menyiarkan data yang memeringkatkan setiap balai menurut tiga dimensi luas kepuasan awam – waktu bertindak, kemudahan membuat laporan dan keberkesanan dalam mengurangkan jenayah. Ini merupakan satu lagi usaha yang terbukti sungguh popular di kalangan pelawat ke ruang pameran makmal Jenayah semasa Hari Terbuka Program Transformasi Kerajaan. Liga jadual (contoh dalam Gambarajah 6.12) akan diterbitkan setiap suku tahunan, dengan keputusannya digunakan untuk memudahkan perbincangan bersama setiap balai tentang prestasi pencapaiannya dan memberikan bantuan yang perlu untuk mempertingkatkan prestasinya. Insentif dan konsekuensi bagi pencapaian juga akan diperkenalkan di peringkat balai untuk menggalakkan pencapaian yang baik di peringkat balai.

Gambarajah 6.12

Carta jadual liga akan dibentuk untuk menggalakkan pegawai polis dan dengan itu, mendorong kepuasan awam

RANK	Station	Times per 10,000 per	% Change times (Y/Q in 20)	Station Details					Category	Population	Station Summary
				Contingent	District	Station					
1	11	10	15%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	12
2	29	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
3	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
4	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
5	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
6	11	10	15%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
7	29	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
8	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
9	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
10	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
11	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
12	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
13	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
14	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
15	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
16	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
17	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
18	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
19	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
20	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
21	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
22	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
23	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
24	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
25	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
26	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
27	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
28	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
29	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
30	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
31	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
32	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
33	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10
34	13	10	25%	Pada Pagar	Shah Alam	Stasiun			A	12,111	10

- **Menjalankan tinjauan bebas untuk menilai kepuasan awam** – kami akan menjalankan suatu tinjauan bebas sekali dalam setiap enam bulan untuk mengukur kepuasan awam terhadap pasukan polis berdasarkan interaksi mereka dengan polis di jalanan dan di balai dan sebagai orang yang lalu (*passers-by*), saksi dan mangsa jenayah.

6.5 Kami bertekad untuk mencapai sasaran-sasaran NKPI berikut untuk mengurangkan jenayah

Inisiatif-inisiatif dan keberhasilan yang dijangkakan pada 2010 adalah diuraikan dalam Jadual 6.1.

Jadual 6.1: NKPI dan sasaran bagi Jenayah

Bidang Fokus	KPI	2010
Mengurangkan jenayah indeks keseluruhan yang dilaporkan dengan tumpuan kepada jenayah jalanan	• Mengurangkan jenayah indeks keseluruhan yang dilaporkan • Mengurangkan curi ragut dan samun yang dilaporkan	• Pengurangan 5% dari tahun 2009 • Pengurangan 20% dari tahun 2009
Mempertingkatkan prestasi di seluruh sistem keadilan jenayah	• Menambahkan bilangan pesalah jenayah kekerasan yang dihadapkan ke mahkamah	• Peningkatan 2,000 dari tahun 2009

Selain KPI di atas, kami juga mensasarkan untuk mempertingkatkan persepsi awam tentang keselamatan, dan menambahkan kepuasan awam terhadap polis atas unsur-unsur khidmat pelanggan. Tinjauan garis dasar sedang dijalankan untuk membantu menentukan sasaran bagi langkah-langkah ini, yang mana akan diumumkan pada suku pertama (Q1) 2010.

6.6 Kami melaporkan perkembangan awalan atas inisiatif-inisiatif untuk mengurangkan jenayah jalanan

Usaha kami terhadap jenayah jalanan yang dilancarkan pada awal Ogos 2009 sudah pun mencapai kejayaan yang memberangsangkan:

1. Kehadiran polis di mana-mana

- 50 kawasan *hot spot* berlakunya jenayah telah dikenal pasti di Kuala Lumpur, Selangor, Pulau Pinang dan Johor
- 1,100 ahli Pasukan Gerakan Am (PGA) telah dikerah di Kuala Lumpur dan Selangor sehingga akhir 2009
- Hampir 400 kakitangan RELA/JPAM telah dilatih dan ditugaskan di Kuala Lumpur dan Selangor pada Ogos dan September 2009; lebih kurang 280 kakitangan telah dilatih dan ditugaskan di Pulau Pinang dan Johor pada Oktober dan November 2009
- Pasukan Simpanan Persekutuan (FRU), K9 dan polis bantuan telah juga ditugaskan untuk membuat rondaan
- 24 Balai Polis Bergerak ditugaskan ke kawasan hot spot terpilih setiap hari

2. Kamera Litar Tertutup (CCTV) di kawasan hot spot

- 496 CCTV telah diluluskan pada dasarnya untuk dipasang di seluruh Malaysia. Daripada jumlah ini, 288 akan dipasang di Johor, Selangor dan Pulau Pinang menjelang April 2010
- DBKL bersetuju untuk memasang 123 CCTV pada 2009 dan 2010, daripada jumlah tersebut, 23 sudah pun dipasang
- 59 CCTV sedia ada dan 23 yang baru dipasang telah dihubungkan kepada PDRM di Kuala Lumpur; 100 lagi akan dipasang menjelang Jun 2010

3. Mahkamah khas bagi jenayah jalanan

- Jabatan Peguam Negara dan mahkamah bersetuju untuk melaksanakan kod khas bagi jenayah jalanan (Kod J)
- Mahkamah Persekutuan telahewartakan penggunaan Kod J dalam surat pekeliling bertarikh 19 Ogos 2009
- Kes-kes jenayah jalanan perlahan-lahan diklasifikasi di bawah Kod J; daripada 50 tangkapan yang dibuat pada bulan Ogos 2009 di empat negeri yang mempunyai kawasan hot spot, 15 kes telah difailkan di bawah Kod J

4. Hukuman khidmat masyarakat untuk mencegah kesalahan berulang

- Jabatan Penjara telah mula menyediakan deraf prosedur operasi standard untuk menggunakan Akta Kehadiran Wajib 1954 bagi pesalah-pesalah jenayah jalanan, yang membenarkan hukuman seperti kerja-kerja masyarakat dan vokasional di luar penjara, dengan penyeliaan oleh Jabatan Penjara, bagi pesalah kali pertama dan kurang serius

6.7 Kami akan memperluas program-program yang berjaya dan memperbaiki yang lain

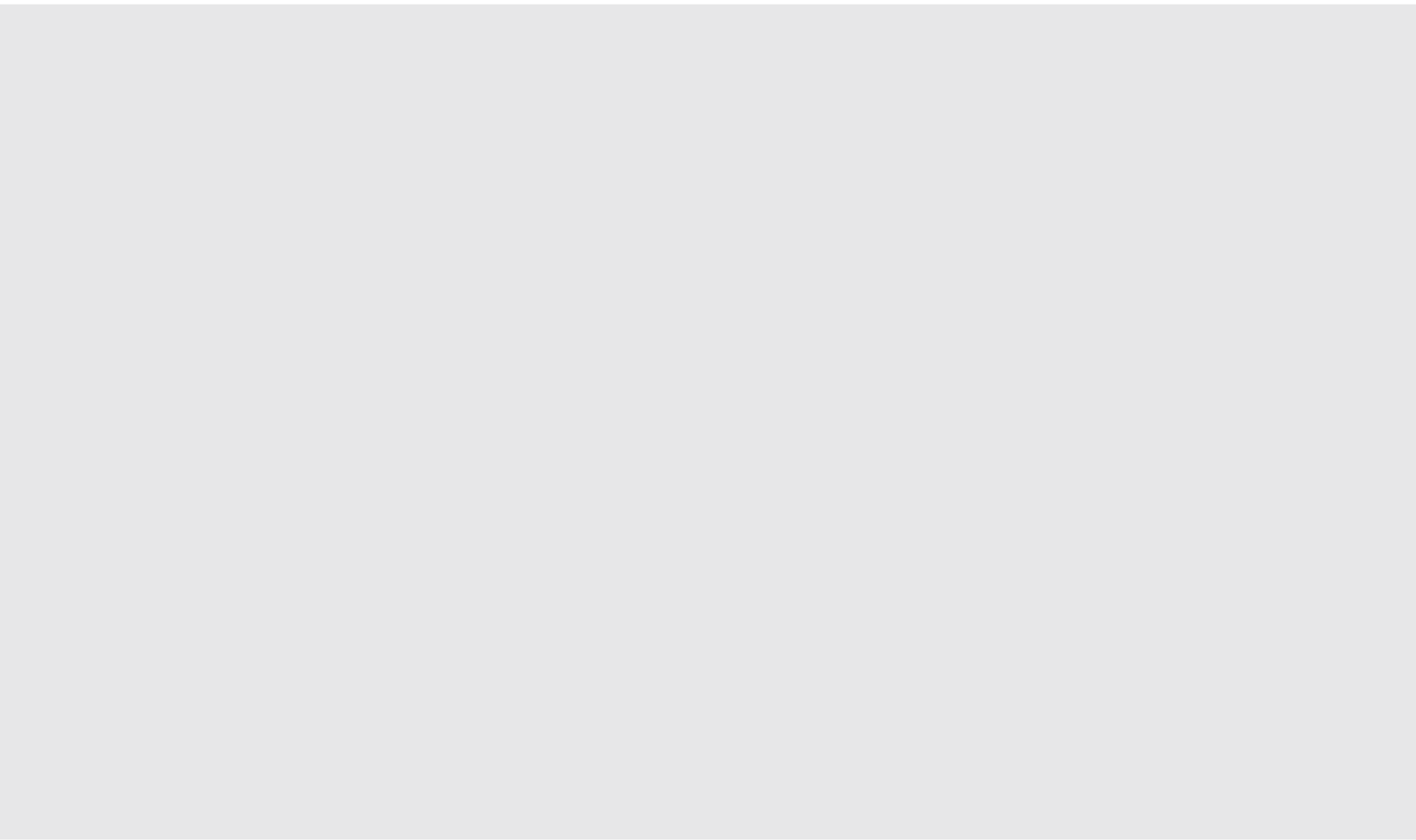
Inisiatif-inisiatif yang diuraikan dalam Seksyen 6.3 dan sasaran-sasaran kami dalam Seksyen 6.4 menggambarkan program yang sungguh beraspirasi tinggi, sejajar dengan metodologi yang diterima pakai dalam Program Transformasi Kerajaan. Bukan kesemuanya akan berjaya dicapai dengan serta-merta, dan kami akan perlu menyelaraskannya serta memperkenalkan yang baru apabila pelaksanaan bertambah maju. Inisiatif-inisiatif yang berjaya akan perlu diperluas dan dipercepat.

Keutamaan semasa kami adalah untuk menjayakan pelaksanaan inisiatif-inisiatif ini. Kami sedang bertungkus-lumus untuk menjayakannya dengan membentuk satu pasukan baru yang berpusat di KDN untuk memacu pelaksanaan.

Pelaksanaan akan memerlukan usaha tertumpu dan bersama daripada kesemua peringkat agensi keadilan jenayah: negara, negeri, daerah mahupun kejuruan. Ia juga akan memerlukan penyertaan rakyat bersama. Barulah kami akan dapat mencapai aspirasi kami untuk mempertingkatkan keselamatan awam di seluruh Malaysia buat semua rakyat Malaysia.

6.8 Penglibatan rakyat dalam membanteras jenayah amat penting

Terdapat banyak cara bagi rakyat untuk turut terlibat dalam mengurangkan jenayah. Individu-individu boleh menyertai Rakan Cop melalui SMS (Hantar "RC[nama negeri anda] DAFTAR[nama anda]" ke 32728). Sebagai alternatif, mereka boleh menyertai kumpulan sukarela seperti RELA, JPAM atau SUKSIS untuk menambahkan bilangan sukarelawan yang sedia ada dalam membantu polis membuat rondaan dan melakukan tugas-tugas lain. Akhir sekali, dengan menjadi ahli yang aktif dalam Rukun Tetangga atau Persatuan Penduduk di kejiranan masing-masing, ia dapat membantu rakyat menjalin hubungan yang lebih erat bersama jiran supaya mereka dapat sama-sama menjaga keselamatan peribadi serta harta benda yang lain. Mengurangkan jenayah menjadi tanggungjawab bersama – marilah kita sama-sama memainkan peranan.

Bab 7

Membanteras rasuah

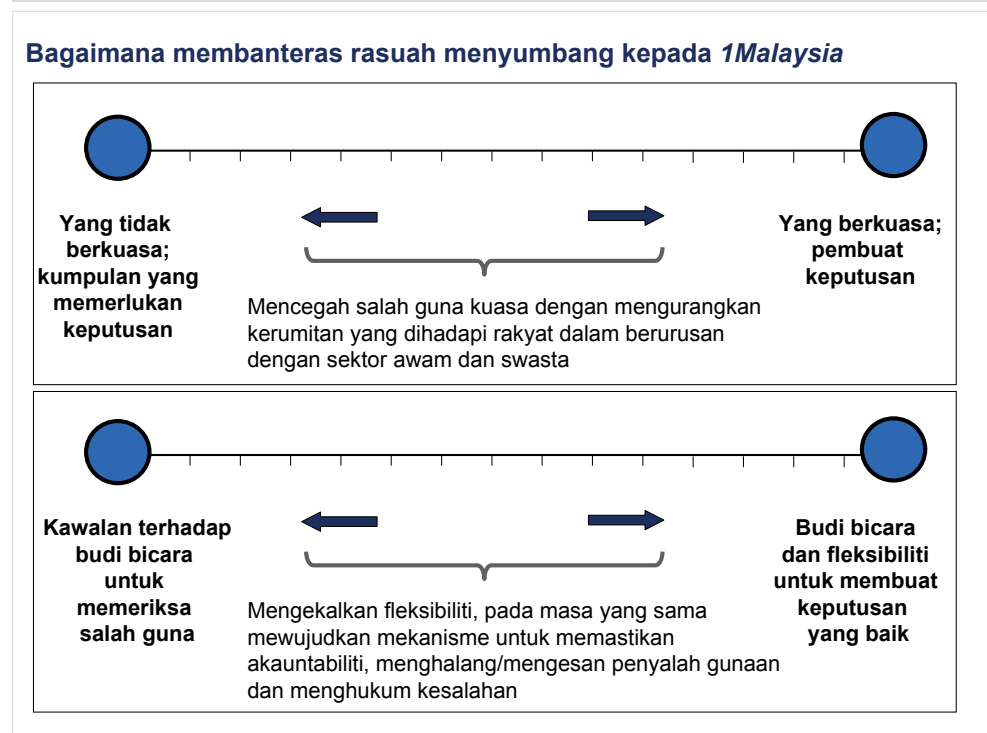
“Kedudukan rasuah Malaysia, menurut Transparency International, telah jatuh ke tangga ke-56 pada tahun ini. Meskipun mewujudkan sebuah negara yang bebas daripada rasuah bukanlah mudah, namun sebagai kerajaan, jelas kami boleh menjadi lebih telus, lebih bertanggungjawab dan lebih berorientasikan tindakan. Saya akan bertanggungjawab dalam melaksanakan rancangan dan mencapai sasaran seperti mana yang dijelaskan di dalam bab ini. Saya juga memohon sokongan semua warga Malaysia untuk bekerjasama dengan saya dan pasukan saya dalam menjadikan hasrat ini satu kenyataan.”

(Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz, Menteri di Jabatan Perdana Menteri)

7.1 Rasuah membebankan Malaysia dengan kos yang signifikan

Amalan rasuah adalah bercanggah dengan nilai-nilai moral, etika dan agama majoriti rakyat Malaysia. Ia menyebabkan kerumitan prosedur dan kewangan dalam kehidupan seharian rakyat selain menyumbang kepada ketidak seimbangan sosio-ekonomi dan menghakis sistem nilai negara Malaysia. Menentang rasuah melibatkan pengurusan polariti antara golongan yang tidak berkuasa dan golongan yang mempunyai kuasa dan budi bicara dalam membuat keputusan (Gambarajah 7.1).

Gambarajah 7.1

Selain masalah sosial, rasuah juga merompak kekayaan dan sumber negara kita. PEMUDAH menganggarkan bahawa rasuah boleh menyebabkan kos sebanyak RM10 bilion setahun, atau 1-2% daripada KDNK, apabila keputusan perniagaan (contohnya pemberian kontrak, perolehan sumber manusia) dilakukan dengan tujuan yang salah. Malah, penghakisan keyakinan terhadap institusi negara oleh orang ramai dan komuniti perniagaan telah sedikit sebanyak menyumbang kepada kejatuhan ketara kedudukan daya saing negara (GCI), daripada 21 negara yang paling berdaya saing di dunia tiga tahun yang lalu kepada kedudukan yang terkini, 24.

Atas sebab-sebab ini, membanteras rasuah sentiasa menjadi salah satu keutamaan kami. Akhir-akhir ini, kami telah mengambil langkah yang kami yakin adalah signifikan, termasuk mewujudkan Institut Integriti Malaysia pada tahun 2004 untuk mempermudah pelaksanaan Pelan Integriti Nasional dan menaik taraf Badan Pencegah Rasuah kepada Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) pada tahun 2009. Kami juga menubuhkan sebuah pasukan petugas khas peringkat atasan yang diketuai oleh Ketua Setiausaha Negara (KSN) Tan Sri Mohd Sidek Hassan untuk mengkaji laporan Ketua Audit Negara 2008 dan mengambil tindakan terhadap mereka yang bertanggungjawab terhadap penyelewengan kewangan yang didedahkan oleh laporan itu.

Meskipun dengan usaha-usaha kerajaan itu, prestasi Malaysia telah jatuh merudum – kedudukan negara dalam Indeks Persepsi Rasuah, Transparency International (TI-CPI) yang berada pada kedudukan ke-23 pada tahun 1995 telah jatuh ke tangga ke-56 pada tahun 2009. Tinjauan menunjukkan bahawa rakyat amat tidak berpuas hati dengan prestasi kerajaan dalam membanteras rasuah. Contohnya, 67% daripada warga Malaysia yang ditinjau menerusi Kajian *Global Corruption Barometer* 2009 percaya bahawa tindakan kerajaan dalam usaha menentang rasuah adalah tidak berkesan.

Justeru, memandangkan isu yang mendesak ini dan juga apa yang telah dipelajari daripada usaha-usaha yang lepas, kami akan melaksanakan usaha melalui cara yang berbeza dalam usaha baru kami membanteras rasuah:

- Memiliki aspirasi yang boleh diukur, yang berdasarkan hasil dan ditanda aras mengikut standard antarabangsa
- Menumpukan pada usaha penambahbaikan terhadap tiga bidang yang paling mudah terdedah kepada rasuah – badan pengawal seliaan dan penguatkuasaan, perolehan kerajaan dan rasuah besar (rasuah politik)
- Menggunakan ukuran dan sasaran KPI yang telus untuk mendefinisikan kejayaan

Ketiga-tiga perkara di atas akan dibincangkan seterusnya.

Kes Indonesia: Kuasa Rakyat

Dari sudut sejarah, Indonesia diselubungi oleh rasuah yang tersebar luas pada semua peringkat kerajaan dan masyarakat awam. Pada tahun 2004, ia menduduki tangga ke-133 dalam indeks TI-CPI, bersama-sama dengan negara seperti Angola, Republik Demokratik Kongo, Georgia dan Turkmenistan. Walau bagaimanapun, presiden yang baru pada tahun 2004 membawa sebuah anjakan daripada kebolehan terimaan rasuah dalam kerajaan, dengan pengumuman sebuah pelan tindakan anti rasuah yang beraspirasi tinggi pada Disember 2004.

Tragedi tsunami di Aceh merupakan ujian yang ketara terhadap pendirian anti rasuah kerajaan baru. Menurut sejarah, rantau itu dianggap sebagai salah satu yang paling kuat dilanda rasuah, dan diburukkan lagi oleh kehadiran pasukan tentera yang dominan yang menyebabkan usaha bantuan persendirian menjadi sukar. Pembinaan semula perkhidmatan air dan sanitasi di Aceh, dianggarkan pada kos USD 350 juta, terdedah keseluruhannya kepada akauntabiliti politik yang terhad, institusi yang lemah dan perkhidmatan yang tidak memadai, utiliti yang disalah urus dan proses perolehan yang terdedah kepada rasuah. Bank Dunia, dalam laporannya pada tahun 2005 berjudul “Rebuilding a Better Aceh and Nias” mencatat bahawa “menghindarkan rasuah dalam dana pembinaan semula memerlukan usaha yang bersepadu dan gigih berkaitan dengan pengawasan dan kawalan, terutamanya memandangkan bahawa industri pembinaan itu sendiri secara tradisinya merupakan yang paling terdedah kepada pakatan sulit, sogokan dan ketirisan yang lain”²¹

Hari ini, pembinaan semula dan usaha bantuan di Aceh dianggap sebagai kes contoh bagi usaha-usaha tempatan, nasional, badan bukan kerajaan dan antarabangsa dalam menangani bencana alam semula jadi.

Antara faktor penting yang menyumbang kepada kejayaan pembinaan semula Aceh ialah penyertaan anggota masyarakat dan pengawasan dalam pembinaan semula: bermula daripada pembuatan keputusan dan perancangan, penentuan keutamaan dan pemantauan hinggalah kepada pengawalan kewangan – yang memastikan wujudnya pengawasan oleh pihak yang berkepentingan dalam memastikan bahawa tidak berlakunya ketirisan/penyalahgunaan dalam usaha pembinaan semula.²²

“Berlaku anjakan dalam persepsi orang ramai sejak tahun 2004, orang ramai melihat bahawa mereka mempunyai peranan yang perlu dimainkan dalam membanteras rasuah. Kumpulan masyarakat awam dan orang ramai melakukan pemantauan yang lebih aktif terhadap proses perolehan berbanding sebelum ini.” – Rezki Sri Wibowo (DSG, TI Indonesia)

Sokongan rakyat yang kukuh terhadap Komisi Pemberantasan Korupsi (KPK) juga merupakan faktor utama kejayaan usaha anti rasuah Indonesia. Suara lantang rakyat atas rakaman perbualan – yang didakwa antara anggota polis, pejabat peguam negara dengan seorang ahli perniagaan yang melibatkan rancangan untuk memperdaya KPK – mengakibatkan peletakan jawatan timbalan peguam negara dan ketua unit penyiasatan nasional.

²¹ World Bank, 2005, Rebuilding a Better Aceh and Nias

²² “Anti-Corruption Efforts in the Post-Tsunami Reconstruction of Water and Sanitation Infrastructure and Services in Aceh, Indonesia” Janelle Plummer, Water and Sanitation Programme

Dalam sebuah gerakan terbesar sejak Reformasi, rakyat Indonesia keluar beramai-ramai untuk menyokong KPK (yang diberi julukan CICA: Cinta Indonesia Cinta KPK) menentang Pejabat Peguam Negara dan Polis Indonesia apabila Polis Indonesia menahan beberapa pegawai kanan badan anti rasuah atas sebab rasuah.

Penglibatan yang aktif oleh masyarakat sivil telah menambah baik persepsi terhadap rasuah di Indonesia. Kajian Global Corruption Barometer 2009 oleh Transparency International mendapati bahawa 74% percaya bahawa tindakan kerajaan adalah berkesan dalam usaha membanteras rasuah. Selain itu, ranking CPI Indonesia telah meningkat ke tangga 111 pada tahun 2009.

7.2 Aspirasi yang boleh diukur, berlandaskan hasil dan ditanda aras mengikut standard antarabangsa

Untuk membolehkan prestasi kami membanteras rasuah diukur secara objektif oleh rakyat, kami telah membangunkan aspirasi yang boleh diukur (contohnya menggunakan kajian pendapat orang ramai yang dijalankan secara bebas), dihubungkan dengan jelas kepada hasil dan ditanda aras mengikut standard antarabangsa. Ini menunjukkan komitmen kami untuk menangani rasuah dan kebersediaan kami untuk diadili atas hasil yang kami capai, dan bukan hanya sekadar pada hasrat baik kami. Aspirasi kami, untuk diukur menerusi NKPI yang relevan yang dibincangkan selepas ini, adalah seperti yang berikut:

- Mengurangkan rasuah menerusi penguatkuasaan dan pematuhan
- Memperbaiki kedudukan Indeks Persepsi Rasuah Transparency International negara
- Memperbaiki persepsi rakyat terhadap integriti kerajaan dan perkhidmatan awam

7.3 Usaha ditumpukan pada tiga bidang yang paling mudah terdedah kepada rasuah

Kini kami akan memberikan tumpuan yang lebih banyak pada bidang-bidang yang amat penting kepada rakyat dan mempunyai impak yang terbesar terhadap kebersaingan kita sebagai sebuah negara. Tumpuan ini penting memandangkan kita perlu menghalakan keupayaan kepimpinan dan sumber-sumber kita untuk membanteras rasuah dengan berkesan. Walau bagaimanapun, ketiga-tiga bidang ini hanya merupakan satu permulaan dan kami akan memperluas usaha pada masa hadapan apabila keupayaan kami berkembang. Tiga bidang yang akan diberikan tumpuan pada waktu yang terdekat ini ialah:

- Agensi pengawal seliaan dan penguatkuasaan
- Perolehan kerajaan
- Rasuah besar (rasuah politik)

Kami mengakui bahawa meskipun mengerahkan seluruh tenaga dan sumber kepada tiga bidang tumpuan tersebut, penambahbaikan tetap tidak akan berlaku dengan sekelip mata. Untuk mendapatkan hasil yang ketara dalam bidang-bidang ini mungkin mengambil masa berbulan-bulan. Walau bagaimanapun, kami telah mengenal pasti sembilan inisiatif utama yang diyakini akan menangani isu rasuah di Malaysia. Kami akan terus memperinci inisiatif-inisiatif ini berdasarkan hasil daripada pelaksanaan pada peringkat akar umbi, dan tiga bidang ini tidak mewakili senarai lengkap inisiatif yang akan kami laksanakan dalam usaha kami membanteras rasuah. Sembilan inisiatif ini akan dibincangkan sekarang kerana ia berkaitan dengan tiga bidang tumpuan tersebut.

7.3.1 Meraih semula keyakinan terhadap agensi pengawal seliaan dan penguatkuasaan

Kami menyasarkan untuk meraih semula keyakinan orang ramai terhadap agensi pengawal seliaan dan penguatkuasaan: PDRM, Jabatan Kastam Diraja Malaysia (KDRM), Jabatan Imigresen Malaysia (Imigresen) dan Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ). Komuniti perniagaan dan orang ramai meletakkan empat agensi kerajaan ini sebagai mempunyai persepsi integriti terendah dalam Kajian *Malaysian Transparency Perception* 2007. Agensi-agensi ini juga merupakan empat agensi yang mempunyai jumlah kes pertuduhan terbanyak oleh SPRM pada tahun 2005 dan 2009. Inisiatif kami untuk meraih semula keyakinan orang ramai termasuk:

- **Inisiatif 1: Memantapkan dan memperkukuh unit-unit pematuhan (*compliance units*)**

Keberkesanan agensi penguatkuasaan Malaysia telah mendapat perhatian apabila tahap jenayah dan kegiatan terhadap kesalahan yang jelas (contohnya kenderaan lebih muatan, kemasukan pendatang tanpa izin) terus mencatat peningkatan. Dasar dan tatacara sememangnya telah diwujudkan untuk memastikan agensi-agensi tersebut memenuhi amalan terbaik. Walau bagaimanapun, terdapat kekurangan pemantauan kepatuhan yang jelas dan pengurusan konsekuensi yang membawa kepada amalan rasuah yang tersebar luas. Berdasarkan maklumat yang diberikan oleh PDRM, KDRM, Imigresen dan JPJ, unit pematuhan agensi-agensi penguatkuasaan ini memerlukan lebih banyak sumber untuk meningkatkan keberkesanan keseluruhan masing-masing (Gambarajah 7.2), terutamanya pematuhan dalam bidang-bidang berikut merupakan satu perkara yang penting:

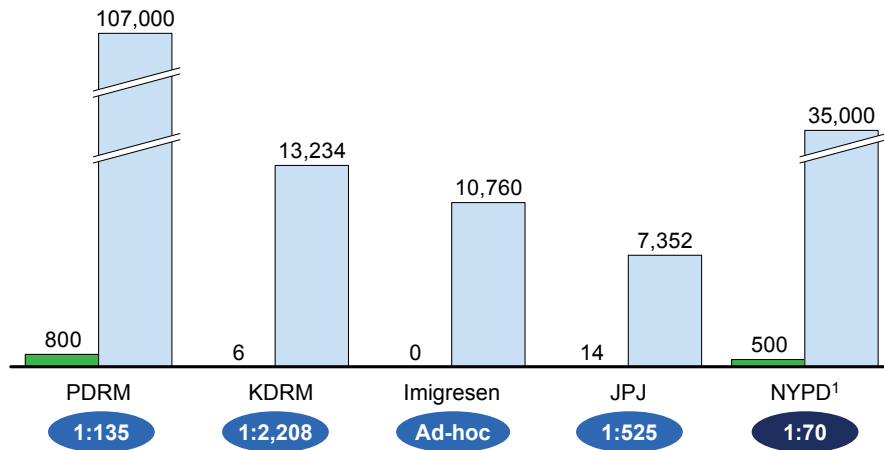
- PDRM: Jabatan Siasatan Jenayah (CID), Jabatan Siasatan Jenayah Perdagangan (CCID), Jabatan Narkotik dan Jabatan Keselamatan Dalam Negeri dan Jabatan Ketenteraman Awam
- KDRM: Bahagian Penguatkuasaan dan Kastam
- Imigresen: Bahagian Penguatkuasaan, Pekerja Asing, Visa, Pas dan Permit dan Pasport
- JPJ: Bahagian Penguatkuasaan

Gambarajah 7.2

Nisbah pegawai pematuhan berbanding kakitangan penguatkuasaan amat rendah berbanding dengan agensi penguatkuasaan di negara lain

Nisbah pegawai pematuhan berbanding seluruh kakitangan penguatkuasaan

■ Kakitangan pematuhan
■ Kakitangan penguatkuasaan

¹ NYPD: New York Police Department (Internal Affairs Bureau)

Sumber: PDRM; JPJ; KDRM; JIM; pelbagai literatur dalam talian

Justeru, untuk memperketat pemantauan berkaitan dengan agensi pematuhan dan para pegawainya, kami akan melantik kakitangan unit pematuhan dengan sewajarnya, memberikan kuasa kepada unit untuk bertindak di bawah pengawasan langsung ketua agensi dan sebuah Suruhanjaya Bebas selain mewujudkan sebuah rangka kerja penyokong.

Kami akan memperuntukkan sumber-sumber yang sesuai untuk unit pematuhan khusus dalam setiap agensi penguatkuasaan.

Setiap unit pematuhan akan diberi kuasa untuk mengambil tindakan dan membuat laporan secara terus kepada ketua agensi penguatkuasaan itu, dengan sebuah Suruhanjaya Bebas mengawasi pengurusan dan pengendaliannya. Peranan unit pematuhan akan mencakup pemeriksaan secara kerap terhadap proses penguatkuasaan (berjadual dan tidak berjadual), menyiasat kes-kes salah laku, salah urus dan penyalahgunaan kuasa yang dilaporkan, mengumpul perisikan untuk bertindak terhadap amalan rasuah bersindiket yang melibatkan kakitangan penguatkuasaan dan mencadangkan penambahbaikan terhadap dasar dan tatacara operasi yang sedia ada. Gambarajah 7.3 menunjukkan carta organisasi sebuah unit pematuhan.

Sebuah rangka kerja yang menyokong akan diwujudkan untuk meningkatkan keberkesanan unit pematuhan. Ini akan mencakup sebuah rangka kerja penyampai maklumat yang berfungsi sepenuhnya, sebuah penilaian terhadap integriti semua kakitangan pematuhan, latihan keupayaan, sebuah rangka kerja pengurusan ganjaran dan konsekuensi dan juga sebuah program pendidikan dan kesedaran.

Gambarajah 7.3

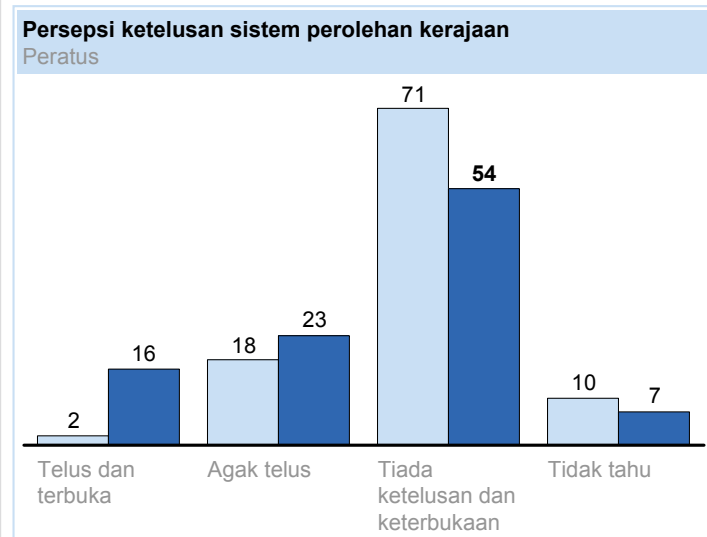
Selain memantapkan dan memperkukuh unit pematuhan, kami juga akan melaksanakan inisiatif-inisiatif lain yang direka bentuk untuk mengurangkan peluang berlakunya amalan rasuah. Ini termasuk menginstitusikan penggiliran kerja (*job rotation*) untuk menghalang pegawai penguatkuasa daripada membentuk hubungan kerjasama dengan organisasi jenayah dan mewujudkan carta liga prestasi bagi semua pihak berkuasa tempatan.

7.3.2 Mengurangkan ketirisan dana dalam perolehan kerajaan

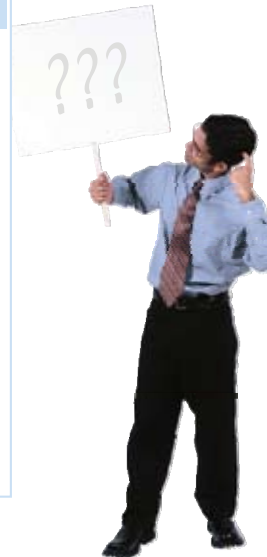
Kami akan mengurangkan ketirisan dana yang diperuntukkan untuk pembangunan nasional dan perbelanjaan operasi selain memastikan ketelusan dalam penganugerahan kontrak. Pada masa ini, orang ramai berpersepsi bahawa terdapat kekurangan ketelusan dalam proses perolehan negara (Gambarajah 7.4).

Gambarajah 7.4

Persepsi orang ramai bahawa terdapat kekurangan ketelusan dalam proses atau sistem yang digunakan untuk menganugerahkan projek utama kerajaan

Sumber: Merdeka Center: Malaysian Transparency Perception Survey 2007

Penubuhan sebuah pasukan petugas peringkat atasan yang diketuai oleh KSN untuk mengkaji dan mengambil tindakan berasaskan laporan Ketua Audit Negara 2008 merupakan isyarat terhadap pendirian kami dalam bidang ini.

Contoh bidang yang perlu ditambah baik

Berasaskan semangat ketelusan, kami menerbitkan sepenuhnya Laporan Ketua Audit Negara 2008. Laporan ini menyerlahkan keadaan yang sekiranya tidak diuruskan dengan baik, mampu memberikan peluang kepada rasuah dan amalan yang tidak sewajarnya di jabatan dan syarikat kerajaan. Petikan:

“kerja yang dilaksanakan tidak mengikut skop asal... kos projek meningkat... kemudahan yang siap dibina tidak digunakan, pembayaran telah dibuat bagi kerja yang tidak dilaksanakan...”

“...kelemahan dalam urusan pungutan duti tersebut seperti kelewatan ejen penghantaran atau pengimport mengikrarkan barangan dan membayar duti/cukai import, kesilapan penjenisan dan penilaian oleh Pegawai Penaksir, kelemahan pengendalian borang kastam...”

“...kerja pembinaan kurang berkualiti ...”

“...sungguhpun projek ini bertujuan untuk menyediakan jalan yang berturap... namun hanya jalan ‘gravel’ yang dibina...”

“...projek lewat disiapkan menyebabkan kos projek meningkat dianggarkan sejumlah RM1.43 bilion; perolehan peralatan melebihi keperluan...”

“...pembiayaan diberi kepada penerima yang tidak layak... kelewatan mengagihkan peruntukan...”

“...kelulusan pembangunan dibuat berdasarkan kepada draf RT (Rancangan Tempatan) sahaja...”

“...harga peralatan yang dibeli jauh lebih tinggi daripada harga pasaran; peralatan bernilai tidak kurang daripada RM3.66 juta masih tidak digunakan atau tidak digunakan secara optimum...”

“...pinjaman diluluskan tidak memenuhi kriteria yang ditetapkan; pinjaman diluluskan tanpa sekuriti mudah cair atau jaminan bank / korporat; kelonggaran dalam proses pengeluaran pinjaman...”

“...tiada perjanjian ditandatangani...”

“...tidak menguruskan kewangannya mengikut peraturan yang telah ditetapkan...”

Untuk mengelakkan berulangnya kejadian seperti yang dilaporkan oleh Ketua Audit Negara, kami akan mengambil tindakan yang berikut:

- **Inisiatif 2: Menjelaskan parameter surat sokongan**

Kami menyasarkan untuk mengurangkan secara berperingkat amalan surat sokongan, yang kerap digunakan untuk mempengaruhi kakitangan kerajaan untuk memintasi dasar dan tatacara standard kerajaan dalam mendapatkan kontrak. Kerap kali, campur tangan ini tidak semestinya datang daripada ahli politik sahaja, tetapi daripada individu yang mempunyai kepentingan tertentu yang menggunakan surat sokongan sebagai pengaruh untuk membuat perundingan dengan kerajaan.

Memahami bahawa sukar untuk mengubah amalan ini dengan sekelip mata, kami akan melaksanakan inisiatif ini dalam beberapa fasa. Pada peringkat awal, kami akan mengeluarkan arahan kepada kakitangan kerajaan bahawa surat sokongan dan bentuk melobi lain yang berkaitan tidak seharusnya mengganggu atau memintasi proses kerajaan. Fasa kedua akan menumpukan pada pengeluaran sebuah arahan untuk menghapuskan amalan surat sokongan. Di samping itu, Kementerian Kewangan akan membuat tindakan susulan terhadap kedua-dua arahan dengan pekeliling perbendaharaan kepada semua agensi dan kementerian untuk menolak kandungan, dan sebarang cadangan serta arahan yang berkaitan, yang terkandung dalam surat sokongan. Inisiatif ini juga akan disokong oleh sebuah saluran yang boleh digunakan oleh orang ramai untuk membuat laporan tanpa nama mengenai campur tangan tersebut kepada SPRM.

- **Inisiatif 3: Mendedahkan butiran kontrak perolehan kerajaan**

Adalah menjadi pengetahuan umum bahawa ketelusan adalah penting bagi sebuah proses perolehan kerajaan yang cekap. Ini adalah kerana ketelusan meningkatkan pengawasan awam terhadap proses perolehan dan membantu dalam memastikan bahawa akauntabiliti, dan dasar, peraturan dan tatacara yang jelas telah pun diwujudkan dan diikuti dengan ketat.

Analisis kami terhadap proses tender menunjukkan potensi untuk persepsi negatif orang ramai berlaku pada pelbagai peringkat, bermula daripada permulaan projek dan perancangan hingga kepada pelaksanaan kontrak. Orang ramai di sektor awam dan swasta adalah skeptikal terhadap projek yang tidak perlu, keputusan penganugerahan yang tidak diumumkan kepada orang ramai atau tidak dijustifikasikan dengan secukupnya, kelewatan projek, variasi kontrak dan penyembunyian kerja yang lebih rendah daripada standard sebenar. Ini disokong oleh beberapa laporan media baru-baru ini yang menyerlahkan masalah pembinaan (contohnya kecacatan di Lebuhraya Lingkaran Tengah 2, keruntuhan bumbung di Stadium Terengganu), kemungkinan terlebih belanja dan terlebih bayaran kos (contohnya Zon Bebas Pelabuhan Kelang, komputer riba dibeli pada harga RM 42,320 oleh sebuah kolej kerajaan) dan kekurangan ketelusan dasar perolehan, proses tender dan belanjawan.

Keperluan untuk pendedahan telah pun dilaksanakan untuk proses perolehan kerajaan. Contohnya, Surat Pekeliling Perbendaharaan No. 5, Tahun 2007 klausa 43.4, mensyaratkan agensi pelaksana untuk mengumumkan projek dan perolehan yang dianugerahkan, nama kontraktor yang berjaya, jumlah kontrak dan tempoh projek di papan kenyataan agensi. Ia juga mensyaratkan supaya semua keputusan tender diumumkan kepada orang ramai di setiap laman web agensi pelaksana dan juga di portal kerajaan. Satu tinjauan terhadap laman web agensi pelaksana dan temu bual terhadap wakil-wakil daripada kementerian yang utama (contohnya Kementerian Kesihatan, Kementerian Pelajaran, KDN) mendapati bahawa pematuhan terhadap ketelusan adalah longgar.

Perolehan kerajaan – contoh daripada Singapura dan Korea Selatan

Amalan di negara-negara lain menunjukkan bahawa kerajaan tersebut bergerak ke arah ketelusan yang lebih tinggi dan pendedahan maklumat yang menyeluruh. Bagi kebanyakan negara, maklumat didedahkan di sebuah one-stop centre, dengan demikian semua maklumat dengan proses dan keputusan perolehan boleh didapati dan diakses dengan mudah.

Singapura mendedahkan maklumat perolehan utama di portal e-perolehannya:

- Projek yang dirancang untuk pembelian lebih besar daripada SGD 200,000 dalam tahun fiskal: mencakup huraian tentang pembelian dan nama kementerian atau lembaga yang membeli
- Pelawaan untuk sebut harga atau tender: mencakup huraian tentang tender atau sebut harga dan nama entiti yang menjemput
- Maklumat tentang penganugerahan: mencakup nama entiti yang menganugerahkan, nama pihak yang dianugerahi dan nilai anugerah
- Maklumat berkenaan dengan perolehan kerajaan: mencakup struktur pentadbiran, panduan perolehan, dasar dan tatacara perolehan, tatacara aduan atau rayuan dan kuasa serta justifikasi untuk pemecatan (termasuk amalan rasuah)

Korea Selatan turut unggul dari perspektif kemajuan dalam perolehan kerajaan. Maklumat yang berikut didedahkan di portal e-perolehannya:

- Pelawaan untuk sebut harga atau tender: mencakup huraian tentang sebut harga, nama entiti yang mempelawa dan anggaran kos
- Maklumat tentang anugerah: mencakup nama entiti yang menganugerahkan, anggaran kos, nama pihak yang dianugerahi dan nilai anugerah
- Maklumat perolehan kerajaan: mencakup struktur pentadbiran, undang-undang yang relevan, dasar dan tatacara perolehan serta tatakelakuan

Untuk memperbetulkan pendedahan yang longgar ini, kami kini mempertanggungjawabkan KSU dan Ketua Pengarah untuk memastikan maklumat terkini berikut daripada kementerian/jabatan masing-masing didedahkan: ²³

- Senarai tahunan semua projek perolehan yang dirancang yang telah diperuntukkan dan diluluskan bajetnya
- Butiran tentang projek yang dianugerahkan termasuk nama kontraktor yang berjaya, jumlah kontrak dan tempoh projek
- Proses perolehan termasuk proses perolehan utama untuk tender (terbuka dan terpilih), sebut harga dan pembelian langsung selain garis panduan tentang pemilihan jawatankuasa tender, kriteria penilaian dan kod etika.

Kementerian perlu menerbitkan maklumat secara berpusat di portal e-Kerajaan, yang akan memaparkan ringkasan projek-projek di mana perolehan dirancang dan dianugerahkan oleh kementerian berkenaan. Melalui portal ini, orang ramai akan dihubungkan dengan laman web kementerian berkenaan untuk mendapatkan butiran selanjutnya mengenai projek atau perolehan tersebut.

²³ Tidak termasuk sebarang maklumat yang sensitif atau mengancam keselamatan negara

7.3.3 Menangani rasuah besar

Kami perlu menghalang penyalahgunaan kuasa dan sumber awam oleh ahli politik dan kakitangan kanan kerajaan. Di samping itu, kami perlu memperbetulkan pelaksanaan keadilan untuk memastikan bahawa semua pesalah, tanpa mengira status dan kedudukan, dihukum dengan segera dan hukuman yang keras dijatuhkan terhadap semua yang disabitkan kesalahan. Ini merupakan bidang yang penting untuk diberikan tumpuan, memandangkan persepsi warga Malaysia bahawa parti politik dan kakitangan kerajaan merupakan entiti yang paling banyak dilanda rasuah (Gambarajah 7.5).

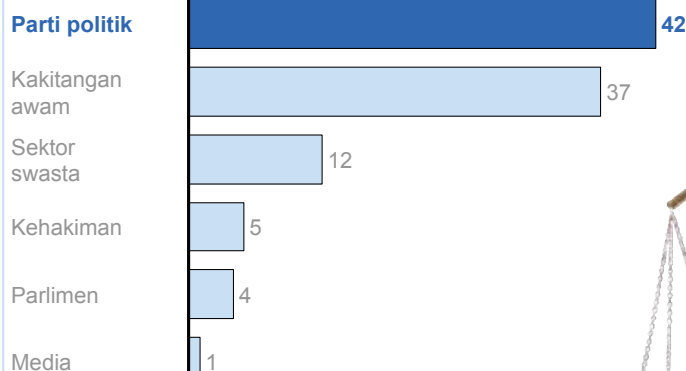
Gambarajah 7.5

Persepsi rakyat Malaysia bahawa rasuah paling banyak melanda parti politik

Peratus

Manakah antara enam sektor/organisasi yang anda anggap paling banyak dilanda rasuah?

Sumber: Transparency International, Kajian Global Corruption Barometer 2009

Sementara kita mengakui bahawa sukar untuk memperoleh hasil yang segera dalam bidang ini, kami komited terhadap pelaksanaan inisiatif yang berikut:

- **Inisiatif 4: Menguatkuasakan undang-undang politik sedia ada dan menjalankan kajian untuk mengubah suai pembiayaan politik**

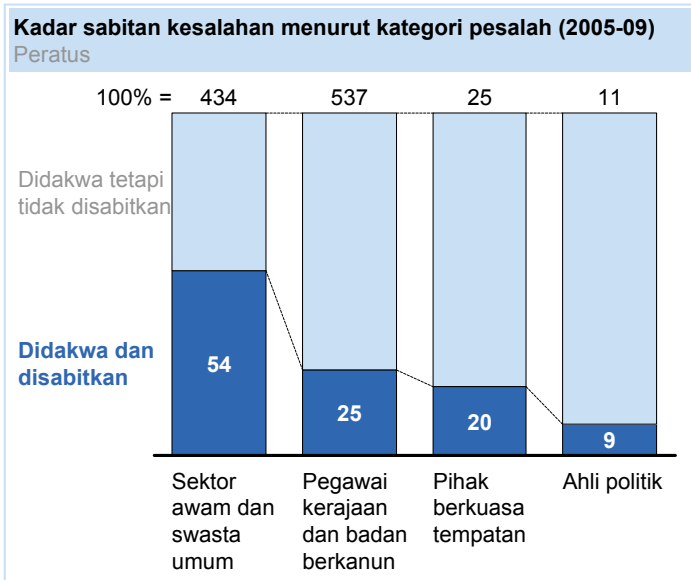
Untuk meningkatkan tahap ketelusan dalam proses pembiayaan politik, kami mencadangkan supaya ahli politik dan parti politik disyaratkan untuk mendedahkan sumber pembiayaan dan perbelanjaan mereka kepada agensi yang bersesuaian. Pada masa yang sama, Akta Pertubuhan 1966 perlu dikuatkuasakan dengan ketat terhadap semua parti politik untuk memastikan bahawa mereka mengemukakan laporan kepada Pendaftar Pertubuhan dengan cara yang betul dan menepati waktu. Di samping itu, kesalahan yang dinyatakan di bawah Akta Kesalahan Pilihan Raya 1954 akan dipantau dengan ketat ketika tempoh pilihan raya untuk menghalang calon-calon daripada terbabit dalam amalan rasuah dan memastikan integriti sumber pembiayaan mereka. Untuk memperkukuh inisiatif ini, kami akan melaksanakan kajian yang komprehensif, dalam lingkungan perlembagaan, mengenai landskap pembiayaan politik semasa di Malaysia. Kajian itu akan menilai kebolehan melaksanakan memperkenalkan pendekatan holistik terhadap pembiayaan yang merangkumi sebuah proses pendedahan yang ditambah baik, had maksima bagi derma swasta dan pembiayaan awam tambahan.

- **Inisiatif 5: mengumumkan dasar toleransi sifar yang disokong oleh rangka kerja perlindungan pemberi maklumat (*whistleblower*) yang kukuh**

Sementara terdapat banyak contoh berkenaan dengan pegawai berpangkat tinggi dan menteri yang terbabit dalam kes rasuah yang melibatkan jumlah wang yang besar, terdapat kekurangan ketelusan dan liputan terhadap tindakan yang diambil terhadap kes-kes berprofil tinggi ini. Pendakwaan yang berjaya terhadap individu yang berkuasa juga jarang berlaku (Gambarajah 7.6), menyebabkan orang ramai percaya bahawa kami melindungi ahli politik dan individu yang mempunyai hubungan politik.

Gambarajah 7.6

Jarang berlaku pendakwaan yang berjaya terhadap ahli politik

Source: MACC

Justeru, untuk menjelaskan bahawa kami tidak melindungi ahli politik dan individu yang mempunyai hubungan politik, kami akan memperkenalkan dasar toleransi sifar, yang mempunyai tiga mesej utama:

- Tidak ada sesiapa pun yang mengatasi undang-undang, dan semua kes rasuah yang dilaporkan akan disiasat sepenuhnya tanpa mengira kedudukan atau status mereka yang terlibat
- Pendedahan sepenuhnya: Butiran tentang pesalah yang disabitkan kesalahan akan didedahkan kepada orang ramai sebagai tindakan pencegahan
- Hukuman yang cepat dan keras akan dijatuhkan terhadap mereka yang didapati bersalah kerana rasuah

Untuk menyokong komitmen kami membanteras rasuah, kami akan mewujudkan sebuah rangka kerja yang komprehensif untuk melindungi pemberi maklumat, iaitu rangka kerja yang mengandungi perundangan yang kukuh dan mekanisme pelaksanaan yang berkesan.

Perundangan yang merupakan sebuah komponen asas rangka kerja perlindungan penyampai maklumat, akan ditumpukan pada skop perlindungan, jenis pendedahan dan ciri perlindungan. Undang-undang perlindungan pemberi maklumat perlu merangkumi semua anggota masyarakat dan sektor swasta yang mendedahkan salah laku selain melindungi mereka yang diperlukan untuk membantu dalam proses dalaman atau luaran (contohnya melakukan penyiasatan, melaksanakan audit).

Pendedahan yang kami cadangkan untuk dilindungi akan merangkumi penyalahgunaan kuasa, pelanggaran undang-undang dan standard etika, bahaya kepada kesihatan awam atau keselamatan, pembaziran yang serius, kesalahan undang-undang dan kepincangan pengurusan. Pendedahan perlu dibuat secara “setelus hati” (*in good faith*) berdasarkan “asas yang jujur dan munasabah pada waktu tertentu itu” tanpa mewajibkan bukti yang kukuh daripada pemberi maklumat. Tanggungjawab mengumpulkan bukti kemudiannya akan ditugaskan kepada agensi penyiasatan untuk memastikan bahawa pemberi maklumat tidak terkompromi. Walau bagaimanapun, penyampai maklumat boleh memberikan bukti sekiranya ia wujud secara sah sepanjang tempoh mereka bertugas.

Bentuk perlindungan perlu merangkumi perlindungan daripada liabiliti sivil dan jenayah (contohnya fitnah, pelanggaran peruntukan kesulitan dan kerahsiaan berkanun), perlindungan terhadap status pekerjaan (contohnya pemecatan, penggantungan, diskriminasi), kelayakan untuk relokasi sekiranya perlu dan kelayakan pada pihak pemberi maklumat untuk mengambil tindakan undang-undang terhadap mana-mana individu atau badan yang bertanggungjawab bagi sebarang tindakan balas yang diambil terhadap pemberi maklumat. Di samping itu, beban bukti untuk tuntutan tindakan balas akan diterbalikkan: Tindakan balas dianggap telah berlaku sekiranya tindakan disiplin ke atas pemberi maklumat tidak dapat dijustifikasikan. Contohnya, sebuah tindakan balas dikira telah berlaku sekiranya seorang pemberi maklumat dibuang daripada kerja setelah pendedahan dibuat, melainkan ia dibuktikan sebaliknya oleh pengurusan.

Undang-undang pemberi maklumat akan disokong oleh tiga mekanisme: sebuah agensi yang diperkuasakan, struktur pelaporan dalaman dan kempen kesedaran.

Kami akan menubuhkan sebuah agensi yang ditugaskan untuk melaksanakan, mengawas dan menguatkuasakan rangka kerja perlindungan pemberi maklumat. Tanggungjawab utama agensi ini termasuk menyediakan saluran yang boleh diakses untuk aduan, menyediakan bantuan nasihat perundangan serta menerima dan menyiasat aduan.

Struktur pelaporan dalaman atau saluran mesti diwujudkan dalam semua badan dan agensi kerajaan untuk menangani aduan tentang salah laku, dengan sektor swasta juga digalakkan mengambil tindakan yang sama. Sementara saluran-saluran ini seharusnya mudah diakses, kerahsiaan pemberi maklumat perlu dijamin. Pemberi maklumat yang berasa tidak selesa untuk melaporkan kesalahan pada peringkat dalaman akan digalakkan untuk membawa kes mereka ke agensi yang diperkuasakan.

Kempen kesedaran (contohnya menerusi NGO dan agensi yang diperkuasakan) akan dilaksanakan untuk menyedarkan bakal pemberi maklumat tentang hak-hak mereka dan perlindungan yang tersedia untuk mereka selain untuk menentang stigma budaya yang menggambarkan bahawa pemberi maklumat merupakan individu yang mengkhianati kepercayaan rakan-rakan atau majikan mereka.

- **Inisiatif 6: Memperkukuh kebebasan institusi utama**

Kami telah pun melaksanakan pembaharuan yang ketara untuk menggalakkan kebebasan institusi-institusi utama, dengan perundangan utama seperti Akta Suruhanjaya Pelantikan Kehakiman (JAC) dan Akta Suruhanjaya Pencegahan

Rasuah Malaysia diluluskan pada tahun 2009. Walau bagaimanapun, masih terdapat persepsi bahawa institusi tersebut dan institusi timbang-tara (*check and balance*) di negara ini masih belum bebas. Kami berhasrat mengubah persepsi ini dan sudah pun mengidentifikasi dua bidang utama yang sedia untuk dilaksanakan setelah kajian penuh dilakukan terhadap situasi waktu ini.

Bidang Kajian 1: Kami akan melaksanakan kajian terhadap JAC untuk mencari jalan memperkukuh peranannya dalam mencadangkan pelantikan kehakiman, dalam lingkungan Perlembagaan. Bidang-bidang kajian akan merangkumi:

- Operasi – contohnya memperluas skop tanggungjawab JAC dan menginstitusikan mekanisme pelaksanaan yang lebih baik
- Keupayaan – contohnya meningkatkan keupayaan JAC untuk mendapatkan dan menarik individu yang paling berbakat dan berkemahiran bagi jawatan kehakiman
- Kebebasan – contohnya meningkatkan persepsi orang ramai terhadap kebebasan dan ketelusan JAC.

Kajian ini akan diberikan tanggungjawab untuk mengemukakan cadangan perubahan untuk tempoh jangka pendek dan jangka panjang yang akan membawa kepada pengembalian kepercayaan orang ramai terhadap sistem kehakiman negara (Gambarajah 7.7).

Gambarajah 7.7

Cadangan pertimbangan untuk kajian ke dalam JAC

Pelan tindakan

	Jangka pendek	Jangka panjang
Tatacara	▪ Proses perundingan yang lebih banyak dan telus untuk mendapatkan calon yang berpotensi – Mengiklankan kekosongan – Membangunkan profil kerja yang lebih mendalam dan spesifik – Mengadakan perundingan formal dengan komuniti peguam	
Perundingan	▪ Pesuruhjaya Kehakiman juga perlu dicalonkan oleh JAC kerana mereka sebahagian daripada Mahkamah atasan* ▪ Pemecatan ahli jawatankuasa perlu diluluskan oleh Parlimen	▪ Proses pemilihan diperluas, mencakup pelantikan hakim-hakim mahkamah sesyen ▪ Komposisi individu terkemuka dipertingkatkan ▪ JAC diberi kawalan sepenuhnya terhadap tatacara tetapi PM boleh memohon supaya keputusan dikaji semula

* Mahkamah Tinggi, Rayuan dan Persekutuan

Bidang kajian 2: Kajian yang kedua akan dilaksanakan untuk memperkukuh kebebasan institusi kehakiman utama yang lain, dalam lingkungan perlembagaan. Kami akan mengkaji inisiatif untuk memastikan bahawa institusi-institusi tersebut memainkan peranan yang lebih penting dalam menyediakan timbang-tara yang sewajarnya terhadap sistem kehakiman negara. Jadual 7.1 menggariskan cadangan pertimbangan untuk kajian selanjutnya.

Jadual 7.1: Cadangan pertimbangan untuk kebebasan institusi utama

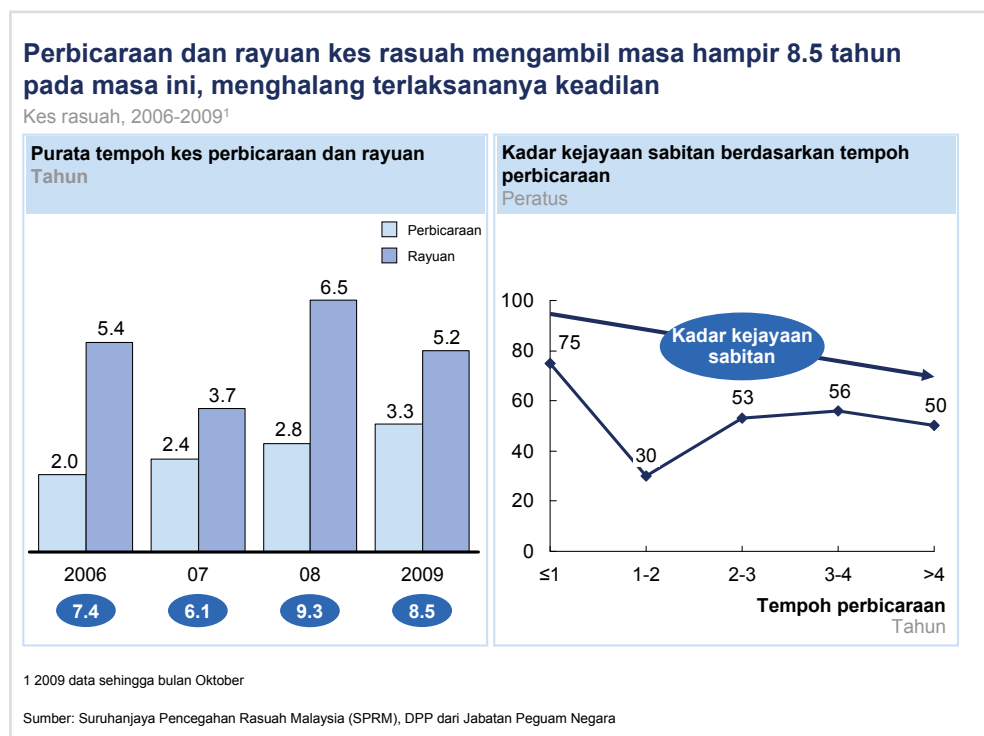
Institusi	Inisiatif
Pejabat Ketua Audit Negara dan Suruhanjaya Pilihan Raya	• Pelantikan – PM mencadangkan seorang calon kepada Yang Dipertuan Agong setelah disetujui oleh Parlimen atau sebuah jawatankuasa, contohnya Jawatankuasa Akaun Awam. – Pelantikan dibuat mengikut asas tempoh yang ditetapkan dan tidak boleh diperbaharui, contohnya, lima tahun, untuk memastikan kebebasan dan tumpuan terhadap tempoh semasa – Institusi mempunyai skim perkhidmatan yang tertutup untuk menghalang campur tangan daripada pihak-pihak lain yang mempunyai kepentingan tertentu. • Pelaporan – Badan-badan bebas melaporkan kepada Parlimen menerusi ahli jawatankuasa yang relevan, yang mengkaji pembiayaan kewangan, perancangan dan hasil-hasilnya – Penubuhan jawatankuasa parlimen yang baru untuk memantau Suruhanjaya Pilihan Raya dan juga badan-badan bebas yang lain, dipengerusikan oleh Yang di-Pertua Dewan Rakyat • Bajet – Bajet untuk badan-badan bebas ditentukan oleh Parlimen berdasarkan cadangan daripada ahli jawatankuasa Parlimen dan setelah perundingan diadakan dengan Kerajaan
SPRM	• Pelantikan – PM mencalonkan seorang Pesuruhjaya kepada Yang Dipertuan Agong setelah persetujuan oleh Jawatankuasa Khas Parlimen mengenai Rasuah – Pendakwa Raya dilantik dari luar Jabatan Peguam Negara, contohnya hakim dan peguam bersara, berdasarkan kontrak, untuk menggalakkan kebebasan yang lebih tinggi dalam pendakwaan kes-kes. Kuasa Pendakwa Raya masih berasal daripada dan dikawal oleh Peguam Negara

Institusi	Inisiatif
Jabatan Peguam Negara	• Pelaporan – Prestasi dan perlakuan Jabatan Peguam Negara akan dipantau oleh sebuah Jawatankuasa Parlimen untuk memastikan bahawa pendakwaan dilaksanakan dengan cara yang ketat dan saksama

- **Inisiatif 7: Berusaha untuk menyelesaikan pendakwaan kes rasuah dalam tempoh satu tahun, terutamanya kes yang membabitkan kepentingan awam**

Pada masa ini, purata jangka masa penyelesaian percikaraan dan rayuan bagi sebuah kes rasuah ialah 8.5 tahun (data dari Januari hingga Oktober 2009) (Gambarajah 7.8). Percikaraan dan rayuan yang panjang ini meningkatkan peluang kehilangan saksi penting, pengubahan saksi dan bukti serta luputnya ingatan saksi selain saksi menjadi kecewa atau kehilangan minat dalam kes dan seterusnya enggan memberikan kerjasama. Akibatnya, proses yang panjang ini terbukti mengurangkan kadar sabitan kesalahan dan ia juga dilihat sebagai faktor yang menanggukkan terlaksananya keadilan.

Gambarajah 7.8

Untuk memastikan pendakwaan yang segera dan cekap, tatacara bagi rakaman kenyataan saksi dan penyampaian sepina akan diperkukuh. Selain itu, jadual pelaksanaan yang ketat akan dikuatkuasakan terhadap semua proses dan tatacara pendakwaan. Sejajar dengan itu, keupayaan pengendalian kes mahkamah juga akan ditingkatkan menerusi pelantikan Timbalan Pendakwa Raya tambahan dan penubuhan mahkamah rasuah khas.

- **Inisiatif 8: Menguatkuasakan hukuman yang lebih keras**

Di bawah Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia 2009, tidak ada hukuman minimum ditetapkan sekiranya seseorang individu didapati bersalah kerana rasuah. Pada masa yang sama, bagi kes-kes yang tidak didakwa, tindakan disiplin jabatan lazimnya adalah ringan (contohnya pengeluaran amaran). Ini menyebabkan kurangnya alat pencegahan terhadap penerimaan rasuah. Justeru, hukuman minimum penjara melalui pendekatan berperingkat berdasarkan keseriusan kesalahan akan dilaksanakan sebagaimana yang diperincikan dalam Gambarajah 7.9. Di samping itu, struktur hukuman yang lebih keras juga akan dilaksanakan terhadap pegawai awam yang disabitkan kesalahan (kakitangan awam dan ahli pentadbiran, perundangan dan kehakiman), kerana ia melibatkan amanah dan dana awam.

Gambarajah 7.9

Penjara minimum dan hukuman yang lebih berat terhadap pegawai awam

CONTOH

Hukuman penjara minimum	
Nilai rasuah RM ribu	Hukuman penjara minimum Hari
≤ 100	1
100 < Suapan ≤ 500	30
> 500	60

Hukuman lebih berat terhadap pegawai awam		
Pesalah		
Hukuman	Biasa	Pegawai awam ¹
Penjara (Maksima)	20 tahun	20 tahun tanpa parol
Denda (Maksima)	5x suapan or RM10,000 ²	7x suapan atau RM15,000 ²

¹ Penalti tambahan termasuk dibuang kerja, hilang pencen dan faedah, dihalang daripada pelantikan kerajaan di masa depan

² Yang mana lebih tinggi

Pegawai awam yang disabitkan kesalahan juga akan dipecat daripada jawatan, kehilangan pencen dan faedah-faedah yang lain selain dihalang daripada pelantikan kerajaan pada masa hadapan. Bagi kes-kes yang dirujuk semula kepada jabatan yang berkenaan, terdapat garis panduan yang jelas yang menjajarkan tindakan disiplin dengan keseriusan kesalahan. Pelaksanaan tindakan disiplin sedemikian akan mematuhi jadual pelaksanaan yang ditetapkan untuk memastikan tidak terdapat sebarang penangguhan yang tidak perlu dalam pelaksanaan hukuman.

Kami juga akan melaksanakan sekatan jangka panjang yang melibatkan sektor swasta. Pada masa ini, pesalah yang disabitkan tidak disenaraihitamkan dan masih boleh mengambil bahagian dalam perolehan kerajaan. Oleh itu, kontrak kerajaan akan merangkumi klausa yang menjadikan pesalah yang disabitkan tertakluk pada penamatan kontrak serta merta tanpa ganti rugi di samping sekatan lima tahun penyertaan dalam kontrak kerajaan.

- **Inisiatif 9: membangunkan pangkalan data pesalah 'name-and-shame' (namakan dan malukan)**

Pendekatan '*name and shame*' dalam bentuk pangkalan data awam, yang menyenaraikan para pesalah rasuah, akan dilaksanakan sebagai langkah pencegahan tambahan dalam membanteras pengambilan rasuah. Selain itu, pangkalan data awam juga akan berfungsi bagi mempermudah keputusan pengambilan kerja, terutamanya bagi jawatan yang sensitif yang melibatkan kuasa dan amanah.

Pada masa ini, tidak terdapat jalan yang mudah untuk membuat semakan terhadap pesalah rasuah. Mereka yang disabitkan kesalahan hanya dapat disemak menerusi jurnal undang-undang, Jabatan Penjara atau Pendaftar Penjenayah dan Orang yang Tidak Diingini. Pangkalan data tersebut bertujuan membetulkan situasi ini dan menjadikan senarai semakan tersebut boleh diakses oleh orang ramai menerusi laman web SPRM. Hanya rekod sabitan kesalahan baru dari 1 Januari 2010 dan seterusnya dapat diperolehi di pangkalan data ini. Sementara maklumat mengenai pesalah akan didedahkan kepada orang ramai selama tiga tahun, semua maklumat yang diperolehi akan disimpan di pangkalan data ini tanpa batasan waktu untuk rujukan dalaman.

Di samping inisiatif-inisiatif utama ini, kami juga akan melaksanakan inisiatif-inisiatif lain yang direka bentuk untuk mengurangkan rasuah besar. Ini termasuk mendedahkan jumlah peruntukan kerajaan dan perbelanjaan yang terhasil daripada setiap ahli parlimen selain membangunkan skim ganjaran dan pengiktirafan untuk kakitangan awam yang memberikan bantuan dalam kes rasuah.

7.4 Tahap pencapaian utama inisiatif

Berdasarkan bidang tumpuan dan aturan inisiatif yang diuraikan di atas, Gambarajah 7.10 menggambarkan apa yang boleh dilihat oleh rakyat dalam tempoh tiga tahun yang akan datang. Tahap pencapaian yang eksplisit ini didedahkan susulan maklum balas daripada rakyat sewaktu berlangsungnya Hari Terbuka, yang memohon supaya kami memberikan perincian yang lebih lanjut tentang hasil-hasil ketara yang boleh dicapai dalam usaha kami membanteras rasuah.

Gambarajah 7.10

7.5 Ukuran dan sasaran KPI yang telus untuk mendefinisikan makna kejayaan

Kemajuan dalam persepsi keseluruhan orang ramai terhadap rasuah dan bagi setiap satu daripada tiga bidang tumpuan ini akan dijejak dan dilaporkan berbanding ukuran KPI yang berikut (Jadual 7.2) bersama-sama dengan sasaran tahunan masing-masing. Kami percaya bahawa sasaran-sasaran ini cukup beraspirasi dan sekiranya ia berjaya dicapai, ia merupakan penambahbaikan ketara yang dapat dilihat dan dihayati oleh rakyat.

Jadual 7.2: NKPI dan sasaran untuk Rasuah

Bidang tumpuan	KPI	Garis dasar	2010
Persepsi awam	• Skor Indeks Persepsi Rasuah TI • Kajian Global Corruption Barometer TI terhadap tindakan kerajaan dalam membanteras rasuah: – % yang menjawab “berkesan”	• 4.5 • 28%	• 4.9 • 37%
Agensi Pengawal-seliaan dan penguatkuasaan	• Jumlah kes didakwa berbanding jumlah tangkapan pengedaran dan pemilikan dadah di bawah Akta Dadah Berbahaya • Jumlah saman yang diselesaikan berbanding dengan saman yang dikeluarkan oleh – PDRM – JPJ • Jumlah kes didakwa berbanding jumlah tangkapan dan tahanan di bawah Undang-undang Imigresen • Cukai yang diperoleh semula daripada barangan yang diisytiharkan di bawah harga sebenar	• 75% • 50% • 60% • 53% • RM 9 juta	• 80% • 61% • 78% • 60% • RM 21 juta
Perolehan kerajaan	• Jumlah penemuan audit terhadap salah urus perolehan setiap kementerian	• 11.2	• 10.6
Rasuah besar	• Peratusan perbicaraan diselesaikan dalam setahun • Jumlah individu dalam pangkalan data pesalah	• 8.5% • 0	• 30% • 84

KPI dan sasaran tambahan akan dijelaskan dan diumumkan pada suku pertama 2010, apabila sebuah kajian bebas yang mencakup persepsi orang ramai terhadap tahap rasuah (terutamanya rasuah besar) disempurnakan.

7.6 Tanda-tanda awal kemajuan yang diperhatikan berkaitan dengan rasuah

Meskipun masih pada peringkat awal, kami telah mula bekerjasama dengan institusi-institusi yang lain, seperti Parlimen, untuk menunjukkan hasrat kami yang serius dalam membanteras rasuah. Beberapa tindakan yang telah pun dimulakan termasuk:

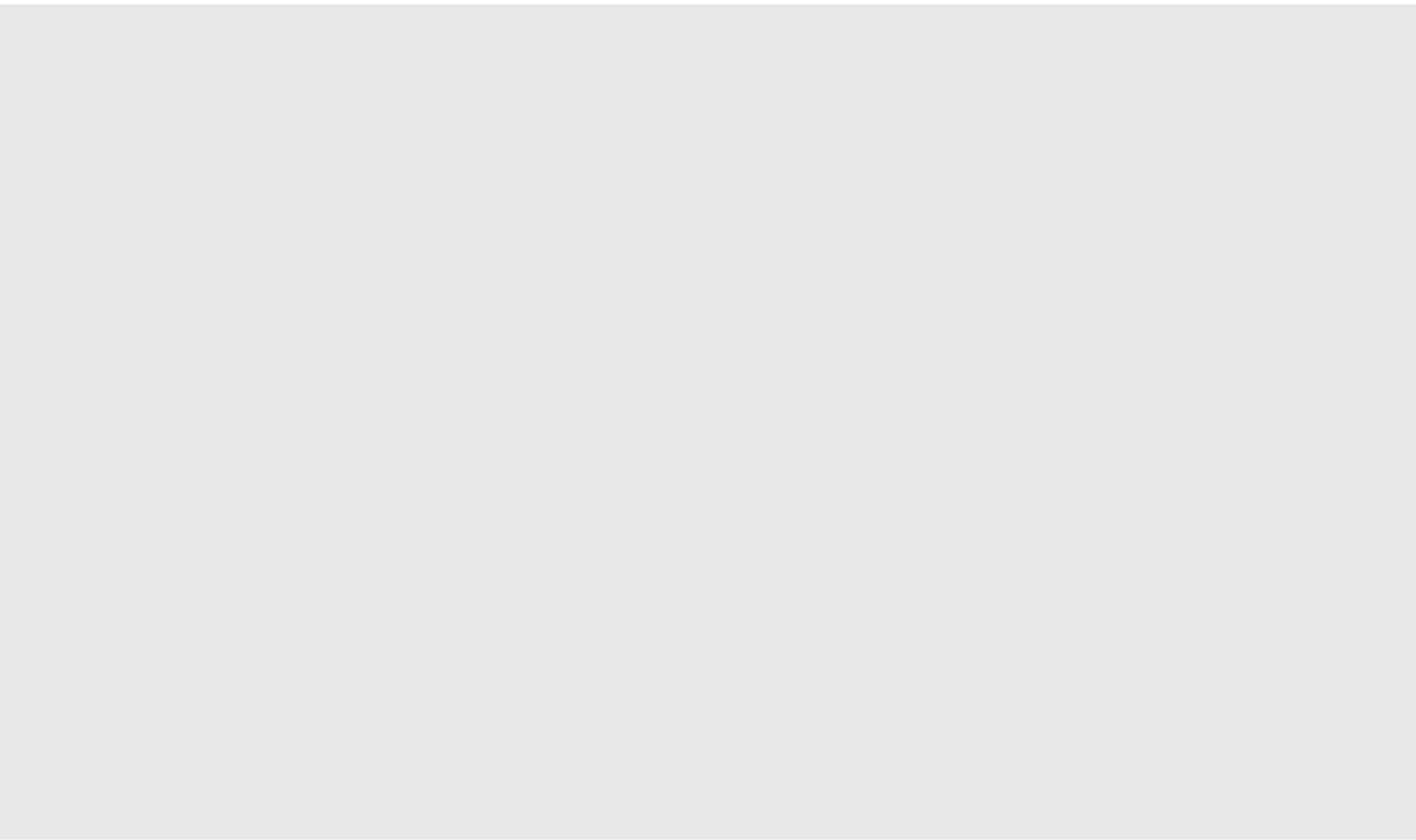
- 14 Mahkamah Sesyen Rasuah Khas dan 4 Mahkamah Tinggi Rasuah Khas telah diumumkan dalam Bajet 2010 dan akan diwujudkan untuk mempercepat perbicaraan kes rasuah
- Penggubalan Akta Pemberi Maklumat diumumkan oleh Perdana Menteri ketika ucapan Bajet 2010. Akta tersebut bertujuan menggalakkan pemberi maklumat mendedahkan amalan rasuah dan salah laku yang lain selain memberikan imuniti kepada mereka daripada tuduhan sivil dan jenayah.
- Sebuah kajian SPRM untuk menyekat ruang dan peluang bagi penyalahgunaan dana kawasan Dewan Undangan Negeri dan Parlimen oleh Ahli Dewan Undangan Negeri dan Ahli Parlimen telah dijalankan. Pengarah Negeri SPRM telah pun diberi tugas untuk menyampaikan taklimat kepada wakil rakyat tentang cara menguruskan peruntukan mereka dan tatacara yang betul untuk mengelakkan penyalahgunaan kuasa dan salah guna dana
- Permintaan SPRM untuk menambahkan 600 orang kepada sumber manusianya telah diluluskan dan dimasukkan dalam Bajet 2010. Ini merupakan rangsangan yang signifikan bagi SPRM. Dengan keupayaan tambahan, SPRM akan berupaya memperkukuh usaha-usaha penguatkuasaan

Manakala semua ini merupakan langkah awal yang sederhana, tahap ketelusan kami dalam berdepan dengan kes-kes di atas tidak pernah berlaku sebelum ini. Ini hanya merupakan permulaan – sepanjang tempoh 12-36 bulan yang berikut, kami akan terus melaksanakan inisiatif-inisiatif lain seperti yang digariskan di atas dalam usaha kami untuk mencapai sasaran NKRA dalam usaha membanteras rasuah.

7.7 Rakyat mempunyai peranan yang penting dalam membanteras rasuah

Rakyat boleh memainkan peranan yang penting dalam usaha kami membanteras rasuah dengan menyampaikan mesej kepada para pemimpin mereka bahawa amalan rasuah tidak boleh diteruskan, dengan mengenakan tekanan dan berperanan sebagai pemerhati terhadap pembaharuan. Laungan yang kuat oleh rakyat (dan media) yang meluahkan kekecewaan dan kemarahan mereka terhadap cara rasuah diuruskan pada masa ini akan mencetuskan suatu perbezaan. Pada masa ini, sentimen ini hanya disuarakan oleh sekumpulan kecil penulis blog dan NGO, sesuatu yang tidak memadai untuk menyokong arus perubahan.

Kami menggesa rakyat agar mara ke hadapan dan melaporkan semua kes atau aktiviti rasuah yang diketahui dan memberikan maklumat untuk membantu dalam penyiasatan terhadap mereka yang didakwa atas rasuah. Kami tidak dapat melakukan pendakwaan tanpa bukti dan saksi yang mencukupi, dan kekurangan semua perkara ini menyebabkan banyak kes yang dilaporkan berakhir dengan pembebasan. Usaha kami membanteras rasuah memerlukan sokongan dan kerjasama seluruh rakyat.

Bab 8

*Mempertingkatkan
pencapaian pelajar*

“Meluaskan akses kepada pendidikan berkualiti dan bekemampuan menjadi keutamaan Kerajaan dan Kementerian Pelajaran. Kita mesti mempertingkat standard pendidikan sedia ada supaya setanding dengan negara – negara maju di persada antarabangsa. dengan memastikan jurang pendidikan dirapatkan. Pendidikan memainkan peranan utama dalam memperkukuh daya saing negara dan membina *1Malaysia*. Sebagai contoh, bagi menyumbang ke arah gagasan *1Malaysia*, status sekolah kebangsaan perlu dipertingkatkan menjadi sekolah pilihan utama rakyat Malaysia. Bab ini menyediakan perancangan awal dalam mengorak langkah kepada satu pembaharuan dalam Sistem Pendidikan sedia ada. Secara peribadi, saya akan memastikan sasaran yang dirancang tercapai, dan saya menyeru para ibu bapa, guru dan pentadbir sekolah memberi sokongan dan bantuan serta sanggup bekerja bersama saya dan pasukan dalam menjadikan impian ini satu kenyataan”

Tan Sri Dato’ Haji Muhyiddin bin Mohd Yassin, Menteri Pelajaran Malaysia

Malaysia telah menunjukkan pencapaian kemajuan yang memberansangkan dalam sistem pendidikan semenjak 50 tahun lepas. Pada hari ini, kadar literasi golongan dewasa di Malaysia melebihi 92%.²⁴ Kita juga telah berjaya mencapai kadar penyertaan peringkat rendah yang universal, serta kadar pertumbuhan penyertaan peringkat menengah antara yang tertinggi berbanding dengan negara-negara membangun yang lain.²⁵

Walau bagaimanapun, kita tidak harus berpuas hati dengan pencapaian ini, malah kita masih perlu berusaha bagi meningkat pencapaian pendidikan negara. Ini dibuktikan dengan pencapaian pelajar Malaysia dalam keputusan TIMSS yang menunjukkan penurunan berbanding dengan negara seperti Hong Kong, Singapura dan Korea Selatan, seperti dibincangkan dalam Bab 2. Jurang pencapaian pelajar kita dalam bidang Matematik dan Sains semakin meluas, misalnya, lebih kurang 20% pelajar Malaysia gagal mencapai penanda aras minimum TIMSS bagi mata pelajaran Matematik dan Sains pada 2007, berbanding hanya 5 - 7% pada 2003. Keadaan ini perlu diberi perhatian utama, kerana kualiti pendidikan tinggi berkorelasi terus dengan pertumbuhan ekonomi negara dalam jangka panjang. Sekiranya tiada

²⁴ Indeks Pembangunan Sumber Manusia UNDP, Malaysia, 2008.

²⁵ UNESCO, 2005. Education Trends in Perspective

usaha dijalankan untuk melonjakkan standard pendidikan ke tahap yang lebih tinggi, maka Malaysia menghadapi risiko ketinggalan dalam pendidikan pada masa ini dan kurang berdaya saing pada masa hadapan.

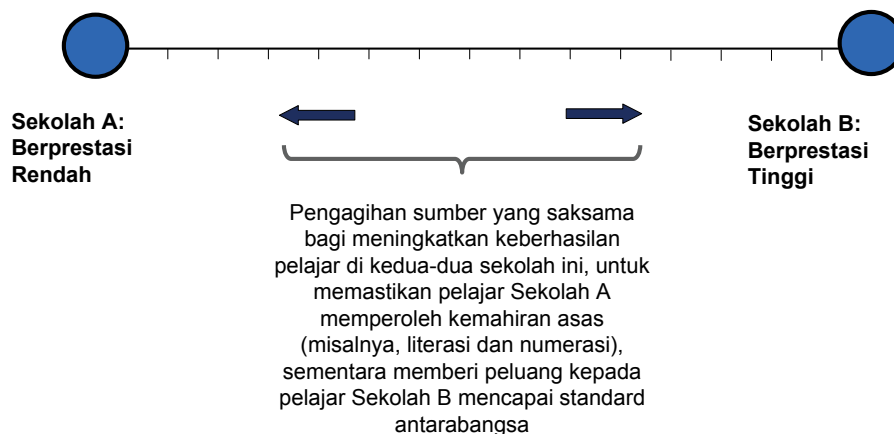
Sehubungan dengan itu, aspirasi NKRA Pendidikan adalah untuk mempertingkatkan pencapaian pelajar secara menyeluruh serta meningkatkan akses kepada pendidikan berkualiti. Kecemerlangan pencapaian pelajar adalah sangat penting dalam melahirkan lebih ramai tenaga kerja yang kompetitif, seiring dengan wawasan negara mencapai status negara maju menjelang tahun 2020. Peluasan akses kepada pendidikan berkualiti, akan memberi peluang kepada lebih ramai rakyat Malaysia meningkatkan taraf hidup mereka. Pencapaian keberhasilan yang tinggi secara menyeluruh dalam sistem pendidikan akan hanya berlaku dengan memastikan semua sekolah menyampaikan ilmu pengetahuan dan kemahiran yang berkualiti tinggi kepada setiap satu kanak-kanak.

Dalam keadaan sumber yang terhad, kita harus mengurus antara kepentingan bertentangan atau polariti. Oleh itu, adalah penting bagi kami mengurus polariti dengan penuh saksama, di samping cuba memaksimumkan manfaat kepada semua pelajar. Sebagai contoh, Gambarajah 8.1 menunjukkan untuk meningkatkan pencapaian pelajar, sumber perlu digunakan secara efektif dengan pengagihan ekuiti yang saksama antara sekolah berlainan prestasi supaya dapat dimanfaatkan oleh semua, tanpa mengambil kira titik permulaan masing-masing. Pengagihan ekuiti yang saksama membolehkan semua pelajar memperoleh kemahiran asas bagi menjadi ahli masyarakat yang produktif, serta menyediakan peluang kepada pelajar berpotensi tinggi merealisasikan potensi mereka sepenuhnya.

Gambarajah 8.1

Bagaimanakah peningkatan keberhasilan pelajar dapat menyumbang kepada 1Malaysia ?

Contoh: Jenis sekolah

Berdasarkan pengalaman sistem persekolahan yang terbaik di seluruh dunia, terdapat empat perkara penting bagi meningkatkan pencapaian pelajar:

- **Memastikan setiap kanak-kanak berjaya:** Menetapkan tahap pencapaian tinggi bagi semua pelajar (tanpa mengira latar belakang) dan menyediakan bantuan yang sistematik serta sokongan kepada kanak-kanak yang ketinggalan
- **Menetapkan akauntabiliti kepada sekolah dalam melaksanakan perubahan ke atas pencapaian pelajar:** Memberikan autonomi kepada sekolah (misalnya, pengurusan personel) sebagai ganjaran kepada peningkatan pencapaian pelajar yang signifikan
- **Membuat pelaburan dalam pemimpin terbaik di setiap sekolah:** Membuat pelaburan yang besar ke atas pemimpin sekolah yang berperanan sebagai pemacu perubahan dengan kriteria pemilihan yang ketat, latihan yang mantap dan pengurusan prestasi berdasarkan pencapaian pelajar
- **Meningkatkan daya tarikan keguruan dan menghasilkan guru terbaik:** Menjadikan profesion keguruan lebih menarik supaya dapat merekrut individu berkebolehan, meningkatkan kualiti latihan amali, serta mampu meningkatkan prestasi pengurusan dan pembangunan profesional secara berterusan.

Inisiatif yang diusahakan oleh beberapa sistem pendidikan terbaik di dunia

Memastikan setiap kanak-kanak berjaya

Sistem pendidikan terbaik adalah sistem yang memastikan setiap kanak-kanak berjaya. Pelaksanaannya seperti berikut iaitu i) menetapkan matlamat yang tinggi bagi semua pelajar, tanpa mengambil kira latar belakang, dan ii) mengenal pasti pelajar, contohnya daripada sosioekonomi rendah, yang memerlukan bantuan yang lebih untuk mencapai penanda aras yang disasarkan.

Di Finland, sekolah menyediakan tuisyen tambahan secara individu atau dalam kumpulan kecil untuk membantu pelajar yang ketinggalan (pendidikan khas). Guru pendidikan khas menerima latihan tambahan selama setahun dan bekerja rapat dengan kumpulan sokongan – ahli psikologi, jururawat dan penasihat keperluan khas – bagi menyediakan bantuan komprehensif kepada pelajar.

Di Amerika Syarikat, Sekolah Piagam di bawah Program Pengetahuan Kuasa (KIPP), iaitu sekolah yang diurus oleh pihak swasta dengan pembiayaan daripada dana awam, telah berjaya melaksanakan perubahan signifikan ke atas tahap pencapaian pelajar daripada keluarga berpendapatan rendah. Sekolah-sekolah ini telah menyediakan pelaburan yang besar ke atas pelajar-pelajar ini yang menghabiskan lebih 60% waktu mereka di sekolah, dengan mengikuti sesi persekolahan yang lebih panjang, kelas pada hari Sabtu, serta bersekolah pada musim panas. Dengan ini, 80% pelajar berpendapatan rendah dari sekolah KIPP berjaya melanjutkan pelajaran ke kolej berbanding dengan hanya 20% untuk pelajar dari golongan sama yang tidak mengikuti program KIPP.

Menetapkan akauntabiliti untuk pencapaian pelajar pada sekolah

Sistem pendidikan terbaik merupakan sistem yang menetapkan matlamat yang tinggi kepada setiap sekolah dari segi perubahan pencapaian pelajar, memantau pencapaian matlamat yang ditetapkan dan memberikan bantuan bersesuaian sekiranya matlamat itu tidak dicapai.

Contohnya, sistem pendidikan di Bandar New York, AS dan Alberta, Kanada. Jabatan Pendidikan Bandar New York mentaksir sekolah berdasarkan peningkatan pencapaian pelajar, dengan memberi pemberat kepada pencapaian pelajar dalam mata pelajaran yang sukar diajar. Manakala Jabatan Pendidikan Alberta, mengguna pakai sistem akauntabiliti canggih bagi menilai pelbagai faktor (seperti kepuasan ibu bapa dan pelajar), selain daripada Ujian Peringkat Wilayah bagi mengukur pencapaian pelajar. Kedua-dua sistem penilaian ini, tidak hanya mengukur prestasi pelajar, tetapi mengurus pencapaian secara aktif. Sistem yang diguna ini memastikan sekolah berprestasi rendah merancang strategi yang jelas bagi mempertingkatkan prestasi dalam tempoh masa yang ditetapkan, serta menyediakan bantuan bagi meningkatkan peluang sekolah untuk berjaya.

Membuat pelaburan ke atas pemimpin terbaik di setiap sekolah

Sistem terbaik memastikan pengetua sebagai pemacu perubahan kepada pendidikan melalui pemilihan dan proses latihan yang ketat serta memberi fokus kepada kepimpinan instruksional.

Di Boston, AS calon pengetua perlu melalui program *fellowship* yang merangkumi komponen perantisan dan kursus latihan berfokus kepada teknik pengurusan dan kepimpinan instruksional. Kenaikan pangkat pengetua berdasarkan kepada tahap kompetensi yang ditunjukkan dalam melaksanakan tugas. Pengetua baru yang dilantik di Boston, akan diberi latihan melalui beberapa program bersiri seperti bengkel induksi sebagai persediaan melaksanakan tugas pada minggu –minggu pertama di sekolah. Pengetua baru itu juga akan dibimbing secara berterusan oleh seorang pengetua berpengalaman dalam bidang kemahiran yang berkaitan, dan menghadiri seminar khusus berdasarkan keperluan pengetua tersebut.

Menarik dan melahirkan guru terbaik

Sistem pendidikan cemerlang mampu menarik serta memilih calon terbaik untuk memasuki profesion keguruan, serta secara berterusan dapat meningkatkan pembangunan guru berasaskan persekitaran sekolah serta mewujudkan budaya kecemerlangan berasaskan pencapaian. Antara contoh termasuk :

- **Berupaya menarik dan memilih hanya calon yang terbaik:** Banyak negara menyediakan ganjaran yang lumayan bagi menarik warganegara yang terbaik serta berbakat ke dalam profesion keguruan. Korea Selatan merupakan kes yang ekstrem kerana menawarkan gaji permulaan yang tinggi dengan tahap maksimum dua setengah kali ganda lebih tinggi berbanding purata gaji maksimum guru di negara OECD. Gaji yang tinggi kelihatan berupaya menarik calon yang berkualiti tinggi untuk menjadi guru. Dalam sistem pendidikan terbaik seperti di Hong Kong dan Singapura, hanya satu pertiga calon teratas daripada setiap kohort diterima sebagai calon bagi profesion keguruan.
- **Membangunkan guru dalam persekitaran sekolah:** Jepun menggalakkan program latihan intensif kepada guru permulaan, bagi meningkatkan kaedah pengajaran dan pembelajaran. Guru pelatih ini akan bekerja sepenuh masa di sekolah pada tahun pertama dan selama dua hari dalam seminggu mereka akan dibimbing dan dilatih secara perseorangan oleh guru berpengalaman.
- **Membangunkan budaya berasaskan prestasi:** Bagi menerima lesen mengajar di New Zealand, guru mesti menerima penilaian yang memuaskan daripada Pengetua masing-masing, dalam dua tahun pertama kerjaya mereka.

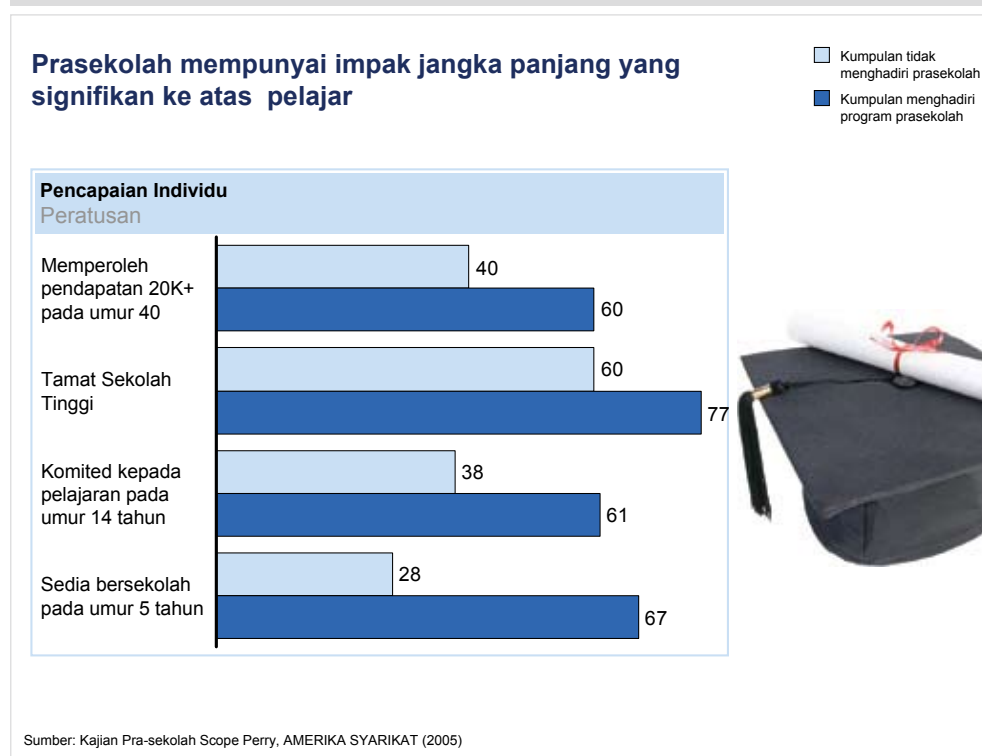
Dalam mentransformasi sistem pendidikan sedia ada, aspirasi kerajaan tertumpu kepada perancangan yang mendalam serta inisiatif yang lebih luas yang dibincangkan dalam seksyen 8.7. Walau bagaimanapun sebagai langkah permulaan program ini, fokus akan diberikan kepada imperatif berikut:

- **Memastikan setiap kanak-kanak berjaya:**
 - Meningkatkan kadar penyertaan prasekolah kepada 87% (bagi kanak-kanak 4+ dan 5+ tahun) menjelang 2012, sambil meningkatkan kecemerlangan kualiti pendidikan.
 - Memastikan semua kanak-kanak mempunyai kemahiran literasi dan numerasi asas selepas tiga tahun mengikuti pendidikan sekolah rendah menjelang 2012
- **Sekolah yang berakauntabiliti:** Membangunkan 100 Sekolah Berprestasi Tinggi (SBT) menjelang 2012
- **Melabur dalam pemimpin yang terbaik:** Memperkenalkan tawaran baru untuk pengetua dan guru besar berasaskan pencapaian

8.1 Prasekolah: Meningkatkan kadar penyertaan kanak-kanak 4+ dan 5+ tahun, dan mempertingkatkan kualiti sistem

Kepentingan pendidikan prasekolah sebagai penyediaan kepada kanak-kanak ke alam persekolahan telah banyak didokumentasikan. Menurut UNESCO, pendidikan awal kanak-kanak memainkan peranan yang penting dalam perkembangan minda kanak-kanak dan dapat mengurangkan kekurangan sedia ada dan di masa depan.²⁶ Kajian dijalankan di Amerika Syarikat mendapati kanak-kanak yang mengikuti pendidikan prasekolah, lebih komited dalam pendidikan dan memperoleh pendapatan lebih tinggi pada masa hadapan (Rajah 8.2).

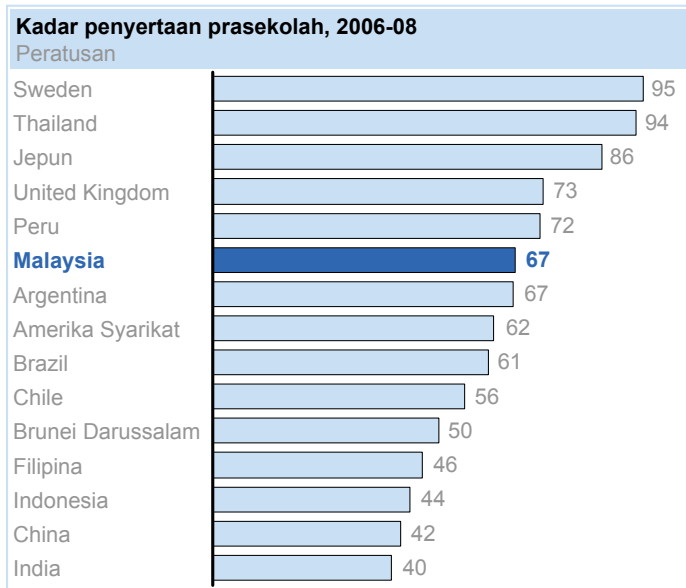
Gambarajah 8.2

Menyedari kepentingan pendidikan prasekolah serta skop Malaysia dalam meningkatkan kadar penyertaan prasekolah, yang mana kadar semasa ialah 67% bagi kanak-kanak yang berumur empat dan lima tahun (Gambarajah 8.3), kami telah mengenal pasti pendidikan prasekolah sebagai salah satu fokus di bawah NKRA Pendidikan.

Gambarajah 8.3

Perbandingan antarabangsa bagi kadar penyertaan prasekolah

Sumber: UNESCO; Kementerian Pelajaran, Malaysia

Bagi meningkatkan kadar penyertaan dan kualiti pendidikan prasekolah, kami telah mengenal pasti tujuh teras bagi memperkasa tadbir urus dan pelaksanaan pendidikan prasekolah yang berkualiti.

1. **Penubuhan Jawatankuasa Penyelarasan Prasekolah Kebangsaan serta Bahagian Pendidikan Awal Kanak-kanak dan Prasekolah.** Jawatankuasa ini berperanan mengkaji semula dasar pendidikan prasekolah kerajaan dan prasekolah swasta yang berdaftar termasuk kurikulum, kriteria kelayakan, latihan dan penilaian, menyelaras semua prasekolah (kerajaan dan swasta) serta memantau dan menilai pendidikan prasekolah bagi menggubal dasar prasekolah masa depan. Jawatankuasa ini akan dipengerusikan oleh Ketua Pengarah Pelajaran, Kementerian Pelajaran (MOE), manakala ahli tetapnya terdiri daripada Ketua Pengarah KEMAS, Ketua Pengarah JPNIN dan Pengarah Bahagian Pendidikan Swasta (MOE).
2. **Pelaksanaan Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK) bermula Januari 2010,** yang dibangunkan dengan kerjasama agensi swasta. KSPK memberi penekanan dalam aspek berikut:
 - Menggabungkan prinsip pendidikan holistik yang berorientasikan kepada hasil pembelajaran
 - Memastikan proses pengajaran dan pembelajaran mengambil kira latar belakang pelajar yang berbeza

- Mentakrifkan penggunaan bahasa Malaysia, Inggeris, Tamil dan Mandarin sebagai bahasa instruksional
- Melibatkan aktiviti-aktiviti yang menggalakkan pemahaman budaya serta aktiviti pelbagai bangsa

Penambahan kepada Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan ini merupakan satu inisiatif yang diterima baik oleh pengunjung ke ruang pameran Pendidikan semasa Hari Terbuka.

3. **Menyeragamkan bantuan kepada murid prasekolah kerajaan.** Ini termasuk penyeragaman pemberian geran per kapita kepada prasekolah MOE, KEMAS dan JPNIN serta menaikkan bantuan makanan bagi menampung inflasi.
4. **Meningkatkan kualiti guru dan pembantu guru prasekolah.** Program Peningkatan Kemahiran akan diberikan kepada lebih kurang 30,000 guru dan pembantu guru prasekolah sedia ada dan baru dalam tempoh tiga tahun. Selain itu, kriteria kelayakan minima untuk semua guru prasekolah ialah Ijazah Sarjana Muda. Sebagai tambahan, kerajaan juga akan membangunkan kerangka kecemerlangan pendidikan prasekolah, dengan menakrifkan sasaran yang perlu dicapai oleh prasekolah.
5. **Menambah bilangan kelas prasekolah,** khususnya bagi kanak-kanak berumur 4+ tahun. Berdasarkan kepada kadar penyertaan semasa, disasarkan bilangan kelas prasekolah yang diperlukan dalam anggaran 10,000 kelas. Bagi mencapai sasaran ini, pihak kami akan meningkatkan kerjasama dengan pihak swasta.
6. **Meningkatkan Perkongsian Pintar Kerajaan-Swasta dalam pendidikan prasekolah.** Insentif baru akan diberikan kepada pengusaha prasekolah swasta khususnya di kawasan miskin bandar dan di luar bandar. Manakala pihak swasta pula, perlu mematuhi standard yang ditetapkan oleh Jawatankuasa Penyelarasan Prasekolah Kebangsaan, termasuk sasaran yang ditetapkan.
7. **Mewujudkan Sistem Maklumat Prasekolah Kebangsaan** bagi menyelaraskan dan mengumpul maklumat berkaitan prasekolah termasuk maklumat asas pelajar, personel dan lokasi sekolah serta pencapaian prasekolah tersebut. Dengan sistem ini, pihak Jawatankuasa Penyelarasan Prasekolah Kebangsaan akan dapat memantau dan menilai pelaksanaan prasekolah dengan lebih telus dan berkesan serta dapat merancang dasar-dasar baru bagi memantapkan pelaksanaan pendidikan prasekolah.

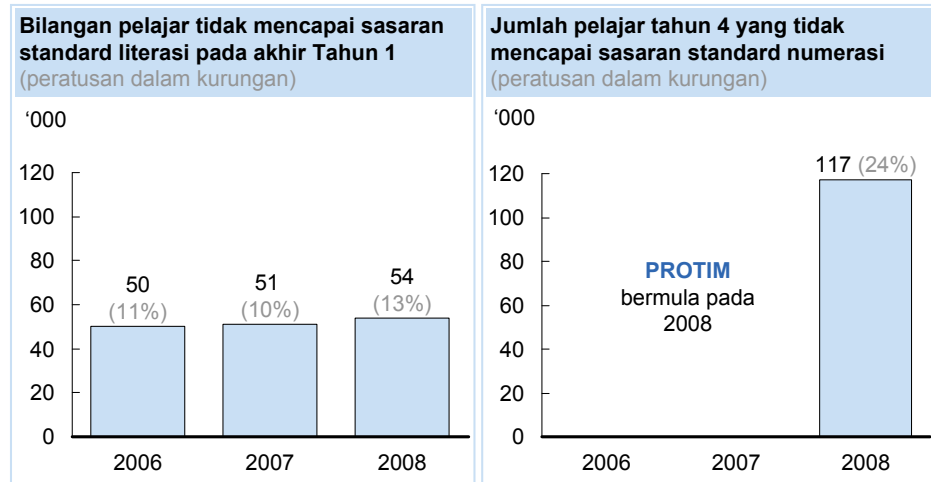
8.2 Literasi dan numerasi: Memastikan semua kanak-kanak²⁷ berupaya menguasai kemahiran asas literasi dan numerasi selepas tiga tahun mengikuti pendidikan rendah

Sasaran yang ditetapkan agak sukar dicapai, walaupun untuk golongan dewasa kerana kurang daripada 30 negara mempunyai kadar literasi mencapai 100%. Namum, sasaran yang tinggi untuk kadar literasi dan numerasi amat penting. Ini disebabkan pada tahun 2008 sahaja, masih terdapat 54,000 pelajar Tahun 1 (anggaran 13% daripada jumlah enrolmen pelajar Tahun 1) yang tidak menguasai kemahiran literasi dan 117,000 (24%) pelajar dalam Tahun 4 yang tidak menguasai kemahiran numerasi yang ditetapkan.

²⁷ Kanak-kanak dengan ketidakupayaan pembelajaran akan diletakkan dalam program pendidikan khas dengan sasaran yang berbeza.

Gambarajah 8.4

Kadar Literasi dan Numerasi Kebangsaan Semasa

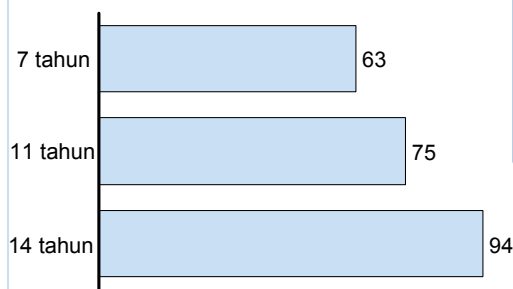
Sumber: MOE (KIA2M bagi tahap literasi dan PROTIM bagi kadar numerasi)

Kajian yang telah dijalankan oleh MOE menunjukkan bahawa faktor yang menyumbang kepada keciciran pelajar adalah disebabkan ketidak upayaan untuk menerima pelajaran yang diajar. Pada tahun 2008, hampir 32,000 pelajar cicir dari pelbagai peringkat persekolahan. Harapan kerajaan, sekiranya penguasaan kemahiran literasi dan numerasi asas diberi penekanan bermula daripada peringkat awal pendidikan, kadar keciciran pelajar akan dapat dikurangkan. Penguasaan kemahiran literasi dan numerasi pada peringkat awal pendidikan juga amat kritikal bagi seseorang kanak-kanak kerana penguasaannya akan menjadi lebih sukar di masa hadapan – kegagalan adalah kumulatif (Gambarajah 8.5).

Gambarajah 8.5

Pendidikan berkualiti peringkat awal kanak-kanak adalah kritikal memandangkan kadar kegagalan adalah kumulatif

Peratus pelajar gagal, dan terus gagal pada penilaian seterusnya¹
Contoh UK 2003

Pendidikan yang kurang berkualiti pada peringkat awal akan merugikan masa depan pelajar.

¹ Pelajar tidak memenuhi sasaran standard penilaian

Sumber: Unit Pendidikan dan Kemahiran (UK)

Penguasaan kemahiran literasi dan numerasi juga akan mengupayakan anak-anak kita supaya lebih produktif dan lebih berkeyakinan untuk menyertai aktiviti komuniti setempat dan masyarakat keseluruhannya.

Definisi kemahiran literasi dan numerasi asas

Literasi ditakrifkan sebagai keupayaan membaca, menulis dan memahami perkataan dan ayat yang mudah dan kompleks dalam Bahasa Malaysia dan mengaplikasikan pengetahuan itu dalam pembelajaran dan komunikasi harian.²⁸

Numerasi ditakrifkan sebagai keupayaan membaca, menulis, mengira dan menyusun nombor sehingga 1,000, menjadi cekap dalam operasi matematik seperti menambah, menolak, mendarab dan membahagi dan dapat mengaplikasikannya dalam operasi wang, masa dan ukuran panjang.²⁹

8.2.1 Strategi untuk mencapai sasaran literasi dan numerasi

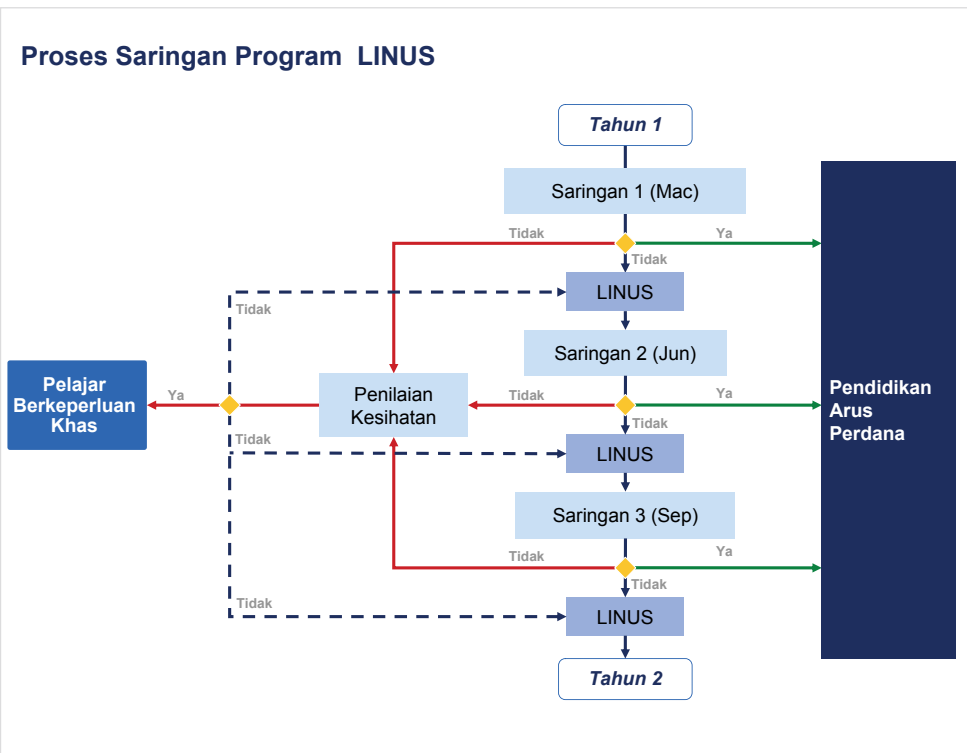
Bagi mencapai sasaran ini, pihak kami telah memperkenalkan program Literasi dan Numerasi (LINUS) bagi memastikan semua pelajar menguasai kemahiran literasi dan numerasi asas dalam Bahasa Malaysia. Fokus utama dalam meningkatkan penguasaan kemahiran literasi dan numerasi pelajar, dan dihuraikan seperti berikut:

- **Proses saringan:** Saringan pelajar dilakukan tiga kali setahun pada bulan Mac, Jun dan September setiap tahun sehingga Tahun 3, bagi mengenal pasti pelajar yang tidak mencapai tahap yang ditetapkan. Pelajar yang tidak mencapai sesuatu tahap tersebut akan dikenal pasti sama ada perlu mengikuti program LINUS atau program Pendidikan Khas. Perincian proses penapisan seperti ditunjukkan dalam Gambarajah 8.6.

²⁸ Berdasarkan takrifan UNESCO

²⁹ Berdasarkan kepada penanda aras dari Amerika Syarikat dan Kanada

Gambarajah 8.6

- **Modul pengajaran dan pembelajaran:** Modul baru pengajaran dan pembelajaran bagi kemahiran literasi dan numerasi bagi pelajar Tahun 1 sehingga Tahun 3 sedang dibangunkan. Modul ini berbeza daripada modul pemulihan sebelumnya, kerana modul sedia ada hanya memberi tumpuan penguasaan kemahiran literasi atau modul pemulihan untuk pelajar Tahun 4 sehingga Tahun 6. Selain itu, modul ini akan diberi penambahbaikan berdasarkan susunan konsep daripada paling mudah ke sukar difahami di samping memberi penekanan aplikasi konsep yang dipelajari.
- **Latihan guru:** Menyedari kekurangan guru pakar dalam pengajaran literasi dan numerasi asas, latihan guru secara intensif akan dimulakan supaya mereka boleh menyampaikan modul pembelajaran dengan berkesan. Mulai November 2009 hingga Februari 2010, seramai 17,000 guru akan dilatih.
- **Meningkatkan komitmen pihak berkepentingan:** Program kesedaran akan diadakan kepada semua Jabatan Pendidikan Negeri, Pejabat Pelajaran Daerah, Pengetua dan Guru Besar, ibu bapa, kesatuan-kesatuan guru dan masyarakat bermula Disember 2009 sehingga Januari 2010. Tujuan program ini adalah bagi meningkat kefahaman semua pihak mengenai kepentingan program LINUS dan untuk mendapat sokongan.
- **Memantau dan menyelia:** Pemantauan dan penyeliaan secara intensif oleh pegawai di Pejabat Pelajaran Daerah dan Jemaah Nazir dan Jaminan Kualiti akan dijalankan ke atas 10% sekolah-sekolah berprestasi rendah. Laporan keputusan pemantauan akan dihasilkan dua kali mulai tahun 2010, bagi memantau kemajuan pelajar yang mengikuti program tersebut.
- **Fasilitator di Pejabat Pelajaran Daerah:** Jawatan fasilitator khusus untuk membantu guru yang mengajar literasi dan numerasi di sekolah akan diwujudkan di Pejabat Pelajaran Daerah. Selain menjalankan '*coaching and mentoring*' ke atas guru program LINUS, mereka juga akan membantu sekolah merancang strategi

yang sesuai berdasarkan keputusan ujian saringan yang dijalankan di sekolah serta berperanan sebagai pegawai antara sekolah, PPD, JPN dan MOE.

8.3 Sekolah Berprestasi Tinggi (SBT): Membangunkan SBT dan mempertingkatkan prestasi semua sekolah

Sekolah Berprestasi Tinggi (SBT) ditakrifkan sebagai sekolah yang mempunyai etos, watak, identiti tersendiri dan unik serta menyerlah dalam semua aspek pendidikan. Sekolah ini mempunyai tradisi budaya kerja yang sangat tinggi dan cemerlang dengan modal insan nasional yang berkembang secara holistik dan berterusan serta mampu berdaya saing di persada antarabangsa dan menjadi sekolah pilihan masyarakat.

Kami mengambil keputusan untuk menjadikan SBT sebagai NKRA Pendidikan bagi melonjakkan kecemerlangan sekolah-sekolah ini, mewujudkan suasana pembelajaran yang kondusif bagi pelajar cemerlang, dan sebagai suri teladan kepada sekolah-sekolah lain. Kualiti sekolah berprestasi tinggi ini akan dilonjakkan dengan memberi lebih autonomi dan akauntabiliti dalam pengurusan dan pencapaian murid. Sekolah berprestasi tinggi bertaraf dunia ini akan menempatkan pelajar-pelajar cemerlang yang mampu menyaingi tahap pencapaian antarabangsa, melanjutkan pelajaran ke institusi pendidikan terkemuka dan berjaya menjadi pemimpin dalam bidang profesion masing-masing. Sekolah-sekolah ini juga akan membimbing sekolah-sekolah lain dengan mewujudkan rangkaian 'mentoring and coaching' antara sekolah.

8.3.1 Kriteria bagi Sekolah Berprestasi Tinggi

Sebelum dianugerah taraf SBT, sekolah tersebut perlu memenuhi beberapa kriteria mantap termasuk pencapaian akademiknya, sokongan alumni, pengiktirafan dan mewujudkan rangkaian dan jaringan pada peringkat antarabangsa. Kriteria SBT ini ditunjukkan dalam Rajah 8.7.

Gambarajah 8.7

SBT merupakan sekolah unggul di Malaysia, yang dipilih berdasarkan kriteria yang mantap.

Pencapaian Akademik yang Cemerlang	▪ Skor purata berasaskan — Skor GPS (pemberatan 70%) — Skor Verifikasi SKPM (pemberatan 30%)
Personaliti Unggul	▪ Rekod pembangunan kejayaan individu yang berpengaruh (cth. menteri, ahli sukan, aktivis) ▪ Untuk sekolah baru - memberi aspirasi yang jelas untuk memupuk pemimpin
Anugerah Kebangsaan dan Antarabangsa	▪ Penyertaan dan pencapaian dalam pertandingan peringkat kebangsaan dan antarabangsa
Jalinan dengan Institusi Pengajian Tinggi	▪ Jalinan dengan universiti dalam program pemindahan kredit, kajian tindakan bersama, perkongsian kemudahan dan prasarana
Jaringan Kukuh	▪ Jaringan kukuh dengan sekolah tempatan dan luar negara (cth. program pertukaran staf dan pelajar), komuniti, organisasi awam dan swasta
Penanda aras Kebangsaan dan Antarabangsa	▪ Sekolah digunakan sebagai penanda aras di peringkat kebangsaan dengan menggunakan piawaian antarabangsa (cth. PISA, TIMSS)

8.3.2 Insentif dan tanggungjawab SBT

SBT akan diberi ganjaran bagi melonjakkan kecemerlangan sedia ada. Walau bagaimanapun, SBT akan diberi tanggungjawab untuk mewujudkan perkongsian pintar dengan sekolah-sekolah lain bagi meningkatkan prestasi sekolah-sekolah tersebut.

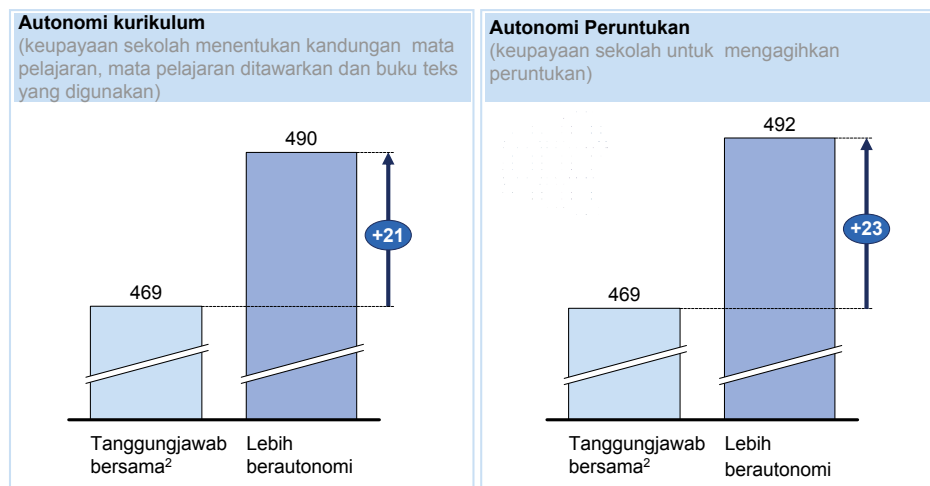
Mengupayakan autonomi dalam membuat keputusan: SBT akan diberikan kelonggaran dalam memilih kurikulum dan kaedah pengajaran termasuk proses pemilihan serta penempatan semula guru sekiranya prestasi guru tidak memuaskan. Kajian mendapati bahawa peningkatan autonomi berkait rapat dengan peningkatan prestasi sekolah (Gambarajah 8.8).

Keprihatinan terhadap perbelanjaan yang kurang berhemah akan ditangani dengan memastikan autonomi fiskal setimpal dengan keberhasilan. Antara langkah kawalan perbelanjaan termasuk menyediakan garis panduan kewangan bagi mencegah penggunaan dana yang tidak bijak (misalnya, urus niaga telus berkaitan penyedia perkhidmatan), mentakrifkan sasaran prestasi dengan jelas, menjadikan sekolah bertanggungjawab atas penggunaan sumber dan melaksanakan langkah pemulihan ketat sekiranya SBT gagal mencapai sasaran yang ditetapkan.

Gambarajah 8.8

Pemberian autonomi dalam pelaksanaan kurikulum dan pengurusan peruntukan mempunyai korelasi dengan pencapaian pendidikan yang tinggi

Skor PISA bagi sains¹ berbanding tahap autonomi

- 1 Mengawal latar belakang demografi dan sosio-ekonomi pelajar
2 Keputusan diambil bersama antara kerajaan dan sekolah (kurang autonomi)

Sumber: PISA 2006: Kecekapan Sains bagi Dunia Masa Hadapan, Jilid 2 Jadual 5.19e

Insentif kewangan bagi sekolah, pemimpin sekolah, guru dan kakitangan bukan akademik: Insentif kewangan yang disediakan termasuklah peruntukan tahunan untuk sekolah dan warga sekolah. Setiap sekolah disediakan sebanyak RM 700,000 dan RM 1,000 bagi setiap orang di sekolah menengah serta RM 700 bagi setiap orang di sekolah rendah.

Pelbagai opsyen untuk pembangunan modal insan: Pelbagai kursus dan program pembangunan diri disediakan untuk meningkatkan profesional pemimpin sekolah antaranya diberikan cuti sabatikal.

Kelonggaran bagi pelajar cemerlang memacu kejayaan dalam sistem pendidikan. Ibu bapa diberi opsyen untuk membenarkan anak mereka memendekkan tempoh waktu pembelajaran bagi sesuatu tahun tertentu. Pelajar ini boleh melangkau Tahun 2 dengan menghabiskan 50% sukatan pelajaran tahun tersebut semasa Tahun 1 dan selebihnya dalam Tahun 3.

8.3.3 Kumpulan Pertama SBT bagi tahun 2010

Sebanyak 20 buah SBT yang telah dikenal pasti ditunjukkan dalam Gambarajah 8.9 di bawah.

Gambarajah 8.9

Kumpulan Pertama 20 SBT yang dikenal pasti		
SEKOLAH MENENGAH		
Bil	Nama sekolah	Negeri
1	Kolej Melayu Kuala Kangsar	Perak
2	Sekolah Seri Puteri, Cyberjaya	Selangor
3	Sekolah Sultan Alam Shah	Putrajaya
4	Kolej Tengku Khurshiah	Negeri Sembilan
5	SMK (P) St. George	Pulau Pinang
6	Kolej Islam Sultan Alam Shah	Selangor
7	Sekolah Dato Abdul Razak	Negeri Sembilan
8	SMK Aminuddin Baki	WP Kuala Lumpur
9	Sekolah Tun Fatimah	Johor
10	SM Sultan Abdul Halim	Kedah
11	SMK (P) Sri Aman	Selangor
12	SMK Sultanah Asma	Kedah
13	SMS Tuanku Syed Putra	Perlis
14	SMS Muzaffar Shah	Melaka
SEKOLAH RENDAH		
Bil	Nama sekolah	Negeri
1	SK Seri Bintang Utara	WP Kuala Lumpur
2	SK Zainab 2	Kelantan
3	SK Bandar Uda 2	Johor
4	SK Bukit Damansara	WP Kuala Lumpur
5	SK Convent Kota	Perak
6	SK Taman Tun Dr. Ismail 1	WP Kuala Lumpur

8.4 Tawaran Baru Untuk Pengetua dan Guru Besar : Menjana peningkatan signifikan pencapaian guru besar dan pengetua melalui pengurusan pencapaian

Dalam meningkatkan prestasi sekolah secara signifikan, pelaburan yang besar diperlukan ke atas Pengetua dan Guru Besar yang berperanan sebagai agen perubahan. Kajian menunjukkan bahawa peningkatan pencapaian pemimpin sekolah mempunyai kesan positif yang signifikan ke atas pencapaian pelajar (Gambarajah 8.10). Pengetua dan Guru Besar memainkan peranan penting dalam merancang, menyelaras dan memantau pengajaran dan pembelajaran di sekolah. Mereka juga memastikan suasana pembelajaran yang kondusif dengan mengurangkan tekanan dan gangguan luaran, serta mewujudkan persekitaran yang teratur di dalam dan di luar bilik darjah.

Gambarajah 8.10

Keberhasilan pelajar akan meningkat secara signifikan jika pemimpin cemerlang menggantikan pemimpin yang kurang cemerlang

Berdasarkan analisis 70 kajian yang melibatkan 2,194 sekolah, didapati bahawa ...

... peningkatan satu (1) sisihan piawai dalam kualiti kepimpinan akan memberi kesan positif kepada pencapaian murid sebanyak 10 persentil

Sumber: Kepimpinan Sekolah yang Berkesan (Mid-Continent Research for Education and Learning - McREL)

Pendekatan pengurusan pencapaian baru bagi Pengetua dan Guru Besar mulai tahun 2010, berdasarkan ciri-ciri berikut:

- **Aplikabiliti:** Tawaran baru ini akan diaplikasi kepada Pengetua dan Guru Besar di semua sekolah rendah dan menengah kerajaan termasuk Sekolah Kebangsaan, Sekolah Jenis Kebangsaan, Sekolah Agama Bantuan Kerajaan, Sekolah Pendidikan Khas, Sekolah Model Khas, Sekolah Kluster, Sekolah Menengah Kebangsaan, Sekolah Berasrama Penuh, dan Sekolah Teknik dan Vokasional.
- **Pengukuran Pencapaian:** Pengukuran pencapaian sekolah berdasarkan skor komposit yang terdiri daripada 70% Gred Purata Sekolah (GPS) dan 30% skor Standard Kualiti Pendidikan Malaysia (SKPM). Gred Purata Sekolah berasaskan pencapaian sekolah dalam peperiksaan awam – UPSR, PMR, SPM dan STPM. Manakala SKPM merupakan instrumen penarafan sendiri sekolah yang mengukur empat dimensi iaitu visi dan misi, pengurusan organisasi, pengurusan program pendidikan dan pencapaian murid.
- **Ketelusan dalam pencapaian sekolah:** Pencapaian kesemua 9,900 sekolah akan disenarai mengikut kedudukan dan diumumkan melalui akhbar pada setiap tahun mulai tahun 2010. (Gambarajah 8.11). Hebahan penyenaraian kedudukan sekolah ini, diharapkan dapat meningkatkan kerjasama masyarakat dan kami dalam usaha meningkat kecemerlangan sekolah. Ketelusan dalam pengukuran pencapaian juga akan mendorong pihak sekolah untuk terus berusaha meningkatkan tahap pencapaian.

Gambarajah 8.11

Penyenaraian Kedudukan Sekolah akan diumumkan selepas keputusan penilaian tahun 2009

ILUSTRASI

Nama Sekolah	GPS	SKPM	2008	
	2008	2008	Komposit	Kedudukan
SK A	1.21	94%	94%	1
SK B	1.25	89%	92%	2
SJK C	1.33	94%	92%	3
SK D	1.35	94%	92%	4
SK E	1.39	95%	92%	5
SK F	1.42	97%	92%	6
SK G	1.44	80%	92%	7
SK H	1.44	96%	91%	8
SK I	1.44	96%	91%	9
SK J	1.49	99%	91%	10
SK K	1.44	96%	91%	11
SK L	1.50	98%	91%	12
SJK M	1.50	98%	91%	13
SK N	1.20	81%	91%	14
SJK O	1.00	68%	90%	15
SK P	1.47	95%	90%	16
SK Q	1.52	97%	90%	17
SK R	1.50	96%	90%	18
SK S	1.54	98%	90%	19
SK T	1.25	81%	90%	20

- **Kelayakan menerima ganjaran:** Berdasarkan pencapaian sekolah pada dua tahun sebelumnya, dianggarkan hampir 2% Pengetua dan Guru Besar layak menerima ganjaran berdasarkan penilaian berasaskan pencapaian. Walau bagaimanapun, pemberian ganjaran tertakluk kepada kriteria berikut:
 - Skor komposit atau lonjakan dalam penyenaraian kedudukan yang melepasi sasaran. Ini memberi peluang yang saksama kepada Pengetua dan Guru Besar, tanpa mengira tahap pencapaian semasa.
 - Laporan Nilain Prestasi Tahunan (LNPT) melebihi 90%.
 - Laporan Audit Kewangan tanpa teguran
 - Bebas daripada tindakan disiplin
 - Mencapai sasaran literasi dan numerasi (bagi sekolah rendah)
- **Ganjaran bagi Pengetua dan Guru Besar:** Ganjaran berbentuk kewangan dan bukan kewangan akan diberikan kepada Pengetua dan Guru Besar yang melepasi sasaran. Ganjaran kewangan yang disediakan sebanyak RM 7,500 kepada Pengetua dan Guru Besar yang layak bagi satu-satu penilaian. Ganjaran bukan kewangan disediakan adalah seperti kenaikan pangkat, pemberian sijil penghargaan serta mengikuti program sandaran dalam atau luar negara.
- **Ganjaran bagi Guru:** Bagi Pengetua dan Guru Besar yang layak menerima ganjaran, guru-guru di sekolah tersebut juga layak menerima ganjaran berbentuk kewangan. Sebanyak 5% guru cemerlang akan menerima RM 1,800 dan 90% guru menerima RM 900, manakala baki 5% guru tidak layak menerima apa-apa ganjaran berdasarkan prestasi masing-masing. Penetapan guru yang layak menerima ganjaran akan dibuat oleh Pengetua dan Guru Besar.

- **Program Pembangunan Prestasi:** Berdasarkan skor komposit sedia ada, dianggarkan 10% daripada Pengetua dan Guru Besar tidak mencapai sasaran yang ditetapkan. Kumpulan Pengetua dan Guru Besar tersebut akan mengikuti program latihan bagi meningkatkan pencapaian secara keseluruhan. Pada tahun pertama, Pengetua dan Guru Besar ini akan mengikuti Program Pembangunan Prestasi di Institut Aminuddin Baki, yang mana kursus khusus akan digubal bagi meningkatkan pencapaian sekolah. Sekiranya situasi berterusan pada tahun berikutnya, Pengetua dan Guru Besar akan mengikuti program *Coaching and Mentoring* serta bimbingan berterusan oleh pegawai yang berkelayakan. Walau bagaimanapun, sekiranya kesemua tindakan ini masih kurang mampu meningkatkan pencapaian sekolah, maka Pengetua dan Guru Besar akan dipindahkan atau dicadangkan untuk bersara pilihan. Perincian tindakan yang akan diambil ditunjukkan dalam Gambarajah 8.12.

Gambarajah 8.12

Pemimpin sekolah yang tidak mencapai sasaran secara berterusan akan menerima implikasi berikut

	Akibat	Butiran
Tahun 1 di bawah target (BT)	▪ Mengikuti program pengurusan prestasi Institut Aminuddin Baki (IAB)	▪ Rundingan dan profiling sekolah dengan IAB bagi menggariskan rancangan khusus bagi meningkatkan prestasi, dengan KPI khusus
Tahun 2 BT	▪ Mengikuti program pengurusan prestasi IAB	▪ <i>Coaching and Mentoring</i> dari IAB
Tahun 3 BT	▪ Dipindahkan	▪ Pertukaran ke fungsi lain di Jabatan/Agensi lain di bawah MOE (percubaan selama 2 tahun)
Tahun 5 BT	▪ Jawatan Kumpulan (<i>pool</i>)	▪ Penempatan secara pentadbiran di PPD/JPN/MOE untuk tempoh dua (2) tahun
Tahun 7 BT	▪ Persaraan Pilihan ▪ Kekal di Jawatan Kumpulan	

8.5 Kami komited untuk mencapai sasaran NKPI

Sasaran bidang keberhasilan kami pada tahun 2010 ditunjukkan dalam Jadual 8.1.

Jadual 8.1: NKPI dan Sasaran Pendidikan			
Bidang Fokus	KPI	Garis dasar	2010
Pendidikan Prasekolah	• Kadar penyertaan (4+ dan 5+ tahun)	• 67%	• 72%
Literasi dan Numerasi	• Kadar literasi	• Tahun 1: 87%	• Tahun 1: 90%
	• Kadar numerasi	• Tahun 1: 76%	• Tahun 1: 90%
Sekolah Berprestasi Tinggi	• Bilangan	• -	• 20
Tawaran Baru untuk Pengetua dan Guru Besar	• Peratus Pengetua dan Guru Besar yang melepasi (<i>exceed</i>) sasaran	• -	• 2%
	• Peratus Pengetua dan Guru Besar yang tidak mencapai sasaran	• -	• Kurang daripada 10%

8.6 Kejayaan awal dalam bidang pendidikan

Bagi memastikan program-program dalam NKRA dapat dilaksanakan mulai tahun 2010, beberapa perancangan awal telah pun dilaksanakan. Antara perancangan yang berjaya dilaksanakan seperti berikut:

- Modul pengajaran dan pembelajaran Tahun 1 untuk Program LINUS telah dibangunkan dan akan digunakan mulai sesi persekolahan Tahun 2010. Selain itu, instrumen saringan Literasi dan Numerasi juga telah siap untuk digunakan.
- Penyenaraian kedudukan sekolah rendah dan menengah berdasarkan skor komposit GPS dan SKPM untuk hampir 10,000 sekolah rendah dan menengah pada tahun 2008 telah dilaksanakan. Penyenaraian sebegini pertama kali dilaksanakan dalam sejarah sistem pendidikan Malaysia. Kedudukan sekolah ini akan digunakan sebagai asas penilaian dalam tawaran baru bagi Pengetua dan Guru Besar sama ada layak menerima ganjaran atau sebaliknya.
- Pemilihan dan pengumuman kumpulan pertama Sekolah Berprestasi Tinggi.
- Inisiatif Sekolah Amanah masih dalam perancangan. Sekolah Amanah adalah sekolah-sekolah kerajaan yang diurus bersama antara pihak MOE dan sektor swasta. Pengoperasian Sekolah Amanah dan SBT merupakan inovasi dalam pendidikan yang bermatlamat mentransformasi dan meningkatkan standard sekolah. Lebih autonomi akan diberikan kepada SBT dan Sekolah Amanah bersama dengan akauntabiliti untuk melahirkan pelajar-pelajar cemerlang. Perbezaan antara SBT dan Sekolah Amanah ialah SBT dipilih hanya daripada sekolah-sekolah cemerlang. Manakala Sekolah Amanah pula meliputi semua sekolah tanpa mengira tahap pencapaian yang bertujuan untuk merapatkan

jurang pencapaian antara sekolah-sekolah yang ada dalam sistem pendidikan. Hasil daripada temu bual yang dijalankan pada akhir tahun 2009, didapati banyak pihak menunjukkan sokongan positif terhadap pelaksanaan Sekolah Amanah. Pemilihan penaja, pengoperasian dan pemantauan Sekolah Amanah akan dijalankan oleh sektor baru di MOE. Pengoperasian Sekolah Amanah dijangka bermula pada Januari 2011.

8.7 NKRA Pendidikan sebagai langkah awal kepada transformasi pendidikan yang komprehensif

Kejayaan awal ke arah mencapai sasaran NKRA akan menjadi asas dalam meningkatkan keberhasilan pelajar serta meluaskan akses kepada pendidikan berkualiti. Walaupun program yang dirancang penting bagi proses reformasi sistem pendidikan sedia ada, namun ini merupakan hanya langkah awal ke arah transformasi sistem pendidikan secara menyeluruh. Banyak perkara lagi perlu dilakukan bagi meningkatkan kualiti sistem pendidikan di Malaysia supaya menjadi salah satu sistem pendidikan yang terbaik di dunia.

Negara-negara lain telah membuktikan untuk meningkatkan kualiti pelajar merupakan satu usaha yang amat mencabar, namun mampu dicapai. Bagi memastikan kejayaan dalam melaksanakan transformasi pendidikan di Malaysia, kami akan memberi fokus kepada pengupaya kritikal seperti berikut (Gambarajah 8.13):

- **Menarik dan menghasilkan guru dan pemimpin sekolah yang cemerlang:** Banyak maklum balas yang diterima daripada para pengunjung ke ruang pameran Pendidikan semasa Hari Terbuka adalah berkaitan kualiti guru dan pemimpin sekolah. Kualiti sistem pendidikan bergantung pada kualiti guru. Sehubungan itu, kami komited dalam memastikan transformasi sistem pendidikan berjaya dilaksanakan dengan menggalakkan lebih ramai individu berbakat menjadi guru, menghasilkan guru yang cemerlang serta memastikan pengajaran dijalankan secara konsisten kepada semua pelajar.
- **Mengkaji dan menambah baik kurikulum:** Sekolah cemerlang dan sekolah berpotensi cemerlang menggunakan standard kurikulum serta meletakkan sasaran yang tinggi dan jelas. Usaha perlu ditingkatkan supaya pendidikan kita setanding dengan pendidikan peringkat global dengan acuan kita sendiri.
- **Memberi fokus kepada pengajaran pelbagai bahasa:** Pengajaran dan pembelajaran dalam pelbagai bahasa boleh ditingkatkan di sekolah-sekolah sekiranya kita mampu menyediakan guru-guru pakar dalam bahasa-bahasa berkaitan. Kami akan memastikan pengajaran dan pembelajaran Bahasa Inggeris diperkukuhkan pada semua peringkat pendidikan (seperti yang disarankan semasa Rumah Terbuka) tanpa mengabaikan penguasaan Bahasa Mandarin dan Tamil pada peringkat awal pendidikan.

Bagi memastikan tindakan yang dirancang ini berhasil, reformasi dan transformasi di peringkat sekolah yang mantap perlu dilaksanakan. Namun kejayaan reformasi ini bergantung kepada pemimpin yang komited, mampan dan efektif pada semua peringkat pendidikan.

Gambarajah 8.13

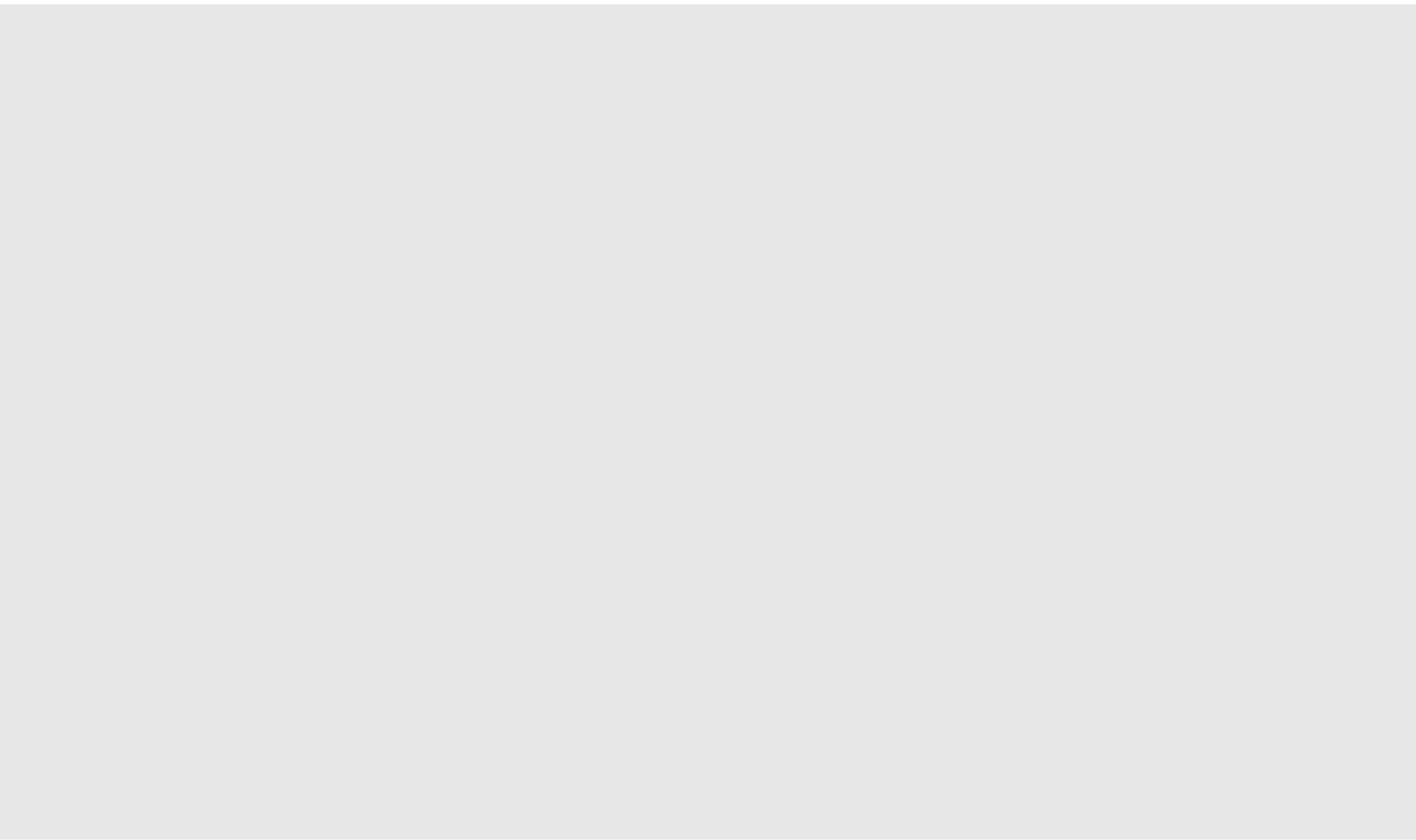

8.8 Peranan rakyat sebagai ibu bapa kritikal dalam meningkatkan keberhasilan pelajar

Kejayaan bagi mencapai sasaran yang ditetapkan dalam NKRA Pendidikan banyak bergantung ke atas kerjasama antara Kerajaan, pentadbir sekolah, guru dan ibu bapa. Ibu bapa dan rakyat amnya perlu memainkan peranan yang penting dalam pembangunan pendidikan anak-anak. Contohnya, ibu bapa boleh meningkatkan kemahiran literasi dan numerasi anak-anak masing dengan menjadikan aktiviti membaca menarik seperti membaca dengan pelbagai intonasi dan emosi serta menggunakan elemen masa, bentuk dan ukuran dalam perbualan seharian dengan anak-anak.

Rakyat juga digalakkan mendaftar anak-anak berumur empat tahun ke pendidikan prasekolah apabila diperkenalkan tahun 2012. Pendidikan prasekolah akan dapat memberi permulaan awal untuk kanak-kanak untuk berjaya pada masa hadapan.

Bab 9

Mempertingkatkan Taraf Kehidupan Isirumah Berpendapatan Rendah

“Taraf kehidupan rakyat Malaysia bertambah baik secara signifikan sejak 50 tahun yang lalu. Kini, kurang daripada 4% rakyat Malaysia hidup dalam kemiskinan. Aspirasi kita adalah membasmi kemiskinan tegar dan menurunkan kadar kemiskinan, dengan demikian mengurangkan jurang antara golongan kaya dan miskin. Selain daripada memberikan bantuan, kami juga akan mempertingkatkan keupayaan produktif isirumah berpendapatan rendah dengan tujuan mengeluarkan mereka daripada kemiskinan. Sebagai Menteri Peneraju, saya akan bertanggungjawab untuk memastikan inisiatif ini dilaksanakan dan sasaran ini tercapai. Bagi mencapai aspirasi ini, saya berharap supaya rakyat Malaysia dapat membantu kami mengenal pasti dan mendaftarkan keluarga yang memerlukan bantuan.”

Dato' Sri Shahrizat Abdul Jalil, Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat

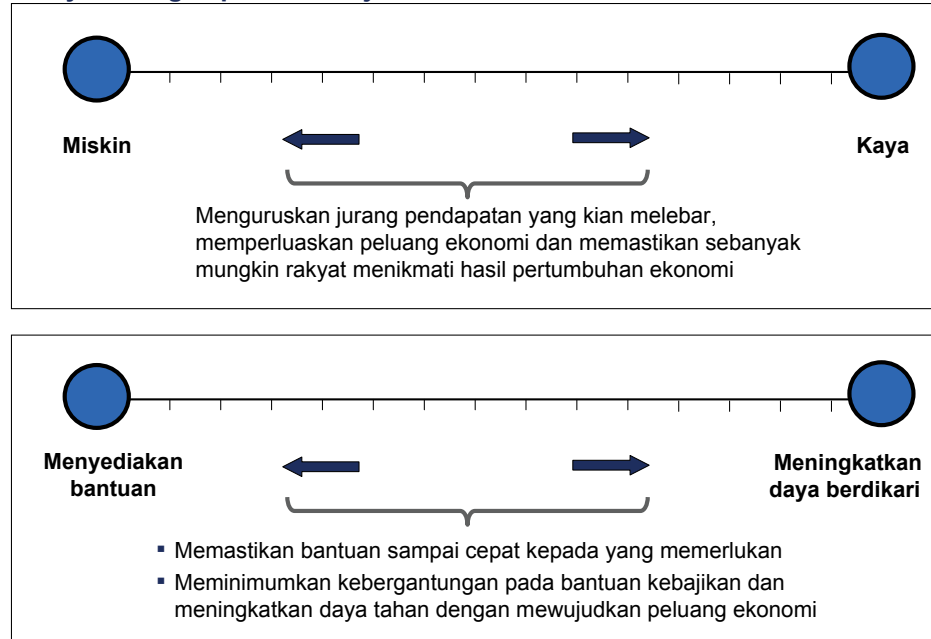

9.1 Ruang bagi meningkatkan taraf hidup isirumah berpendapatan rendah

Walaupun pembangunan ekonomi dan sasaran negara maju menjelang 2020 menjadi agenda utama Malaysia, kita perlu memastikan supaya tidak ada rakyat Malaysia yang ketinggalan. Terdapat kemungkinan terjadi jurang pendapatan yang signifikan atau kumpulan tertentu yang tidak dapat menikmati hasil pertumbuhan ekonomi yang seimbang, jika kita gagal menangani isu kemiskinan. Kepentingan bagi menguruskan polariti di antara golongan kaya dengan golongan miskin dari segi ekonomi, memberi kesedaran kepada kerajaan untuk meningkatkan taraf kehidupan isirumah berpendapatan rendah sebagai salah satu NKRA. Dalam usaha ini, kami perlu mengimbangi polariti antara menyalurkan bantuan langsung kepada golongan miskin di samping memberikan peluang ekonomi kepada mereka supaya mereka dapat berdikari (Gambarajah 9.1).

Gambarajah 9.1

Bagaimana peningkatan taraf hidup isirumah berpendapatan rendah menyumbang kepada 1Malaysia

Seperti dibincangkan dalam Bab 2, Malaysia sudah pun membuat langkah signifikan dalam mengurangkan insiden kemiskinan. Pencapaian Malaysia diiktiraf secara global – negara kita diklasifikasikan oleh PBB³⁰ sebagai kisah kejayaan dalam pengurusan kemiskinan. Antara langkah yang dilaksanakan termasuk:

- Peluang kepada golongan miskin di luar bandar bagi menyertai skim perladangan berkelompok, diuruskan oleh Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA)
- Peruntukan latihan, dana dan premis bagi menyokong usahawan Bumiputera melalui Majlis Amanah Rakyat dan Perbadanan Pembangunan Bandar
- Pembayaran kebajikan bulanan kepada golongan miskin dan golongan kurang upaya
- Kewangan mikro melalui Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM)
- Bantuan kewangan bagi pelajar daripada keluarga miskin, bagi pembelian buku teks, beg, pakaian seragam dan wang saku

Walaupun kita berjaya mengurangkan kadar kemiskinan, masih terdapat lebih daripada 200,000 keluarga diklasifikasikan sebagai miskin, iaitu pendapatan bulanan kurang daripada RM 750. Lebih daripada 40,000 keluarga diklasifikasikan sebagai sangat miskin atau miskin tegar dan pendapatan kurang daripada RM 440 sebulan (RM 15 sehari). Seperti dibincangkan dalam Bab 2, jurang antara golongan kaya dan miskin semakin melebar.

Kita perlu menangani isu isirumah berpendapatan rendah ini dalam aspek ekonomi dan sosial. Mengurang dan menguruskan keadaan yang menyumbang kepada kemiskinan, dapat menyokong pertumbuhan ekonomi. Ini memastikan sumber manusia produktif senang didapati dan bersedia mengeksploitasikan peluang, dan juga memperluaskan pasaran asas pengguna sedia ada yang mampu

berbelanja untuk barangan dan perkhidmatan. Tambahan lagi, pengurangan tahap kemiskinan yang berkesan, dapat membawa kepada kualiti hidup yang lebih tinggi secara keseluruhan kepada rakyat, seterusnya memastikan perpaduan sosial dan keharmonian, apabila terdapatnya kekurangan kadar jenayah dan kegelisahan sosio-politik.

Kami berazam mencapai cita-cita tinggi iaitu membasmi kemiskinan tegar sepenuhnya pada akhir 2010 dan terus mengurangkan tahap kemiskinan di antara tahun 2010 dan 2012, melalui tiga langkah berikut:

- Menyeragamkan takrifan kumpulan berpendapatan rendah, bagi memastikan kami mensasarkan bantuan kepada orang yang sesuai (Seksyen 9.2)
- Melaksanakan beberapa inisiatif berimpak tinggi dengan segera dan membuat persediaan bagi tindakan jangka panjang. Inisiatif-inisiatif ini akan memperbaiki kebajikan serta membina potensi pendapatan bagi memastikan kemampanan (Seksyen 9.3)
- Menetapkan penggerak (*enablers*) bagi memastikan program pembasmian kemiskinan adalah berkesan dan lancar (Seksyen 9.4)

Penekanan NKRA ini tertumpu kepada aspek sosial dan ekonomi berkaitan dengan isirumah berpendapatan rendah. Aspek lain ditangani dalam perancangan lain. Misalnya, penambahbaikan meluas bagi infrastruktur asas luar bandar diperlukan bagi meningkatkan kualiti hidup keluarga miskin luar bandar – ini akan diberi perhatian di dalam NKRA Infrastruktur Asas Luar Bandar. Sementara itu, kami sedang membina dasar ekonomi yang lebih besar bagi menggalakkan aktiviti ekonomi yang mempunyai tambah nilai yang lebih tinggi, dengan demikian dapat menyediakan peluang pekerjaan bagi mereka dari isirumah berpendapatan rendah untuk mendapatkan pekerjaan pendapatan tinggi. Ini tidak dinyatakan secara khusus di dalam NKRA tetapi akan diumumkan sebagai sebahagian daripada Model Ekonomi Baru

9.2 Takrifan umum kumpulan berpendapatan rendah

Secara tradisional, kita menentukan insiden kemiskinan dengan merujuk kepada ambang Pendapatan Garis Kemiskinan (PLI). PLI ini berdasarkan kepada keperluan minimum untuk makanan oleh seisi rumah (bahagian PLI makanan) dan barangan bukan makanan seperti pakaian, sewa, bahan api dan elektrik (bahagian PLI bukan makanan). Keluarga yang hidup di bawah PLI adalah mereka yang hidup dalam kemiskinan, manakala mereka yang hidup di bawah PLI makanan diklasifikasikan sebagai golongan miskin tegar.

Pada masa lalu, satu daripada kekurangan yang pernah kami hadapi adalah untuk mendapatkan kata sepakat mengenai PLI di kalangan pelbagai kementerian dan agensi. Ini menyukarkan kerjasama bagi mengenal pasti dan membantu kumpulan miskin yang disasarkan. Selepas mengkaji kaedah yang digunakan di negara lain, kami menetapkan takrifan baru berdasarkan keadaan sosio-ekonomi khusus Malaysia, yang akan diguna pakai oleh semua kementerian dan agensi:

- **Isirumah Berpendapatan Rendah (LIH)** adalah isirumah yang mempunyai jumlah pendapatan kurang daripada atau bersamaan dengan RM 2,000 sebulan, yang mewakili 75% median pendapatan di Malaysia³¹. Ia ditakrifkan sebagai jumlah purata nasional.
- Walaupun ada sesetengah pihak mungkin merasakan pendapatan bulanan isirumah RM 2,000 adalah agak selesa, realitinya adalah kos sara hidup semakin

31 Merujuk kepada Kaji Selidik Pendapatan Isirumah, 2007

meningkat dan ia mengekang kuasa berbelanja kumpulan ini dan seterusnya meningkatkan kesukaran hidup (Gambarajah 9.2).

- **Miskin** adalah isirumah dengan jumlah pendapatan kurang daripada atau bersamaan dengan RM 750 sebulan. Ini adalah berdasarkan PLI dan adalah jumlah purata nasional
- **Miskin Tegar** menggambarkan isirumah yang mempunyai jumlah pendapatan kurang daripada atau bersamaan dengan RM 440 sebulan. Ini adalah berdasarkan PLI makanan dan adalah jumlah purata nasional

Gambarajah 9.2

Setelah kami menyeragamkan pentakrifan isirumah berpendapatan rendah secara bersepadu, keluarga terbabit akan menerima pelbagai bentuk bantuan dan inisiatif walaupun pada tahap pendapatan yang lebih tinggi daripada sebelumnya. Kategori miskin dan miskin tegar pula digunakan bagi mengenal pasti mereka yang memerlukan perhatian secara serta merta atau segera.

9.3 Pelaksanaan inisiatif berimpak tinggi dan cepat

Kami akan memperkenalkan inisiatif intensif, mengikut keutamaan dan diselaraskan bagi mencapai sasaran NKRA, yang kebanyakannya telah pun diumumkan dalam Bajet 2010. Inisiatif ini akan membantu kami untuk mencapai sasaran NKRA. Banyak lagi inisiatif akan diperkenalkan, dan inisiatif sedia ada akan diubah suai berdasarkan keputusan pelaksanaannya di peringkat akar umbi. Inisiatif-inisiatif ini akan dilaksanakan secara berperingkat pada tahun-tahun 2010, 2011 dan 2012 (Gambarajah 9.3):

Bagi mengurangkan kadar kemiskinan dan miskin tegar pada akhir 2010, kami akan segera:

- **Memberi bantuan kepada golongan miskin:** Mempercepatkan pembayaran kebajikan bulanan dan memberi bantuan bagi meningkatkan pemilikan rumah. Bantuan perumahan dalam kawasan bandar telah diketengahkan kerana kami amat maklum bahawa perumahan adalah salah satu keperluan asas bagi semua rakyat, termasuk mereka yang berpendapatan rendah
- **Meningkatkan produktiviti** golongan miskin: Mewujudkan pekerjaan melalui Gerakan 1 Azam
- Sebagai tambahan kepada usaha membasmi miskin tegar dan mengurangkan kemiskinan, kami berazam untuk memperbaiki kehidupan isirumah berpendapatan rendah yang berada di luar lingkungan kategori miskin atau miskin tegar. Bagi tujuan ini, kami akan melaksanakan inisiatif lain, yang tertumpu kepada usaha memperkasa produktiviti dalam bidang pendidikan dan latihan, kesihatan, kredit mikro, integrasi semula bekas penagih dadah dan penjenayah ke dalam masyarakat, dan sebagainya di samping terus menghulurkan bantuan kepada mereka yang memerlukan.

Gambarajah 9.3

Bagi menurunkan kadar kemiskinan di samping mengurangkan kebergantungan pada bantuan kerajaan, kami akan memastikan bahawa bantuan dihubungkan dengan penyertaan dalam pekerjaan atau program keusahawanan. Ini bermakna kami akan menyediakan bantuan hanya kepada mereka yang aktif mencari pekerjaan atau memulakan perniagaan. Bantuan ini akan dihentikan secara berperingkat-peringkat apabila mereka mempunyai aliran pendapatan yang kukuh. Bagi golongan kurang upaya, bantuan akan terus dihulurkan di samping mencari alternatif yang sesuai dengan keadaan fizikal dan keupayaan mereka bagi membantu mereka beralih kepada aktiviti ekonomi yang produktif dan berdaya maju.

9.3.1 Inisiatif bagi 2010

Memberi bantuan

Prihatin akan kesempitan hidup golongan miskin dan miskin tegar, kami komited untuk mengagihkan bantuan kebajikan Persekutuan pada hari pertama setiap bulan, dengan lebih teratur berbanding sebelum ini. Dasar ini bermula pada 1 September 2009 bagi Semenanjung Malaysia dan 1 Januari 2010 bagi Sabah dan Sarawak.

Juga, seperti yang diumumkan dalam Bajet 2010, kami akan menyediakan bantuan perumahan kepada mereka yang memerlukan. Pertama, kami akan menawarkan penjualan kira-kira 44,000 rumah kos rendah Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) dan Jabatan Perumahan Negara (JPN) kepada penyewanya pada harga kira-kira RM 21,500 sehingga RM 35,000 seunit. Kedua, di bawah JPN, kami akan menawarkan 74,084 rumah sewa pada harga yang rendah.

Meningkatkan produktiviti

Sebagai tambahan, bagi melengkapi golongan miskin dan miskin tegar dengan keupayaan untuk meningkatkan pendapatan mereka, kami akan mempergiatkan program untuk membina keupayaan mereka dan mewujudkan pekerjaan melalui Gerakan 1 Azam. Ini adalah satu program baru bagi mewujudkan peluang pekerjaan melalui gabungan pekerjaan dan keusahawanan (Gambarajah 9.4). Ia menggabungkan pelbagai skim yang diumumkan dalam Bajet 2010, seperti penubuhan Kedai Komuniti serta Skim Pembangunan Kesejahteraan Rakyat.

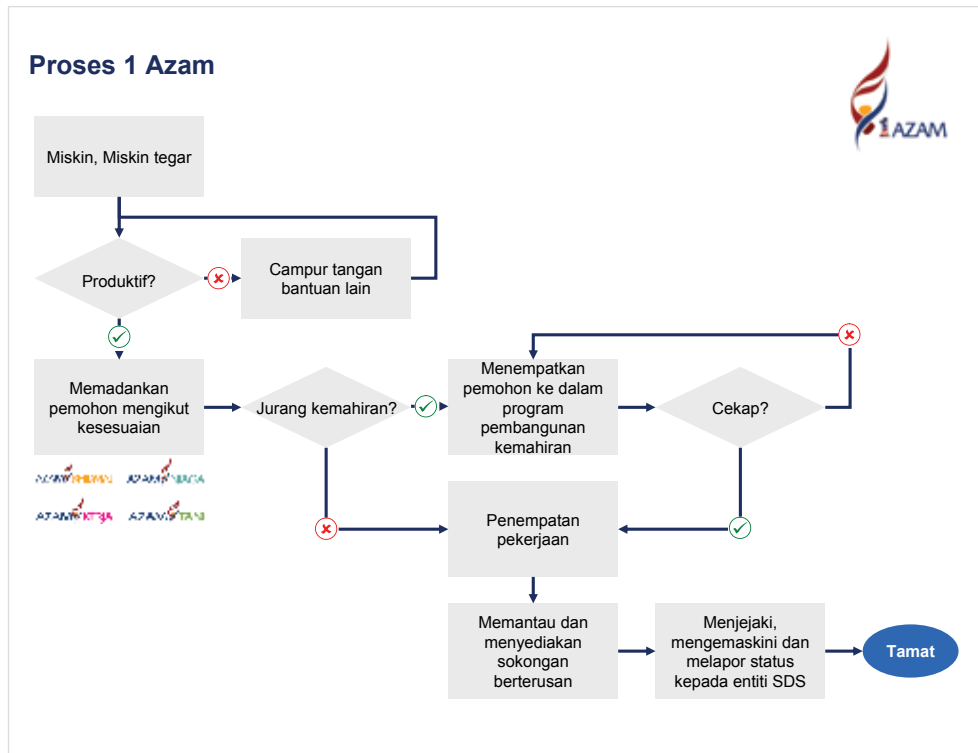
Gambarajah 9.4

Gerakan 1 Azam adalah sebuah program komprehensif, berlandaskan konsep pemacuan produktiviti dan pengurusan bantuan bagi mengangkat taraf kehidupan golongan miskin dan miskin tegar (Gambarajah 9.5). Langkah utama adalah:

- Menilai daya produktiviti (keupayaan untuk bekerja), dan bagi mereka yang tidak berupaya secara fizikal atau tidak sihat mental, akan disediakan keperluan bantuan serta pemulihan supaya mereka boleh beransur-ansur menjadi golongan yang produktif
- Memadankan individu produktif dengan jawatan kosong yang ada dan aktiviti ekonomi lain yang bersesuaian (misalnya, pertanian, perniagaan kecil)
- Menyediakan latihan bagi mereka yang tidak mempunyai kemahiran yang diperlukan
- Memantau dan menyediakan bantuan berterusan dalam jangka pendek (misalnya, *coaching*), apabila seseorang itu mendapat pekerjaan atau memulakan perniagaan
- Mengeluarkan daripada senarai sokongan apabila sudah memperolehi pendapatan yang kukuh

Gambarajah 9.5

Berikut adalah inisiatif terperinci di bawah 1 Azam:

1 Azam Kerja akan membantu memadankan golongan miskin dan miskin tegar dengan peluang pekerjaan yang ada dan menggalakkan mereka mengambil peluang pekerjaan dalam sektor yang kekurangan tenaga rakyat Malaysia. Kami akan memudahkan penempatan kerja untuk jawatan berkemahiran rendah seperti pembantu rumah, pekerja stesen minyak, pengawal keselamatan, pelayan restoran dan buruh binaan. Bagi mencapai tujuan ini, kami akan:

- Membekukan pengambilan buruh asing dalam industri terpilih bagi tempoh masa terhad
- Menggalakkan majikan mengutamakan rakyat Malaysia apabila memenuhi jawatan berkemahiran rendah dan separa mahir
- Menubuhkan *JobsMalaysia Centres* dan *JobsMalaysia Points* bagi memadankan orang yang mencari pekerjaan dengan peluang pekerjaan yang ada
- Menawarkan program pembangunan kemahiran kepada golongan miskin dan miskin tegar, melalui kolej komuniti dan Institut Kemahiran

1 Azam Niaga akan menggalakkan keusahawanan dan penubuhan perniagaan kecil, misalnya, perniagaan makanan, seperti masakan rumah, dan perniagaan dalam talian sepertimana program yang berjaya dijalankan oleh agensi seperti AIM. Kami akan menyediakan latihan dan dana sebagai bantuan untuk memulakan perniagaan kecil (Gambarajah 9.6).

1 Azam Khidmat adalah sama seperti 1 Azam Niaga tetapi akan memberi kemudahan untuk menubuhkan perniagaan perkhidmatan kecil termasuk perniagaan perkhidmatan yang berasaskan inovasi, misalnya, program homestay, kantin bergerak, pusat mencuci kereta bergerak, pusat penjagaan harian untuk warga tua atau kanak-kanak, perkhidmatan penjagaan selepas bersalin, urutan dan

perniagaan pemasangan berkemahiran rendah dari rumah. Kami akan membantu dengan latihan yang diperlukan dan dana permulaan.

1 Azam Tani akan membantu golongan miskin dan miskin tegar untuk terlibat dalam perniagaan pertanian kecil-kecilan yang akan mendatangkan hasil yang cepat, misalnya, penternakan ayam itik dan akuakultur. Di sini, kami juga akan menyediakan latihan dan dana permulaan bagi memulakan usaha berasaskan pertanian ini.

Gambarajah 9.6

1 Azam akan mengambil contoh program sokongan kerajaan yang berjaya

CONTOH

1 Azam akan mengambil contoh program sokongan kerajaan yang berjaya

- Norida, 45, Terengganu
- Perniagaan: Menjual mi sup dan minuman
- Bantuan kerajaan – modal permulaan RM 2,000 daripada Amanah Ikhtiar Malaysia

1 Azam akan mengambil contoh program sokongan kerajaan yang berjaya

- Norfarina, 20, Kedah
- Perniagaan: Jahitan
- Bantuan kerajaan – Geran peralatan RM 6,000

9.3.2 Inisiatif untuk 2011

Inisiatif lanjutan akan dilaksanakan sebelum akhir 2011 bagi memacu produktiviti dan menguruskan bantuan.

- **Kemudahan asas:** Memperluaskan bekalan elektrik dan air kepada isirumah berpendapatan rendah di kawasan luar bandar. Ini akan dilaksanakan selaras dengan NKRA Infrastruktur Asas Luar Bandar yang telah dibincangkan dalam Bab 10. Satu contoh ialah Skim Program Lonjakan Mega, yang merangkumi aspek ekonomi dan projek peluasan infrastruktur kawasan luar bandar
- **Membina kesedaran:** Meningkatkan kesedaran isirumah berpendapatan rendah mengenai pelbagai program bantuan yang disediakan untuk mereka, supaya mereka mendapat manfaat daripada program tersebut. Pelbagai saluran akan digunakan, termasuk hari terbuka dan media baru seperti blog (di mana isirumah berpendapatan rendah boleh mendapat akses melalui pusat Internet kerajaan)
- **Pendidikan dan latihan:**
 - Membiayai sekolah di kawasan yang terdapat bilangan isirumah berpendapatan rendah yang ramai dan meningkatkan infrastruktur sekolah serta persekitaran pembelajarannya. Ini dapat dilaksanakan dengan kerjasama sektor korporat.

- Menyediakan latihan lanjutan dan kemahiran baru bagi isirumah berpendapatan rendah yang layak, bagi meningkatkan kebarangkalian mereka mendapat pendapatan.

- **Kesihatan:**

- Menambah bilangan klinik kesihatan di bandar, di luar bandar dan klinik kesihatan bergerak (sekurang-kurangnya satu klinik kesihatan bergerak bagi setiap negeri) bagi memberikan perkhidmatan kepada isirumah berpendapatan rendah. Langkah ini dapat membantu mengekalkan tahap kesihatan ahli keluarga dalam isirumah berpendapatan rendah supaya mereka dapat terus bekerja bagi menyara keluarga. Sebagai permulaan, Bajet 2010 memperuntukkan RM10 juta bagi menubuhkan 50 klinik komuniti *1Malaysia* di kawasan bandar.
- Memperluaskan bantuan kewangan kepada rakyat isirumah berpendapatan rendah bagi membeli anggota badan tiruan dan prostetik. Kami juga akan meningkatkan ketersediaan prostetik dengan membina sekurang-kurangnya satu pusat prostetik di setiap negeri, agar mereka yang memerlukan prostetik dapat bekerja semula.

- **Penempatan kerja:**

- Meneruskan peranan untuk memadankan mereka daripada isirumah berpendapatan rendah dengan pekerjaan di syarikat, termasuk GLC. Kami akan mempertingkatkan latihan berkumpulan dan latihan persendirian bagi membantu mereka berjaya dalam kerja yang dilakukan. Di samping itu, kami akan terus menggalakkan majikan mengutamakan rakyat Malaysia apabila memenuhi jawatan di mana terdapat ramai buruh asing. Kami akan memperkenalkan skim cukai yang menarik dan insentif lain untuk menggalakkan mereka berbuat demikian
- Mewujudkan peluang pekerjaan dengan mendirikan kedai runcit Jimat *1Malaysia*. Kami berhasrat untuk menubuhkan 50 kedai Jimat *1Malaysia* pada 2010 dan satu dalam setiap daerah pada 2011.

- **Kredit-mikro:** Membangunkan mekanisme bagi menyediakan kredit-mikro untuk isirumah berpendapatan rendah yang layak bagi membantu mereka memulakan perniagaan kecil, supaya kami dapat beransur-ansur menghentikan mereka daripada bantuan kewangan jangka panjang. Permohonan dan pembayaran akan dikendalikan oleh bank, serta saluran GLC seperti pejabat Pos Malaysia dan stesen minyak Petronas. Sekurang-kurangnya satu projek perintis akan diperkenalkan di setiap negeri pada suku pertama 2011.

- **Peralihan / integrasi semula:** Memberi sokongan bagi mengintegrasikan semula kumpulan yang terpinggir, seperti bekas penjenayah dan penagih, kembali ke dalam masyarakat. Kami menyediakan tempat perlindungan sementara (Anjung Damai), kaunseling, latihan kemahiran dan program membina sokongan masyarakat bagi integrasi semula golongan ini.

9.3.3 Inisiatif untuk 2012

Inisiatif lanjut akan dilaksanakan sebelum akhir 2012 bagi memacu produktiviti dan menguruskan bantuan.

- **Kemudahan asas:** Membina infrastruktur sanitasi asas yang baru dan menaik taraf infrastruktur sanitasi asas yang sedia ada dalam kawasan yang terdapat isirumah berpendapatan rendah di kedua-dua kawasan bandar dan luar bandar. Langkah ini dapat membantu ahli isirumah bagi menjalani kehidupan lebih sihat supaya mereka dapat belajar dan bekerja dengan efektif.
- **Pendidikan:**
 - Meningkatkan kesedaran isirumah berpendapatan rendah tentang pentingnya pendidikan prasekolah dan menyediakan bantuan kewangan bagi membolehkan kanak-kanak daripada isirumah berpendapatan rendah menghadiri prasekolah. Sasaran kami adalah 100% kanak-kanak yang layak daripada isirumah pendapatan rendah, didaftarkan dalam prasekolah dari tahun 2012
 - Menyediakan pakaian seragam sekolah dan aksesori (misalnya, kasut, beg sekolah) bagi pelajar dari isirumah berpendapatan rendah. Buat masa ini, kami menyediakan bantuan terutamanya dalam bentuk wang tunai; membekalkan bantuan dalam bentuk barangan akan menghindar peluang untuk menyalah gunakan bantuan. Sasaran kami adalah 100% pelajar yang layak, menerima bantuan ini dari 2012
 - Menambah kapasiti asrama bersubsidi bagi membantu pelajar yang memerlukan penginapan (misalnya, mereka daripada kawasan luar bandar) bagi meneruskan pelajaran mereka, walaupun menghadapi kesulitan wang
 - Melatih dan membangunkan tambahan 2,000 usahawan wanita daripada kalangan isirumah berpendapatan rendah pada tahun 2012 (Dengan ditambah bilangan yang dilatih oleh program terdahulu seperti 1 Azam, kami akan membangun sejumlah 4,000 usahawan wanita di antara 2010 dan 2012)
- **Kesihatan:** Memperluaskan bantuan kepada pesakit yang memerlukan rawatan dialisis. Ini melibatkan menyediakan bantuan kewangan, menubuhkan lebih banyak pusat dialisis dan menyediakan kenderaan ke/dari pusat dialisis
- **Perumahan:** Melebihi daripada bantuan perumahan yang ditawarkan di bawah Bajet 2010 (seperti dibincang di atas), kami akan memastikan lebih banyak perumahan disediakan untuk golongan miskin dan miskin tegar.
 - Seperti yang dinyatakan dalam Bab 10 (Mempertingkatkan Infrastruktur Asas Luar Bandar), pada 2012, kami akan menyediakan 50,000 rumah baru dan yang dibaik pulih, untuk golongan miskin dan miskin tegar terutamanya di kawasan luar bandar serta menyediakan 14,000 rumah untuk Orang Asli
 - Menawarkan bantuan kewangan bagi bayaran muka perumahan dan yuran guaman dan pinjaman dengan kadar faedah yang rendah untuk isirumah berpendapatan rendah, yang bukan penerima atau pembeli rumah kos rendah yang disediakan oleh kerajaan
- **Insurans:** Bekerjasama dengan institusi sektor swasta terpilih (misalnya, Takaful Malaysia) bagi menawarkan skim Insurans *1Malaysia*, supaya golongan miskin tegar, yang sebahagian besarnya tidak mampu membeli insurans, dapat dilindungi oleh insurans. Polisi ini akan merangkumi beberapa perkara seperti pendidikan,

kematian dan penyakit kritikal. Sasaran kami adalah bagi semua isirumah miskin tegar menikmati perlindungan insurans pada 2012.

Tinjauan kami mendapati bahawa beberapa negara lain melindungi isirumah berpendapatan rendah dengan menggunakan kaedah gaji minimum. Kami sedang mengkaji perkara ini sebagai salah satu kaedah berpotensi bagi membantu rakyat Malaysia berdikari dan tidak bergantung harap pada bantuan kerajaan semata-mata. Kemungkinan, gaji minimum boleh berdasarkan PLI RM750 sebulan, iaitu lebih kurang RM4.70 sejam, berdasarkan tempoh kerja 40 jam seminggu. Sementara kami membuat kajian, sebarang tindakan tidak akan diambil sebelum 2012, dan jika berlaku pun ia akan diperkenalkan secara berperingkat, supaya tidak memberi kejutan kepada majikan.

9.4 Penggerak bagi memastikan pelaksanaan inisiatif

Bagi membolehkan inisiatif di atas dilaksanakan secara berkesan dan lancar, kami juga akan melaksanakan perubahan struktur berikut:

- **Menubuhkan entiti Perkhidmatan Pembangunan Sosial (SDS) bersepadu:** Mengintegrasikan agensi-agensi yang terlibat dalam perancangan, pelaksanaan dan pemantauan perkhidmatan kebajikan sosial menjadi satu entiti. Ini akan dapat meningkatkan kelancaran kami sendiri dalam menyelaraskan perkhidmatan kebajikan serta memberikan kemudahan kepada rakyat, yang akan berinteraksi dengan satu agensi sahaja dan perlu mengunjungi satu pusat perkhidmatan kebajikan sosial sahaja. Pusat perkhidmatan boleh ditempatkan di pejabat pos bagi memudahkan rakyat
- **Menubuhkan Inspektorat Bebas Bagi Pembangunan Sosial:** Inspektorat ini akan menyiasat dan mendakwa penipuan kebajikan serta menangani aduan oleh ahli isirumah berpendapatan rendah terhadap entiti SDS
- **Mengintegrasikan pangkalan data:** Menggabungkan semua pangkalan data yang mengandungi data LIH ke dalam e-Kasih, menjadikan ia sebagai satu-satunya pangkalan data bagi LIH dan menjadikan ICU sebagai satu-satunya pengurus pangkalan data ini (seperti yang diumumkan dalam Bajet 2010). Ini akan memudahkan proses pengenalan, kelulusan dan penjejakan LIH. Ekoran dari itu, hanya isirumah yang mendaftar dalam e-Kasih sahaja yang akan layak mendapat bantuan kerajaan. Oleh itu, salah satu keutamaan kami adalah bekerja bersama rakyat dan badan bukan kerajaan (NGO) bagi memastikan semua isirumah berpendapatan rendah didaftarkan dalam e-Kasih
- **Melaksanakan kad atau baucer SDS:** Mengeluarkan kad pintar atau baucer kepada rakyat yang dikategorikan sebagai miskin dan miskin tegar. Ia berfungsi sebagai dokumen pengenalan diri, memudahkan bantuan kredit dan memastikan hanya mereka yang memerlukan akan mendapat manfaat daripada subsidi perkhidmatan awam (misalnya, kesihatan, pendidikan). Dengan adanya kad sebegini, kami boleh memastikan semua bantuan dengan selamatnya sampai ke tangan penerima seperti yang dirancang. Satu projek perintis akan dilancarkan di Kedah dengan menyasarkan 100% pemilikan dan penggunaan oleh isirumah miskin dan miskin tegar pada akhir 2010
- **Mengurangkan tempoh pemprosesan pembayaran bantuan** kepada pemohon kali pertama daripada tempoh dua bulan pada waktu ini kepada tujuh hari. Kami akan mengenal pasti peluang untuk menyeragamkan proses dan mengukuhkan penyelarasan koordinasi antara agensi. Sasaran adalah untuk memproses 100% permohonan dan pembayaran dalam 7 hari pada 2012.

9.5 Komitmen untuk mencapai sasaran KPI

Bagi mengukur kejayaan kami serta menjejaki perkembangan dalam mempertingkatkan taraf isirumah berpendapatan rendah, kami komited untuk mencapai hasil berikut (Jadual 9.1):

Jadual 9.1: NKPI dan sasaran untuk Isirumah Bependapatan Rendah			
Bidang Fokus	KPI	Garis dasar	2010
Miskin Tegar	• Bilangan isirumah yang miskin tegar	• 44,000 isirumah	• 0 isirumah
Miskin	• Insiden kemiskinan	• 3.6%	• 2.8%
Isirumah berpendapatan rendah	• Usahawan wanita baru yang terlatih	• Tidak berkenaan – sasaran penambahan	• Tambahan 2,000

9.6 Tanda awal kemajuan dilihat pada isirumah berpendapatan rendah

Kami mengakui bahawa perjalanan masih jauh bagi meningkatkan taraf kehidupan rakyat dari isirumah berpendapatan rendah, tetapi kemajuan awal adalah menggalakkan dalam aspek perumahan, pengagihan pembayaran dan pemprosesan permohonan seperti yang dinyatakan sebelum ini. Kami telah mula menawarkan rumah kos rendah untuk dijual kepada penyewa sedia ada pada harga RM21,500 hingga RM 35,000 seunit – sehingga 75% potongan daripada harga pasaran – bagi meningkatkan kadar pemilikan rumah di kalangan isirumah berpendapatan rendah. Sejak 1 September 2009, kami mengagihkan bantuan kebajikan Persekutuan pada hari pertama setiap bulan di Semenanjung Malaysia. Dan pencapaian awal dalam peningkatan penyelarasan antara agensi, adalah permohonan untuk disenaraikan dalam pangkalan data isirumah berpendapatan rendah, kini hanya mengambil masa tujuh hari berbanding dua bulan sebelumnya.

Ini merupakan langkah-langkah awal yang kecil, tetapi kami berhasrat untuk melaksanakan banyak lagi inisiatif bagi meningkatkan taraf kehidupan rakyat pada 12-36 bulan akan datang.

9.7 Bagaimana rakyat dapat memainkan peranan bagi membantu isirumah berpendapatan rendah menerima bantuan kerajaan

Bagi isirumah berpendapatan rendah menerima bantuan kewangan dan sokongan kerajaan yang lain seperti 1 Azam, mereka mestilah mendaftar dalam sistem e-Kasih terlebih dahulu. Bagaimanapun, proses mengenal pasti dan mendaftar isirumah ke dalam pangkalan data adalah mencabar kerana bilangan mereka yang ramai, berselerak di seluruh negara dan ketiadaan akses kepada Internet. Orang awam boleh membantu bagi mempercepat dan meningkatkan capaian program ini dengan mengenal pasti isirumah yang mereka fikirkan mungkin layak menerima bantuan, dan menolong mereka mendaftar dalam e-Kasih melalui Internet. Terdapat tiga langkah mudah:

- Layari laman web www.ekasih.gov.my
- Masukkan butiran peribadi (nama, nombor kad pengenalan, tahap pendapatan, butiran untuk dihubungi) setiap ahli isirumah itu
- Masukkan nama dan butiran untuk dihubungi bagi individu yang membantu ahli isirumah berpendapatan rendah itu mendaftar, dan klik “Hantar”

Bab 10

Mempertingkatkan Infrastruktur Asas Luar Bandar

“Kerajaan akan memastikan supaya rakyat Malaysia yang tinggal di kawasan luar bandar dihubungkan kepada rangkaian jalan perhubungan dan mempunyai akses kepada perumahan, bekalan elektrik serta air bersih. Bagi tujuan ini, kami perlu mengambil kira polariti di antara pelaburan di kawasan luar bandar dan kawasan bandar. Sasaran yang telah ditetapkan adalah tinggi, dengan usaha untuk membina sebanyak 11 kali ganda panjang jalan raya, 2.5 kali ganda bilangan rumah, menyediakan 5 kali ganda bilangan rumah dengan bekalan elektrik, serta menghubungkan 7 kali ganda bilangan rumah dengan bekalan air bersih dalam tempoh tiga tahun yang akan datang, berbanding dengan apa yang telah dicapai sepanjang tempoh 2006-08. Saya bertanggungjawab dan bertekad untuk mencapai sasaran-sasaran ini menjelang akhir 2012 dan memohon bantuan anda bekerja bersama saya dan pasukan saya demi menyampaikan keberhasilan ini.”

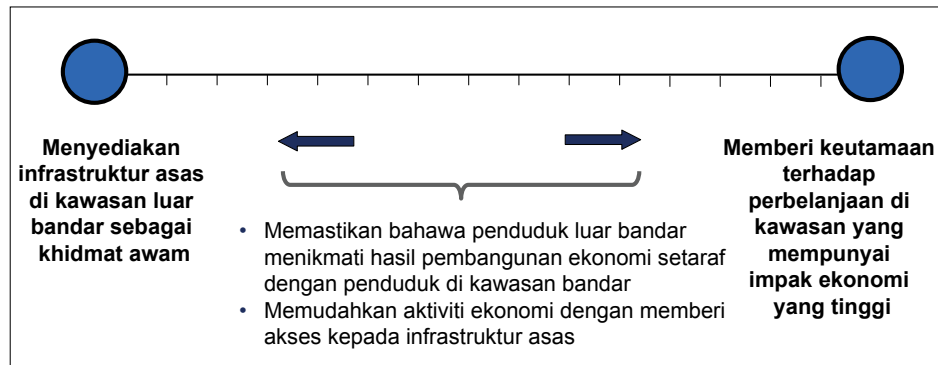
(Dato' Seri Haji Mohd Shafie bin Haji Apdal, Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah)

Penambahbaikan penyediaan kemudahan infrastruktur asas untuk rakyat yang tinggal di kawasan luar bandar adalah satu lagi keutamaan kami. Akses kepada infrastruktur asas adalah merupakan hak asasi kesemua rakyat Malaysia tidak kira di mana mereka berada. Kemudahan infrastruktur jalan raya, perumahan, bekalan elektrik dan air adalah penting untuk kesihatan serta perkembangan sosio-budaya penduduk Malaysia dan menjadi sebahagian daripada asas utama kesejahteraan ekonomi negara kita. Kami perlu mengimbangkan polariti sama ada berbelanja di kawasan yang mempunyai kesan ekonomi yang tinggi, atau menyediakan infrastruktur asas di kawasan luar bandar (Gambarajah 10.1).

Gambarajah 10.1

Bagaimana penambahbaikan infrastruktur asas luar bandar menyumbang kepada 1Malaysia

Lebih kurang 35% daripada rakyat Malaysia tinggal di kawasan luar bandar (di sesetengah negeri mencapai hampir 70%). Sehingga kini, pecahan penduduk yang besar ini masih lagi tertinggal daripada kemajuan ekonomi yang telah dinikmati sejak berdekad yang lalu. Perbelanjaan pembangunan adalah lebih tertumpu kepada kawasan bandar, dan keseluruhan peruntukan pembangunan luar bandar telah berkurangan daripada paras tertinggi 25% dalam Rancangan Malaysia Keenam, kepada hanya 12.4% dalam Rancangan Malaysia Kelapan.

Keutamaan akses kepada infrastruktur asas di kawasan luar bandar membolehkan pengagihan kekayaan yang lebih saksama, memudahkan aktiviti ekonomi (misalnya, hubungan jalan raya memudahkan perdagangan dan perniagaan, kerana ia membolehkan pergerakan barangan dan perkhidmatan yang lebih bebas, manakala ketersediaan bekalan elektrik dan air amat perlu bagi kebanyakan jenis aktiviti perindustrian), serta mempunyai kesan langsung terhadap KDNK. Petikan daripada sebuah indeks ekonomi telah meletakkan kesan gandaan langsung perbelanjaan KDNK infrastruktur pada 1.5 kali tahap perbelanjaannya.³²

Sepertimana yang disebutkan dalam Bab 2, pembangunan infrastruktur asas di luar bandar telah menunjukkan perkembangan yang menggalakkan. Sebagai contoh, dalam setiap tahun³³ dari 2006 hingga 2008,

- 220 kilometer jalan raya telah dibina atau dinaik taraf
- 10,000 isi rumah telah mendapat manfaat bekalan elektrik
- 18,000 rumah telah dibekalkan dengan air bersih atau air yang dirawat
- 7,000 rumah golongan miskin di luar bandar telah dibina atau dibaik pulih

Meskipun pencapaian ini cukup besar, banyak lagi yang perlu dilakukan untuk memberi perkhidmatan yang lebih baik bagi penduduk luar bandar. Terdapat banyak kampung yang masih belum mempunyai kemudahan jalan raya, khususnya

³² *A Second Quick Boost From Government Could Spark Recovery*: ulusan oleh Mark Zandi, ketua ahli ekonomi di Moody's Economy.com. Petikan kenyataannya yang disunting yang dibuat di hadapan Jawatankuasa Dewan USA bagi Perniagaan Kecil pada 24 Julai, 2008

³³ Perangkaan anggaran

di Sabah dan Sarawak. Lebih daripada suku isirumah di Sabah dan Sarawak tidak mempunyai bekalan elektrik. Dan sebanyak 40% isirumah di Sabah dan Sarawak dan 12% isirumah di Semenanjung Malaysia tidak mempunyai akses kepada bekalan air yang bersih atau yang dirawat.

Oleh yang demikian, kami telah merancang program pembangunan secara besar-besaran untuk membangunkan infrastruktur asas luar bandar dalam tempoh masa yang singkat dengan berpaksikan penambahbaikan kualiti untuk menyediakan jalan raya, air, elektrik dan perumahan kepada penduduk luar bandar.

10.1 Lingkungan, skala dan kecepatan masa untuk menyiapkan program ini perlulah lebih hebat daripada apa yang telah dilakukan sebelum ini

Lingkungan, skala dan kecepatan masa untuk menyiapkan aspirasi kami untuk menambahkan akses di luar bandar kepada infrastruktur asas amat penting. Seperti yang diringkaskan dalam Gambarajah 10.2, aspirasi bagi tahun 2012 adalah untuk membina lebih dari 7,000 km jalan raya baru dan yang dinaik taraf, membina atau membaiki pulih 50,000 rumah bagi golongan miskin, menyediakan bekalan elektrik kepada lebih 140,000 isirumah dan menyalurkan air bersih atau air yang dirawat kepada lebih 360,000 isirumah.

Gambarajah 10.2

Ini bermakna bahawa kami perlu bertindak dengan skala yang lebih cepat lagi. Perbandingan antara tempoh masa penyampaian dalam masa tiga tahun berakhir 2008 dengan apa yang akan diperlukan³⁴ untuk tiga tahun dari 2010 hingga 2012 (Gambarajah 10.3):

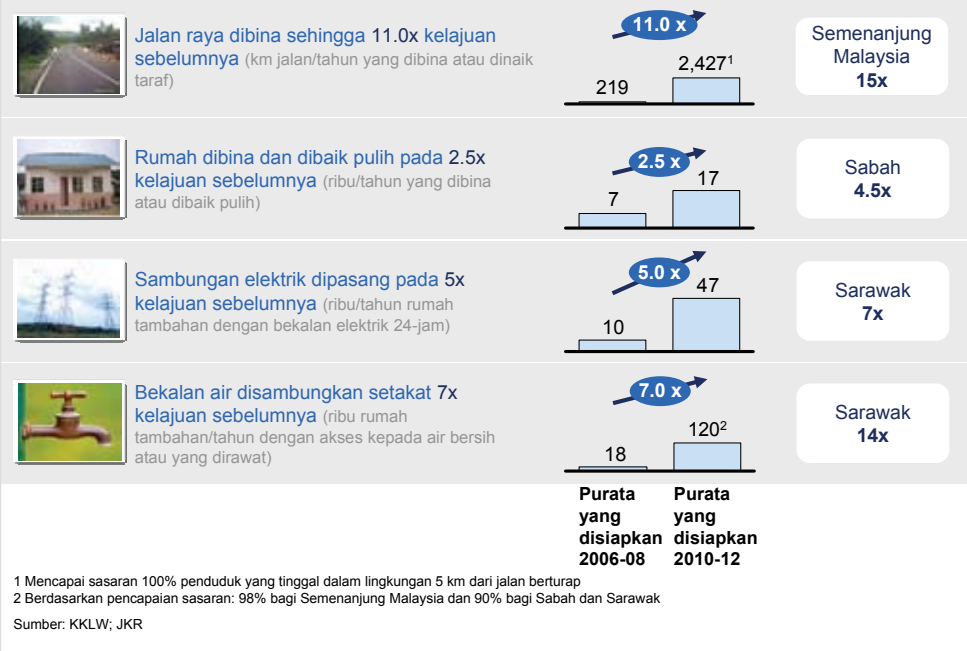
- Jalan raya: **11 kali** lebih kilometer jalan raya akan dibina atau dinaik taraf
- Perumahan: **2.5 kali** lebih banyak rumah akan dibina atau dibaik pulih

³⁴ Perangkaan anggaran

- Elektrik: **5x kali** lebih banyak rumah akan disambungkan bekalan elektrik
- Air: **7x kali** lebih banyak rumah akan disambungkan bekalan air bersih atau air yang dirawat

Gambarajah 10.3

Skala dan kelajuan penyampaian untuk mencapai sasaran yang diumumkan akan lebih tinggi daripada tahun-tahun lampau

10.2 Program ini akan mempunyai kesan besar terhadap rakyat

Kerajaan akan melabur secara besar-besaran untuk mempertingkatkan kemudahan infrastruktur asas di kawasan luar bandar. Anggaran kos awal menunjukkan bahawa RM 18 bilion akan dibelanjakan dalam masa tiga tahun yang akan datang untuk mencapai hasil yang dihasratkan.

10.2.1 Kerajaan akan membina atau menaik taraf lebih kurang 7,000 kilometer jalan raya Negeri dan Persekutuan

Sebagai sebahagian daripada program ini, Kerajaan akan membina lebih kurang 1,900 km jalan raya di Sabah dan Sarawak, di mana lebih kurang 70% jalan raya akan diturap dan bakinya jalan batu kerikil. Hasil daripada program ini, adalah dijangkakan tambahan 800,000 orang akan dihubungkan kepada rangkaian jalan raya.

Di Semenanjung Malaysia, di mana hampir kesemua penduduknya sudah pun dihubungkan kepada sistem jalan raya, tumpuannya adalah pada menurap jalan batu kerikil di kawasan luar bandar. Apabila program ini siap dilaksanakan pada 2012, hampir 100% penduduk di Semenanjung Malaysia akan tinggal dalam lingkungan lima kilometer dari jalan berturap.

Setiap satu daripada jalan raya yang akan dibina dan dinaik taraf di seluruh negara dalam program ini telah pun dikenal pasti secara terperinci: lokasi dan destinasi, jumlah jarak, lebar, bahan yang hendak digunakan, agensi pelaksana dan masyarakat

yang hendak dihubungkan. Ini demi memastikan kami telah mengambil kira segala pertimbangan dan halangan pelaksanaan, dan mengoptimumkan penyampaian mengikut bajet dan tempoh masa yang telah ditetapkan. Petikan daripada data perancangan bagi program jalan raya adalah ditunjukkan di bawah (Gambarajah 10.4).

Gambarajah 10.4

Pangkalan data projek jalan raya yang komprehensif diwujudkan

Lebih dari 6,000
baris butiran
dalam pangkalan
data jalan raya

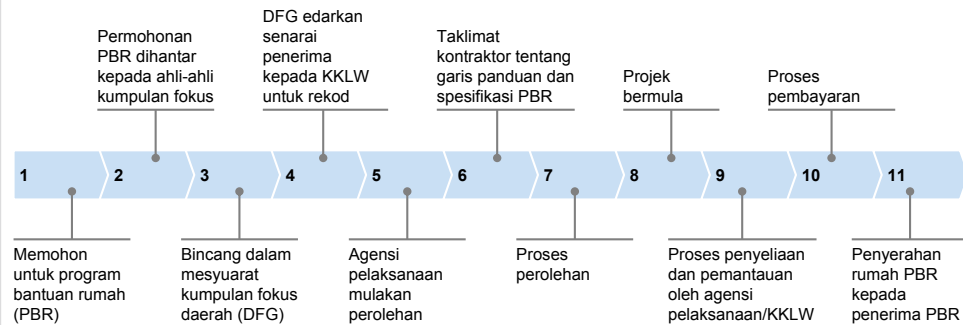
10.2.2 50,000 rumah akan dibina untuk golongan miskin dan miskin tegar

Dianggarkan lebih kurang dua pertiga daripada 50,000 rumah akan dibina di Sabah dan Sarawak, dan yang selebihnya di Semenanjung Malaysia.

Selain daripada peruntukan yang besar dan cabaran membina dan menaik taraf 50,000 rumah ini, isu utama adalah memastikan bahawa penerima bantuan betul-betul layak untuk menerima bantuan rumah ini. Bakal penerima bagi program perumahan ini telah pun dikenal pasti oleh agensi-agensi peringkat daerah dan negeri serta menerusi portal e-Kasih, pangkalan data nasional mengenai isirumah berpendapatan rendah. Kumpulan fokus (*focus group*) daerah telah diberi tugas untuk menilai dan seterusnya mengesahkan bahawa senarai penerima bantuan rumah adalah terdiri daripada mereka yang selayaknya menerima bantuan perumahan. Pemimpin masyarakat tempatan akan bertanggungjawab mengemukakan permohonan bantuan rumah bagi memastikan hanya permohonan yang layak dipertimbangkan diberi bantuan. Gambarajah 10.5 menggariskan proses yang digunakan untuk mengenal pasti dan memilih penerima bagi program perumahan tersebut.

Gambarajah 10.5

Proses kelulusan pimpinan daerah untuk membina perumahan berpendapatan rendah di kawasan luar bandar

Bagi memastikan kualiti setiap rumah terjamin, rumah-rumah yang dibina atau dibaik pulih dalam program ini akan dibina mengikut rekabentuk standard. Selain memastikan kualiti terjamin, penggunaan reka bentuk standard akan dapat memastikan kos bagi setiap rumah terkawal. Rekabentuk standard ini dibahagikan kepada bahan-bahan komponen (alang keluli, papan lapis, lepa, pasir, campuran siap, dan lain-lain) serta kos buruh standard. Melalui penetapan kos ini, pelaksanaan projek bantuan rumah dapat dirancang dan diuruskan dengan lebih berkesan.

Program perumahan ini dirancang untuk dilaksanakan menggunakan khidmat kontraktor Kelas F yang merupakan usahawan kecil-kecilan dalam bidang pembinaan di seluruh negara. Ini bertujuan memastikan perkembangan ekonomi negara melalui penyertaan maksimum perusahaan luar bandar secara meluas di peringkat akar umbi.

Untuk memastikan bahawa dana kerajaan dibelanjakan secara paling berkesan, perbandingan kos telah dibuat dengan amalan baik antarabangsa dalam pembinaan rumah kos rendah bagi isirumah berpendapatan rendah. Program rekabentuk standard di Malaysia yang dilaksanakan oleh kontraktor-kontraktor tempatan didapati setanding dengan penanda aras (*benchmark*) peringkat antarabangsa.

Penetapan sasaran telah mengambil kira keperluan di peringkat negeri termasuk dari segi masalah pelaksanaan di peringkat tempatan. Matlamat kami adalah untuk memastikan pelaksanaan program ini dibuat dalam lingkungan bajet dan tempoh masa yang ditetapkan.

10.2.3 140,000 rumah tambahan akan disambungkan dengan bekalan elektrik 24 jam

Semenanjung Malaysia sudah pun mempunyai kadar liputan bekalan elektrik yang tinggi (lebih kurang 99%). Sebaliknya, Sabah dan Sarawak mempunyai kadar yang lebih rendah: 77% di Sabah dan 67% di Sarawak. Program bekalan elektrik luar bandar yang dirancang ini akan membekalkan elektrik kepada 140,000 rumah menjelang 2012: 95% daripadanya di Sabah dan Sarawak.

Sambungan kepada bekalan elektrik berasaskan grid merupakan pilihan utama bagi menambahkan sambungan di seluruh negara (83% daripada sambungan baru). Sambungan-sambungan baru ini akan dibuat berlandaskan pelaburan yang telah dibuat dalam beberapa tahun kebelakangan ini untuk menambahkan kapasiti penjanaan elektrik di pelbagai tempat di negara ini.

Namun demikian, sesetengah kawasan luar bandar terletak jauh daripada infrastruktur penjanaan dan transmisi elektrik. Sehubungan itu, setelah mengambil kira analisis faedah-kos yang teliti, kami telah memutuskan untuk menggunakan teknologi penjanaan kuasa teragih seperti janakuasa hibrid solar atau elektrik mikro hidro. Penyelesaian ini akan digunakan dalam lebih kurang 17% daripada sambungan baru antara 2010–12. Gambarajah 10.6 menunjukkan gambaran visual sebuah stesen janakuasa hibrid solar di Kampung Pak Kaleh, Pulau Pemanggil.

Gambarajah 10.6

Stesen Janakuasa Hibrid Solar, Kampung Pak Kaleh, Pulau Pemanggil

Kajian telah dibuat ke atas setiap kampung dari segi lokasi dan kedudukan rumah yang akan dibekalkan dengan elektrik. Perancangan teliti ini akan memastikan supaya penyampaian kepada rakyat dapat dilaksanakan dalam lingkungan bajet dan tempoh masa yang ditetapkan. Petikan daripada data perancangan bagi program elektrik ditunjukkan di bawah (Gambarajah 10.7).

Gambarajah 10.8

Solusi air alternatif di Kampung Stass, Bau, Sarawak

Kajian yang teliti telah dibuat ke atas setiap kampung di mana terletaknya rumah-rumah yang akan dibekalkan dengan air bersih atau air yang dirawat. Perancangan teliti ini akan memastikan supaya penyampaian kepada rakyat dapat dilaksanakan dalam lingkungan bajet dan masa yang ditetapkan. Petikan daripada data perancangan bagi program air ditunjukkan di bawah (Gambarajah 10.9).

Gambarajah 10.9

Sebuah pangkalan data projek air yang komprehensif diwujudkan

National Key Result Area
 Rural Basic Infrastructure Water Sublab

NO.	DESCRIPTION	YEAR	TYPE	IMPACT I	IMPACT I UNIT	ST	STATE
1	Mukah Bedengan Sg Duan	2010	Special	268	H-	20,000,000	Sarawak
2	Mukah Bedengan Sg Duan	2011	Special	268	H-	8,700,000	Sarawak
3	Bekalan Air Punang	2010	WTP	0	Hol	2,000,000	Sarawak
4	Bekalan Air Punang	2011	WTP	60	Hous	3,000,000	Sarawak
5	Bekalan Air Puncak Borneo	2010	Special	68	Hous	1,000,000	Sarawak
6	Bekalan Air Puncak Borneo	2011	Spe	68	Hous	1,000,000	Sarawak
7	Bekalan Air Puncak Borneo	2012	pe	68	Hous	1,000,000	Sarawak
8	Bekalan Air Selangau		WTP	0	Hous	3,900,000	Sarawak
9	Bekalan Air Selangau		TP	0	Hous	20,000,000	Sarawak
10	Bekalan Air Selangau	2011	P	1960	Houses	10,000,000	Sarawak
11	Bekalan Air Kapit	2011	P	0	Houses	2,900,000	Sarawak
12	Bekalan Air Kapit	2012	P	468	Houses	13,000,000	Sarawak
13	Bekalan Air Kapit	2012	P	4132	Houses	10,000,000	Sarawak
14	Saratok Regional W supply - phase	2010	WTP	300	Houses	7,100,000	Sarawak
15	Saratok Regional W supply - phase	2011	WTP	300	Houses	12,300,000	Sarawak
16	Saratok Regional W supply - phase	2012	WTP	400	Houses	25,700,000	Sarawak
17	Serian Regional Water supply - phase	2010	WTP	1402	Houses	20,000,000	Sarawak
18	Serian Regional Water supply - phase	2011	WTP	1500	Houses	40,000,000	Sarawak

Lebih dari 4,200
 baris butiran
 dalam pangkalan
 data air

10.3 Kerajaan akan memastikan bahawa faktor-faktor penentu semuanya lengkap demi menentukan kejayaan

Memandangkan matlamat kami untuk menambah baik infrastruktur asas luar bandar agak besar, kami akan meneliti segala langkah yang perlu untuk menyelaras, memantau serta melaksanakan projek-projek tersebut bagi mencapai matlamat yang telah ditetapkan. Kerajaan akan memastikan tiga bentuk halangan utama diselesaikan – (a) mengoptimumkan tempoh masa yang diperlukan untuk membina dan menaik taraf jalan dan rumah serta membekalkan elektrik dan air ke rumah, (b) memastikan sumber yang mencukupi (sumber manusia, bahan, jentera) dan (c) menyediakan struktur pengawalan dan pengurusan program yang berkesan untuk memastikan pemantauan dan penyelarasan teliti bagi keempat-empat program berkenaan di seluruh negara.

10.3.1 Mengurangkan tempoh masa yang diperlukan bagi proses pentadbiran

Proses yang sedia ada dalam urusan perolehan akan dikaji semula bagi mempercepatkan penyampaian. Dengan melakukan kerja “cara lama” adalah mustahil untuk mencapai matlamat kami dalam masa tiga tahun. Sebagai contoh:

- Proses tender terbuka semasa untuk melantik kontraktor pembinaan jalan raya memakan masa selama empat hingga lima bulan dari pengiklanan pertama sehingga penganugerahan. Tempoh ini dicadangkan akan dikurangkan menjadi separuh dengan kaedah-kaedah seperti menggunakan templat piawai, menjalankan proses serentak di mana yang boleh, mempercepat kaedah komunikasi di antara pihak-pihak berkaitan (misalnya, dengan penggunaan e-mel) dan menjadualkan mesyuarat lembaga tender supaya bersidang setiap minggu
- Walaupun terdapat perbezaan masa yang nyata antara negeri-negeri, secara keseluruhannya proses pengambilan balik tanah (*land acquisition*) mengambil masa purata selama lapan hingga sebelas bulan (dari tarikh pengemukaan pelan awalan sehingga pembayaran pampasan dan penyerahan tapak). Masa ini dicadangkan akan disingkatkan menjadi enam hingga lapan bulan melalui tindakan serta galakan yang serupa seperti di atas untuk mempercepatkan pembinaan jalan raya

Pengurangan masa ini akan dapat dicapai dengan peningkatan produktiviti serta menggunakan proses-proses yang lebih mudah. Kami tidak akan mengorbankan tadbir urus yang baik demi memenuhi keperluan untuk mempercepatkan pembinaan.

Seperti mana juga contoh di atas, kami telah mengenal pasti beberapa penambahbaikan kepada proses semasa, bagi mengurangkan tempoh masa mengemukakan tender kontrak bagi jalan raya, elektrik perumahan dan air sebanyak 40–50%.

Contoh: Mengurangkan tempoh masa proses tender bagi projek bekalan air daripada 12–15 bulan kepada kurang daripada 8 bulan supaya projek baru dapat dilaksanakan dalam tahun 2010

Cabaran: Proses tender semasa boleh mengambil masa selama 12–15 bulan untuk diselesaikan. Disebabkan itu, projek-projek yang dimulakan pada 2010 tidak akan dapat dimulakan pembinaannya dalam tahun yang sama

Penyelesaian: Proses tender telah dikaji semula secara mendalam untuk mengenal pasti proses yang boleh ditambah baik bagi menjadikannya lebih efisien. Hasil daripada kajian semula ini, penjimatan masa sehingga 50% telah dikenal pasti dan sedang dilaksanakan. Dengan itu, sesetengah projek bekalan air pada 2010 akan dapat dimulakan dalam tahun yang sama. Tindakan-tindakan khusus serta penambahbaikan yang dicadangkan akan dibuat kepada proses tender projek bekalan air termasuk:

- Menggunakan templat dan format piawai sejauh mana yang boleh
- Membenarkan penggunaan dokumen tender dalam salinan elektronik (CD) dengan format 'read-only'.
- Memastikan proses penilaian tender dipimpin oleh Bahagian Teknikal KKLW
- Melantik jawatankuasa penilaian tender dengan awal
- Menetapkan lebih awal jadual mesyuarat Lembaga Tender

10.3.2 Menambahkan bekalan sumber manusia, bahan dan jentera yang penting untuk penyampaian infrastruktur asas luar bandar

Kami akan memastikan bahawa bekalan sumber manusia, bahan dan jentera adalah mencukupi, dengan memudahkan pembekalan dan kesediaan jentera yang mencukupi (misalnya, jentera pengorek, jentera pemadat), bahan (misalnya, pendawaian elektrik, pra-campuran) serta sumber manusia (misalnya, kontraktor, pakar runding).

Sebagai contoh, bagi pembekalan kabel voltan rendah (90–120 millimeter) ke seluruh Malaysia, 79,000 kilometer kabel ini dihasilkan setiap tahun oleh 15 pengeluar domestik. Permintaan yang meningkat daripada program bekalan elektrik luar bandar NKRA mewakili 18% daripada bekalan domestik. Kami akan memohon kerjasama pihak pengeluar meningkatkan kapasiti pengeluaran sejajar dengan permintaan yang meningkat untuk mengelakkan kekurangan dan kenaikan harga. Jika perlu kami akan memudahkan pengimportan bekalan bagi memenuhi permintaan tersebut.

Satu lagi contoh adalah pembekalan peralatan perlindungan peti pembekal (*feeder pillar*): 36,000 buah peralatan ini dihasilkan setiap tahun oleh 10 pengeluar domestik. Permintaan yang semakin meningkat daripada program bekalan elektrik luar bandar NKRA mewakili 38% daripada bekalan domestik. Namun begitu, perbincangan dengan para pengeluar ini mendedahkan bahawa terdapat lagi lebih daripada 50% kapasiti pengeluaran tambahan. Kami sedang melakukan apa yang perlu untuk memastikan bahawa kapasiti pengeluaran tambahan ini akan tersedia apabila permintaan bertambah.

Penilaian seperti ini telah dilakukan dalam kategori-kategori utama bagi sumber manusia (misalnya, kelas kontraktor yang berlainan, pakar runding), bahan dan peralatan bagi kawasan berlainan (Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak), untuk jalan raya, rumah, elektrik dan air. Adalah dijangkakan akan ada kekurangan peralatan (misalnya, bagi set penjana di Sabah dan Sarawak, set pengimpal di Sabah dan pakar runding bagi projek berkaitan air di Sabah). Kami sedang bekerjasama secara langsung dengan pihak pembekal untuk memastikan bahawa terdapat bekalan yang mencukupi apabila perlu dan meninjau pilihan untuk mengimport di mana terdapat halangan sebenar.

10.3.3 Memastikan struktur kawalan dan pengurusan program yang berkesan untuk memantau dan menyelaraskan antara program

Projek-projek NKRA akan dipantau secara rapi untuk memastikan ianya berjalan lancar dengan menggunakan sistem SPP II. SPP II merupakan sebuah sistem yang telah terbukti keberkesanannya, yang diuruskan oleh Unit Penyelarasan Pelaksanaan (ICU) di bawah Jabatan Perdana Menteri.

Setiap satu daripada projek infrastruktur asas luar bandar akan tercatat dalam sistem SPP II, dengan sasaran yang dihasratkan dan nama pegawai yang bertanggungjawab bagi memastikan bahawa projek tersebut terlaksana menurut masa dan bajet yang ditetapkan.

Mekanisme pengawalan yang dibina khas untuk program infrastruktur asas luar bandar (diketuai oleh KKLW) akan menggunakan maklumat yang diperolehi daripada SPP II untuk memantau perkembangan. Gambarajah 10.10 menunjukkan suatu tangkapan *screenshot* daripada perkakasan SPP II. Tindakan intervensi akan dilakukan apabila perlu demi menentukan sasaran tercapai. Seperti mana juga yang dihuraikan sebelum ini, kami akan melakukan segala yang perlu demi memastikan pelaksanaan menurut masa dan bajet yang ditetapkan (misalnya, pemantauan unit-unit perumahan dan jalan raya spesifik yang perlu dibina).

Gambarajah 10.10

Pencapaian akan dijejaki dalam SPP II

CONTOH

NKRA	Sub NKRA	Nama KPE	Unit ukuran	Mod Pembinaan KPE	Tarikh Terakhir Kemaskini (Sebelum)	Status	Target	Stretch	Sebenar	Jumlah (Sebenar - Target)
Rural Basic Infrastructure	Electricity	SERI: PERATUS PERUMAHAN YANG AKAN DISAMBUNGKAN DENGAN BEKALAN ELEKTRIK	%	-	-	-	-	-	-	-
Rural Basic Infrastructure	Electricity	SWK: PERATUS PERUMAHAN YANG AKAN DISAMBUNGKAN DENGAN BEKALAN ELEKTRIK	%	-	-	-	-	-	-	-
Rural Basic Infrastructure	Housing	PH: BELANGAN RUMAH BINA BARU DAN BAKI PULUH YANG AKAN DIBINA UNTUK 250K MISKIN DAN MISKIN TERGAR SEHINGGA TAHUN 2012	BOL	Tahunan	29/11/2009		0.00	0.00	0.00	0
Rural Basic Infrastructure	Housing	SABAH: BELANGAN RUMAH BINA BARU DAN BAKI PULUH YANG AKAN DIBINA UNTUK 250K MISKIN DAN MISKIN TERGAR SEHINGGA TAHUN 2012	BOL	Tahunan	29/11/2009		0.00	0.00	0.00	0
Rural Basic Infrastructure	Housing	SARAWAK: BELANGAN RUMAH BINA BARU DAN BAKI PULUH YANG AKAN DIBINA UNTUK 250K MISKIN DAN MISKIN TERGAR SEHINGGA TAHUN 2012	BOL	Tahunan	29/11/2009		0.00	0.00	0.00	0
Rural Basic Infrastructure	Road	PH: JARAK JALAN BERTURAP YANG AKAN DIBINA SEHINGGA TAHUN 2012	KM	Tahunan	29/11/2009		0.00	0.00	0.00	0
Rural Basic Infrastructure	Road	SABAH: JARAK JALAN YANG AKAN DIBINA SEHINGGA TAHUN 2012	KM	Tahunan	29/11/2009		0.00	0.00	0.00	0
Rural Basic Infrastructure	Road	SARAWAK: JARAK JALAN YANG AKAN DIBINA SEHINGGA TAHUN 2012	KM	Tahunan	29/11/2009		0.00	0.00	0.00	0

Sumber: Pasukan makmal SPP II

10.4 Komitmen kami kepada rakyat dalam keberhasilan infrastruktur asas luar bandar adalah seperti berikut:

Jadual 10.1: KPI dan sasaran bagi infrastruktur asas luar bandar

Bidang fokus	KPI	Garis dasar	2010
Jalan raya	• Jarak jalan raya yang baru diturap (Semenanjung Malaysia)	• Tidak berkenaan – sasaran penambahan	• 210 km
	• Jalan raya baru yang dibina (Sabah dan Sarawak)	• Tidak berkenaan – sasaran penambahan	• 192 km di Sabah dan 145 km di Sarawak
Perumahan	• Bilangan rumah yang baru dibina / dibaik pulih	• Tidak berkenaan – sasaran penambahan	• 5,819 (Semenanjung Malaysia) • 4,988 (Sabah) • 5,819 (Sarawak)
Elektrik	• % rumah dengan akses kepada bekalan elektrik	• Semenanjung Malaysia : 99%	• 99.6%
		• Sarawak: 67%	• 72.6%
		• Sabah: 77%	• 80.8%
Air	• % rumah dengan akses kepada bekalan air bersih atau air yang dirawat	• Semenanjung Malaysia : 89%	• 91.8%
		• Sarawak: 57%	• 62.1%
		• Sabah: 57%	• 58.7%

10.5 Tanda-tanda awalan kemajuan yang dilihat pada infrastruktur asas luar bandar

Cabaran penyampaian yang kami hadapi dalam mencapai sasaran kami untuk menambah baik infrastruktur asas luar bandar adalah ketara, kerana usaha yang besar dan skala yang luas. Namun demikian, terdapat tanda-tanda bahawa keupayaan kami untuk melaksanakan penyampaian ini akan tercapai. Sebagai contoh, dalam 2009, kami telah menyiapkan

- lebih daripada 17,000 rumah untuk golongan miskin dan miskin tegar di luar bandar
- lebih daripada 240 km jalan raya berturap di Sabah dan Sarawak

Agensi-agensi yang bertanggungjawab untuk menyampaikan infrastruktur ini telah tidak menunggu sehingga 2010 untuk bermula. Mereka menyediakan rancangan-rancangan pelaksanaan yang terperinci pada 2009 untuk memastikan bahawa tiada masa tunggu yang terbazir daripada merancang usaha-usaha besar ini.

10.6 Kami akan menggiatkan lagi usaha untuk mengurangkan kos penyampaian infrastruktur

Dalam masa terdekat, kami telah pun merancang untuk melaksanakan inisiatif-inisiatif yang lebih rumit dalam fasa berikutnya, misalnya, melaksanakan lebih banyak projek dengan sumber yang berkurangan demi mengurangkan kos pelaksanaan infrastruktur baru. Kami akan terus mencari jalan untuk meningkatkan impak dana yang telah dibelanjakan terhadap program-program infrastruktur, dan pelbagai kementerian dan agensi sedang berganding bahu dalam menganalisa sama ada teknologi sedia ada dan yang baru dapat digunakan untuk mengurangkan kos purata untuk menyediakan infrastruktur asas kepada rakyat. Rancangan-rancangan pelaksanaan dan penyampaian akan dikemas kini sekiranya penyelesaian alternatif yang relevan dikenal pasti dan terbukti.

Bab 11

Mempertingkatkan Pengangkutan Awam Bandar

“Aspirasi kami adalah untuk menjadikan sistem pengangkutan awam di Malaysia sebagai mod pengangkutan pilihan penduduk bandar dalam jangka masa sederhana. Ini sebagai usaha untuk menguruskan polariti antara golongan kurang bernasib baik yang tidak mempunyai pilihan dan bergantung sepenuhnya pada pengangkutan awam berbanding golongan berkemampuan yang boleh bergantung kepada kenderaan persendirian. Usaha ke arah pencapaian aspirasi baru ini akan bermula dengan Lembah Klang tetapi dari akan diperluas ke kawasan lain di masa-masa akan datang. Kami juga telah menyediakan sasaran tinggi bagi meningkatkan penggunaan pengangkutan awam di Lembah Klang, iaitu daripada kadar penggunaan masa kini di antara 10% hingga 12% kepada 25% pada akhir tahun 2012. Sebagai Menteri Pengangkutan, saya komited bagi mencapai sasaran ini, dan berharap agar semua rakyat Malaysia dapat menyokong saya serta pasukan saya dalam usaha ini”

(Dato Sri Ong Tee Keat, Menteri Pengangkutan)

Kepentingan sebuah bandar sebagai pusat aktiviti di mana ekonominya berorientasikan perkhidmatan (termasuk pelancongan) kini semakin meningkat. Rangkaian pengangkutan perlu mampu menyokong pertumbuhan ekonomi, pertumbuhan populasi dan kepelbagaian aktiviti di bandar. Telah terbukti di peringkat global bahawa sistem pengangkutan yang teratur dan komprehensif dapat membantu menyumbang kepada kemakmuran ekonomi³⁵.

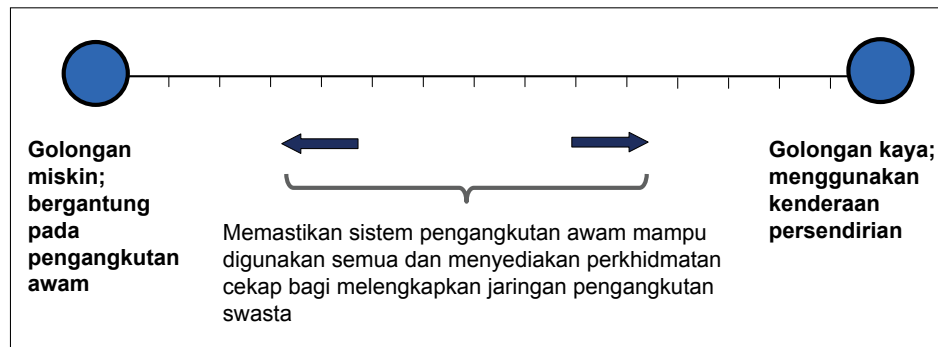
Pada pertengahan tahun 1990an, kami memulakan satu program pelaburan besar dalam infrastruktur pengangkutan awam dengan membina tiga sistem rel utama di Lembah Klang: sistem Rel Transit Ringan Putra (sekarang dikenali sebagai Aliran Kelana Jaya), sistem Rel Transit Ringan Star (sekarang dikenali sebagai Aliran Ampang) dan sistem Monorel. Pada tahun 2003 pula, industri pengangkutan awam di Lembah Klang telah distruktur semula dengan menyatukan sistem rel dan bas di bawah satu syarikat iaitu Syarikat Prasarana Negara Berhad (Prasarana). Hari ini, Prasarana terus menjadi operator pengangkutan awam yang terbesar di Lembah Klang pada masa kini dengan menyumbang 60% daripada pasaran pengangkutan awam.

Walau bagaimanapun, sejak beberapa tahun kebelakangan ini, pembangunan bandar mendapat tekanan daripada pertumbuhan ekonomi dan penduduk yang pesat. Pengangkutan awam menjadi salah satu daripada masalah utama rakyat di bandar kerana ia memberi impak secara langsung kepada kehidupan harian mereka. Fakta ini pula disokong oleh media: setiap tahun berita mengenai pengangkutan awam tersenarai dalam kategori lima artikel berita yang terbanyak disiarkan dalam media.

Untuk mengatasi cabaran ini, kami perlu menguruskan polariti di antara mengekalkan rangkaian pengangkutan persendirian yang sempurna bagi rakyat yang mampu memiliki kenderaan persendirian dan mewujudkan jaringan pengangkutan awam yang cekap bagi rakyat yang memilih menggunakannya, dan bukan sekadar perkhidmatan bagi golongan yang kurang berkemampuan (Gambarajah 11.1).

35 Bukti daripada Kajian Pengangkutan Eddington 2006 yang dikendalikan di UK, mendapati pengurangan sebanyak 5% masa perjalanan bagi semua perniagaan dan perjalanan kargo di jalan raya, dapat menandakan penjimatan kira-kira GBP 2.5 bilion – kira-kira 0.2% KDNK.

Bagaimana peningkatan pengangkutan awam di bandar menyumbang kepada 1Malaysia

Pendekatan pengurusan pengangkutan bandar sebelum ini lebih menumpukan kepada kaedah mengatasi kesesakan lalu lintas dengan membina lebih banyak jalanraya dan menggalakkan penggunaan kenderaan persendirian. Bandar yang maju, tidak dapat lari daripada masalah kesesakan dengan hanya membina lebih banyak jalan raya. Kita perlu melakukan anjakan paradigma dan mula menitik beratkan pergerakan kenderaan yang cekap dan kos efektif bagi menguruskan pergerakan rakyat dengan lebih lancar.

Penggunaan pengangkutan awam menurun daripada 34% pada tahun 1985 kepada 20% pada tahun 1997³⁶ dan kini ia hanya di antara 10% hingga 12%³⁷. Mengapa penggunaan pengangkutan awam ini semakin menurun? Dengan menggunakan Lembah Klang sebagai mikrokosma terhadap isu permasalahan pengangkutan awam di bandar, pengguna pengangkutan awam hari ini menghadapi pelbagai masalah setiap hari akibat kesesakan, perkhidmatan yang tidak efisien dan jaringan perkhidmatan yang terhad. Sebagai contoh:

- **Kesesakan semasa waktu puncak:** Laluan rel utama mengalami kesesakan berlebihan dengan kapasiti 140%³⁸ di KTM Komuter dan 180% bagi perkhidmatan LRT Kelana Jaya. Ini menjadikan perjalanan yang tidak selesa dan mengecewakan. Perkara yang sama berlaku kepada perkhidmatan bas di laluan utama di mana pada waktu puncak, bas adalah terlalu padat dengan penumpang seperti yang berlaku di 23 daripada 166 laluan bas RapidKL.
- **Ketakboleh percayaan perkhidmatan dengan kelewatan dan pembatalan yang kerap:** Perkhidmatan rel dan bas sering tidak mengikut jadual yang disediakan (perkhidmatan bas biasanya tiada jadual) menyebabkan penumpang sukar merancang perjalanan mereka dan kehidupan seharian terganggu.

36 Berdasarkan Kajian Strategi Pengangkutan Bandar Bersepadu 1999 bagi Peningkatan Alam Sekitar yang dijalankan oleh Agensi Kerjasama Antarabangsa Jepun (JICA), yang lebih dikenali umum sebagai KAJIAN JICA

37 Angka ini lebih rendah berbanding angka yang sering dirujuk sebagai 16% penggunaan pengangkutan awam dalam pusat bandar (tumpuan kepada lintasan sempadan trafik Lebuhraya Lingkaran Tengah II). Dengan meluaskan liputan kepada keseluruhan kawasan Lembah Klang dan mengambil kira kedua lalu lintas (perjalanan ke dan dari KL CBD) dan lalu lintas dari dan ke kawasan pinggir bandar akan menghasilkan penggunaan kira-kira 10 hingga 12%.

38 Ukuran kapasiti pengangkutan awam yang sering digunakan adalah faktor muatan kenderaan, seperti bilangan penumpang dibahagikan dengan bilangan penumpang kapasiti sebenar kenderaan itu. Faktor muatan yang melebihi 100% menunjukkan kenderaan itu membawa lebih penumpang daripada kapasiti sebenarnya, yang lazimnya mencerminkan keadaan sesak yang tidak selesa dan tidak selamat. Faktor muatan yang terlalu rendah seperti 40%, menunjukkan kenderaan itu kosong dan tidak mencapai kapasiti penggunaan.

disebabkan perkhidmatan pengangkutan awam yang tidak teratur dan tidak cekap.

- **Kesaling hubungan yang kurang antara mod:** Antara contoh yang ketara adalah kurangnya kesalinghubungan yang standard di antara stesen Monorel dan LRT di KL Sentral. Walaupun purata pengguna sehari adalah kira-kira 3,000 orang, mereka terpaksa berjalan lebih daripada 350 meter berdekatan tapak pembinaan serta melalui lorong laluan pejalan kaki yang tidak diselenggarakan dengan sempurna dan tidak berbumbung sepenuhnya. Ada juga stesen lain seperti Hang Tuah dan Titiwangsa yang turut mengalami keadaan yang sama di mana penumpang mengalami kesukaran berjalan dari satu stesen ke stesen yang lain akibat kekurangan kemudahan pejalan kaki yang dapat menghubungkan stesen rel dengan baik.
- **Kurangnya akses kepada perkhidmatan pengangkutan awam:** Adalah dianggarkan hanya 61% penduduk Lembah Klang tinggal dalam jarak 400 meter daripada laluan bas (jarak berjalan munasabah). Secara kasar, daripada 4,000 perhentian bas di Lembah Klang, kira-kira 40% daripadanya adalah tidak berbumbung atau tidak mempunyai papan tanda.

Jika kita gagal menangani masalah pengangkutan awam ini, bandar kita akan menjadi sesak dan keadaan ini akan memberi kesan negatif terhadap produktiviti di bandar-bandar utama, kualiti hidup rakyat di bandar dan keupayaan meningkatkan taraf bandar di Malaysia bagi mencapai standard global.

11.1 Aspirasi kami adalah meningkatkan penggunaan pengangkutan awam di Lembah Klang, Pulau Pinang dan Johor Bahru dengan sasaran awal 25% bagi kawasan Lembah Klang pada tahun 2012

Sasaran kami adalah untuk meningkatkan standard pengangkutan awam di pusat populasi utama di Malaysia. Kami akan bermula dengan matlamat yang besar iaitu mencapai tahap 25% penumpang yang menggunakan pengangkutan awam pada waktu puncak 7 hingga 9 pagi di Lembah Klang pada tahun 2012 dan kemudian mengaplikasikan inisiatif yang berjaya di Pulau Pinang dan Johor Bahru. Bagi Lembah Klang, sasaran bilangan pengguna ini adalah bersamaan dengan pertambahan sebanyak 2.5 kali, iaitu dari kira-kira 240,000 penumpang setiap hari (semasa waktu puncak pagi) kepada kira-kira 600,000 penumpang pada tahun 2012.

Selain daripada keseluruhan penggunaan pengangkutan awam, kami juga mengenal pasti empat bidang fokus bagi mengukuhkan usaha meningkatkan perkhidmatan pengangkutan awam di bandar:

- **Keboleh percayaan dan masa perjalanan:** Meningkatkan keboleh percayaan dengan memberi fokus kepada ketepatan masa perkhidmatan dan seterusnya mengurangkan masa perjalanan termasuk masa di dalam dan di luar kenderaan semasa waktu puncak pagi
- **Keselesaan dan kemudahan:** Meningkatkan kualiti perjalanan menggunakan pengangkutan awam bermula daripada pengguna melangkah keluar dari rumah mereka sehingga tiba di destinasi akhir mereka
- **Keboleh capaian dan kesaling hubungan:** Memastikan rakyat mendapat akses mudah kepada pengangkutan awam
- **Ketersediaan dan keupayaan:** Menyediakan kapasiti pengangkutan yang mencukupi bagi memenuhi keperluan penumpang sedia ada dan penumpang baru

11.2 Kami mengenal pasti lima tindakan utama bagi mempertingkatkan pengangkutan awam

Kami telah mengenal pasti empat tindakan yang dapat dilaksanakan antara tahun 2009-2012 bagi mencapai sasaran 25% penggunaan pengangkutan awam di Lembah Klang pada tahun 2012 dan satu lagi tindakan tambahan selepas jangka masa tersebut untuk menjamin dan melanjutkan peningkatan yang dirancang ini. Tindakan ini diringkaskan dalam Gambarajah 11.2.

Gambarajah 11.2

- **Menyelaraskan kapasiti sistem yang sudah mencapai hadnya:** Pada tahun 2012, kami akan meningkatkan kapasiti KTM Komuter dan LRT sebanyak 1.7 sehingga 4 kali ganda (bergantung kepada laluan tertentu). Laluan bas yang khusus merentasi 12 koridor utama di Lembah Klang akan diperkenalkan secara berperingkat tertakluk kepada perincian kejuruteraan dan kajian perancangan. Secara keseluruhan, perkhidmatan melalui 12 koridor ini akan dapat menampung 35,000 sehingga 55,000 penumpang semasa waktu puncak pagi atau 6% sehingga 9% jumlah bilangan pengguna pengangkutan awam pada tahun 2012. Sebanyak 850 buah bas akan ditambah, iaitu tambahan hampir sekali ganda jumlah bas yang digunakan oleh RapidKL pada hari ini. Ini dapat meningkatkan perkhidmatan yang disediakan di laluan sedia ada dan memberi perkhidmatan kepada 53 laluan baru yang tidak mendapat perkhidmatan ketika ini.
- **Merangsang permintaan bagi menarik rakyat menggunakan pengangkutan awam:** Inisiatif yang diperkenalkan termasuk integrasi tiket dan struktur tambang (memperkenalkan konsep 1Tiket 1Perjalanan Lancar merentasi semua 16 operator di Lembah Klang), menambah kira-kira 6,800 tempat meletak kereta baru di 14 stesen rel utama, di luar kawasan pinggir pusat bandar utama pada tahun 2012, mempertingkatkan perkhidmatan bas pengantara ke stesen rel dan menaik taraf stesen serta terminal yang mempunyai bilangan trafik yang tinggi. Penguatkuasaan dan pemantauan pula adalah penting bagi memastikan semua operator mematuhi standard operasi dan perkhidmatan minimum. Bagi mencapai tujuan ini, usaha untuk menyediakan sistem IT bersepadu secara menyeluruh

dan pelaksanaan penguatkuasaan merentasi semua agensi penguatkuasa utama adalah diperlukan untuk 10 pihak berkuasa tempatan (PBT), Lembaga Perlesenan Kenderaan Perdagangan (LPKP), JPJ dan PDRM.

- **Menghalang kenderaan berat dari memasuki Kawasan Perniagaan Pusat (CBD).** Tiga terminal pengangkutan bersepadu (ITT) utama di luar bandar akan diwujudkan dan dimulakan dengan ITT Bandar Tasik Selatan. Ini disusuli pula oleh ITT Gombak pada tahun 2011 (berperanan melencongkan lebih daripada 780 buah bas dari utara dan timur daripada memasuki pusat bandar) dan ITT ketiga di Sungai Buloh (berperanan mengendalikan bas ekspres daripada utara pada 2012 dan seterusnya). Di pusat bandar pula akan wujud dua jenis pusat pengangkutan awam iaitu Terminal Antara Bandar dan Hentian Akhir Bandar (HAB). Terminal Antara Bandar di Pasarama Kota, Hentian Putra dan Pudu akan memudahkan aliran lalu lintas daripada kawasan pinggir bandar ke pusat bandar. 14 HAB akan disediakan bagi memudahkan pergerakan penumpang dan kenderaan pengangkutan awam di dalam pusat bandar dan seterusnya mengurangkan kesesakan serta menyelaraskan laluan yang bertindih.
- **Penyusunan semula Agensi Kawal R:** Adalah penting untuk memastikan Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat (SPAD) beroperasi sepenuhnya pada akhir 2010. Ini kerana satu prasyarat kejayaan adalah mewujudkan satu badan yang bertanggungjawab bagi perancangan dasar dan pemantauan kawal selia. Buat masa ini, 13 Kementerian dan pelbagai agensi terlibat dalam aspek pengurusan pengangkutan awam yang berbeza dan tiada satu badan yang menyelaraskan usaha merentasi pelbagai sistem pengangkutan awam secara keseluruhan.

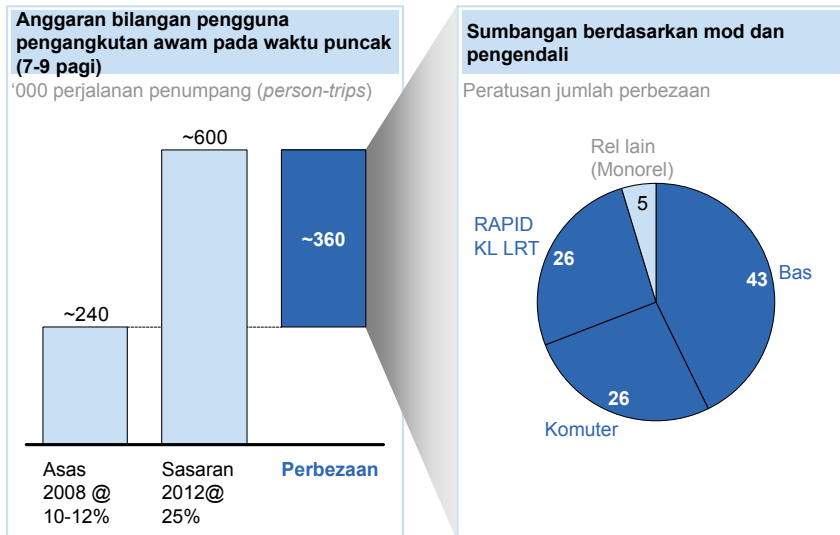
Dan selepas tahun 2012,...

- **Menguruskan permintaan melalui faktor tolakan (push):** Apabila penggunaan pengangkutan awam melebihi 25% dan sistem perkhidmatan pengangkutan awam telah ditambah baik serta boleh dipercayai, masa perjalanan ditepati, keselesaan dipertingkatkan, keboleh capaian dan kesaling hubungan diperbaiki, maka inisiatif meningkatkan daya tarikan relatif pengangkutan awam (iaitu daripada pengguna kenderaan persendirian) akan dipercepat. Satu contoh adalah dengan mengenakan caj kesesakan yang dilaksanakan dengan jayanya di bandaraya besar dunia termasuk London dan Singapura. Di London, pengenaan caj kesesakan dapat mengurangkan jumlah kenderaan memasuki CBD sebanyak 34% dengan pertambahan kelancaran perjalanan kenderaan sebanyak 12% di dalam CBD.

Cabaran sekarang adalah untuk menggandakan bilangan pengguna pengangkutan awam dalam tempoh kurang daripada tiga tahun. Jika ia berjaya dilaksanakan, kami menjangka portfolio inisiatif ini membolehkan sasaran pada tahun 2012 dicapai. Seperti diuraikan dalam gambarajah 11.3, kira-kira 60% peningkatan bilangan pengguna pengangkutan awam adalah dalam perkhidmatan rel. Bas memainkan peranan kritikal dalam menyediakan perkhidmatan cepap dan pantas daripada kawasan pinggir bandar ke pusat bandar dan juga berperanan sebagai penyedia perkhidmatan bas pengantara dari dan ke stesen rel berkaitan.

Pencapaian sasaran memerlukan usaha keras memenuhi permintaan dan perkhidmatan yang ditawarkan oleh KTM Komuter, LRT dan bas

ANGGARAN

Sumber: Kajian Pengangkutan Lembah Klang JICA 1998, Jabatan Statistik Malaysia, Analisis Lab

11.3 Kami akan menyuraikan masalah kapasiti sistem yang sudah mencapai hadnya

Berikut adalah inisiatif bagi pembaharuan perkhidmatan kereta api dan bas.

11.3.1 Meningkatkan kapasiti KTM Komuter sebanyak empat kali ganda sebagai asas kemampunan

Sistem KTM Komuter adalah perkhidmatan awam yang penting bagi kebanyakan pengguna dari kawasan pinggir bandar. Perkhidmatan ini menjangkau lebih daripada 1.4 kali ganda purata muatan pada waktu puncak pagi (satu set tren 3 koc atau EMU yang direka untuk menampung 400 orang penumpang tetapi kini terpaksa menampung sekitar 600 orang penumpang pada waktu puncak). Di samping itu, perkhidmatan juga kerap tergendala atau dibatalkan dan ini telah menimbulkan kesulitan besar kepada kira-kira 50,000 penumpang harian.

Inisiatif utama yang akan dilaksanakan bagi meningkatkan keupayaan perkhidmatan KTM Komuter sebanyak empat kali ganda ialah melalui kerja-kerja membaik pulih set tren (electrified multiple units, EMU) yang rosak dan pembelian set EMU baru. Ini akan dapat menjimatkan sehingga separuh masa menunggu dan meningkatkan keselesaan penumpang. Sistem yang ada kini beroperasi dengan kekerapan masa³⁹ selama 20 minit di mana ia akan dikurangkan kepada 7.5 minit di luar CBD dan 3.75 minit di kawasan paling sibuk di CBD. Tambahan lagi, set EMU yang digunakan sekarang adalah tren yang mempunyai tiga koc. Dari segi kesesuaian platform, platform yang ada di stesen-stesen kini dapat menampung sehingga enam koc. Apabila masa perkhidmatan dikurangkan, dan jumlah koc bagi setiap set tren ditambah, kapasiti sistem ini dapat ditingkatkan sebanyak empat kali ganda.

Dengan penambahan pelaburan dalam penyediaan perkhidmatan bas pengantara dan peningkatan di dalam perkhidmatan bas pengantara, penambahan bilangan

39 Didefinisikan sebagai perbezaan masa ketibaan antara satu tren dan tren seterusnya

tempat letak kereta dan kemudahan di stesen, sudah pasti akan terdapat potensi permintaan di kalangan pengguna di sekitar kawasan stesen untuk memenuhi penambahan kapasiti yang disediakan.

Pertambahan kapasiti sebanyak empat kali ganda akan memerlukan pertambahan bilangan inventori tren sebanyak 15 set tren tiga koc dan 38 set tren enam koc. Peningkatan ini akan dapat dicapai melalui usaha-usaha membaik pulihkan set EMU sedia ada yang tidak beroperasi dan membeli set EMU baru. Kapasiti penuh sebanyak empat kali ganda ini dijangkakan akan mula beroperasi pada suku kedua tahun 2012 jika proses perolehan dan penambahbaikan dimulakan segera (mengambil kira tempoh pembuatan adalah antara 18 hingga 24 bulan).

Bagi memastikan faedah dari pelaburan ini dinikmati sepenuhnya, adalah penting untuk memastikan bahawa bilangan EMU KTM Komuter yang boleh digunakan untuk operasi, yang kini di tahap 40%, ditingkatkan. yang pada masa kini adalah hanya berbanding dengan secaranya. Secara lazimnya, dan berdasarkan usia tren yang ada, tahap ini sepatutnya di antara 80% hingga 85% tren yang seusia dengannya. Oleh itu, prosedur dan sistem penyelenggaraan, amalan pemanduan serta peruntukan bagi penyelenggaraan perlu diutamakan dan ditingkatkan ke taraf dunia bagi memastikan kita mencapai manfaat sepenuhnya daripada pelaburan ini. Selain dari itu, kami juga akan meneliti dengan lebih lanjut sama ada melantik pihak luar untuk melaksanakan kerja-kerja penyelenggaraan akan dapat menambah baik perkhidmatan penyelenggaraan serta lebih kos efektif.

11.3.2 Meningkatkan kapasiti aliran keretapi lain – Transit Aliran Ringan (LRT) dan Monorel

Aliran LRT Kelana Jaya adalah merupakan sistem perkhidmatan rel yang paling sesak di Lembah Klang. Ia menampung kira-kira 34,000 penumpang pada waktu puncak pagi dengan faktor muatan setinggi 1.8 kali. Sistem ini kini menggunakan tren dua koc pada kekerapan masa tiga minit. Dengan menjangkakan projek penyambungan laluan sepanjang 34 km yang dijangkakan akan siap dibina pada akhir tahun 2012, RapidKL telah pun menempah 35 set tren empat koc di mana empat daripada tren ini telah pun beroperasi pada Disember 2009. Dengan penambahan tren ini, RapidKL dapat mengurangkan masa kekerapan dari 2.8 minit kepada 2.5 minit dengan beroperasi menggunakan gabungan set tren dua koc dan tren empat koc. Dengan penggabungan ini, kapasiti bagi sistem ini dijangkakan akan meningkat sebanyak tiga kali ganda pada waktu puncak pagi di mana bilangan penumpang yang dikendalikan dijangka akan bertambah daripada kira-kira 34,000 (1.8 kali faktor muatan) kepada kira-kira 98,000 (1 kali faktor muatan) penumpang, apabila ia digunakan sepenuhnya.

Aliran LRT Ampang kini beroperasi menggunakan tren enam koc memandangkan platform di stesen-stesenya lebih panjang berbanding aliran LRT Kelana Jaya. Perkhidmatan ini kini beroperasi di bawah kapasiti dengan membawa kira-kira 80% faktor muatan. Syarikat Prasarana (yang merupakan pemilik kedua-dua sistem LRT) mampu mengurangkan kekerapan masa perkhidmatan sistem ini dari 2.8 minit kepada 2.5 minit, dengan menggunakan jumlah tren yang sedia ada sekiranya ada peningkatan permintaan yang mencukupi. Prasarana hanya akan berbuat demikian apabila pendekatan untuk menggalakkan penggunaan pengangkutan awam dilaksanakan seperti meningkatkan perkhidmatan bas pengantara dan menambah dan menaik tarafkan tempat letak kereta dan kemudahan di stesen-stesennya.

Pada masa ini, sistem Monorel beroperasi sehingga 1.3 kali faktor muatan pada waktu puncak pagi dengan kesesakan berlaku di stesen utama seperti Hang Tuah. Hampir 88% penumpang Monorel meneruskan perjalanan daripada LRT dan KTM Komuter, menjadikannya sebagai penghubung. Apabila kapasiti dan bilangan penumpang kedua-dua aliran LRT dan KTM Komuter meningkat secara mendadak kelak, adalah amat penting untuk memastikan Monorel tidak menjadi punca kesesakan. Bagi menghalang ini berlaku, Monorel perlu meningkatkan jumlah kapasiti daripada kira-kira 6,800 penumpang pada waktu puncak pagi kepada kira-kira 12,000 penumpang menjelang tahun 2012. Ini dapat dicapai dengan menambahkan bilangan koc tren daripada set tren dua koc kepada set tren dengan empat atau enam koc serta mengurangkan kekerapan masa dari lima minit kepada tiga minit.

11.3.3 Menyediakan lorong keutamaan dan laluan khas bagi bas di laluan-laluan yang mempunyai permintaan tinggi

Perkhidmatan bas telah lama menerima persepsi negatif umum sebagai pengangkutan bagi golongan miskin. Perkhidmatan bas semasa tidak mampu menandingi kelajuan, keupayaan dan kekerapan perkhidmatan rel yang tinggi kerana bas perlu meredah kesesakan lalulintas bersama-sama ribuan kenderaan lain. Bagi mengatasi masalah ini, kami akan melancarkan tiga usaha utama merentasi 12 koridor menuju ke CBD: *Bus Expressway Transit* (BET), *Bus Rapid Transit* (BRT), dan Lorong Bas.

Perkhidmatan BET akan dilancarkan di empat lebuh raya di Lembah Klang yang tidak digunakan sepenuhnya. Pengguna akan menikmati pengurangan purata masa perjalanan sehingga 55% daripada perkhidmatan ini kerana ia mempunyai jumlah hentian yang terhad dan laluan khas di kawasan tol bagi melancarkan perjalanan.

Sistem BRT yang lengkap akan dilaksanakan sebagaimana sistem yang telah dilaksanakan dengan jayanya di Curitiba, Brazil dan Bogota, Colombia yang berjaya menampung kira-kira 2 juta penumpang setiap hari. Di negara jiran, Thailand, koridor BRT pertama daripada lima yang telah dirancang, sepanjang 114 km, dijadual untuk dilancarkan pelancaran pada Disember 2009. Bagi kawasan Lembah Klang, sistem BRT akan dilancarkan merentasi tiga koridor utama menuju ke pusat bandar dengan laluan sepanjang 49 km. Koridor ini, secara fizikalnya, akan terpisah daripada laluan sedia ada dengan pembinaan pembahagi konkrit dengan stesen khusus bagi tujuan mengambil dan menurunkan penumpang – tidak jauh berbeza dengan sistem LRT sedia ada.

Bagi lima koridor selebihnya yang mempunyai lebih banyak kekangan secara fizikal, perancangan terperinci dan kajian kejuruteraan akan dijalankan bagi menilai kemungkinan untuk melaksanakan sistem lorong bas. Lorong ini berpotensi dilaksanakan dengan cepat tanpa pembahagian lorong secara fizikal tetapi hanya dengan menggunakan penandaan lorong dan pengurusan trafik yang fleksibel (contohnya lorong bas digunakan hanya pada waktu puncak pagi dan petang).

Pelaksanaan sistem lorong bas dan BRT dijangka akan dapat menampung kira-kira 35,000 sehingga 55,000 penumpang pada waktu puncak pagi, dengan purata pengurangan masa perjalanan sehingga 50% disebabkan peningkatan kelajuan bas yang bergerak di laluan sendiri tanpa dihalang oleh lalu lintas lain.

11.3.4 Meningkatkan kapasiti bas di laluan sesak dan kawasan yang kurang mendapat liputan perkhidmatan

Buat masa ini, terdapat 13 operator perkhidmatan di Lembah Klang dengan RapidKL memberikan perkhidmatan kepada kira-kira 50% dari pasaran. RapidKL mempunyai kira-kira 710 bas yang digunakan dalam operasi harian dan akan

menambah sebanyak 400 bas baru yang akan diterima pada tahun 2010 dan 2011. Bagi tujuan mencapai kira-kira 100,000 penumpang pada waktu puncak pagi, (tidak termasuk BET, BRT dan bilangan pengguna laluan bas), perkhidmatan lebih baik perlu diwujudkan di laluan sedia ada dan laluan baru (yang bakal diadakan) terutama di kawasan kejiranan yang tidak disediakan perkhidmatan pada masa kini.

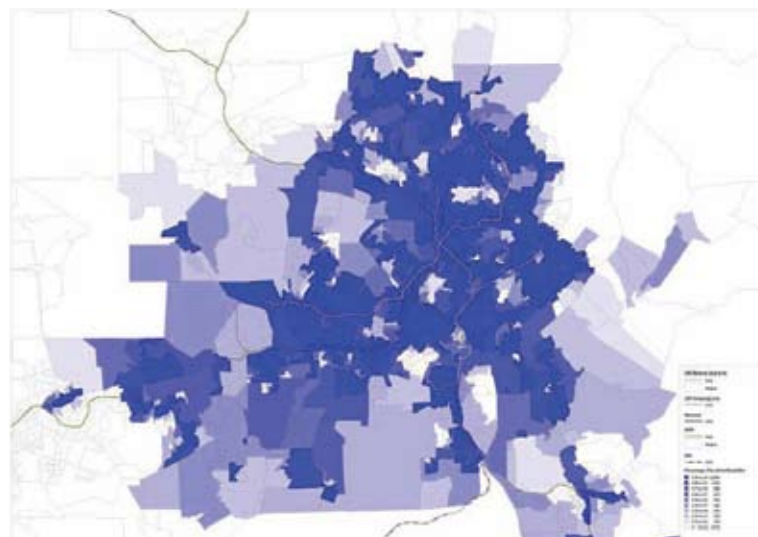
- **Laluan semasa:** Operasi RapidKL merangkumi 166 laluan yang mana kebanyakannya adalah merupakan laluan sosial – iaitu di mana faktor muatan pada waktu puncak pagi adalah kurang daripada 40% akibat dari bilangan penumpang yang rendah. Usaha RapidKL ke arah meningkatkan bilangan penumpang di laluan semasa akan memberi tumpuan kepada: (i) Mengurangkan kesesakan di 23 laluan bertrafik tinggi dan (ii) meningkatkan frekuensi perkhidmatan di 88 laluan dengan mengurangkan masa kekerapan kepada 20 minit bagi perkhidmatan bas pengantara dan 15 minit bagi perkhidmatan perjalanan jauh.
- **Kawasan yang kurang mendapat liputan perkhidmatan:** Buat masa ini, hanya kira-kira 60%⁴⁰ penduduk Lembah Klang menetap dalam jarak 400 meter dari laluan bas (gambarajah 11.4). Sejumlah 53 laluan baru sudah dikenal pasti bagi menyediakan perkhidmatan di kawasan terpencil dan kurang mendapat liputan perkhidmatan, yang mana akan meningkatkan kawasan liputan sebanyak 70%.

Bagi mencapai sasaran bilangan penumpang bas ini, industri ini memerlukan 850 bas baru dalam tempoh 2010-2012 di mana 400 bas telahpun dibeli oleh RapidKL

Gambarajah 11.4

Kawasan yang kurang mendapat permintaan di Lembah Klang kerana terdapat akses terhad bagi perkhidmatan bas (kawasan putih dan berwarna cerah)

Kawasan Liputan RAPID KL

Sumber: Data Bancian 2000; data pengendali

Kesemua inisiatif ini akan dapat meningkatkan kapasiti pada waktu puncak pagi kepada lebih dari 600,000 perjalanan penumpang di Lembah Klang.

⁴⁰ ~60% liputan berdasarkan informasi peringkat mikro terbaru daripada Bancian 2000. Liputan laluan hanya termasuk laluan RapidKL. Operator bas lain memainkan peranan signifikan dalam pengangkutan awam, tetapi terdapat kekurangan sumber maklumat mengenai perkhidmatan dan laluan mereka. (Ini adalah salah satu usaha utama yang dikemukakan di bawah pengurusan prestasi operator pengangkutan awam). Bagaimanapun, berdasarkan sesi temuduga operator dan penumpang, liputan perkhidmatan RapidKL lazimnya bertindan dengan kebanyakan pengendali bas utama yang lain, kecuali kawasan pinggir bandar yang lebih jauh seperti Rawang dan Putrajaya

11.4 Kami akan merangsang permintaan bagi menarik minat rakyat menggunakan pengangkutan awam

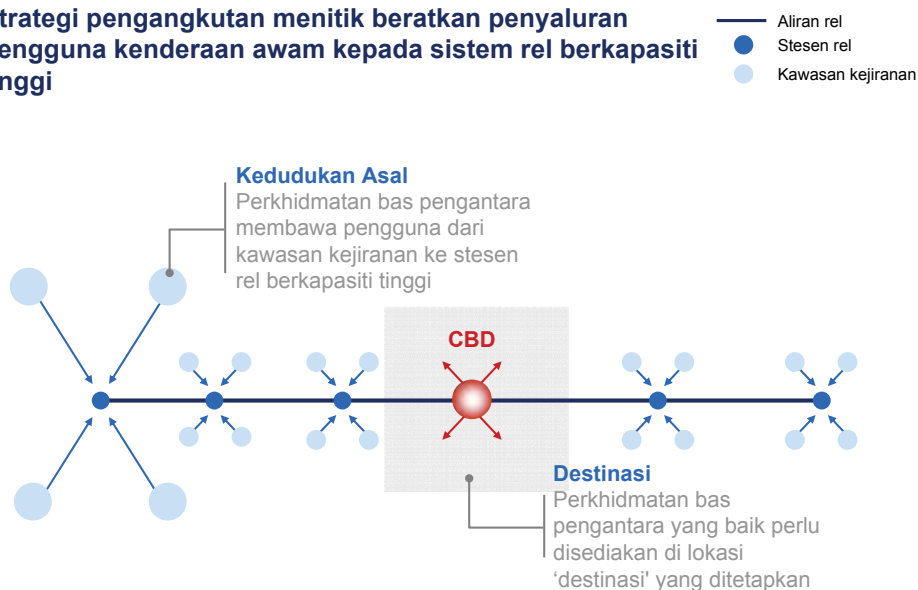
Kami akan menarik lebih ramai rakyat menggunakan pengangkutan awam melalui tindakan berikut.

11.4.1 Rel: Mempertingkatkan kawasan perkhidmatan dengan menaik tarafkan stesen bertrafik tinggi dan mempertingkatkan perkhidmatan bas pengantara

Apabila kapasiti bertambah merentasi semua aliran rel, adalah penting bagi merangsang permintaan dan menarik lebih ramai penumpang untuk menggunakan perkhidmatan rel dan bas. Berdasarkan pengalaman negara lain, kaedah terbaik bagi mengangkut orang ramai adalah melalui kaedah rangkaian 'hub and spoke' di mana perkhidmatan bas pengantara disediakan untuk mengangkut penumpang dari kawasan kejiranan mereka ke stesen rel berdekatan yang seterusnya akan membawa mereka ke destinasi yang biasanya berakhir di pusat bandar, dalam keadaan yang selesa dan pantas. (Gambajah 11.5).

Gambarajah 11.5

Strategi pengangkutan menitik beratkan penyaluran pengguna kenderaan awam kepada sistem rel berkapasiti tinggi

Walau bagaimanapun, pada masa ini lebih daripada 50% stesen LRT RapidKL dan stesen KTM Komuter mempunyai perkhidmatan yang kurang sempurna dengan mempunyai hanya satu atau tiada langsung perkhidmatan bas pengantara. Apabila kapasiti rel dipertingkatkan kelak, adalah kritikal untuk mengatasi masalah fizikal yang terhad di kawasan stesen rel bagi membolehkan penghantaran penumpang ke stesen-stesen berkenaan dengan bas pengantara.

Tambahan dari di atas, 14 stesen rel di luar pusat bandar akan mendapat faedah daripada penambahan tempat letak kereta bagi menggalakkan penumpang meletak kenderaan mereka di stesen-stesen rel dan meneruskan perjalanan mereka dengan rel. Bermula dengan stesen Sungai Besi, Gombak, Ampang, Bandar Tun Razak dan Bandar Tasik Selatan pada tahun 2010, jumlah tempat letak kereta akan ditambah secara berperingkat dalam tempoh tiga tahun bagi menampung kira-kira 6,800 kenderaan lagi di stesen-stesen ini.

Kos bagi membina setiap tempat letak kereta bertingkat yang konvensional dianggarkan bernilai kira-kira RM 12,000, tetapi jika dengan menggunakan reka cipta yang lebih murah (seperti mengurangkan kemudahan, reka bentuk modular dengan bahagian pasang siap) kos akan dapat dikurangkan kepada RM 5,000 setiap petak. Projek ini akan dibiayai melalui PFI bagi mengurangkan beban kewangan kerajaan.

11.4.2 Bas: Mempertingkatkan dan memantau standard perkhidmatan operator dan penguatkuasaan bagi memudahkan aliran lalu lintas

Kebanyakan operator tidak mencapai standard kualiti prestasi seperti ketepatan masa, penyelesaian atau kebersihan. Satu set spesifikasi bagi penentuan standard kualiti telah diwujudkan dengan standard penanda aras dan sasaran. Dalam jangka masa pendek, agensi kawal selia bagi bas dan rel, iaitu masing-masing LPKP dan Jabatan Keretapi (DoR), terpaksa bergantung penuh kepada laporan segera daripada operator (DoR, buat masa ini, telah pun mengesan dan memantau prestasi operator keretapi) bagi menilai peningkatan pencapaian sasaran.

Dalam tempoh jangka panjang, kami akan mengguna pakai dan membangunkan Sistem Maklumat Pengangkutan Bersepadu (ITIS), yang kini ditadbir oleh DBKL, untuk menjadi Hab Pengurusan Prestasi Pengangkutan Lembah Klang. Informasi masa sebenar atau hampir nyata dapat dimuat naik secara langsung daripada operator kepada pusat kawalan bagi melancarkan proses pemantauan prestasi dengan lebih berkesan. Namun begitu, dengan pemantauan prestasi sahaja tidak dapat menjamin kejayaan sepenuhnya. Agensi kawal selia perlu untuk mengaitkan lesen operasi bas dengan standard perkhidmatan minimum bagi membolehkan pengurusan konsekuensi yang bersesuaian bagi operator yang tidak mencapai prestasi yang telah ditetapkan.

Penguatkuasaan kenderaan persendirian dan teksi adalah satu lagi isu yang memerlukan penyelarasan dan usahasama di kalangan 13 agensi penguatkuasaan yang terlibat - 10 PBT, PDRM, JPJ dan LPKP. Inisiatif termasuk peningkatan penggunaan IT dan teknologi pengawasan bagi mengesan dan menghukum mereka yang tidak mematuhi peraturan, menambah bilangan kakitangan penguatkuasaan yang diselaraskan merentasi kesemua 14 agensi, dan menambah baikkan sistem undang-undang bagi memastikan pesalah lalu lintas tidak terlepas dari hukuman yang setimpal dengan kesalahan yang dilakukan.

Menyenarai hitamkan pesalah lalu lintas yang mempunyai saman yang belum dibayar dan mencegah mereka daripada memperbaharui cukai jalan kenderaan adalah kaedah yang cepat dan berkesan bagi membuktikan kesungguhan dan komitmen penguatkuasaan standard yang lebih tegas.

11.4.3 Bas: Mempertingkatkan kualiti perhentian bas dan memastikan maklumat jadual perjalanan dipaparkan di setiap perhentian bas

Kini, dianggarkan terdapat lebih dari 4,000 perhentian bas di Lembah Klang yang mana 40% daripadanya adalah perhentian tidak berbumbung dan tidak mempunyai papan tanda yang sempurna. Kami akan mula dengan mengkatalogkan dan memberi nombor semua perhentian bas di kawasan Lembah Klang dengan teratur dan meneroka secara agresif semua peluang kerjasama dengan syarikat swasta, seperti agensi pengiklanan, bagi membantu membiayai dan menyelenggarakan perhentian bas di bawah kendalian semua PBT.

Selain daripada itu, papan tanda yang jelas yang mengandungi jadual perjalanan bas bagi semua operator juga akan disediakan di semua perhentian bas. Namun begitu, terdapat cabaran yang perlu dihadapi dalam melaksanakan inisiatif ini ialah masalah vandalisma dan penampalan notis sosial (seperti pinjaman wang Ah Long dan perkhidmatan tuisyen) di papan tanda yang disediakan. Aktiviti-aktiviti penguatkuasaan termasuklah menggalakkan orang ramai melaporkan insiden vandalisma (melalui talian aduan) dan mengambil tindakan terhadap individu yang melakukannya serta (di mana sesuai) ke atas pemilik perkhidmatan yang diiklankan.

11.4.4 Integrasi: Penambahbaikan infrastruktur bagi mempertingkatkan pertukaran antara mod dan pengalaman pejalan kaki

Hubungan fizikal antara pelbagai mod pengangkutan adalah elemen yang tidak dapat dielakkan dan amat penting bagi perjalanan pelbagai mod. Terdapat banyak stesen yang tidak mempunyai akses fizikal yang sempurna mengakibatkan rakyat terpaksa menggunakan lorong pejalan kaki yang dalam keadaan teruk serta tidak berbumbung untuk berjalan dari satu stesen ke stesen yang lain – penghalang yang serius terhadap penggunaan pengangkutan awam. Satu contoh yang berprofil tinggi dan seringkali disebut adalah laluan pejalan kaki sejauh 350 meter di antara stesen Monorel dan KL Sentral iaitu pusat pengangkutan bandaraya. Pada masa hadapan, apabila Malaysian Resources Corporation Berhad (MRCB) menyiapkan projek pembangunan fasa seterusnya (Lot G), kedua-dua stesen ini akan disambungkan secara fizikal dengan laluan tertutup sepenuhnya melalui pusat membeli-belah. Sementara itu dalam waktu terdekat, kami akan membina laluan berbumbung tertutup di sekitar tapak pembinaan bagi memastikan keselamatan bagi kira-kira 3,000 penumpang setiap hari. Penyelesaian kepada masalah ini akan dilaksanakan pada awal 2010 dengan bantuan MRCB.

Akhirnya, stesen yang mempunyai bilangan pengguna yang tinggi akan dinaik taraf bagi meningkatkan kebolehgunaan, akses universal (seperti tanjakan dan lif) dan suasana umum. Pelaksanaan kerja-kerja menaik taraf di tiga stesen utama iaitu Masjid Jamek, Hang Tuah dan Titiwangsa yang diketuai oleh Prasarana dijangka siap pada akhir 2010. Prasarana juga akan memulakan program sasaran yang lebih tinggi bagi melengkapkan kesemua 24 stesen di aliran Ampang dengan kemudahan golongan kurang upaya yang mana 14 stesen akan siap pada akhir 2010.

11.4.5 Integrasi: Mewujudkan sistem tiket bersepadu pintar merentasi semua mod pengangkutan awam dan operator

Bagi penumpang pelbagai mod perkhidmatan, sistem tiket adalah perkara yang kompleks. 16 operator mengeluarkan tiket mereka sendiri dan hampir semua operator bas beroperasi menggunakan sistem tambang berasaskan wang tunai yang mengakibatkan masa menunggu yang lama, kehilangan pendapatan tambang disebabkan penipuan tiket dan keperluan pelbagai jenis tiket. Kini, sehingga 25% masa perjalanan purata penumpang digunakan untuk beratur atau menunggu di dalam bas sementara penumpang lain membayar tambang. Pertukaran kepada sistem tanpa tunai akan menjimatkan sehingga separuh tempoh masa pembelian tiket (Gambarajah 11.6).

Pelaksanaan sistem 1Tiket, 1Perjalanan Lancar akan memudahkan dan merangsang penggunaan pengangkutan awam.

Tambahan lagi, dianggarkan terdapat kehilangan pendapatan sebanyak 20% di dalam perkhidmatan bas dan rel akibat daripada sistem tunai yang tidak sempurna. Kehilangan pendapatan ini menyebabkan kerugian kepada operator kira-kira RM 125 juta setiap tahun. Bertukar kepada sistem tanpa tunai merentasi semua mod akan dapat mengurangkan pengaliran keluar pendapatan memandangkan pengendalian wang tunai yang banyak dapat dikurangkan.

Gambarajah 11.6

Kos pelaksanaan tiket bersepadu dan kutipan tambang automatik (AFC) dianggarkan berjumlah RM 35 juta dengan mengambil kira pelaksanaan inisiatif ini adalah berdasarkan kaedah perkongsian kos asas bersama pihak Touch n Go dengan menggunakan infrastruktur sedia ada. Adalah mandatori bagi semua operator untuk memasang infrastruktur sistem tiket tanpa tunai di setiap kenderaan dan stesen mereka tanpa sebarang kos terdahulu. Pilihan untuk menambah nilai kad menggunakan operator telekomunikasi dan bank sedang dikaji dengan teliti. Kos terminal dan peralatan sistem tanpa tunai akan dikongsi bersama dengan pelbagai pihak seperti Touch n Go, operator telekomunikasi dan bank. Bagi menggalakkan

penggunaan sistem tanpa tunai, kadar tambang berbeza dan penjimatan sebanyak 20% akan diperkenalkan. Amalan ini digunakan secara meluas dalam model sistem pengangkutan di negara maju, seperti Oyster Card di London, EzyLink di Singapura dan Octopus di Hong Kong.

11.5 Kenderaan berat tidak dibenarkan memasuki kawasan CBD

Kami akan melaksanakan inisiatif berikut bagi memastikan kenderaan berat tidak memasuki kawasan CBD.

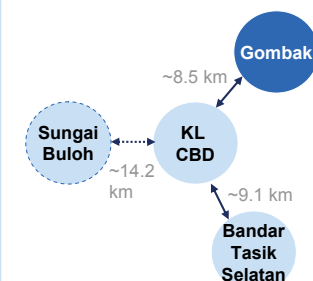
11.5.1 Mewujudkan tiga terminal pengangkutan bersepadu (ITT) di luar pusat bandar bagi melencongkan kira-kira 780 bas antara bandar daripada memasuki kawasan CBD

Terminal ITT pertama di Bandar Tasik Selatan akan siap pada November 2010. Terminal ini akan melencongkan kira-kira 700 bas ekspres daripada Puduraya dan melancarkan aliran trafik di pusat bandar. ITT Gombak telah lama dirancang namun projek pembangunannya masih belum dilaksanakan kerana kekangan kewangan. Walau bagaimanapun, ITT Gombak ini adalah sangat penting kerana ia berperanan melencongkan kira-kira 780 bas antara bandar daripada koridor utara dan timur daripada pusat bandar. ITT Gombak yang lebih baik akan dilaksanakan pada tahun 2011 berdasarkan pendekatan bermodul. ITT yang bakal dibina adalah berkos murah dengan infrastruktur yang mencukupi bagi memastikan kelancaran laluan lalu lintas, penyediaan banyak tempat letak kereta dan integrasi bersepadu dengan LRT Gombak (Gambarajah 11.7). Ciri-ciri tambahan termasuk pusat komersial bersepadu yang akan dibina kemudian. Kami akan membiayai sepenuhnya ITT Gombak berkos rendah ini dan meneruskan pembangunan berikutnya melalui perkongsian PFI.

Gambarajah 11.7

ITT Gombak akan dihubungkan kepada Stesen LRT Gombak RapidKL sedia ada

Gombak akan menjadi salah satu daripada 3 ITT yang melencongkan bas ekspres daripada pusat bandar

Cadangan Lokasi ITT Gombak

ITT seterusnya bagi perkhidmatan antara koridor utara akan dibina di Sungai Buloh selepas tahun 2012, dan akan melencongkan lalu lintas daripada Gombak.

11.5.2 Menaik tarafkan tiga hab antara bandar

Tiga hab terminal antara bandar ini akan didirikan bagi mengumpulkan lalu lintas daripada koridor yang mempunyai kepadatan tinggi menghala ke kawasan CBD. Ini termasuk Pasarama Kota, Hentian Putra dan Puduraya. UDA Holdings, pemaju Puduraya, sedang menaik tarafkan stesen itu dengan kos RM 80 juta. Apabila hab ITT Bandar Tasik Selatan siap pada bulan November 2010, kira-kira 700 bas ekspres akan dilencongkan dari pusat bandar menjadikan keadaan lalu lintas yang lebih lancar dan teratur. Apabila ITT Gombak siap pada tahun 2011 dan ITT Sungai Buloh selepas itu, lebih daripada 2,000 bas ekspres yang kini berulang-alik melalui ketiga-tiga hab bandar akan dilencongkan ke pinggir bandar raya.

11.6 Kami akan menstruktur semula sistem regulatori

Kini, terdapat 12 kementerian dan pelbagai agensi (pada peringkat tempatan dan Persekutuan) yang terlibat dalam pelbagai aspek pengurusan pengangkutan awam di Lembah Klang. Prasyarat bagi pelaksanaan inisiatif dengan jayanya adalah dengan mewujudkan satu pusat yang bertanggungjawab bagi perancangan polisi dan pemantauan kawal selia (Gambarajah 11.8). Adalah penting bagi memastikan Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat (SPAD) dapat beroperasi sepenuhnya pada pertengahan 2010.

Gambarajah 11.8

SPAD akan memacu usaha pengstruktur semula industri apabila mula beroperasi pada Jun 2010

Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat (SPAD) berperanan sebagai pemacu utama pengangkutan awam darat untuk maju ke hadapan

Sumber: Analisis Lab; Laporan SPAD (EPU)

Walau bagaimanapun, satu struktur pentadbiran interim perlu ditubuhkan bagi memastikan pelaksanaan sepanjang 2010. Pejabat Pengurusan Program (PMO) di bawah Kementerian Pengangkutan (MOT), akan diwujudkan bagi menguruskan pelaksanaan sehingga SPAD beroperasi sepenuhnya. PMO, yang melapor terus kepada Perdana Menteri, akan mengumpulkan kementerian dan agensi berkaitan melalui Pasukan Petugas Penyampaian (DTF) Pengangkutan Awam Bandar bagi memastikan pelaksanaan rancangan dan polisi yang bersepadu dan terperinci dapat diwujudkan (bagi inisiatif-inisiatif di atas) dan seterusnya memantau kemajuan setiap inisiatif. PMO akan bekerjasama rapat, berkongsi sumber dan lokasi dengan pasukan interim SPAD NKRA. Amanat pasukan SPAD NKRA adalah untuk melaksanakan 5 inisiatif yang tidak mempunyai pihak yang bertanggungjawab - laluan bas khusus, perhentian bas, pengurusan prestasi, penstrukturan semula rangkaian dan integrasi tiket.

11.7 Kami akan menguruskan permintaan melalui faktor tolakan

Apabila kami telah dapat mencapai aspirasi penggunaan pengangkutan awam sebanyak 25% (di Lembah Klang), kami akan melaksanakan langkah lanjutan bagi meningkatkan daya tarikan relatif pengangkutan awam berbanding kenderaan persendirian. Inisiatif pengurusan permintaan seperti caj kesesakan, caj tambahan meletak kereta dan cukai kenderaan telah dilaksanakan dengan jayanya di bandaraya besar seperti Singapura dan London. Objektif langkah sedemikian adalah bagi memastikan pemilik kenderaan persendirian membayar kos sebenar pemilikan kenderaan persendirian dan penggunaan sistem itu (kenderaan persendirian perlu menanggung kos kesesakan kerana mereka menyumbang kepada kesesakan). Langkah itu hanya dapat dilaksanakan apabila perkhidmatan awam adalah pilihan yang berdaya maju berbanding kenderaan persendirian. Sistem pengangkutan awam yang cekap dan mampan, pasti dapat menarik lebih ramai pengguna. Langkah ini akan dilaksanakan pada 2013 dan seterusnya.

11.8 Kami komited mencapai sasaran NKPI berikut

Jadual 11.1 dan 11.2 menghuraikan sasaran KPI dan hasil lain, bagi 2010:

Jadual 11.1: NKPI dan sasaran bagi Pengangkutan Awam Bandar (di Lembah Klang)				
Bidang fokus	KPI	Sistem	Garis dasar	2010
Penggunaan pengangkutan awam	• Peratus penggunaan	• Keseluruhan	• 10%	• 13%
	• Bilangan pengguna pengangkutan awam	• Keseluruhan	• 240,000	• 265,000
Kebolehcapaian dan hubungan	• % populasi yang menetap dalam jarak 400 meter daripada laluan pengangkutan awam	• Keseluruhan	• 63%	• 75%

Jadual 11.2: Hasil Pengangkutan Awam di bandar pada tahun 2010 (di Lembah Kelang)	
Kategori	Hasil pada 2010
Bas	• 200 bas baru • 4 koridor baru bagi <i>bus expressway transit</i> • 800 perhentian bas yang dinaik tarafkan
Rel	• 26 set tren empat koc di LRT Kelana Jaya
Integrasi	• Terminal pengangkutan bersepadu baru di Bandar Tasik Selatan • Semua operator mempunyai sistem tanpa tunai dan menawarkan tambang diskaun bagi tiket tanpa tunai • 4,000 petak letak kereta baru di stesen rel
Rangkaian	• Pembaharuan cukai jalan ditolak bagi pemandu yang tidak membayar samannya • Kenderaan berat tidak dibenarkan masuk ke pusat bandar pada waktu puncak

Selain daripada KPI di atas, kami juga menyasarkan peningkatan tahap kebolehan percayaan (% masa perjalanan dalam tempoh 60 minit pada waktu puncak pagi) dan meningkatkan tahap kepuasan pengguna dengan memberikan keselesaan dan kemudahan pengangkutan awam. Kaji selidik garis dasar sedang dilaksanakan bagi membantu mengenal pasti sasaran langkah ini dan akan diumumkan dalam suku pertama 2010.

11.9 Tanda kemajuan awal dilihat pada pengangkutan awam bandar

Kami telah melihat beberapa tanda kemajuan awal yang memberangsangkan, termasuk:

- Penstrukturan semula 45 laluan RapidKL bagi mengurangkan pemindahan penumpang, menjimatkan masa dan kos dan meningkatkan liputan pada bulan November 2009
- Pengurangan masa kekerapan KTM Komuter daripada 20 minit kepada 15 minit dengan mengoptimalkan penggunaan tren pada bulan November 2009, di laluan bertrafik tinggi seperti Sungai Buloh ke Kajang dan Kuala Lumpur ke Shah Alam
- Tambahan kepada perkhidmatan empat set tren empat koc di aliran LRT RapidKL Kelana Jaya pada bulan Disember 2009
- Pelancaran Pas Perjalanan bersepadu RapidKL bernilai RM 150 bagi membenarkan perjalanan tanpa had menggunakan semua perkhidmatan Prasarana iaitu bas RapidKL, LRT Kelana Jaya, LRT Ampang dan Monorel.

11.10 Langkah seterusnya adalah membangunkan rancangan induk pengangkutan darat dan perancangan baru bagi operator

Aspirasi kami untuk menggandakan bilangan pengguna pengangkutan awam adalah sasaran yang tinggi, namun ia adalah langkah penting pertama bagi memastikan kemampunan bandar raya kita. Dalam jangka masa panjang, kami akan menyemak semula keseluruhan elemen berikut:

- **Rancangan Induk Pengangkutan Awam Darat :** Dalam jangka masa panjang, SPAD akan mengetuai pembangunan Rancangan Induk Integrasi Pengangkutan Awam Darat yang akan memacu landskap pengangkutan awam darat bandar kita bagi dekad berikutnya. Rancangan sistem pengangkutan awam adalah untuk jangka masa panjang dan perlu berintegrasi dengan erat dengan perancangan dan reka bentuk bandar (contoh, peruntukan insentif bagi pemaju untuk berintegrasi dengan aliran tren jangka masa panjang). Rancangan induk ini perlu berintegrasi dengan rancangan tempatan, negeri dan kerajaan pusat bagi pendekatan yang koheren dan komprehensif di masa hadapan.
- **Tawaran baru bagi operator:** Berdasarkan penekanan yang tinggi dari rakyat agar Kerajaan menyediakan perkhidmatan yang lebih baik dan lebih berkesan pada kos yang lebih rendah, satu model baru perlu dibangunkan untuk mengimbang kemampunan kewangan operator sektor swasta dengan standard minimum bagi perkhidmatan yang tidak mendatangkan keuntungan.

11.11 Rakyat perlu menggunakan dan meminta pengangkutan awam yang lebih cekap dan selesa

Rakyat dapat melakukan pelbagai perkara bagi menyumbang kepada pencapaian 25% penggunaan pengangkutan awam. Sebagai permulaan, rakyat perlu terus lantang bersuara mengenai hak mereka terhadap sistem pengangkutan awam yang lebih cekap dan selesa.

Mereka perlu melibatkan wakil rakyat dan operator setempat bagi membantu meluaskan kawasan capaian masyarakat. Bermulalah dengan permintaan kecil dan khusus: memohon perhentian bas baru, perkhidmatan lebih kerap dan kemudahan lampu yang lebih baik di sekitar perhentian dan stesen. Apabila membeli rumah baru, rakyat perlu bertanya kepada pihak pemaju mengenai rancangan kemudahan pengangkutan awam. Yang penting di sini, rakyat adalah diminta untuk meninggalkan kereta persendirian dan mula menggunakan pengangkutan awam. Sekali lagi, bermulalah dengan langkah kecil: cubalah perkhidmatan bas tempatan pada hujung minggu atau komited untuk menggunakan pengangkutan awam satu hari dalam seminggu.

Bab 12

Mempertingkat Kebertanggungjawaban Melalui KPI Menteri

Oleh kerana kami perlu memberi keutamaan dalam penggunaan sumber-sumber yang terhad, kami memilih enam NKRA untuk merangkumi penambahbaikan yang paling penting bagi rakyat. Walau bagaimanapun, bidang lain yang tidak dirangkumi oleh NKRA adalah tetap penting dan akan terus menerima perhatian kami di tahap menteri. Mereka dikenali sebagai Bidang Keberhasilan Utama Menteri atau MKRA (*Ministerial Key Result Areas*). Akauntabiliti untuk menyampaikan hasil MKRA terletak di bahu setiap menteri.

12.1 MKPI telah dirangka sebagai kaedah untuk memperbaiki hasil dan mempertingkatkan akauntabiliti

Pada bulan April 2009, dengan pelantikan Kabinet baru, YAB Perdana Menteri telah mengumumkan pendekatan baru ke arah kerajaan yang lebih telus dan bertanggungjawab, memberi tumpuan kepada penyampaian untuk rakyat. Oleh demikian, beliau telah memperkenalkan paradigma baru untuk meningkatkan prestasi dan menyampaikan hasil – dengan menggunakan bidang keberhasilan utama dan petunjuk prestasi utama (KPI – *key performance indicator*) secara tekun dan bersungguh-sungguh. KPI tersebut menumpukan usaha kami terhadap impak, dan bukannya input, hasil dan bukannya output, serta memastikan bahawa perkhidmatan awam memberi nilai untuk wang.

Selaras dengan amalan PM yang mengutamakan pencapaian transformasi melalui kepimpinan yang berasaskan prestasi, menteri dan kakitangan awam kanan dipertanggungjawabkan ke atas penambahbaikan MKRA mereka dan pelaksanaan KPI Menteri (MKPI – *Ministerial KPI*) dalam bidang-bidang tersebut. Semua menteri telah diarahkan untuk menentukan MKRA dan MKPI dalam masa 30 hari dari tarikh pelantikan mereka. Selain itu, menteri baru yang bertanggungjawab terhadap Hal Ehwal Perpaduan dan Pengurusan Prestasi telah dilantik untuk menyelia petunjuk-petunjuk tersebut. Akhir sekali, PM telah memberi komitmen untuk menilai sendiri kemajuan semua menteri setiap enam bulan untuk memastikan bahawa prestasi mereka adalah mantap, dan jika ia tidak menunjukkan prestasi yang sepatutnya, bekerja bersama-sama dengan mereka dan perkhidmatan awam untuk memastikan bahawa sebarang halangan dapat diselesaikan. PM juga akan menetapkan ekspektasi beliau untuk menteri berkenaan bagi tempoh penilaian enam bulan yang seterusnya.

Untuk memacu pembangunan MKPI, pegawai KPI telah dikenal pasti dan dilantik untuk setiap menteri. Peranan pegawai KPI adalah untuk:

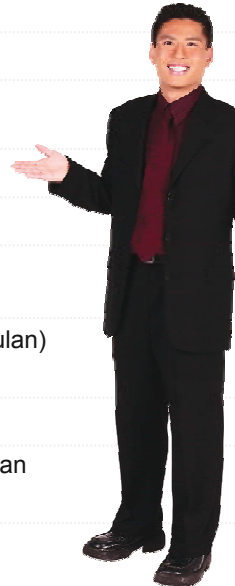
- Memberi sokongan kepada menteri mereka dalam merangka MKPI, merancang untuk pelaksanaan dan menyelesaikan kesaling bergantung (contohnya, antara kementerian yang berlainan).
- Menjejaki dan memantau kemajuan MKPI, melaporkan kemajuan kepada menteri dan menyokong menteri dalam sesi penilaian PM-Menteri.

Selain itu, kami telah mewujudkan suatu siri prinsip panduan dan rujukan untuk membantu menteri dan pegawai KPI, selain menyediakan standard kualiti dan output (Gambarajah 12.1 dan 12.2).

Gambarajah 12.1

Prinsip panduan umum untuk penetapan MKPI

- ❶ Paksikan pada agenda negara dan keutamaan rakyat, sandarkan pada KPI KSU
- ❷ Berikan tumpuan pada 2 hingga 4 hasil yang paling kritikal
- ❸ Pastikan KPI mencerminkan hasil dan impak, bukannya input atau aktiviti
- ❹ Pastikan setiap KPI ringkas dan dapat difahami
- ❺ Pastikan KPI khusus dan dapat diukur
- ❻ Wujudkan sasaran, garis masa dan trajektori yang jelas untuk setiap KPI
- ❼ Tetapkan hasil jangka pendek (4-6 bulan), sederhana (9-24 bulan) dan panjang (5 tahun)
- ❽ Formulasikan pelan pelaksanaan penyampaian
- ❾ Tetapkan satu pusat akauntabiliti, tetapi jalankan permuafakatan dalam penyampaian hasil
- ❿ Tetapkan dan uruskan ekspektasi yang tepat

Gambarajah 12.2

Templat yang digunakan untuk merekod MKRA/MKPI

Kementerian X								
Menteri	...							
Visi kementerian	...							
Objektif kementerian	...							

Bidang Keberhasilan Utama (KRA)	Rasional KRA	KPI			Akauntabiliti (penghubung tunggal yang dilantik)	Bidang sokongan daripada Kementerian lain	Kementerian Berkenaan	Kemenangan pantas	Kemenangan besar
		KPI	Semasa	Sasaran Dis 2009					

MKRA dan MKPI haruslah konsisten dengan keutamaan negara, iaitu NKRA, dan dengan berlalunya masa ia akan disebarkan ke seluruh perkhidmatan awam untuk memastikan penyampaian hasil.

Semua menteri berjaya menyerahkan MKPI awalan mereka kepada PM sebelum tarikh akhir tempoh 30 hari iaitu pada 13 Mei 2009. Sepanjang tahun 2009, ia telah diperinci dan diperbaiki selanjutnya melalui :

- Bengkel Kabinet : Ini memberi peluang untuk maklum balas Kabinet, dan penyelesaian bagi kesaling bergantung antara kementerian.
- Kem Kerja Menteri: Ini diterajui oleh menteri beserta pengurusan kanan beliau untuk memuktamadkan MKRA, MKPI dan sasaran.

Dari bulan November 2009 hingga Januari 2010, PM telah menjalankan sesi penilaian prestasi secara individu dengan semua menteri beliau. Dalam sesi penilaian tersebut, PM mempertanggungjawabkan menteri terhadap prestasi mereka dalam MKPI awalan, memberikan sokongan kepada menteri untuk membantu mereka memperbaiki prestasi serta mencabar sasaran dan rancangan penyampaian yang sedang mereka rangka untuk tahun 2010.

Hasil daripada sesi penilaian PM-Menteri, MKPI untuk 2010 telah dipersetujui. Prestasi berdasarkan sasaran ini akan dinilai dalam bulan Mei /Jun dan November / Disember pada tahun 2010. Secara pusingan (*rolling basis*), MKPI dan sasaran akan ditetapkan untuk tahun yang berikutnya.

Pada tahun 2010, adalah dijangka bahawa MKPI ini akan disebarkan ke seluruh perkhidmatan awam. Ini akan melanjutkan usaha sebelumnya untuk mewujudkan KPI bagi kakitangan awam paling kanan – daripada KSN kepada semua KSU dan Ketua Pengarah.

Seperti mana NKRA, MKRA dan MKPI ini hanyalah permulaan dan akan diperhalusi dan diperbaiki selanjutnya dengan berlalunya masa. Inisiatif serta tindakan yang menyokong pelaksanaan ke arah mencapai sasaran ini juga merupakan penetapan awal – ia akan disingkirkan, digantikan atau dipertingkatkan jika sasaran tidak tercapai. Yang penting hanyalah penyampaian hasil sebenar dan nyata yang dapat dilihat oleh rakyat.

12.2 Contoh-contoh MKRA dan MKPI

Untuk mengilustrasikan hasil dan impak yang disasarkan oleh setiap menteri (berserta kementerian mereka), dilampirkan contoh MKRA dan MKPI daripada dua menteri (yang telah dipilih secara rawak).

12.2.1 MKRA dan MKPI untuk Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air (KeTTHA)

Tiga bidang tumpuan untuk menteri dan kementerian beliau adalah seperti berikut:

- **Meningkatkan keandalan bekalan elektrik dengan mengurangkan tempoh gangguan bekalan elektrik:** Terdapat ruang penambahbaikan untuk keandalan perkhidmatan bekalan elektrik di seluruh negara, terutamanya di Sabah. Nilai Indeks Purata Tempoh Gangguan Sistem (SAIDI - *System Average Interruption Duration Index*, dalam minit) untuk Sabah ialah 1,947 berbanding dengan 78 untuk Semenanjung Malaysia dan 273 untuk Sarawak pada tahun 2008.⁴¹

⁴¹ Penambahbaikan nilai SAIDI di Sarawak tidak dirangkumi dalam MKRA ini, kerana bekalan elektrik Sarawak bukan dalam skop KeTTHA

Sasaran kami adalah untuk mengurangkan nilai SAIDI bagi negeri Sabah kepada 700 minit dan Semenanjung Malaysia kepada 60 minit menjelang akhir 2010. Pengurangan nilai SAIDI yang disasarkan di Sabah terutamanya adalah sangat mencabar. Untuk mencapai sasaran ini, berakhir tahun 2009, kapasiti penjanaan tambahan telah ditingkatkan sebanyak 60 MW (mega watt), dengan generator tambahan di Melawa, Tanjung Aru, Sandakan dan Tawau

- **Meningkatkan penggunaan tenaga boleh diperbaharui berdasarkan aplikasi teknologi hijau:** Penggunaan tenaga boleh diperbaharui bukan hanya akan membantu mengurangkan kadar emisi CO₂ daripada penjanaan kuasa (objektif alam sekitar kami di bawah Dasar Tenaga), tetapi juga berfungsi sebagai sumber elektrik alternatif bagi kawasan yang tidak dapat dicapai melalui sambungan grid (contohnya, komuniti pulau). Kami telah mula meningkatkan penjanaan elektrik daripada sumber tenaga boleh diperbaharui melalui teknologi hidro mini (contohnya, di Kundasang dan Hulu Langat), biojisim (contohnya, di Semenyih dan Sandakan), biogas (contohnya, di Seri Kembangan) dan sumber solar (di bawah program Suria 100). Di sesetengah pulau, kami sedang melaksanakan sistem hibrid di mana kuasa solar digunakan sebagai sumber sokongan untuk generator diesel yang sedia ada. Impak daripada projek hibrid solar adalah bekalan elektrik 24 jam secara berterusan, dibandingkan dengan 8 jam yang diperoleh pada masa ini daripada penggunaan generator diesel. Contoh bagi projek sedemikian boleh dilihat di pulau-pulau di perairan Johor (contohnya, Pulau Besar, Pulau Pemanggil). Sasaran kami adalah pada 2010, 65 MW elektrik akan dijanakan daripada sumber boleh diperbaharui dan 2013 kW daripada sumber solar
- **Meningkatkan bekalan air terawat dan meluaskan perkhidmatan pembetungan di kawasan bandar:** Pada ketika ini, 96.5% daripada kawasan bandar mempunyai akses kepada air terawat dan pematuhan 95% kepada piawaian air yang ditetapkan oleh Kementerian Kesihatan (mengikut garis panduan Pertubuhan Kesihatan Sedunia), suatu nilai yang ingin kami kekalkan.⁴² Walau bagaimanapun, liputan perkhidmatan pembetungan serantau masih tidak mencukupi – hanya 5.6 juta PE (*population equivalent*, unit ukuran penduduk) warga Semenanjung Malaysia mempunyai akses kepada perkhidmatan pembetungan. Untuk mencapai sasaran kami meningkatkan liputan kepada 6.0 juta PE, kami telah menyiapkan projek pembetungan di Sungai Nyior dan Juru di Pulau Pinang dan Damansara di Kuala Lumpur.

Jadual 12.1 memperincikan MKPI tahun 2010 untuk KeTTHA.

Jadual 12.1: MKPI dan sasaran untuk Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air		
MKRA	MKPI	Sasaran 2010
Peningkatan keandalan bekalan elektrik; pengurangan tempoh gangguan bekalan elektrik	• SAIDI – <i>System Average Interruption Duration Index</i> (Indeks Purata Tempoh Gangguan Sistem), iaitu, bilangan minit gangguan bagi setiap pelanggan dalam setahun	• 60 minit (Semenanjung Malaysia) • 700 minit (Sabah)

42 Sasaran untuk kawasan luar bandar diliputi dalam Bab 10.

Jadual 12.1: MKPI dan sasaran untuk Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air

MKRA	MKPI	Sasaran 2010
Peningkatan penggunaan tenaga boleh diperbaharui berdasarkan aplikasi teknologi hijau	• Penjanaan elektrik daripada sumber boleh diperbaharui (contohnya, hidro mini, biojisim dan biogas) • Penjanaan elektrik daripada sumber solar	• 65 MW • 2,013 kW
Kecekapan penggunaan elektrik (EE) di dalam bangunan kerajaan	• Semua pejabat milik kerajaan akan direka bentuk dan dilengkapi dengan ciri EE	• Semua bangunan milik kerajaan yang telah dibina pada tahun 2009 akan dapat menjimatkan 30% daripada perbelanjaan penggunaan elektrik
Penambah baikan untuk bekalan air terawat dan perkhidmatan pembetungan	• Liputan bekalan air terawat oleh pihak berkuasa air negeri di kawasan bandar	• 97%
	• Pematuhan kepada Piawaian Kualiti Air oleh Kementerian Kesihatan	• 95%
	• Penduduk yang menerima sistem pembetungan serantau di Semenanjung Malaysia	• 6 juta

12.2.2 MKRA dan MKPI untuk Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT)

KPKT telah diwujudkan dengan fokus yang jelas untuk merancang, menyelaras dan melaksana agenda sosial dan perumahan bagi warga kota melalui program perumahan, perancangan bandar, perancangan landskap, perkhidmatan bandar dan perkhidmatan bomba. Oleh itu, tiga bidang tumpuan utama menteri – beserta kementerian beliau – termasuklah yang berikut:

- **Meningkatkan bilangan kediaman untuk isi rumah berpendapatan rendah di kawasan bandar:** Untuk meningkatkan akses kepada perumahan yang memuaskan, mampu dimiliki dan berkualiti, pada 2010 kami akan menyediakan tambahan 3,056 unit untuk disewa di bawah Program Perumahan Rakyat
- **Menyokong penyambungan semula projek kediaman swasta sedia ada yang berlesen tetapi terbengkalai:** Pada bulan Disember 2009, sejumlah 148 projek swasta telah terbengkalai, melibatkan 49,913 unit dan 31,824 orang pembeli. Hampir sepertiga daripada projek tersebut melibatkan perumahan kos rendah dan sederhana, dan kami prihatin akan kesukaran yang dihadapi oleh para pembeli yang terlibat dengan projek perumahan yang terbengkalai sedemikian. Oleh itu, kami akan menggunakan khidmat pemaju sedia ada untuk membantu mereka mengatasi masalah yang mungkin dihadapi, atau melantik pemaju baru, untuk memastikan bahawa 35 projek disambung semula pada tahun 2010
- **Meningkatkan kecekapan penyampaian perkhidmatan bagi Pihak Berkuasa Tempatan (PBT):** Kami akan berusaha untuk:
 - Mempercepatkan kelulusan untuk tanah, kebenaran merancang dan pelan bangunan agar 90% diluluskan dalam rangka masa yang ditetapkan dalam Piagam Pelanggan. Ini akan dicapai dengan memperhalus selanjutnya prosedur yang telah dilaksanakan di bawah *One-Stop Centre*, yang diperkenalkan pada tahun 2007.
 - Meningkatkan khidmat pelanggan dan kemudahan apabila berinteraksi dengan PBT. Ini akan direalisasikan dengan mempunyai lebih banyak PBT (tambahan 11 PBT pada tahun 2010) yang menggunakan sistem ePBT dalam talian, yang mana rakyat dapat membuat bayaran kepada PBT (contohnya, cukai PBT, cukai tanah) serta memberi maklum balas atau aduan
 - Menaikkan pencapaian penarafan bintang untuk PBT. Sistem Penarafan Bintang (*Star Rating System*) PBT telah diperkenalkan oleh KPKT pada tahun 2008, untuk memudahkan usaha kementerian memantau dan menjejaki prestasi sesebuah PBT, dan untuk menggalakkan PBT berusaha mencapai pengurusan organisasi serta penyampaian perkhidmatan yang lebih baik. Kami akan menyediakan sokongan kepada PBT untuk mencapai sasaran agar tambahan 10 PBT akan memperoleh penarafan yang lebih baik pada tahun 2010 daripada yang mereka terima pada 2009.

Jadual 12.2 menunjukkan MKPI tahun 2010 untuk KPKT.

Jadual 12.2: MKPI dan sasaran untuk Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan		
MKRA	MKPI	Sasaran 2010
Sewaan rumah untuk kategori berpendapatan rendah	Tambahan rumah yang tersedia untuk disewakan kepada keluarga dan setinggan yang berpendapatan rendah melalui Program Perumahan Rakyat (PPR)	3,056 unit
Pemulihan projek kediaman swasta yang berlesen tetapi terbengkalai	Menyambung semula projek kediaman swasta yang berlesen tetapi terbengkalai dengan menyokong usaha pemaju atau pihak baru	35
Kecekapan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT)	- Peratus kebenaran merancang dan pelan bangunan yang diproses dan diluluskan dalam rangka masa yang ditetapkan dalam piagam pelanggan: 120 hari untuk projek laluan cepat, contohnya, yang berimpak tinggi, pelaburan asing, projek pembangunan kerajaan 180 hari untuk projek-projek lain	90%
	Tambahan bilangan PBT di Semenanjung Malaysia yang menggunakan ePBT	11
	Bilangan PBT yang dinaik tarafkan daripada penarafan semasa mereka di bawah Sistem Penarafan Bintang (Star Rating System) PBT	Tambahan 10

PPR

LAKSAMANA

Jalan Peel

Bab 13

Memastikan Pencapaian Diutamakan

Keberhasilan yang kami sasarkan untuk dicapai buat negara dan rakyat, baik dalam jangka pendek (contohnya sasaran NKPI dan MKPI) mahupun dalam jangka panjang (aspirasi Wawasan 2020) sungguh mencabar. Dengan itu, kami telah berusaha untuk mempertingkatkan kemampuan kami supaya matlamat jangka pendek dan jangka panjang tersebut mampu terlaksana. Sepertimana yang dibincangkan dalam Bab 3, ini merupakan dimensi *Pencapaian Diutamakan* dalam GTP.

Pencapaian Diutamakan akan dilaksanakan dalam tiga fasa. Dalam Fasa 1 (2010–2012), matlamat segera kami adalah untuk memastikan bahawa rakyat dapat melihat pelaksanaan keutamaan mereka dan untuk melaksanakan keberhasilan ini secara cekap, berasaskan kehematan fiskal seperti yang dibincangkan dalam Bab 2. Dalam Fasa 2 (2012–2015), kami akan membawa perubahan yang lebih luas dan mendalam kepada struktur kerajaan serta nilai sumber manusia negara. Dalam Fasa 3 (2015–2020) pula, kami akan mewujudkan contoh penyampaian perkhidmatan awam yang inovatif dan mesra rakyat, dengan berteraskan pilihan dan persaingan.

13.1 Fasa 1 (2010–2012): Kami akan menyampaikan hasil yang besar dengan cepat menerusi enjin perubahan baru

Untuk membolehkan kerajaan mempersembahkan hasil besar dengan cepat, kami telah:

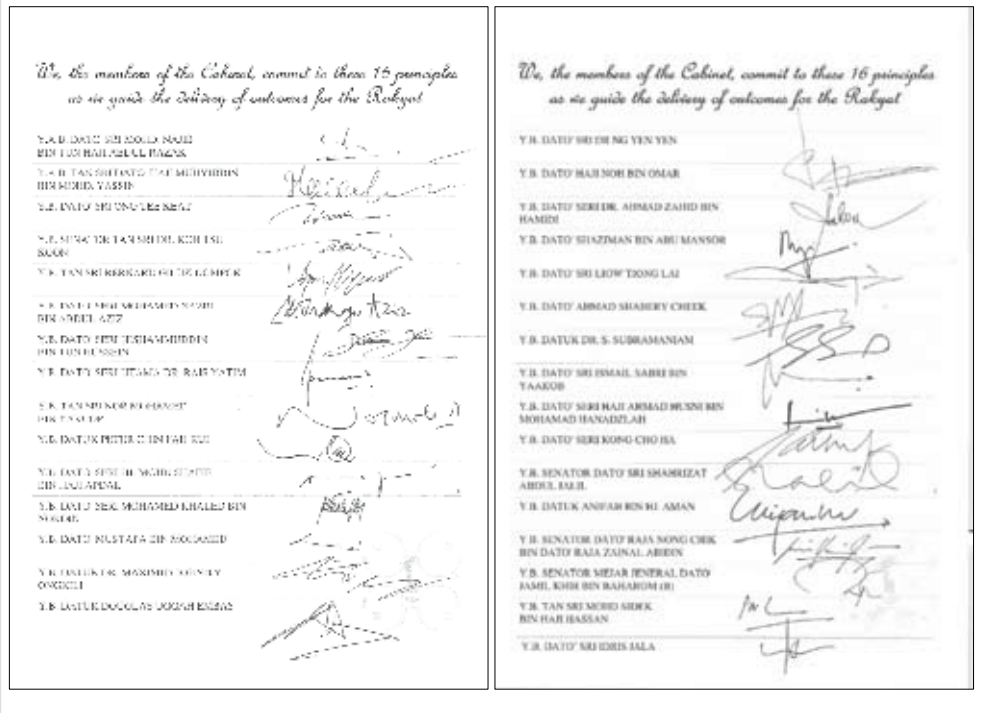
- Komited untuk mengikuti penetapan Prinsip-prinsip Penyampaian, iaitu, kesungguhan untuk tidak melakukan kerja seperti di masa lampau malah melakukannya secara berlainan demi memastikan keberhasilan besar yang cepat.
- Membentuk mekanisme untuk merancang dan mengurus pelaksanaan.
- Menubuhkan Unit Pengurusan Prestasi dan Pelaksanaan (PEMANDU), untuk mempercepatkan pelaksanaan, serta mendorong perubahan nyata dalam kerajaan.
- Memperkukuh serta menambahkan lagi inisiatif sedia ada untuk mengubah perkhidmatan awam.
- Bertekad untuk mempertingkatkan produktiviti kerajaan.

13.1.1 Kabinet bertekad untuk mengikuti Prinsip-prinsip Penyampaian dan cara baru melakukan kerja demi memastikan keberhasilan besar yang cepat

Demi memastikan bahawa kesemua peringkat kerajaan menerapkan cara bekerja yang baru dalam usaha kita untuk menyampaikan keberhasilan besar yang cepat buat rakyat, Kabinet telah menandatangani (Gambarajah 13.1) dan bertekad untuk mengikuti 16 Prinsip Penyampaian. Sebelum pegawai-pegawai kerajaan membuat keputusan atau bertindak, mereka harus memastikan bahawa keputusan atau tindakan berkenaan menuruti 16 Prinsip Penyampaian tersebut.

Gambarajah 13.1

Prinsip-prinsip tersebut terkandung di bawah empat tema: mendahulukan rakyat, menggunakan sumber secara berhemat, bekerjasama dengan pihak terbaik (di dalam dan di luar kerajaan) dan menguruskan keberhasilan pada taraf tertinggi.

A. Kami akan **mendahulukan rakyat:**

- Bertumpu kepada beberapa keberhasilan utama yang dikehendaki oleh rakyat kini, dan keperluan bagi jangka panjang, dan menghentikan atau mengurangkan usaha lain.
- Membuat dan mengekalkan keputusan dasar berwibawa yang jelas – walaupun jika kami perlu mengatasi halangan politik baginya.
- Menggalakkan penyertaan rakyat dengan mendapatkan input mereka sebelum membuat keputusan, melibatkan rakyat dalam penyampaian dan sering mengukur persepsi.
- Menangani harapan serta memaklumkan niat berwibawa, dan memaklumkan hanya keberhasilan yang terlaksana.

Contoh-contoh mendahulukan rakyat termasuklah memilih enam NKRA berdasarkan input daripada rakyat (seperti yang dijelaskan dalam Bab 5), mendapatkan input daripada rakyat secara berterusan (misalnya, Hari Terbuka, undian SMS seperti yang dijelaskan dalam Bab 5), berganding bahu dengan rakyat dalam penyampaian (misalnya, melalui program 1 Rumah 1 Sukarelawan yang dihuraikan dalam Bab 6) dan menerbitkan prestasi kami berbanding sasaran NKRA dan MKRA setiap tahun.

B. Kami bertekad untuk **menggunakan sumber secara hemat:**

- Meningkatkan produktiviti sebanyak mungkin daripada sumber sedia ada, sebelum membuat permintaan sumber tambahan, dengan mengurangi ketirisan, mengoptimumkan taraf perkhidmatan serta menggunakan pendekatan inovatif.

- Memfokuskan sumber terpenting, namun yang paling kekurangan – kepimpinan, bakat dan pembiayaan – pada isu-isu keutamaan.
- Melabur dahulu dalam bakat kepimpinan dan barisan hadapan, baru kemudian melabur dalam infrastruktur dan perkakasan lain.
- Bersikap fleksibel, mempersoalkan prosedur dan dasar yang lama, sementara mematuhi tadbir urus yang baik.

Contoh-contoh penggunaan sumber secara berhemat termasuklah pengurangan perbelanjaan mengurus dalam Bajet 2010 sebanyak 14% berbanding dengan 2009, memperbaiki proses sedia ada supaya lebih efisien (misalnya, proses sebut harga yang dibincangkan dalam Bab 10) dan mengikhtiarkan kaedah baru berkos paling rendah untuk mendapatkan air bersih buat rakyat di kawasan luar bandar (misalnya, telaga tiub dan telaga graviti) (juga seperti yang dihuraikan dalam Bab 10). Dalam Bajet 2010, kami juga telah mengumumkan langkah-langkah untuk mengoptimumkan penggunaan aset-aset, seperti menyewakan kemudahan yang kurang diguna dan mengenal pasti aset-aset untuk dijual atau diuruskan bersama Syarikat-syarikat Berkaitan Kerajaan (GLC) serta menggunakan sistem bajet berasaskan keberhasilan (OBB). Di bawah sistem ini, kami akan menjalankan analisa kos dan manfaat untuk mengganggarkan impak perbelanjaan sebelum meluluskannya.

C. Kami akan **bekerjasama dengan yang terbaik di dalam dan di luar kerajaan**:

- Mempertingkatkan kepimpinan dan kerjasama di antara para Menteri dan KSU untuk memimpin penyampaian secara bersama.
- Menembusi halangan dan melaksana sebagai satu kerajaan Malaysia dengan memperkenalkan struktur baru bagi penyampaian dan memudahkan struktur sedia ada.
- Membina keupayaan campuran (hibrid) bagi penyampaian dengan menarik organisasi dan bakat utama Malaysia dari sektor sosial, awam dan korporat.
- Berhubung dengan Perkhidmatan Awam seerat bersama rakyat, dengan memaklumkan hala tuju yang jelas dan bermakna serta mendapatkan input secara teratur.

Bukti usaha-usaha kita setakat ini dalam memperkukuhkan kerjasama dapat dilihat daripada penubuhan Makmal-makmal NKRA dan *1Malaysia* (yang terdiri daripada kakitangan penjawat awam dari pelbagai kementerian dan wakil-wakil daripada sektor swasta dan sosial) dan kerjasama dengan badan bukan kerajaan untuk mengurangkan jenayah jalanan yang berkait dengan dadah (dibincangkan dalam Bab 6). Tambahan lagi, program pertukaran silang yang baru-baru ini dilancarkan di antara kerajaan dan GLC seharusnya membantu mengukuhkan lagi keupayaan serta keserba boleh sektor awam mahupun swasta.

D. Kami berjanji untuk **menguruskan keberhasilan pada taraf tertinggi**:

- Menetapkan aspirasi tinggi dan teguh, bersesuaian dengan taraf antarabangsa.
- Merancang penyampaian secara teliti dan membuat keputusan berasaskan fakta-fakta daripada sumber bebas dan berwibawa.
- Membentuk kebertanggung jawaban jelas dan nyata, disokong oleh penggunaan ganjaran dan konsekuensi berbeza dan bermakna.
- Memantau dan menguruskan penyampaian keberhasilan yang benar-benar membawa perubahan, bukan setakat input dan output semata-mata.

Tanda-tanda perubahan dalam pengurusan kami terhadap keberhasilan termasuklah menerima pakai Indeks Persepsi Korupsi oleh *Transparency International* sebagai salah satu KPI bagi NKRA Rasuah, membina infrastruktur asas luar bandar yang baru pada skala dan kadar sehingga 11 kali ganda program-program sebelumnya (lihat Bab 10) dan menumpukan banyak waktu pemimpin tertinggi kerajaan dalam Pasukan Petugas Penyampaian (DTF) dan Mesyuarat Penilaian prestasi Menteri yang dipimpin oleh Perdana Menteri.

13.1.2 Kami akan menguruskan penyampaian NKPI dan MKPI secara rapi, dan memastikan bahawa kementerian mencapai sasaran mereka

Kami telah membentuk beberapa mekanisme untuk memastikan bahawa kami berkesan dalam merancang bagaimana mencapai keberhasilan serta melaksanakan rancangan tersebut. Ini menjadi sebahagian daripada respons kami terhadap maklum balas rakyat semasa Hari Terbuka, di mana rakyat menyeru kami untuk melaksana dengan cepat dan efektif. Mekanisme pelaporan dan semakan ini menjadi tanda cara baru kita bertindak, serta keseriusan kita dalam memperuntukkan sumber, menguruskan pencapaian serta menggalakkan akauntabiliti bagi keberhasilan.

Laporan Kilat kepada Kabinet dan laporan status atas permintaan: Semua rancangan pelaksanaan NKRA, sasaran NKPI serta trajektori telah dimasukkan ke dalam Sistem Pemantauan Projek II (SPP II), sebuah sistem dalam talian yang digunakan untuk menjejaki perkembangan projek-projek kerajaan dan diuruskan oleh ICU. Data mengenai pencapaian sebenar akan dimuat naik secara teratur ke dalam SPP II (sebahagiannya dalam masa nyata, *real time*). Ini akan membolehkan kami memantau perkembangan masing-masing dan membuat campur tangan awal, jika perlu, untuk memastikan projek berjalan lancar semula. Laporan Kilat akan diedarkan kepada semua Menteri Kabinet pada setiap bulan (atau atas permintaan apabila perlu) untuk memaklumkan Kabinet tentang perkembangan setiap NKPI terhadap sasaran (Gambarajah 13.2), membolehkannya memantau perkembangan ke arah matlamat serta menangani masalah sebaik sahaja terjadi.

Gambarajah 13.2

SPP II membolehkan pemantauan NKPI dan prestasi inisiatif

Laporan kilat NKPI bagi setiap NKRA

- Laporan bulanan dan atas permintaan untuk prestasi NKPI
- Dilaporkan kepada Kabinet
- Lampu isyarat membandingkan sasaran dengan pencapaian sebenar bagi setiap NKPI

Laporan trend NKPI

- Butiran lanjut bagi setiap NKPI untuk mengenalpasti permasalahan
- Kebolehan melihat trend NKPI secara menyeluruh

Laporan pemantauan projek

- Menjejaki perkembangan projek yang berkait dengan NKRA
- Laporan lanjutan yang lebih perinci membantu memberi maklumat tentang projek tertunda atau lewat

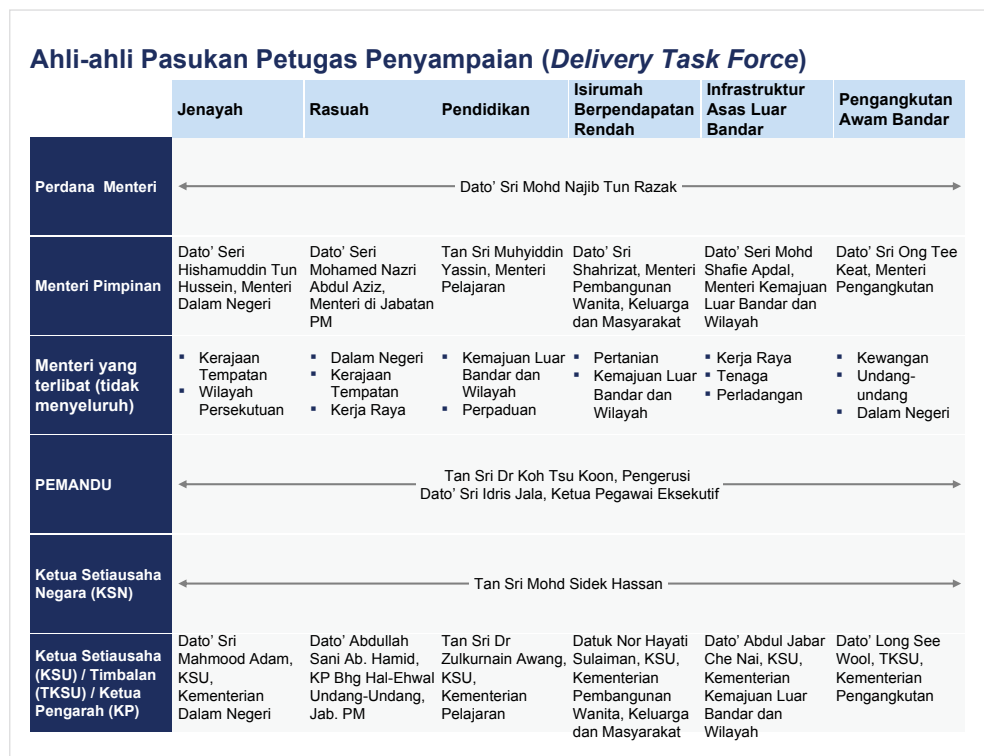
SPP II juga akan membolehkan Kabinet untuk memperolehi – atas permintaan – sasaran, rancangan penyampaian terperinci, pemilik khusus, garis masa dan keperluan sumber yang dibangunkan oleh Makmal-makmal berkenaan.

Rancangan-rancangan penyampaian tersebut tidak dipaparkan sepenuhnya dalam pelan hala tuju ini disebabkan jumlahnya yang besar (lebih daripada 100 program, dan lebih daripada 2,000 projek di bawah program-program tersebut). Untuk menunjukkan tahap keperincian rancangan-rancangan tersebut, satu contoh (bagi NKRA Jenayah) ditunjukkan dalam Gambarajah 13.3. Sebuah contoh yang menunjukkan bagaimana butiran rancangan penyampaian telah dikumpul dalam SPP II ditunjukkan dalam Gambarajah 13.4.

Gambarajah 13.3

Perancangan Aktiviti NKRA Jenayah: Ciri-ciri Keselamatan Motosikal CONTOH				
Aktiviti yang Diperincikan	Tarikh mula	Tarikh tamat	Tanggungjawab	
1 Tandakan badan motosikal dengan menggunakan sistem Nombor Pengenalan Kenderaan (VIN/DNA) dan simpan di pangkalan data pengilang. Letakkan tanda keselamatan pada motosikal				
Dapatkan kerjasama pengilang, JPJ, MITI, SAC II Chee Cheng Wan, FMM	15 Dis 09	31 Dis 09	▪ Dato' Abd Rahim	
Sediakan dasar	01 Jan 10	14 Mac 10	▪ Dato' Solah	
Umumkan dasar kepada pihak awam	15 Mac 10	30 Mac 10	▪ Dato' Solah	
Pastikan pengilang bersedia	01 Jun 10	31 Mei 10	▪ KSU MOT	
Laksanakan	01 Jun 10	31 Dis 13	▪ Pengilang	
2 Kawal pengeluaran nombor e-Plate				
Tetapkan nombor plat yang standard	01 Dis 09	31 Dis 09	▪ Norlizawaty, JPJ	
Wujudkan peraturan dasar bagi pengeluaran nombor plat	01 Jan 10	30 Mac 10	▪ KSU MOT	
Pastikan peraturan bersedia	01 Apr 10	31 Mei 10	▪ MITI	
Laksanakan	01 Jun 10	31 Dis 13	▪ Dato' Solah	
3 Laksanakan ciri-ciri keselamatan sebagai pakej standard motosikal (bagi motosikal baru)				
Tetapkan ciri-ciri keselamatan standard bagi motosikal (misalnya, kunci-U, suis pemutus litar)	01 Dis 09	31 Dis 09	▪ Shahrul, Urusetia VTAC JPJ	
Wujudkan dasar/peraturan bagi pemasangan ciri-ciri keselamatan standard bagi motosikal	01 Jan 10	30 Mar 10	▪ KSU MOT	
Pastikan kenderaan import mematuhi dasar	01 Jan 10	30 Mac 10	▪ KSU MITI	
Pastikan pengilang bersedia	01 Apr 10	31 Dis 10	▪ KSU MITI	
Laksanakan	01 Jun 10	31 Mac 13	▪ Pengilang	

Gambarajah 13.5

Kepimpinan PM dalam kesemua enam DTF membolehkan beliau terlibat secara peribadi dalam mengkaji semula dan mempersoal perkembangan, membantu menyelesaikan masalah, membuat keputusan dan memohon kebertanggungjawaban daripada agensi serta kementerian peneraju. Ia juga menjadi sebuah forum penting yang menyokong kerjasama berterusan serta mendorong kementerian peneraju dan agensi-agensi untuk tekun berkerja ke arah mencapai matlamat. Komitmen waktu oleh PM memang tinggi, kerana kitaran sebuah mesyuarat DTF bagi setiap NKRA sekali dalam setiap enam minggu bermakna beliau bertemu dengan sebuah DTF setiap minggu.

Mesyuarat Penilaian PM-Menteri dan Laporan Penyampaian: Sebuah mesyuarat penilaian rasmi diadakan sekali dalam setiap enam bulan, bagi setiap NKRA dan MKRA, di antara Perdana Menteri dan Menteri Peneraju. Mesyuarat rasmi ini membolehkan Perdana Menteri menggunakan Laporan Penyampaian untuk membuat penilaian terhadap pencapaian separuh/akhir tahun bagi setiap Menteri, serta memutuskan tindakan utama yang perlu diambil untuk meningkatkan kemungkinan kejayaan penyampaian.

Mesyuarat penilaian pertama telah diadakan pada November / Disember 2009. Mesyuarat kedua dan ketiga akan diadakan pada Jun dan Disember 2010.

Dalam rangka persediaan untuk penilaian tersebut, PEMANDU akan menyiapkan dan menghantar sebuah Laporan Penyampaian sulit kepada Perdana Menteri setiap enam bulan sekali. Laporan tersebut meringkaskan perkembangan kesemua NKPI dan MKPI dalam setengah tahun yang terdahulu di samping mengandungi rancangan-rancangan tindakan bagi setengah tahun yang akan datang untuk mengatasi rintangan utama untuk mencapai sasaran. Laporan tersebut juga menarafkan NKPI menurut kemungkinan penyampaian. Laporan kemajuan dan penarafan ini akan kemudiannya digunakan oleh Perdana Menteri sebagai asas bagi sesi dialognya bersama menteri-menteri yang berkenaan dalam mesyuarat-mesyuarat penilaian.

Laporan Penyampaian yang pertama telah diserahkan kepada Perdana Menteri pada November 2009, dan laporan-laporan berikutan dijangkakan pada Mei dan November 2010.

Penilaian Prestasi: Pendekatan amalan terbaik dalam pengurusan prestasi yang kami terima-pakai bagi program transformasi ini, mengambil kira dua aspek penting. Sepertimana yang dibincangkan dalam Bab 1, ianya adalah:

- Keperluan untuk menggalakkan sasaran yang besar dan tinggi. Kami sedar bahawa, jika tidak diuruskan dengan sempurna, terdapat kemungkinan besar untuk menetapkan sasaran yang sungguh mudah dicapai, yang menghampakan matlamat kita untuk memupuk budaya pencapaian tinggi
- Keperluan bersikap telus dan teguh dalam menilai prestasi menurut sasaran KPI yang dipersetujui demi memastikan akauntabiliti

Dalam usaha transformasi untuk mencapai hasil besar dengan cepat, kami telah sengaja mengambil langkah-langkah yang begitu besar sekali. Memandangkan kami telah menetapkan sasaran KPI yang besar dan tinggi bagi NKRA dan MKRA, kami akan mengambil tindakan yang wajar bagi peringkat pencapaian yang berlainan untuk para menteri dan penjawat awam, sebagaimana yang ditunjukkan dalam Jadual 13.1. Prestasi unggul akan diberi ganjaran yang sewajarnya, sementara perkembangan yang mundur akan diuruskan dengan memberi sokongan tambahan atau menukarkan struktur ataupun komposisi pasukan.

Jadual 13.1: Pengurusan prestasi kementerian

Pencapaian (% sasaran KPI)	Tindakan
90-100+	Mengemukakan sebagai kajian kes berinspirasi bagi bahagian kerajaan yang lain
80-89	Memuji dan mencabar untuk meningkatkan aspirasi
70-79	Memberi sokongan dan sumber yang wajar untuk meneruskan dan mempertingkatkan penyampaian
60-69	Memberi bantuan, latihan dan sokongan penyelesaian masalah untuk mencapai sasaran
<60	Menyediakan bantuan tambahan dan mengaktifkan pengurusan konsekuensi (misalnya, mungkin tukar komposisi dan struktur pasukan)

Laporan Tahunan: Kami akan menerbitkan laporan-laporan tahunan pada setiap suku tahun pertama untuk melaporkan prestasi kami dan menunaikan akauntabiliti kepada rakyat. Laporan-laporan ini akan mengandungi petikan daripada Laporan Penyampaian, termasuk perkembangan dalam NKPI dan MKPI. Kementerian yang unggul akan diberi penghargaan. Di mana perlu, langkah-langkah untuk memperbaiki prestasi akan dikenal pasti. Laporan-laporan ini juga akan memerincikan sasaran serta metrik baru bagi tahun-tahun berikutnya.

Seperti yang disebut dalam Bab 1, memandangkan kami telah menetapkan sasaran yang beraspirasi tinggi, kami menjangkakan perbezaan pencapaian berbanding sasaran. Ini bermakna bahawa bukan semua sasaran akan dicapai 100%. Jika semua sasaran mudah dicapai, ini menjadi petanda bahawa aspirasi kami belum lagi setinggi yang diperlukan.

13.1.3 Kami telah menubuhkan PEMANDU untuk menyegerakan penyampaian

Kami telah menubuhkan PEMANDU pada bulan Ogos 2009 untuk membantu PM dalam menguruskan penyampaian keberhasilan NKRA dan MKRA. Dato' Sri Idris Jala telah dilantik menjadi Ketua Pegawai Eksekutif manakala Pengerusinya adalah Tan Sri Dr Koh Tsu Koon.

Sementara tanggungjawab bagi penyampaian menyeluruh keberhasilan NKRA dan MKRA akhirnya terletak pada Kementerian masing-masing, PEMANDU telah dimandatkan untuk:

- Menjadi pemangkin kepada perubahan nyata dalam penyampaian sektor awam, misalnya, membantu perkhidmatan awam dan kementerian untuk mencari peluang penambahbaikan dalam prosedur mereka
- Menyokong kementerian dalam proses perancangan penyampaian, seperti membantu dalam proses penyelesaian masalah dan mencabar rancangan serta pendekatan mereka terhadap pelaksanaan
- Membantu menyingkirkan halangan kepada kemajuan, misalnya, menyelaraskan kebergantungan dan isu-isu di antara kementerian
- Bekerja bersama kementerian untuk memastikan bahawa semua data yang diperlukan untuk menjejaki pencapaian tersedia ada, lengkap, konsisten serta tepat
- Memantau pencapaian dengan mengekalkan sebuah pangkalan data yang mempunyai data prestasi yang berkualiti tinggi
- Memberi pandangan bebas tentang pencapaian dan perkembangan kepada PM dan Menteri, menyokong penilaian kemajuan, membuat pengesyoran dan menekankan lapangan yang memerlukan perhatian segera

Dari segi pengurusan prestasi dan pelaporan, PEMANDU akan:

- Menyerahkan Laporan Kilat bulanan kepada semua Menteri Kabinet
- Menyokong mesyuarat penilaian dan DTF
- Menyerahkan Laporan Penyampaian setengah tahun kepada Perdana Menteri
- Menerbit perkembangan usaha Kerajaan dalam mencapai sasaran NKPI dan MKPI setiap tahun

Kami berhasrat untuk menekankan kepentingan tanggungjawab PEMANDU, serta menggunakannya untuk memupuk budaya berasaskan pencapaian dalam kerajaan. Dengan itu, PEMANDU telah direka khas serta dilengkapi dengan segala sumber untuk menjadi sebuah unit yang berwibawa dan berorientasikan pencapaian.

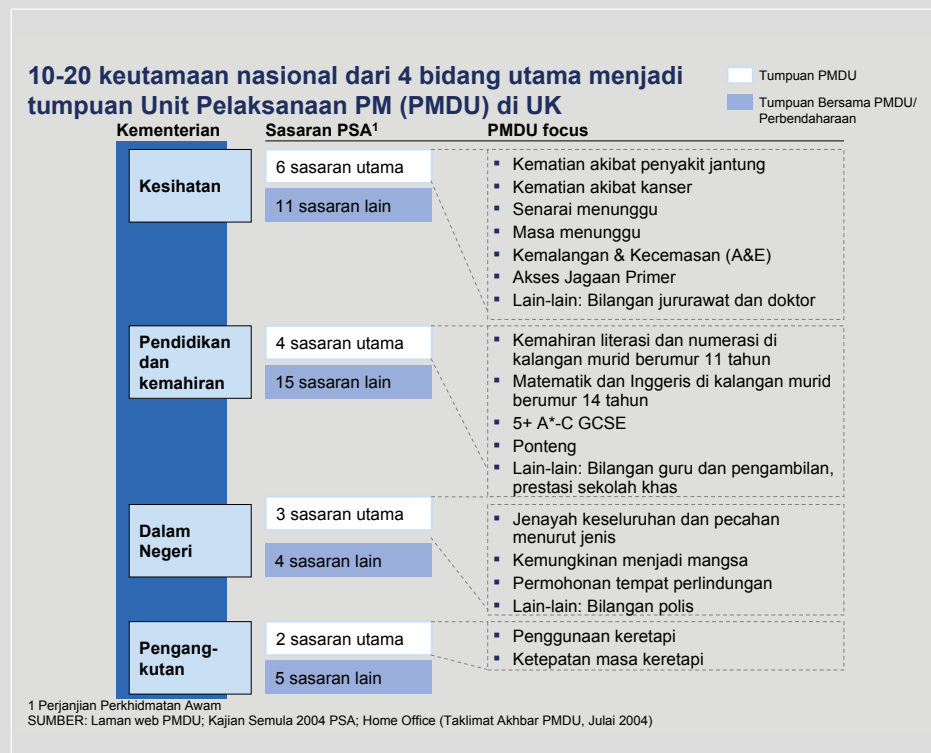
Dengan hasrat menarik sumber manusia yang berkualiti tinggi, PEMANDU ditubuhkan sebagai sebuah organisasi campuran (hibrid). Ia telah menjalani proses teliti untuk mengenal pasti serta melantik orang yang terbaik dan terampil, bukan sahaja dari kalangan perkhidmatan awam, malah juga daripada sektor swasta. Mereka yang diambil bekerja bukan sahaja memiliki kemahiran kepimpinan dan keupayaan menyelesaikan masalah malah turut bersemangat untuk berkhidmat untuk rakyat. PEMANDU akan terus membina keupayaan pasukannya menerusi program pembangunan dan latihan profesional berstruktur yang berterusan.

Tambahan lagi, demi menggalakkan tumpuan terhadap prestasi, remunerasi kakitangan PEMANDU dikaitkan kepada pencapaian hasil ketara, dan penilaian prestasi mereka diasaskan pada metrik telus. Ini berlainan daripada amalan kerajaan yang biasa, tetapi sejajar dengan organisasi berprestasi tinggi, yang mengiktiraf, membeza serta memberi ganjaran kepada kakitangan mengikut prestasi.

Unit Pelaksanaan Perdana Menteri (PMDU) di UK

Menjelang akhir tempoh pertama kerajaan Parti Buruh UK pada 2001, masyarakat British mula menjadi tidak sabar melihat prestasi kerajaan dipertingkatkan. Selepas menang sekali lagi dalam pilihanraya 2001, Perdana Menteri, Tony Blair, telah menyahut “arahan untuk melaksana” oleh rakyat dengan menubuhkan PMDU. PMDU diberi mandat untuk memacu kemajuan pada sasaran tertentu dalam empat bidang utama yang dikenal pasti oleh Kerajaan – kesihatan, pendidikan, pengangkutan dan jenayah (Gambarajah 13.6)

Gambarajah 13.6

PMDU telah diberi mandat untuk melapor terus kepada PM tentang pencapaian serta menyumbang terhadap mempertingkatkan kecekapan perkhidmatan awam (Gambarajah 13.7).

Gambarajah 13.7

Perdana Menteri UK membentuk PMDU untuk memacu pelaksanaan bidang-bidang keutamaan, melapor kepadanya tentang pencapaian serta membina kecekapan perkhidmatan awam

Melapor tentang pencapaian	Memacu pelaksanaan dalam bidang-bidang keutamaan	Membina kecekapan dengan mencontohi amalan terbaik
- Memudahkan dialog berasaskan fakta di antara PM dan jabatan-jabatan mengenai prestasi menuju sasaran - Mengumpul dan menganalisa data pencapaian yang teguh, memberi kad mata bagi pencapaian jabatan berbanding sasaran serta menilai kemungkinan mencapai sasaran	- Mengenalpasti masalah dan punca utama yang menghalang pencapaian sasaran - Menyokong pembangunan rancangan pelaksanaan bersandarkan perjanjian perkhidmatan awam - Mengutamakan sumber terhadap sasaran dan masalah utama - Berusaha sama dengan jabatan untuk mempercepatkan pelaksanaan projek khusus projek baris hadapan dan projek percubaan	- Membina kemahiran bagi penjawat awam dengan bekerja bersama mereka - Menunjukkan kegunaan dan kepentingan data - Membentuk cara baru bekerja untuk memacu pelaksanaan keutamaan - Melancarkan semakan semula kecekapan berstruktur di jabatan-jabatan kerajaan

SUMBER: Wawancara dengan bekas Ketua PMDU

Untuk menjayakan pelaksanaan peranan PMDU, ia melapor terus kepada PM dan telah dipimpin oleh seorang kakitangan penjawat awam yang mempunyai rekod prestasi yang konsisten dalam penyampaian. Demi menggalakkan lagi kecekapan PMDU, sumber manusianya terdiri daripada gabungan bakat yang terbaik daripada perkhidmatan awam dan sektor swasta.

Pada mulanya, penyampaian yang berjaya memang sukar dan mencabar, namun dengan laluan masa, sasaran mula dicapai. Menjelang Disember 2004, lebih daripada 80% daripada sasaran telah dicapai atau menuju pelaksanaan, berbanding dengan hanya kurang daripada 50% pada tahun sebelumnya.

13.1.4 Kami akan menggiatkan lagi inisiatif transformasi kerajaan yang sedia ada di bawah pelbagai agensi

Sebelum GTP, perkhidmatan awam telah pun memulakan pelbagai jenis usaha transformasi, dengan kebanyakan kejayaan awal. Usaha-usaha yang ketara dibincangkan dalam Gambarajah 13.8.

Gambarajah 13.8

Perkhidmatan awam kita telah menjalankan pelbagai projek transformasi

Inisiatif di bawah projek/agensi

TIDAK MENYELURUH

Menambahkan kecekapan kerajaan menerusi e-kerajaan, misalnya

- eKL: Menggabungkan sistem IT agensi untuk membolehkan konsep 'Tiada Pintu Yang Salah' kepada pihak awam
- Portal myGov: Menyediakan portal dalam talian tunggal bagi perkhidmatan kerajaan, maklumat, borang dan pembayaran
- Memantau dan memberi ganjaran bagi pencapaian jabatan kerajaan menerusi Penarafan Bintang dan Anugerah Kualiti Sektor Awam

PEMUDAH

Mempertingkatkan kemudahan berurusan serta mengurangkan birokrasi dalam urusan perniagaan-kerajaan, misalnya

- Menubuhkan pusat setempat untuk menyegerakan pemerbadanan syarikat (menggabungkan agensi-agensi berkaitan, termasuk Suruhanjaya Syarikat Malaysia, LHDN, KWSP dan PERKESO)
- Menyingkatkan masa pemprosesan permohonan pegawai dagang (expatriate) daripada 14 hari kepada 7 hari
- Melaksanakan sistem permohonan lesen perniagaan secara dalam talian (BLESS)

PIKA

Menambahbaik kualiti penyampaian dengan

- Melatih penjawat awam kanan menjadi ejen perubahan di antara kementerian
- Menyalurkan maklumbalas berstruktur daripada pelanggan perkhidmatan awam (rakyat) mahupun pemberi perkhidmatan (penjawat awam) kepada pemimpin atasan kerajaan

Kami akan terus menggiatkan lagi usaha-usaha ini dalam tahun 2010 dan seterusnya, supaya kami dapat berkhidmat kepada rakyat secara lebih berkesan dan efisien. Setakat ini, kami sudah memperkenalkan beberapa lagi langkah dalam Bajet 2010, termasuk:

- Mempertingkatkan INTAN Bukit Kiara menjadi sebuah “*School of Government*” yang berautonomi, dengan fakulti berkualiti tinggi dan kolaborasi bersama institusi antarabangsa
- Menggunakan nombor rujukan tunggal bagi setiap individu dan syarikat untuk memudahkan rujukan silang yang lebih cepat bagi segala urusan antara agensi-agensi kerajaan

13.1.5 Kami juga akan mempertingkatkan produktiviti untuk memastikan penyampaian dilaksanakan dengan sumber minimum

Kami pernah melaksanakan banyak cara untuk mempertingkatkan produktiviti, termasuk memperluaskan e-kerajaan untuk mengurangkan kos transaksi (misalnya, menggalakkan pembayaran cukai secara dalam talian), mengurangkan kos perolehan menerusi e-perolehan, serta menyediakan latihan kepada penjawat awam supaya lebih berkesan dan efisien (misalnya, menerusi INTAN, PIKA dan program penempatan silang GLC).

Oleh kerana kedudukan kewangan semasa Malaysia memaksa kami untuk mengurangkan perbelanjaan mengurus kami, namun memberi keberhasilan yang lebih berkesan, kami bertekad untuk menambah baik produktiviti secara lebih lanjut lagi dan sedang mempertimbangkan pelbagai kaedah pengurusan, teknologi, operasi, pengurusan aset dan kewangan. Sebagai contoh, kami akan cuba memperbaiki kecekapan pengurusan dalam perkhidmatan awam, khususnya dari segi pengurusan prestasi, pengurusan bakat dan operasi ramping (*lean operations*). Kita juga akan mempertimbangkan pembaharuan dalam penggunaan ICT, seperti

mengalihkan bentuk surat-menyurat rasmi daripada salinan cetak kepada salinan elektronik (melalui e-mel). Dalam lapangan operasi, kami akan cuba menggunakan transformasi ramping kepada aktiviti-aktiviti terpilih seperti pengutipan cukai, pengendalian hospital, pembayaran manfaat kebajikan serta perolehan. Dalam pengurusan aset juga, terdapat ruang untuk memperbaiki produktiviti aset-aset fizikal dan kewangan kami: kami mengumumkan langkah-langkah di bawah Bajet 2010 untuk mengoptimumkan penggunaan aset dengan menyewakan kemudahan yang kurang digunakan serta mengenal pasti aset-aset yang hendak dijual.

Pengurusan krisis, pemulihan dan produktiviti: Reformasi belanjawan sektor awam di Sweden pada tahun 1990-an

Dalam banyak aspek, krisis ekonomi dan kewangan Sweden pada tahun 1990-an serba mencerminkan kegawatan ekonomi global masa kini. Selama tiga tahun berturut-turut, KDNK Sweden terus menjunam dan kadar pengangguran meningkat tiga kali ganda menjadi lebih daripada 10%. Defisit bajet meningkat melebihi 10% daripada KDNK, yang mengakibatkan spekulasi yang berleluasa tentang kebangkrutan negara itu pada musim panas tahun 1994. Kerajaan Sweden menggunakan peluang yang terhasil daripada krisis tersebut untuk memperkenalkan sebuah program kecekapan fiskal :

- **Mewujudkan rasa ‘genting’** dengan langkah awalan sebanyak 11% potongan dalam bajet operasi kesemua agensi. Kesedaran para agensi tentang krisis tersebut amat penting, kerana tiada sesiapa yang dapat menafikan keperluan bagi tindakan segera
- **Mengawal ketat perbelanjaan awam** dengan mengenakan had perbelanjaan dan membenarkan agensi untuk memindahkan 3% daripada bajet operasi mereka ke tahun berikutnya. Ini mengurangkan tekanan pada agensi untuk membelanjakan seluruh bajet mereka setiap tahun
- **Memaksa agensi-agensi untuk melaksanakan langkah-langkah kecekapan** dengan menurunkan had perbelanjaan setiap tahun, menggunakan faktor produktiviti automatik

Penjimatan yang terjana sungguh ketara. Perbelanjaan kerajaan Sweden menurun daripada 72% daripada KDNK pada tahun 1993 kepada lebih kurang 55% menjelang akhir dekad tersebut. Lebih-lebih lagi, penurunan ini tidak terhasil dengan mengurangkan kualiti perkhidmatan awam. Sebagai contoh, agensi pencukaian berjaya mempertingkatkan produktiviti dengan ketara di antara 1998 dan 2008, sedangkan indeks kepuasan rakyat bagi agensi tersebut juga meningkat daripada 57% kepada 64%.

13.2 Fasa 2 (2012–2015): Kami bertekad menjana transformasi lebih luas dan mendalam

Dalam jangka masa pertengahan dari 2012 hingga 2015, kami akan menjalankan transformasi yang lebih luas dan mendalam, dengan matlamat memperkukuhkan pembangunan profesional perkhidmatan awam, menjana lebih banyak penjimatan kecekapan serta menambah baik kecekapan penyampaian. Langkah-langkah transformasi sedemikian boleh termasuk:

- **Memperkukuhkan pengurusan prestasi** di kalangan semua peringkat kerajaan, termasuk melanjutkan penggunaan KPI kepada semua penjawat awam dan melaksanakan ganjaran dan konsekuensi berasaskan prestasi
- **Meningkatkan tahap kebolehan** di seluruh kerajaan, termasuk memperkenalkan pembangunan profesional berstruktur (misalnya, latihan dan dialog prestasi yang teratur) serta meningkatkan syarat kemasukan ke dalam perkhidmatan awam
- **Memperbaiki kecekapan selanjutnya**, termasuk menyeragamkan struktur kerajaan, misalnya, mengurangkan birokrasi dengan menyusun semula kementerian dan agensi. Kami telah pun mengambil langkah awal dengan mengurangkan dua buah kementerian pada tahun 2008

Mengukuhkan akauntabiliti dan memberi ganjaran bagi produktiviti: Skim gaji berbeza dalam sektor awam di seluruh dunia

Konsep memberi ganjaran kepada penjawat awam berdasarkan prestasi sudah biasa dalam kebanyakan negara maju (Gambarajah 13.9). Sistem gaji produktiviti meliputi banyak bentuk termasuk bonus tahunan melebihi gaji asas (misalnya, di Amerika Syarikat) dan merisikokan peratusan tertentu daripada gaji asas yang dibayar hanya jika prestasi mencapai taraf yang ditetapkan (misalnya, di Kanada). Manakala, di sesetengah negara, hanya gaji pengurusan atasan dan pertengahan terikat kepada prestasi (misalnya, di Denmark), di negara lain pula, insentif produktiviti terpakai untuk keseluruhan perkhidmatan awam (misalnya, di Singapura).

Kriteria dan sistem penilaian adalah sering kali berstruktur dan terperinci. Sebagai contoh, Denmark menilaikan pekerjaanya di sektor awam berdasarkan KPI kewangan dan pengurusan, manakala Korea Selatan menggunakan gabungan keberhasilan dan kecekapan yang ditunjukkan dalam kerja.

Gambarajah 13.9

Gaji berasaskan prestasi individu bagi penjawat awam sudah biasa di kebanyakan negara maju				
TIDAK MENYELURUH				
Negara	Bentuk	Bidang kakitangan	Kriteria penilaian	% gaji asas
 AS	▪ Bonus tahunan	▪ Perkhidmatan Eksekutif Kanan (tahap tertinggi yang tidak dicalonkan oleh Presiden)	▪ Sasaran peribadi dan jabatan	▪ 5-20%
 Denmark	▪ Bonus dan kenaikan gaji mengikut merit	▪ Kebanyakannya pengurusan atasan dan pengurusan baris kedua	▪ KPI, misalnya, kewangan, khidmat pelanggan	▪ N/A
 Korea Selatan	▪ Program kenaikan gaji mengikut merit ▪ Bonus jumlah pukal	▪ Pengarah Bahagian dan ke atas ▪ Pengarah Bahagian dan ke bawah	▪ Sasaran tahunan ▪ Keberhasilan, kebolehan dan sikap	▪ 3-8% ▪ 40-110%
 Kanada	▪ Gaji berasaskan pencapaian ▪ Bonus tahunan jika melebihi jangkaan	▪ Eksekutif dan pegawai kanan (misalnya, Pengarah, Ketua Pengarah)	▪ Keberhasilan (KPI) dan kecekapan kepimpinan utama	▪ N/A
 Negara OECD Lain	▪ Bonus dan kenaikan gaji mengikut merit	▪ Bergantung pada negara (ada yang meliputi kebanyakan kakitangan kerajaan atau kakitangan kanan sahaja)	▪ Pelbagai, termasuk KPI dan kecekapan	▪ Dari 1-50%
 Singapura	▪ Bonus pencapaian dan kenaikan gaji	▪ Penjawat awam atasan (misalnya KSU) ▪ Penjawat awam am	▪ Pencapaian negara (misalnya, KDNK) dan prestasi individu	▪ Bonus sehingga 7 bulan ▪ Purata bonus 2 bulan

SUMBER: US Office of Personnel Management, State of the Public Service (2008, OECD), Republic of Korea Civil Service Commission, State Employers' Authority (Denmark), Singapore Public Service Division

Transformasi seluruh kerajaan di Perancis

Pada tahun 2007, Perancis telah mencapai paras tertinggi dalam perbelanjaan kerajaan di kalangan semua negara-negara Organisasi Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi (OECD), dengan mencecah lebih daripada 52% daripada KDNK. Cabaran utama yang dihadapi oleh kerajaan Perancis adalah untuk meyakinkan penjawat awam dan warganya bahawa ia perlu mengurangkan perbelanjaan awam, namun pengurangan tersebut tidak akan mengakibatkan kemerosotan dalam perkhidmatan awam.

Presiden Perancis, Nicolas Sarkozy, membuat keputusan untuk melancarkan sebuah transformasi kerajaan yang menyeluruh – kajian semula sistematik ke atas segala dasar awam dan pentadbiran – dengan matlamat melakukan lebih dengan sumber yang kurang (*do more with less*) (Gambarajah 13.10):

- Mengurangkan perbelanjaan pentadbiran kerajaan, dengan impak jangkaan sebanyak EUR 7.7 bilion
- Menambah baik perkhidmatan untuk rakyat dan sektor niaga
- Memodenkan organisasi dan proses-proses negara
- Menghargai kerja dan bidang kerjaya pengkhidmat awam

Kerajaan Perancis telah melancarkan 370 inisiatif secara serentak dalam kesemua kementerian dan pentadbiran, membuka haluan bagi usaha memodenkan kerajaan Perancis dalam lima tahun yang akan datang. Pembaharuan ini menggunakan segala galakan penambahbaikan, termasuk organisasi, penggunaan proses transformasi ramping, digitalisasi dan pengurusan prestasi. Pembaharuan tersebut juga bertujuan untuk menyeragamkan

kerajaan, termasuk transformasi antara kementerian (misalnya, percantuman pentadbiran pemungutan cukai dan dana awam dalam Kementerian Bajet) dan pembaharuan di kalangan jabatan yang lebih luas (misalnya, menggabungkan fungsi sokongan seperti pengurusan aset hartanah). Untuk memberi galakan kepada keseluruhan program tersebut, kerajaan Perancis mengumumkan bahawa satu daripada setiap tiga orang penjawat awam yang bersara tidak akan diganti.

Demi menguruskan perbelanjaan awam dengan lebih baik lagi, kerajaan Perancis telah pun mula mengusahakan arus pembaharuan akan datang dengan memperluaskan usaha modernisasi kepada 650 agensi negara.

Gambarajah 13.10

Visi pencapaian bagi perkhidmatan awam Perancis pada tahun 2012

SUMBER: French Directorate for State Modernization (DGME); French Ministry of Budget

Pembaharuan sektor awam di New Zealand

Pada pertengahan tahun 1980-an, New Zealand telah menghadapi krisis ekonomi yang besar: dengan defisit fiskal sebanyak 6–7% daripada KDNK, defisit akaun semasa sebanyak 9% daripada KDNK, inflasi dua angka, kadar pengangguran yang semakin meningkat dan, di suatu ketika, penurunan nilai dolar New Zealand sebanyak 20%. Rakyat New Zealand pada masa itu yakin bersama bahawa perubahan segera amat perlu.

Sebagai tindak balas, kerajaan New Zealand menjalankan sebuah program pembaharuan mikro dan makro ekonomi yang komprehensif dan segera. Sebahagian penting daripada agenda pembaharuannya adalah pembaharuan luas sektor awam, termasuk memperkenalkan akauntabiliti prestasi dan rejim belanjawan yang serentak untuk meningkatkan ketika, jabatan-jabatan kerajaan. Inisiatif-inisiatif adalah termasuk:

- **Memperkasakan ketua eksekutif setiap agensi di kala mengukuhkan akauntabiliti sebagai balasan:** Kerajaan memberikan ketua eksekutif kebolehan melantik dan memecat kakitangan masing-masing, tetapi pada masa yang sama, menjadikan mereka bertanggungjawab secara khusus kepada menteri berkenaan bagi keberhasilan nyata
- **Mengamalkan kewibawaan dan ketelusan data untuk memudahkan pengambilan keputusan dan pemantauan prestasi:** Kerajaan membentuk Unit Pemantauan Diraja (Crown Monitoring Unit) sebagai sebuah badan statistik dan pemantauan bebas, memperkenalkan pelaporan kewangan yang telus serta menggunakan taraf sektor swasta sebaik mungkin untuk menilai prestasi
- **Mengeksplotasi penjimatan kecekapan yang didorong oleh IT:** Kerajaan mengurangkan penjawat awam sebanyak hampir 30% dan menambah baik IT, seperti memperkenalkan algoritma baru untuk mempertingkatkan kecekapan pemantauan pemungutan cukai

Impak daripada pembaharuan amat ketara: penambahan paras produktiviti secara nyata, dengan amalan pengurusan dan kualiti yang lebih baik, dan penjimatan kos unit melebihi 20% dalam kebanyakan kes. Defisit fiskal berubah menjadi lebihan dalam masa sepuluh tahun.

13.3 Fasa 3 (2015-2020): Kami akan menggalakkan inovasi, pilihan dan persaingan, mengurangkan saiz kerajaan di kala menambahkan peranan sektor swasta dalam pembekalan khidmat awam

Kami akan bergerak ke arah model kerajaan baru yang lebih kecil di samping mempertingkatkan kualiti perkhidmatan awam secara serentak. Matlamat kami adalah supaya Malaysia mampu melihat saiz kerajaannya nyata berkurangan sebagai sebahagian daripada KDNK, tanpa pengurangan dalam kuantiti dan kualiti perkhidmatan awam yang ditawarkan.

“Ke depan, terdapat ruang jelas bagi kerajaan untuk menggunakan inisiatif kewangan swasta sebagai kaedah mempertingkatkan kualiti dan kecekapan sektor awam dan pada masa yang sama, memainkan peranan sebagai pemaju ekonomi. Salah satu contoh yang baik adalah dalam lapangan penjagaan kesihatan dan pendidikan, iaitu dua sektor perkhidmatan yang telah dikenal pasti sebagai memiliki potensi eksport dan pertumbuhan yang ketara. Kerajaan boleh beralih daripada menyediakan perkhidmatan tersebut seperti membina dan mengendalikan hospital dan universiti baru, kepada hanya membiayai perkhidmatan awam sedemikian dengan memperolehi perkhidmatan sedemikian daripada sektor swasta”

(Tan Sri Nor Mohamed Yakcop, Menteri di Jabatan Perdana Menteri. Ucapan kepada Sesi *Brainstorming* Bank Dunia, 7 Mei 2009)

Antara matlamat-matlamat lain, kami akan berusaha untuk:

- Memajukan pemikiran dan budaya mesra rakyat dengan mewujudkan persekitaran bersaing dan pilihan bagi perkhidmatan awam
- Memperkasakan kakitangan perkhidmatan awam baris hadapan untuk melakukan apa yang perlu untuk memenuhi keperluan pelanggan
- Mengaplikasi prinsip-prinsip transformasi ramping kepada semua proses kerajaan untuk mengurangkan pembaziran (mempelajari daripada transformasi ramping terpilih dalam Fasa 2)
- Memperkenalkan peranan yang luas bagi sektor swasta dalam penyampaian perkhidmatan awam, dan memperuntukkan semula sumber kerajaan ke lapangan di mana kerajaan benar-benar menjadi pemberi khidmat yang terbaik. Sebenarnya, kami telah pun mengambil langkah-langkah awal, dengan Bajet 2010 yang mengumumkan penswastaan syarikat Kementerian Kewangan dan syarikat kerajaan yang terpilih

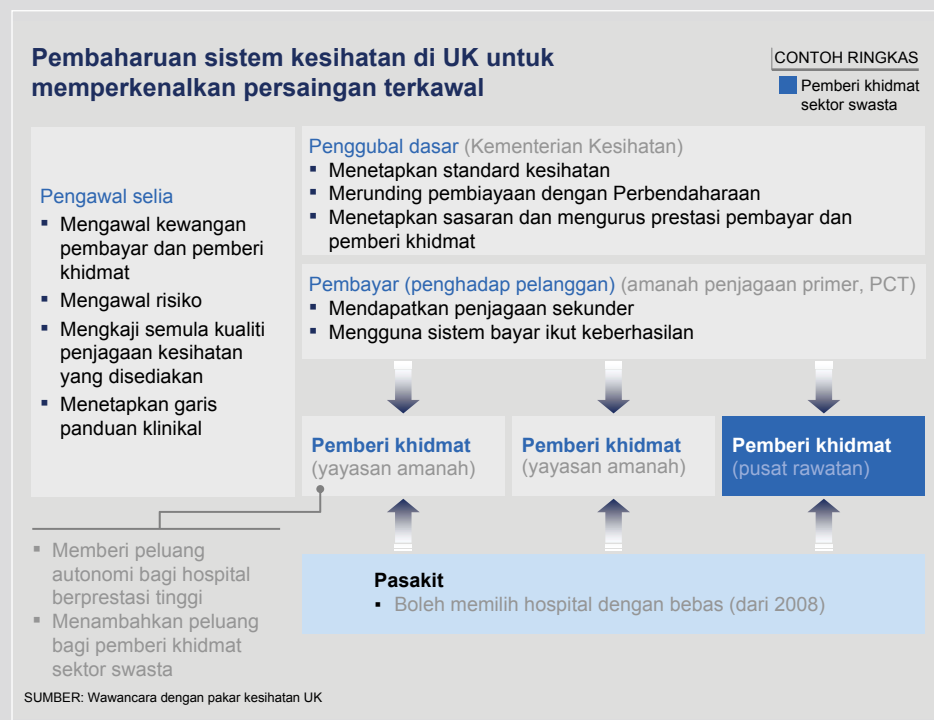
Persaingan dinamik dalam pembekalan hospital awam di UK

Penjagaan kesihatan merupakan suatu bidang di mana penswastaan sepenuhnya mungkin sukar, atas alasan ekuiti, keboleh laksanaan dan politik. Walau bagaimanapun, Perkhidmatan Kesihatan Nasional UK (NHS) menawarkan suatu contoh mengenai bagaimana kerajaan boleh memperingkatkan penyediaan perkhidmatan penjagaan kesihatan dengan memperkenalkan pilihan dan persaingan.

Kerajaan, menerusi Kementerian Kesihatan dan pengawal selia kesihatan, menggariskan arah strategik dan menguruskan prestasi sistem penjagaan kesihatan nasional (Gambarajah 13.11). Ia juga menyalurkan pembiayaan kepada amanah penjagaan primer (*Primary Care Trust, PCT*), yang bertanggungjawab bagi rakyat dalam kawasan mereka. PCT tersebut mengawal bajet mereka sendiri dan menetapkan keutamaan mereka sendiri (dalam lingkungan bajet dan keutamaan kerajaan pusat). Mereka bertanggungjawab bagi mendapatkan dan membayar pemberi khidmat bagi perkhidmatan penjagaan. Pemberi khidmat datang dari kalangan sektor awam atau swasta, dan pesakit bebas memilih pemberi khidmat mereka bagi penjagaan elektif, misalnya, ke klinik atau hospital mana mereka harus pergi untuk pembedahan terancang seperti penggantian lutut atau pinggul. Ini tentu sekali mempunyai kesan terhadap pembiayaan yang diterima oleh pemberi khidmat daripada PCT dan dengan itu, mendorong persaingan. Persaingan di kalangan pemberi khidmat sektor awam, dan di antara pemberi khidmat sektor awam dan swasta, mendorong produktiviti dan penambahbaikan perkhidmatan dalam penyediaan khidmat penjagaan kesihatan baris hadapan.

Walaupun dalam amalan sebenar, NHS buat masa ini masih menyediakan 98% daripada penjagaannya sendiri, model ini meramalkan bagaimana pilihan pelanggan boleh memberi kesan besar di masa hadapan.

Gambarajah 13.11

Pendidikan bertaraf dunia dengan pembiayaan awam, pembekalan swasta: Sekolah bebas di Sweden

Pembekalan pendidikan merupakan satu lagi bidang di mana kerajaan di seluruh dunia sedang memperluaskan perkongsian dengan sektor swasta. Salah satu contoh adalah sistem sekolah bebas di Sweden.

Di Sweden, terdapat lebih daripada 800 sekolah bebas yang didirikan untuk membantu menambahkan pilihan dan menyampaikan pendidikan yang lebih berkualiti menerusi persaingan dan keberkesanan kos bagi kerajaan. Sekolah-sekolah sedemikian menawarkan perkhidmatan kepada hampir 10% daripada pelajar dalam pendidikan wajib pada tahun 2008 (kenaikan daripada hanya 1% pada tahun 1990). Sekolah-sekolah ini percuma, mempunyai pendaftaran terbuka dan dikendalikan oleh sektor swasta, tetapi dibiayai oleh sektor awam. Ianya menerima pembiayaan yang sama seperti sekolah perbandaran (kerajaan) dan harus mengikuti kurikulum serta objektif kebangsaan, tetapi selain itu, bebas dari segi pedagogi dan jadual waktunya.

Kawalan kualiti adalah didorong oleh pasaran, kerana setiap kanak-kanak Sweden diberi sebuah baucer, yang digunakan oleh ibubapa mereka untuk mendapatkan tempat di sekolah pilihan mereka. Memandangkan dana bergantung pada jumlah pelajar, sekolah bebas mempunyai insentif untuk memfokus pada keputusan pelajar dan meningkatkan taraf pengajaran secara berterusan.

Bab 14

Mentransformasikan Malaysia

Kami mesti mentransformasikan kerajaan bagi mencapai Wawasan 2020, yang menjadi sasaran bagi negara kita. Walaupun Malaysia sudah bergerak maju sampai ke tahap ini, ekonomi kita masih berada dalam risiko kekal sebagai ekonomi 'pendapatan sederhana'. Kami mesti melaksanakan penambahbaikan signifikan bagi mengurangkan kadar jenayah dan rasuah, mempertingkatkan tahap pendidikan, infrastruktur asas luar bandar dan pengangkutan awam di bandar, dan meningkatkan pendapatan isi rumah berpendapatan rendah. Semua ini perlu dilaksanakan, sebelum Malaysia dapat menjadi sebuah negara maju sepenuhnya. Pihak kerajaan, sebagai penggerak utama dalam pembangunan Malaysia, perlu melalui proses transformasi bagi memastikan Malaysia dapat mencapai Wawasan 2020. Kami tidak ada pilihan lain.

Pelan hala tuju ini memperincikan suatu program yang berani dan yang belum pernah dilakukan bagi proses transformasi kerajaan. Skop Program Transformasi Kerajaan (GTP) adalah luas, merangkumi setiap kementerian dalam kerajaan, tetapi pada masa yang sama masih tertumpu pada bidang keutamaan yang penting buat rakyat (iaitu, *Rakyat Didahulukan*). Aspirasi kami adalah kukuh dan tinggi, dengan sasaran terperinci bagi setiap keutamaan itu. Tambahan pula, kami mesti melaksanakan dengan cepat. Malaysia tidak mempunyai banyak masa lagi bagi mencapai Wawasan 2020, dan kami telah mendengar tuntutan rakyat yang jelas mahukan hasil, bukan sekadar lebih banyak lagi perancangan dan input semata-mata. Tumpuan kami adalah pada perubahan asas bagi menyampaikan hasil penting dengan cepat (*Pencapaian Diutamakan*). Program ini akan memastikan setiap rakyat Malaysia – kaya dan miskin, bandar dan luar bandar, berpendidikan dan kurang berpendidikan, tua dan muda, lelaki dan perempuan, berkuasa dan tidak berkuasa, tanpa mengira bangsa dan agama – dapat menikmati hasil pembangunan negara dan hidup dalam masyarakat yang pelbagai dan inklusif, sehinggakan beliau menganggap, pertama dan paling penting, dirinya ialah warga Malaysia (iaitu, *1Malaysia*).

Kami sedar pendekatan seperti dahulu tidak boleh digunakan lagi bagi melaksanakan transformasi kerajaan dan mencapai hasil yang besar dengan cepat. **Oleh yang demikian, kami melaksanakan transformasi kerajaan dengan kaedah baru yang radikal,** sementara masih belajar daripada kejayaan dan pengajaran daripada peristiwa lepas dan daripada usaha transformasi kerajaan di negara lain. Kaedah baru yang radikal ini merangkumi enam elemen:

- Menginstitusikan kaedah bekerja baru (contohnya Makmal, Kem Kerja) termasuk pendekatan atau 'enjin' yang menumpukan pada pelaksanaan dan penambahbaikan, dan bukan lagi hanya tertumpu pada perancangan, dan yang membawa semua kakitangan awam terbaik ke dalam pasukan antara-agensi, bagi mencari dan membangunkan penyelesaian terperinci
- Secara proaktif, mengumpul input dan maklum balas daripada rakyat melalui Hari Terbuka, soal selidik, internet dan SMS
- Menerbitkan pelan hala tuju ini, yang bertindak sebagai kontrak antara pihak kerajaan dan rakyat, yang mengikat kami dengan janji untuk pelaksanaan dan secara telus menggariskan sasaran dan rancangan yang konkrit
- Menginstitusikan 16 prinsip pelaksanaan untuk menjadi panduan bagi kami menyampaikan hasil dengan cara yang berbeza. Prinsip-prinsip ini telah diluluskan oleh Kabinet dan kini sedang diaplikasikan dalam pelaksanaan sehari-hari
- Mewujudkan PEMANDU, organisasi hibrid baru yang mengambil mereka yang berbakat daripada kedua-dua sektor awam dan sektor swasta, bagi berperanan sebagai pemangkin kepada proses transformasi dan bagi membantu kementerian menyampaikan bidang keutamaan mereka

- Menerbitkan laporan tahunan secara telus dan objektif, memaklumkan rakyat mengenai apa yang kerajaan telah laksanakan ataupun sebaliknya, dan menjelaskan bagaimana program kami akan dipertingkatkan dari semasa ke semasa

Dalam sejarah Malaysia, kami kerap memilih jalan yang kurang diterokai dan secara pragmatiknya memetakan laluan sendiri. Kami melakukan perkara ini sekali lagi. Tidak ada kerajaan lain di dunia yang pernah mengusahakan program transformasi yang sebegini berani, yang melibatkan enam elemen seperti di atas. Kami yakin akan dapat melaksanakannya. Apabila negara kita berjaya kelak, pasti banyak negara lain akan menyanjungi Malaysia dan mahu belajar bagaimana kita mentransformasikan negara dengan cara mentransformasikan kerajaan.

Kami faham bahawa walau bagaimana teliti pun perancangan-perancangan kami diatur, apa yang paling penting adalah keberhasilan yang dapat disentuh, dilihat dan dirasai oleh rakyat. **Penyampaian keberhasilan ini bukan suatu perkara yang mudah.** Pasti akan terdapat pelbagai rintangan di sepanjang perjalanan, termasuk sasaran yang tidak tercapai, inisiatif yang tidak berjaya, halangan pihak yang berkepentingan, tentangan terhadap sebarang perubahan dan cabaran baru yang kami tidak jangkakan. Dalam program transformasi yang berskala sebegini, adalah menjadi suatu perkara biasa di mana keadaan akan menjadi lebih buruk – atau merasakan keadaan menjadi lebih buruk – sebelum ia menjadi lebih baik. Walaupun mencabar, kami mesti melaksanakan transformasi ini.

Kerajaan tidak boleh, dan tidak harus, mengubah negara dengan sendiri. Zaman ‘kerajaan tahu apa yang terbaik’ tidak lagi relevan dan kami berjanji akan bekerjasama dengan rakyat, sektor swasta, sektor sosial dan pihak-pihak yang lain. Kami akan terus mendapatkan input sebelum membuat sesuatu keputusan, menggalakkan penyertaan bersama dalam proses penyampaian, mendapatkan maklum balas yang teratur dan mengukur persepsi mengenai pelaksanaan. Bersama-sama, kita mesti melaksanakannya. Bersama-sama, kita pasti melaksanakannya.

Kami akan tetap dengan usaha ini. Apabila GTP mendepani pelbagai cabaran dan halangan yang tidak dapat dielakkan, kerajaan dan semua rakyat Malaysia mesti mengingatkan diri mereka sendiri, apa sebenarnya yang dipertaruhkan di sini dan tetap semangat. Kami akan tetap dengan usaha ini, dan kami akan mengubah Malaysia menjadi sebuah negara maju dengan berpendapatan tinggi, dan mencapai Wawasan 2020. Kami akan tetap dengan usaha ini, dan semua rakyat Malaysia akan berasa bangga kerana berjaya meletakkan reputasi dan taraf Malaysia yang sebenar di mata dunia, dan menjadi rujukan bagi negara lain. Kami akan tetap dengan usaha ini dan memberikan perbezaan positif dalam kehidupan seharian kepada setiap satu rakyat Malaysia – daripada wanita dan kanak-kanak berasa lebih selamat di jalanan, hinggalah kepada keluarga miskin yang tinggal di luar bandar yang dapat menikmati kualiti hidup lebih baik, akses kepada infrastruktur asas dan pendidikan yang lebih baik, rakyat dapat pergi bekerja dengan lebih mudah, dan perniagaan dapat menikmati kos yang lebih rendah. Kami akan tetap dengan usaha ini, demi memenuhi kewajipan terpenting kami: mentransformasikan Malaysia bagi generasi warga Malaysia yang akan datang.

Lampiran A: Akronim dan singkatan

AADK	Agensi Anti-Dadah Kebangsaan
AFC	Kutipan Tambang Automatik
AG	Peguam Negara
AIM	Amanah Ikhtiar Malaysia
AP	Polis Bantuan
ASEAN	Persatuan Negara-negara Asia Tenggara
BET	Bus Expressway Transit
BN	Barisan Nasional
BRT	Bus Rapid Transit
BTN	Biro Tata Negara
CARS	Sistem Pelaporan Kemalangan
CAT	Pasukan Kesedaran Jenayah
CBD	Kawasan Perniagaan Pusat
CCTV	Kamera litar tertutup
CID	Jabatan Siasatan Jenayah
CPC	Kanun Tatacara Jenayah
CPI	Indeks Persepsi Korupsi
DBKL	Dewan Bandaraya Kuala Lumpur
DEB	Dasar Ekonomi Baru
DNAA	Dilepaskan tanpa dibebaskan
DoR	Jabatan Keretapi
DPP	Timbalan Pendakwa Raya
DTF	Pasukan Petugas Penyampaian
EKUINAS	Ekuiti Nasional Berhad
EMU	Electrified Multiple Units
EPU	Unit Perancang Ekonomi
ERL	Express Rail Link
EU	Kesatuan Eropah
FDI	Pelaburan langsung asing
FELDA	Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan
FIC	Jawatankuasa Pelaburan Asing
FRU	Pasukan Simpanan Persekutuan
GCI	Indeks Persaingan Global

GLC	Syarikat Berkaitan Kerajaan
GNI	Pendapatan Negara Kasar
GPS	Gred Purata Sekolah
GTP	Program Transformasi Kerajaan
HAB	Hentian Akhir Bandar
HDI	Indeks Pembangunan Manusia
ICT	Teknologi maklumat dan telekomunikasi
ICU	Unit Penyelarasan Pelaksanaan
IHL	Institut pendidikan tinggi
INTAN	Institut Tadbiran Awam Negara
IO	Pegawai Penyiasat
IP	Kertas Siasatan
IPD	Ibu Pejabat Polis Daerah
ITT	Terminal pengangkutan bersepadu
JAC	Suruhanjaya Pelantikan Kehakiman
JKKK	Jawatankuasa Keselamatan dan Kemajuan Kampung
JKM	Jabatan Kebajikan Masyarakat
JPAM	Jabatan Pertahanan Awam Malaysia
JPJ	Jabatan Pengangkutan Jalan
JPN	Jabatan Perumahan Negara
JPNIN	Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional
KBS	Kementerian Belia dan Sukan
KDN	Kementerian Dalam Negeri
KDNK	Keluaran Dalam Negeri Kasar
KEMAS	Jabatan Kemajuan Masyarakat
KITA	Institute Kajian Etnik, Universiti Kebangsaan Malaysia
KKLW	Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah
KPI	Petunjuk prestasi utama
KPK	Komisi Pembanterasan Korupsi (Indonesia)
KPKK	Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan
KSN	Ketua Setiausaha Negara
KSPK	Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan
KSU	Ketua Setiausaha
KTM	Keretapi Tanah Melayu
KWSP	Kumpulan Wang Simpanan Pekerja
LHDN	Lembaga Hasil Dalam Negeri

LIH	Isirumah Berpendapatan Rendah
LINUS	Literasi and Numerasi
LNPT	Laporan Nilai Prestasi Tahunan
LPKP	Lembaga Pelesenan Kenderaan Perniagaan
LRT	Transit aliran ringan
MACC	Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia
MAMPU	Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia
MCPF	Yayasan Pencegahan Jenayah Malaysia
MEF	Persekutuan Majikan Malaysia
MKPI	Petunjuk prestasi utama menteri
MKRA	Bidang Keberhasilan Utama Menteri
MOE	Kementerian Pelajaran
MOT	Kementerian Pengangkutan
MPEN	Majlis Penasihat Ekonomi Negara
MPV	Kenderaan Peronda Polis
MRCB	Malaysian Resources Corporation Berhad
MYC	Majlis Belia Malaysia
NDP	Dasar Pembangunan Nasional
NGO	Badan bukan kerajaan
NHS	Perkhidmatan Kesihatan Nasional (UK)
NKPI	Petunjuk prestasi utama Negara
NKRA	Bidang Keberhasilan Utama Negara
NSD	Bahagian Keselamatan Negara
NVP	Dasar Wawasan Kebangsaan
OBB	Bajet berasaskan keberhasilan
OECD	Organisasi Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi
OKP	Orang Kena Pengawasan
PAC	Jawatankuasa Akaun Awam
PBT	Pihak Berkuasa Tempatan
PCT	Amanah penjagaan primer (UK)
PDRM	Polis Di-Raja Malaysia
PEMANDU	Unit Pengurusan Prestasi dan Pelaksanaan
PEMUDAH	Pasukan Petugas Khas Pemudahcara Perniagaan
PERKESO	Pertubuhan Keselamatan Sosial
PFI	Inisiatif Pembiayaan Swasta
PGA	Pasukan Gerakan Am

PIBG(PTA)	Persatuan Ibu Bapa dan Guru
PIKA	Projek Inovasi Khidmat Awam
PISA	Programme for International Student Assessment
PKFZ	Zon Bebas Pelabuhan Klang
PLI	Pendapatan Garis Kemiskinan
PLKN	Programme Latihan Khidmat Negara
PMDU	Unit Pelaksanaan Perdana Menteri (UK)
PMO	Pejabat Pengurusan Program
PMR	Penilaian Menengah Rendah
POL	Bahasa ibunda
POLMAS	Polis Masyarakat
PR	Pakatan Rakyat
PRS	Sistem Pelaporan Polis
PVR	Sukarelawan Polis
PusPEN	Pusat Pemulihan Penagih Narkotik
R&D	Pembangunan dan Penyelidikan
RA	Persatuan Penduduk
RBI	Infrastruktur Asas Luar Bandar
RCMOP	Suruhanjaya DiRaja bagi Operasi dan Pengurusan Pasukan Polis
RELA	Ikatan Relawan Rakyat Malaysia
RIMUP	Rancangan Integrasi Murid-Murid Untuk Perpaduan
RMK-x	Rancangan Malaysia Ke-x
RT	Rukun Tetangga
RTM	Radio Televisyen Malaysia
SARS	Sindrom Pernafasan Akut Teruk
SBT	Sekolah Berprestasi Tinggi
SCP	Program Bandar Selamat
SDS	Perkhidmatan Pembangunan Sosial
SK	Sekolah Kebangsaan
SJK	Sekolah Jenis Kebangsaan
SJKC	Sekolah Jenis Kebangsaan Cina
SJKT	Sekolah Jenis Kebangsaan Tamil
SKPM	Standard Kualiti Pendidikan Malaysia
SMK	Sekolah Menengah Kebangsaan
SMS	Short message service
SPAD	Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat

SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
SPP-II	Sistem Pemantauan Projek II
SRS	Skim Rondaan Sukarela
STPM	Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia
SUKSIS	Kor Sukarelawan Polis Siswa Siswi
TI	Transparency International
TIMSS	Trends in International Mathematics and Science Study
TKSU	Timbalan Ketua Setiausaha
UKM	Universiti Kebangsaan Malaysia
UNDP	Program Pembangunan Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu
UNESCO	Organisasi Pendidikan, Saintifik dan Kebudayaan Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu
UPPIN	Unit Perancangan Perpaduan dan Integrasi Nasional
UPSR	Ujian Pencapaian Sekolah Rendah
UPT	Pengangkutan Awam Bandar
USA	Amerika Syarikat

Lampiran B: Peserta Makmal

Jenayah:

Abd. Aziz bin Md. Nor (Ketua Makmal)	Kementerian Dalam Negeri (KDN)
Abu Bakar bin Ahmad	KDN
Ahmad Afandi bin Mohamad	Jabatan Pertahanan Awam Malaysia (JPAM)
Aida Farihan binti M. Saleh	Jabatan Peguam Negara
Azizah Abd Rahman	Bahagian Hal Ehwal Undang-undang, Jabatan Perdana Menteri
Ir. Chek Wan Samsudin bin Che Wan Ahmad	Iskandar Regional Development Authority (IRDA)
ASP Gulam Rashed Khan	Polis DiRaja Malaysia (PDRM) – Kuala Lumpur
Hafidz bin Othman	KDN
Hirman Syah bin Ishak	Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL)
DSP Imran bin Abd. Rahman	PDRM – Bukit Aman
Ibrisam bin Abdul Rahman	Jabatan Penjara Malaysia
Johan Abdul Razak	Khazanah Nasional Berhad
DSP Khoo Leng Huat	PDRM – Johor
Md Razif bin Wan	KDN
DSP Md. Nawawi bin Junoh	PDRM
Mohamed Jamil bin Ahmad	Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT)
Mohd Ali bin Taib	Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat
DSP Mohd Barsri bin Rajab	PDRM – Kuala Lumpur
Mohd Fadil Sharif	Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan (KPPK)
Mohd Sabri bin Othman	Mahkamah Persekutuan Malaysia
Mohd Zaaba bin Abdul Hamid	KDN
Hj. Mohd. Zamberi Bin Abdul Aziz	KDN
Mohd Zawawi bin Abdullah	Kementerian Kesihatan
Mohd. Suffian bin Mohd. Kasim	KDN
Mohd. Yunus bin Jamil	KDN
Dato' Mustafa bin Ibrahim	Ikatan Relawan Rakyat Malaysia (RELA)
Najib bin Zakaria	KDN
Ooi Seong Hoe	Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi
P Jeevananth s/o Paliah	KPPK
ASP R Azizan bin Ibrahim	PDRM – Bukit Aman
Mejar Ridzuan Chan bin Abdullah	Kementerian Pertahanan
DSP Shariffudin Abdullah	PDRM – Pulau Pinang
ASP Tok Beng Yeow	PDRM - Selangor
Dr. Waitchalla RRV Suppiah	Jabatan Imigresen Malaysia
Wasitah Haji Mohd Yusof	Kementerian Belia dan Sukan (KBS)

Rasuah:

Dato' Hisham b. Nordin (Ketua Makmal)	Pejabat Menteri di Jabatan Perdana Menteri
Abdul Halim b. Mohd Zain	Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM)
Abdul Samat b. Kasah	SPRM
Adilah bt. Junid	Khazanah Nasional
Ahmad Ishrak b. Saad	Jabatan Peguam Negara
Ahmad Nasir b. Abdul Ghani	Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ)
Aidid b. Tajuddin	Kastam Diraja Malaysia
Dato' Azhar b. Abu Bakar	Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT)
ASP Che Mohd Azemin b. Che Lah	Polis Diraja Malaysia (PDRM)
Supt Chew Tham Soon	PDRM
Hashim b. Mohamed	Pejabat Menteri di Jabatan Perdana Menteri
Hashmuddin b. Mohamad	Kementerian Kewangan (MOF)
Husner bt. Ahmad	RTM
Tuan Haji Hussin b. Rani	Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang (BHEUU)
Kamaruddin b. Jaafar	Kastam Diraja Malaysia
Khairul Annuar b. Abdul Majid	Bernamea
Lina bt. Rahmat	JPJ
Mas Rizal b. Mohd Hilmi	MOF
Masri b. Jeman	Kementerian Kesihatan (MOH)
Md Ziki b. A.Rahman	JPJ
ASP Mohd Ismail b. Muslim	PDRM
Mohd Rais b. Ramli	Institut Integriti Malaysia (IIM)
Muhd Zaki b. Abd. Kudos	Pejabat Pendaftar Mahkamah Persekutuan
Nik Zainal Alam b. Hasan	Jabatan Kerja Raya (JKR)
Nor Azmi b.Karim	SPRM
Nor'aamirah bt. Mohamad Shafie	Jabatan Insolvency Malaysia
Noraini bt. Salleh	KPKT
Rosni bt. Razali	Jabatan Audit Negara
Shahroni b. Sanusi	Biro Bantuan Guaman
Sharmizi b. Suhaimi	Pejabat Menteri di Jabatan Perdana Menteri
Shuhairoz bt.Shukeri	JPJ
Siti Nooraznie bt. Abdul Rahim	JPJ
Sudirman b. Aban	SPRM
Verusmark V. Ninin	Jabatan Imigresen Malaysia
Dato' Zuraidah bt. Mohamed	Unit Perancang Ekonomi (EPU)

Pendidikan:

Dato' Noor Rezan Bapoo Hashim (Ketua Makmal)	Kementerian Pelajaran (MOE)
Dr Amin Senin	MOE
Nor Asnidar Aziz	Jabatan Perkhidmatan Awam

Hjh Azizah Hj Arrifin	MOE
Azman Kassim	MOE
Chithra Adiyodi	MOE
Dr. Harery Abu Saad	MOE
Hamidun Bin Abdullah	MOE
Hanizah bt A. Hamid	MOE
Khairul Kassim	MOE
Khairul Zaman bin Ishak	MOE
Hjh Khamsiyah Yahya	Jabatan Kemajuan Masyarakat (KEMAS), Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah (KKLW)
Khatijah bt Yusof	Sekolah Kebangsaan Jalan Enam, Bandar Baru Bangi
Mohd Fauzi bin Mahson	MOE
Haji Mohd Khir bin Hj Omar	Jabatan Kebajikan Masyarakat
Haji Mohd Kholil	MOE
Nafsiah bt Jaapar	Pejabat Pendidikan Daerah Petaling Utama
Dr Naimah Bt Ishak	MOE
Dr Noorliza bt Hj Zakuan	MOE
Norhayati Alias	MOE
Norliah bt Abdul Aziz	MOE
Nurlida Ahmad	MOE
Nurulzuhrah Mohd Jamid	MOE
Othman bin Saad	Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN)
Rais bin Ayob	MOE
Dr. Raslan Haniff	Khazanah Nasional Bhd
Suhairun Nizam bin Supal	MOE
Suhaiza bt Shaharuddin	MOE
Dr Haji Zahri bin Aziz	Jabatan Pendidikan Negeri Selangor
Zainurin bin Suparman	MOE
Zanariah bt Ahmad	MOE
Zuhari Bin Duhashim	MOE

Isirumah berpendapatan rendah:

Naharudin Abdullah (Ketua Makmal)	Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN)
Ahmad Tarmidi Nawawi Abdul Razak	Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM)
Alice Suriati Mazlan	Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWK)
Azureen Balkish Mohd Basri	KPWKM
Eikmar Rizal Mohd Ripin	KPWKM
Fairus bt Yahaya	Jabatan Hal-Ehwal Orang Asli (JHEOA)
Hazmi Samsudin	KPWKM
Hezleen Hassan	JKM

Iskandar Jassa	Kementerian Sumber Manusia
Khairin Nazry Karim	Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT)
Lim Ann Teck	Jabatan Perdana Menteri
Mohammad Mizal Mohamad Noor	LPPKN
Mohd Fadzil Yaakub	KPWKM
Nazri Bin Ngah	Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM)
Noor Syaida Noh	Unit Penyelarasan Perlaksanaan (ICU)
Nor Akillah Bt Osman	Jabatan Akauntan Negara
Nor Azmi Bin Ahmad	Kementerian Pertanian (MOA)
Nor Hisham Hussein	Iskandar Regional Development Authority (IRDA)
Norhaslinda Mohd Sibi	Kementerian Kewangan (MOF)
Nurbaity Abdul Ghani	Jabatan Pembangunan Wanita (JPW)
Rahidah Mohd	Kementerian Pelajaran (MOE)
Ramlah Md Jalee	Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan (KPKK)
Rizmi Ahmad Shapie	Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah (KKLW)
Rosmahwati Ishak	JKM
Saidah Haji Hashim	Unit Perancangan Ekonomi (EPU)

Infrastruktur asas luar bandar:

Tuan Haji Ahmad Zubir bin Abd Ghani (Ketua Makmal)	Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah (KKLW)
Ahmad Denney bin Hj Ahmad Fauzi	Kementerian Pembangunan Luar Bandar (KPLB) Sarawak
Azarul Azlan bin Mohd Radhi	Jabatan Kerja Raya (JKR) Ibu Pejabat
Dennis Chua Wat Beng	Kementerian Kemudahan Awam Sarawak (KKA)
Eyani Safina binti Jamil	KKLW
Fatahah binti Qasim	KKLW
Fedrick John ak George	Unit Perancang Ekonomi Sarawak
Hashimi bin Hj Alwi	Jabatan Tanah dan Survei Sarawak
Huzaini bin Ramli	Kementerian Kewangan
Kueh Li Li	JKR Sarawak (Cawangan Bekalan Air)
M. Shukor bin Che Malek	JKR Ibu Pejabat
Mohamad Sabari bin Shakeran	JKR Sarawak
Mohamad Zahri bin Samingon	KKLW
Mohammad Shahizan Abdullah	KKLW
Mohd Shamsul Nizam bin Abd Wahid	JKR Sabah
Mohd Zamri bin Mustajap	Jabatan Hal Ehwal Orang Asli (JHEOA)
Noor Azlinda binti A.Bakar	KKLW
Nor Salmah binti Reduan	Jabatan Pengairan dan Saliran Sarawak

Noraniza binti Chek Ismail	Jabatan Hal Ehwal Khas (JASA), Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan
Norhartaty binti Rahmat	KKLW
Nur Sara Que Zana binti Abdullah	KKLW
Ramdan bin Baba	KKLW
Rosina Daisy Julius	Jabatan Air Sabah
Rosman Khan bin Zainul Abidin Khan	Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM)
Shahnaz binti Shahizan	KKLW
Shahriman Teruna bin Hj Mohd Isa	Lembaga Penyatuan dan Pemulihan Tanah Persekutuan (FELCRA)
Syed Mhd Hanafiah bin Syed Ibrahim	Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air (KeTTHA)
Tamida bin Da'adi	JKR Sarawak (Cawangan Bekalan Air)
Umami Sajdah binti Ahmad Bustamam	KKLW
Zainal bin Ishak @ Eshak	JHEOA
Zamri bin Mustajab	JHEOA

Pengangkutan awam bandar:

Dato' Zakaria Hj. Bahari	Kementerian Pengangkutan (MOT)
Dato' Long See Wool	MOT
Muhamad Nur Ismal Mohamed Kamal (Ketua Makmal)	MOT
Shahril Mokhtar	RapidKL
Ahmad Faizal Baharudin	RapidKL
Prof. Ir. Dr. Ahmad Farhan Sadullah	Institut Penyelidikan Keselamatan Jalan Raya Malaysia (MIROS)
Ahmad Suhaili Idrus	Iskandar Regional Development Authority (IRDA)
Annuar Ismail	Keretapi Tanah Melayu Berhad (KTMB)
Azmi Mohd Zain	RapidKL
Azreen bt Mohamed Yusup	KTMB
Bernard Ong Kim Leng	Express Rail Link Sdn Bhd (ERL)
Dahlia Rosly	Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT)
Hazzelan Mohd Said	RapidKL
Ho Jen Sim	MIROS
Imran Yussof	Jabatan Keretapi (DOR)
Mathias Charles	MOT
Mohd Aidi Mohd Hussin	MOT
Mohd Azharuddin Mat Sah	Khazanah
Mohd Fizman Noor Azmi	Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL)
Mohd Kamal bin Idris	Urusbudi Consult
Mohd Ridzuan Mohd Iklas	KL Monorel
Mohd Zufri Bin Mahmud	RapidKL

Mohd. Nazri Mokhtar	MOT
Muhammad Faruq Md. Yunus	MOT
Ir. Muhammad Marizwan Abdul Manan	MIROS
Muhd. Aziyan Hussim	MOT
Mustapha Zainuddin	MOT
Nor Affandi Maulud B.Ahmad	Lembaga Perlesenan Kenderaan Perdagangan (LPKP)
Nurli Irwen Hj.Osman	Majlis Perbandaran Subang Jaya
Pang Chi Yan	ProKhas
Rahayu Baba	RapidKL
Roaida Hamidun	MOT
Roshidi Yahya	KTMB
Ruhaizah Mohamed Rashid	Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ)
Rusmala Dewi	RapidKL
Prof. Madya Sabariah Jemali	Universiti Teknologi Mara (UiTM)
Vejendran Ramdas	MOT
Wong Kam Lee	JPBD, KPKT
Wong Shaw Voon	MIROS
Zakaria Md. Tap	RapidKL

1Malaysia:

Muhd Firdaus Azharuddin (Ketua Makmal)	Iskandar Regional Development Authority (IRDA)
Maj. Abdul Aziz bin Abdul Wahab	Jabatan Latihan Khidmat Negara (JLKN)
Ali Azhar Ismail	Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan
Amhari Afendi b. Nazamudin	Jabatan Perdana Menteri (JPM)
Aziman Hasan	Jabatan Penerangan
Hj. Azizan Hj. Din	Jabatan Penerangan
Dato' Azman Amin Bin Hassan	Jabatan Perpaduan Negara & Integrasi Nasional (JPNIN)
Gandesan a/l Letchumanan	JPNIN
Haniah Hassan	Jabatan Kebudayaan Dan Kesenian Negara
Harris Syarwani Razali	NGO Alliance for 1Malaysia (NGAM)
Ho Khok Hua	JPNIN
Ivanpal S. Grewal	JPM
Izani Ashari	Khazanah Nasional
Jabar b. Puteh Mahadi	Jabatan Kebajikan Masyarakat
Keng Bee Cheng	JPNIN
Dr G. Manimaran	Universiti Putra Malaysia
Dato' Mohamed Dahan Abdul Latiff	Tabung Amanah Muhibah & NGAM
Noorhaina Hirawani Mohd Noor	Yayasan 1Malaysia
Norzawiyah Bulka	Jabatan Penerangan
Prof. Madya Dr. Ong Puay Liu	Institut Kajian Etnik (KITA), Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM)
Rohiman bin Harun	JPM

Sabariah Othman	Kementerian Pengajian Tinggi (MOHE)
Salmah Aziz	Kementerian Belia dan Sukan
Salmah bt. Idris	MOHE
Shahryn Azmi	Project Inovasi Khidmat Awam
Surendiran Palanisamy	Mytiub.com
Dr Zuber Hassan	Kementerian Pelajaran
Zulirwan Zulkiflii	Mytiub.com
Zurainee bt. Samad	Jabatan Latihan Khidmat Negara

Pengurusan data:

Syukrie Bin Mohd Nasir (Ketua Makmal)	Unit Penyelarasan Perlaksanaan (ICU)
Ahmad Akmal Muhamad	Kementerian Kewangan
Supt. Alwee bin A. Ghani	Polis Diraja Malaysia (PDRM) - Rakan COP
Amir Shah bin Noor Ahmad	Kementerian Dalam Negeri (KDN)
Asrul Nizwan b Mohamad	Biro Pengaduan Awam
Dr. Azwan bin Abdul Aziz	Kementerian Pelajaran (MOE)
Hafiza Ahmad	ICU
Harridas A/L Chandran	Bahagian Hal Ehwal Undang-undang (BHEUU)
Izheir Azam Ibrahim Rais	Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah (KKLW)
Laila Hafizan Abas	Jabatan Kebajikan Masyarakat, Kementerian Pembangunan Wanita Keluarga dan Masyarakat (KPWK)
Lidyawati Abd.Hamid	ICU
Mahaletchumy Ponnar	BHEUU
Mohamad Nazrul bin Che Mahmud	ICU
Mohd Akib Al-Fathah Ahmad	ICU
Mohd Fadzlan bin Sulaiman	ICU
Mohd Khairil Azhan Zakaria	ICU
Noor Safiza@Noor Hasmiza binti Md Din	Kementerian Pengangkutan (MOT)
Norliza Abd Halim	KKLW
Nur Shafizah Shahidan	KPWKM
Nuramalina binti Ibrahim	ICU
Siti Hajar Rusli	MOT
Siti Sarah binti Suhimi	ICU
Tuan Haji Sumali	KDN
ACP Sun Teoh Sia	PDRM
Wan Aminah binti Junidin	ICU
Zamzuri Abdullah	MOE
Zulaikha binti Ahmad	KDN

Kredit foto

Imej individu digunakan di muka kulit depan di bawah lesen 'Creative Commons' seperti berikut (dari atas kiri melintang)

Imej 1-1

<http://www.sxc.hu>

Imej 1-2

Goh, Chin Yee

Imej 1-3

Flickr: Amrufm - Januari 16, 2008

<http://www.flickr.com/photos/amrufm/2194899917/in/set-72157603722427226/>

Imej 1-4

Flickr: Babeltravel - Disember 11, 2008

<http://www.flickr.com/photos/babeltravel/3098594518/>

Imej 1-5

Flickr: Amrufm - April 21, 2008

<http://www.flickr.com/photos/amrufm/2428866661/in/set-72157603722427226/>

Imej 1-6

Flickr: CuLeX - April 6, 2009

<http://www.flickr.com/photos/culexz/3416817915/>

Imej 2-1

Goh, Chin Yee

Imej 2-2

Wan, Mohamed Noor

Imej 2-3

Goh, Chin Yee

Imej 2-4

Goh, Chin Yee

Imej 2-5

Flickr: Amrufm - Mei 27, 2008

<http://www.flickr.com/photos/amrufm/2527920376/in/set-72157603722427226/>

Imej 2-6

Flickr: Amrufm - Julai 19, 2008

<http://www.flickr.com/photos/amrufm/2681010973/>

JABATAN PERDANA MENTERI

